

Gerilla direnişi AKP'yi çözüyor

Karşımızdaki güç çökme noktasında. Yani savaş gücü yok. Tekniğe dayanarak, biraz şunu bunu tehdit ederek özellikle de psikolojik savaşı geliştirerek AKP kendini ayakta tutmaya çalışıyor. Eğer doğru bir gerillacılık, planlı bir biçimde birkaç ay başarıyla pratikleşirse AKP'nin bütün maskesini düşürür. Bütün direnme noktalarını kırar, bir büyük çözülmeye götürür. Belki de Su-

riye'deki yönetimden daha önce Türkiye'deki yönetim çözülme yaşayabilir. Durumları çok da farklı değil. Çünkü çizgileri farklı değil. Aslında Suriye Türkiye'yi taklit ederek devlet oldu şimdiye kadar. Arap milliyetçiliğinden etkilendi, ama Arap milliyetçiliğinin esasında da Türk milliyetçiliği var. Suriye daha çok Türkiye milliyetçiliğinden etkilenecek bugünkü sistemi, devleti kurdu.

Suriye'nin çözülmesi her bakımdan Türkiye'nin de çözülmesidir. Dolayısıyla dikkat edilirse mevcut mücadele zaten Türkiye'yi de aynı çözülme noktasına getirdi.

Eğer dağda gerilla rolünü oynar ve serhildan da belirli düzede gerillayla bütünleşirse 2012'nin güz dönemi Suriye'de bir devrimci mücadele ve devrim ortamı yaratacaktır.

yazısı 2'de

Gerilla eylemleri yayılıyor

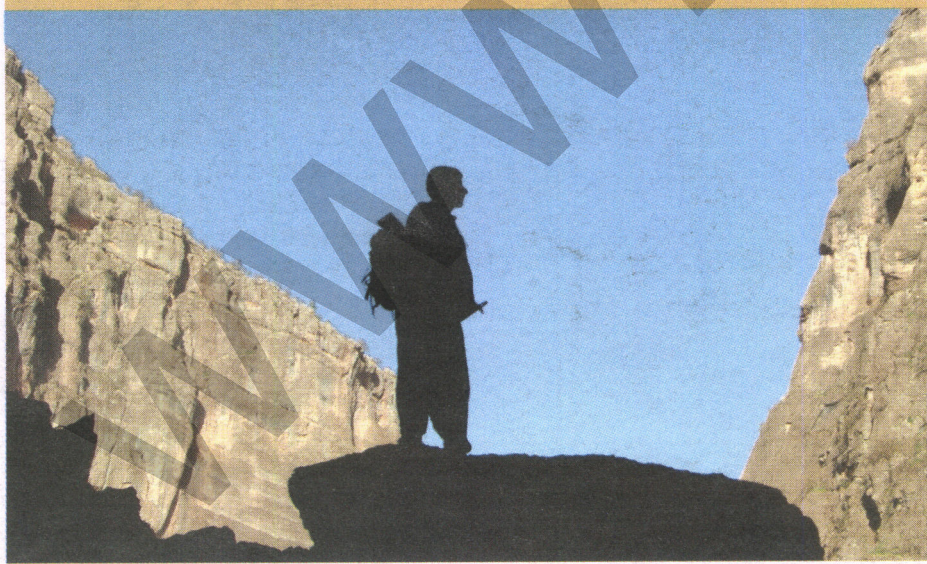
HPG gerillalarının devrimci operasyonları Temmuz, Ağustos aylarında doruk noktasına ulaştı. Sistemin başta Hakkari olmak üzere, Şırnak ve Van'da, Kürdistan'ın birçok yerinde felç olmayla karşı karşıya kaldığı bu süreçte, çok yoğun bir eylemsellik de yaşanmaya devam etmektedir. AKP hükümeti ve Türk devleti gerillanın devrimci operasyonlarını durduramadığı için Antep'de olduğu gibi kontrgerilla tarzı eylemleri PKK'ye mal ederek ve medya üzerinden psikolojik savaşı yoğunlaştırarak, yaşanan gelişmeleri kamuoyundan gizlemeye çalışmaktadır. Ağustos ayı savaş bilançosu gerçekleri tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermektedir.

yazısı 17'de

Önderlik hakikatine doğru katılmak

yazısı 4'te

UÇURUMUN KENARINDA gerilla anısı sayfa 11'de

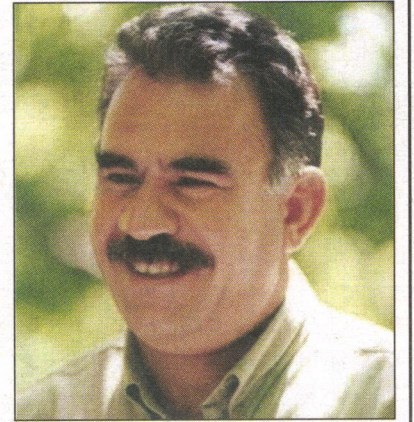

Şehit Hatice Kapar, Mehmet Kurttekin, Perihan Parlak ve Hasan Çalgan arkadaşların anı yazıları sayfa 13, 26 ve 27'de

**Kültürel soykırım kısılcığında
Kürtleri savunmak**

**KÜRT SORUNU
VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ**

ABDULLAH ÖCALAN

Kürt isyanları Kürdistan'ın Kürtlere vatan olarak kalmaması için acımasızca ezildi. Cumhuriyetin kuruluşunda yer almış bir halk ve vatani gittiği, yerine her şeyiyle ezilmesi ve yok sayılması gereken dilsiz ve vatansız, adı yasaklanmış, dağda yürürken 'kart kurt' sesi çıkaran bazı vahşiler kalmıştı. Kapitalist hegemonik güç olan İngiltere bu politikanın yakın işbirlikçisiydi. Hiç ses çıkarmadı, bu politikayı alttan destekledi. Zaten Musul-Kerkük petrolrollerine bu nedenle konmuştu. Fransa'ya yakınlık, laik

ulus ve hukuk anlayışını benimseme bu insanlık dışı uygulamaları unutması için yeterliydi. Almanya zaten kurucu üyeydi. Rus reel sosyalizmi açısından Beyaz Türkçülüğün Kürdistan'daki uygulamaları gericiliğe karşı ilericiğin zaferiydi. Doğu Kürdistan'daki Mahabad Kürt Cumhuriyeti de aynı politikanın kurbanı olmuştu. Kanıtlanan şey, kapitalist modernist güçlerin günlük çıkarları uğruna bir halkın binlerce yıllık vatanını bir çırpıda feda edip yok saymaktan çekinmeyecekleriydi.

sayfa 14'te

GERİLLA DİRENİŞİ AKP'Yİ BOZGUNA UĞRATTI

Bilindiği gibi geçtiğimiz yıl AKP hükümetine karşı 14 Temmuz'daki Demokratik Özerklik ilanı temelinde ve Devrimci Halk Savaşı çizgisinde yeni bir direniş süreci içerisine adım atılırken, Kandil üzerinden ciddi bir saldırı dalgası ile karşılaşmıştık. Bu bir stratejik karşı saldırıydı. Kesinlikle İran'ın saldırısından çok AKP'nin saldırısıydı. Birlikte yürütüyorlardı. Bunu böyle değerlendirmede hiç de tereddüt etmedik, bu değerlendirmelerimiz de hatalı çıkmadı. Kandil savaşını dördüncü stratejik hamlenin dışında kesinlikle görmemek, değerlendirmemek, ele almamak lazım. Aslında büyük bir komplo, oyundu. Özgürlük mücadelemiz Kuzey'de hamleye kalkarken bizi geriden, Kandil'den vurarak, gücümüzü parçalamayı, yönümüzü tersine çevirmeyi öngören bir saldırıydı. Buna karşı gerilla kahramanca bir direniş yürüttü. Bütün saldırılarına rağmen İran, gerillalarımızı yerinden oynatamadı. Bu saldırıda Doğu Kürdistanlı büyük devrimci komutan Simko Rojhilat yoldaşı şehit verdik. Saldırıların böyle bir direnişle kırılması, ardından da doğru bir siyasi yaklaşım ile AKP'nin İran'ı üzerimize saldırtan siyasi komplosunun boşa çıkartılması çok önemli bir siyasi ve askeri gelişme oldu. 2012 yılında kuzey'de, Batı'da yürütülen mücadelenin bu düzeyde gelişmesi, devrimci halk savaşını çok daha etkili bir biçimde yürütüyor olmasında Kandil savaşında elde edilen sonuçların kesinlikle çok büyük bir etkisi vardır. Kandil saldırısı tehlikeli bir komplo. Bu bakımdan hem Kandil direnişini hem de geliştirilen politikaları doğru anlamak, genel Kürdistan özgürlük mücadelesi içindeki yerini, silahlı-siyasi-ideolojik mücadele içindeki yerini görüp, anlamak önemlidir. Kandil direnişinde bozulan, AKP ve ABD'nin birlikte hazırladığı komplo.

Dünyanın en özgür alanı şimdi Batı Kürdistan

Geçen dönemde Özgürlük hareketi açısından diğer önemli bir gelişme Batı Kürdistan'da gelişen devrim olmuştur. Bu parçadaki devrim tüm parçalardaki devrimi mücadeleyi olumlu etkileyen bir düzeye ulaşmıştır. 19 Temmuz'da Suriye'deki çatışmaların da etkisiyle güçlü bir devrimsel hamle gerçekleştirildi. Şimdi Batı Kürdistan'da devlet bazı yerlerde varlığını hala sürdürse de ağırlıklı olarak yönetim Kürt halkının elindedir. Halk kendi demokratik sistemini örgütüyor. Kendi demokratik öz yönetimini kuruyor. Kendi kendini yaşatmanın ve yönetmenin çabası içindedir. Dünyanın en özgür alanı şimdi Batı Kürdistan'dır. Bütün Kürdistan'ın en özgür yeridir. Son bir aydır Batı Kürdistan'ın böyle bir özgürlük alanı haline gelmiş olduğu tartışma götürmez bir gerçekliktir. Bu özgür, demokratik ortamın, gelişmenin kuşkusuz önümüzdeki süreç üzerinde büyük etkisi olacaktır. Suriye demokratik devriminin gelişmesinde temel ayak olacaktır. Suriye'de en örgütlü, en bilinçli toplum olarak Kürtlerin olduğunu herkes kabul ediyor. Kürdistan'da atılmış adımın Suriye'deki de-

mokratikleşmenin temel direği olacağı teslim ediliyor. Tabii bu devrimci etki Suriye'yle de sınırlı kalmayarak bütün Arabistan'a yayılacaktır. Suriye'de gelişen Kürt-Arap demokratik birliği temelinde Kürt-Arap ilişkileri yeni bir boyut kazanabilir. Kürdistan özgürlük devrimiyle Arap demokratik hareketinin Ortadoğu'yu yeniden yapılandırılacak bir birliği objektif ve subjektif düzeyde Suriye'deki gelişmeler üzerinde sağlanabilir.

Diğer yandan zaten Kürdistan özgürlük devriminin gelişimi üzerinde büyük bir etki yapıyor. Güney Kürdistan'ın demokratikleşmesinde etkisi kesinlikle derin olacaktır. Güney Kürdistan'daki rejim siyasi, sosyal ve ekonomik olarak hala bir içerik kazanmış değil. Güney Kürdistan'da yirmi yıllık bir yönetim gerçeği yaşanıyor olmasına rağmen, dalgalıdır, muğlak, şekilsizdir. Çok sağlam da değil. Her an tehdit altındadır. Bütün bu durumların aşılması, Güney Kürdistan'da demokratik kurumsallaşmasının gelişmesi açısından Rojava'daki halk demokrasisinin büyük bir etkisi olacaktır.

Diğer yandan Kuzey Kürdistan'daki Devrimci Halk Savaşı direnişine, bu temelde gelişen Demokratik Özerklik devrimine büyük bir güç verecek, destek verecektir. Zaten şimdiden neredeyse birleşmiş durumdadır. Düşmanı aynı, dayanışması çok güçlüdür. Kuzeydeki Kürt halkı büyük bir moral aldı, bu gelişmeleri sahiplendi. Önümüzdeki süreçte bu etki daha fazla olacak ve genel Kürdistan özgürlük devriminin gerçekleşmesinde böyle bir ivmelendirici rol oynayacak. Rojava devrimi, Filistin direnişinin Arap ulusal hareketi üzerinde oynadığı role benzetiliyor. Batı Kürdistan'ın Kürdistan özgürlük mücadelesinde oynayacağı rol bir Kürt Filistin'i olarak değerlendirilebilir. Nasıl ki Mısır'daki gelişmeler bütün Arap dünyasını etkiliyorsa, Kuzey Kürdistan'daki gelişmeler de bütün Kürdistan'ı etkilemektedir. Rojava'daki gelişmeler de Filistin'in Arap dünyasına yaptığı etkiye benzer etkiler bütün Kürdistan'da yapma özelliğine sahiptir. Tabii ki bu benzetmeler içeriği aynı ol-

mamakla birlikte doğrudur.

Tabii Rojava'daki gelişmeler birden bire doğmadı. Bazılarının sandığı gibi Rojava'yı devlet teslim etmedi. Mücadele edilerek alındı. Bazılarının sandığı gibi Şam'da çatışma oldu, boşluk oldu fırsatçı yaklaşımlarla bazı yerler ele geçirilmemiştir. Hiçbir hazırlık olmasaydı Şam'da devlet yıkılsa bile Kürdistan'da yine de bir şey olmayabilirdi. Bu bakımdan öyle ucuz, dar değerlendirme, yaklaşım içinde olmamak lazım. Bu sonuçlar gerçekten de son bir buçuk yıllık süre içerisinde Batı'daki devrimci demokratik güçlerin planlı, örgütlü, büyük bir çabasıyla sağlanmıştır. Suriye'deki gelişmeler ardından bunun sonuçlarını karşılamak üzere çok yoğun bir demokratik halk örgüt-lülüğü çalışmasını Batı Kürdistan'ın yurtsever demokratik güçleri planlı bir biçimde yürüttüler. Diğer yandan doğru bir siyaset izlediler. Kimseyle ucuz düşmanlık içine girmedikleri gibi kimsenin kuyruğuna da takılmadılar. Bağımsız bir siyasi duruş, özgür bir siyasi duruş gösterdiler. Demokratik Suriye, Özgür Kürdistan'dan yana olan herkesle stratejik ilişkiye, ittifaka hazır olmak kadar, demokratikleşme yönünde çaba harcayan, değişim isteyen herkesle de her türlü taktik ilişkiye açık bir çizgi izlediler. Bunu hem siyasi ilişki ve ittifaklarda hem de mücadele tarzında yürüttüler. Birçok milliyetçi tahrik, oyun böyle siyasi yaklaşımlar temelinde bozuldu, boşa çıkartıldı.

Erken iktidar hastalığına kapılmamak gerekir

Bütün bu çalışmalar yirmi yıla yakın Önder Apo'nun yürüttüğü çalışmaların yaratmış olduğu kazanımların örgüt-lülüğe dönüşmesi temelinde gelişti. Yoksa bir yılda, bir buçuk yılda hemen bu düzeyde bir gelişme yaratmak mümkün değildi. Büyük bir temel zaten Önderlik tarafından atılmıştı. Komplo dan sonraki on yıl içerisinde bu durum hem tasfiyecilerin olumsuz yaklaşımları hem de devletin saldırıları sonucu zayıflatılmıştı. Umut, güven, inanç toplumda epeyce azalmıştı. Son bir buçuk

yıllık planlı, dikkatli bir çalışma bu durumların aşılmasını, yeniden umut, inanç kazanılmasını sağladı. Bu hazırlıklar elverişli ortamla da birleştiği an bir özgürlük devrimi hamlesine dönüştü. Doğru devrimci çalışmasının ne olduğunu, devrimin nasıl yapıldığını buradan görüyoruz. Demek ki hazırlıklı olursan, fırsatlar, imkanlar her zaman gündeme gelebilir. Bunları değerlendirdiğin zaman zaten devrimci hamle ortaya çıkar, devrimci sonuç alınır. Yoksa zorla, şiddetle devrim yapılamaz. Devrimi öyle görmemek lazım. Rojava'daki pratik devrimcilerin görevinin, rolünün ne olduğunu, devrimsel gelişmelerin nasıl hazırlandığını, nasıl gerçekleştiğini bize çok net biçimde gösterdi. Ders çıkartacağımız hususlar çoktur. Diğer parçalarda yürütülecek mücadele açısından Rojava'nın bir buçuk yıllık pratiği son derece öğretici derslerle doludur. Tabii süreç bitmemiştir, kalıcılığın sağlanması, devam etmektedir. Hatta çok hareketli, devam eden, kaygan bir süreç söz konusudur. Bu bakımdan da Batı'daki özgürlük mücadelesi yürütenlerin çok dikkatli olmaları gerekiyor. Mevcut kazanımları korumak kadar onu korumanın en önemli yolunun hem örgüt-lülüğü sağlamlaştırmak hem de devrimi derinleştirmek ve büyütmek, geliştirmek olduğu tartışmasızdır. Bu bakımdan var olan imkanları devrimi büyütmeye ve derinleştirme amacıyla seferber etmek lazım. Hata yapmamak gerekiyor. Rehavete düşmemek lazım. Erken iktidar hastalığına kapılmamak gerekiyor. Bu konuda tartışmalar, eleştiriler epeyce var. Bu tür eğilimler çok yaylıştır ve gerçekten de büyük bir tehlike olabilir. 2012 yılının kalıcı devrim hamlesinin en büyük parçası da burada gerçekleşmiş durumda. Bu devrim herkese ruh veriyor, umut veriyor, cesaret veriyor. Güçlü bir heyecan kaynağı. Dolayısıyla bu devrime ucuz yaklaşmak bu değerleri yaratanlara ve tarihe karşı sorumsuzluk olur.

Bu devrimin Kuzey Kürdistan'daki Devrimci Halk Savaşı üzerinde büyük bir etkisi var. Tabii ki geçen bir yılda en büyük mücadele Kuzey Kürdistan'da gelişti. Hem büyük bir savaş verdik

hem de güçlü bir halk direnişini yaşadık. Geçen bir yıl 15 Ağustos direniş temelinde gerçekleşen en kapsamlı savaş yıllarından biri oldu. Belki askeri boyut bazı yıllarda yaşandığı kadar olmadı, ama amaç bağlılığı, planlılığı, şiddeti, yarattığı sonuçlar bakımından en büyük savaş yıllarından biri oldu. Bir kere bu gerçeği görmek lazım. Bu savaşın doğruları var, yanlışları var. Ancak bu değerlendirmeleri yaparken, tek yanlı, dar yaklaşım içinde olmamak lazım. Her şeyden önce ucuz yaklaşmamak lazım. Büyük savaş yılına basit, ucuz, sanki hiçbir şey olmamış gibi bütünü görmeden, tek tek olaylara bakarak yaklaşmak büyük bir yanılgıdır. Hiçbir zaman insanı doğru düşünceye, doğru sonuca götürmez. Bir kere yaşanan mücadelenin büyüklüğünü, derinliğini görmek lazım. Bu noktada bu mücadeleyi yürüten tarafların duruşlarını, anlayışlarını, hedeflerini de çok iyi gözetmek gerekir. Bu gün üç yüz doksan gündür Önder Apo, bütün dünyayla bağlantılarını kesmiş, mevziye girmiş, bu direniş yürütüyor. Bir kere bu bir yıllık savaşı değerlendirirken her şeyin başına bu direniş koymamız gerekiyor.

On bin tutuklumuz var. Demokratik siyaseti parçalamak için yaptılar bunu. Hiç suçsuz, yargısız bir şekilde insanları hapse çürütüyorlar. Ama bir çöp bile koparamadılar. Halk üzerinde, gençler, kadınlar üzerinde faşist polis terörü 12 Eylül döneminde bile yaşananı aşan düzeydedir. Üç yüze yakın gerilla şehit düştü bu süreçte. Başta Xebat arkadaş olmak üzere Rojava'da da şehitler verdik. Yani orada da mevcut gelişmeler öyle direnmesiz, kansız olmadı. Bu bakımdan Rojava'da hiç savaşımadan kazanıldı denilemez. Ama az savaşıla çok sonuç alındı. Bakur'da ise çok savaştık, ama istediğimiz sonuçlara henüz tam ulaşamadık. Demek ki Kuzey'deki savaşımızın düzeltilmesi gereken yanları var.

Diğer yandan karşı tarafın yaklaşımlarını da görmek gerekli. Bu savaş sürecinin gelişmesi AKP'nin politikaları sonucu oldu. 12 Haziran 2011 seçimlerine kadar bir süreci hareketimiz yürüttü, Önder Apo yürüttü. Artık bir dönemece gelindi. 12 Haziran seçimleri Kürt sorununun siyasi çözüm zeminini de yarattı. Görüşmeler İmralı'da, Oslo'da siyasi çözümü gerçekleştirecek bir müzakere sürecine adım atma noktasına geldi. Eğer gerçekten TC devleti ve AKP hükümetinin niyeti çözüm olsaydı, bu gelişmelerin sonucu siyasi çözüm için müzakereler başlatır, müzakerelerin başarılı olması için de Önder Apo'ya özgür çalışma yürütme imkanı ve fırsatı tanırdı. AKP bunu kabul etmedi. Halbuki biz hareket olarak böyle bir Önderlik, yönetim ve halk tam bir bütünlük içinde evet dedik. AKP hükümeti hiçbir çağırısı, talebi kabul etmedi. O zamana kadar yürütülen görüşmelerin sonuçlarını reddetti. 12 Haziran seçimlerinde alınan yüzde elli oy oranını artık iktidarını tümünden sağlamlaştıracığı, karşısındaki bütün siyaseti çöktürerek tüm iktidarı ele geçireceği bir fırsat olarak değerlendirdi.

Seçim sonrası Tayyip Erdoğan'ı usta olarak ilan ettiler ve böyle bir saldırıyı herkese karşı yönelttiler. CHP'ye

de yöneltti, MHP'ye de yöneltti. Kuşkusuz en fazla da BDP'ye yöneltti. BDP'ye siyasi iradelerini kırmak için saldırdılar. Seçilen milletvekillerini bırakmadılar. Baskıyı ve tutuklamaları artırdılar. Bunun yanında PKK'ye karşı tutumlarını da net ortaya koydular. 'Şimdiye kadar yaptıklarımızın hepsi oyundu, biz aslında PKK'nin kökünü kazımak istiyoruz, imha ve tasfiye etmek istiyoruz, biteceğiz' diyerek saldırıya geçtiler. Takvim de vermişlerdi. Tayyip Erdoğan'ın kendini akıllı sanan bir danışmanı Mart 2012'ye kadar PKK'nin sonu gelecek diye Türkiye kamuoyuna güvence bile verdi. Ama bu adamın kendinden menkul kehanetleri tutmadı. PKK bütünlüklü bir direniş içerisinde mücadelesini yükseltiyor. Devrimci Halk Savaşı başta Zap Zagros olmak üzere yoğunlaşmış durumda. Çığına dönen, titreyen Tayyip Erdoğan'ın ve AKP'nin kendi sonlarını gördüğünü söylemek gerekir. Bu duruma bakıp AKP planlarını, hedeflerini göz ardı etmemek lazım.

AKP tarihinin en zor dönemini yaşıyor

14 Temmuz 2011'de demokratik özerklik ilanı ardından, Önder Apo'nun, "artık siyasi çözüm koşulları kalmamıştır" diyerek geri çekilmesiyle birlikte geçen bir yılı aşkın süre içerisinde Kuzey Kürdistan'da son yirmi sekiz yıllık sürecin en kapsamlı savaşlarından birinin yaşandığı tartışmasız bir gerçektir. Bir kere böyle bir direniş yürütmek çok anlamlı ve değerlidir. Bizi ayakta tutan, düşmanı bu kadar zorlayan, gelecek için hala umutlu kılan, atılım içinde olmamızı sağlayan bu direniştir. Böyle bir direniş ile AKP'nin planları bozuldu. Şimdi artık PKK'yi yok etme planlarından söz etmiyorlar. Ne diyorlar, hala savaşta ısrar ediyorlar diyorlar. Sanki kendilerine savaşı durdurma sözü vermiş olan var gibi. Nereden nereye geldiler. 12 Haziran'dan sonra yok edeceğiz, biteceğiz, kökünü kazıyacağız derken şimdi savaşın sürüyor olmasından hayrete kapılıyorlar.

AKP tarihinin en zor dönemini yaşıyor. AKP sözcülerinin çığınca ifadeleri bunu gösteriyor. Bülent Arınç da itiraf etti zaten, 'başarılı olmadık' dedi. Bu bir yıllık direniş karşı tarafın planlarını bozdu, ciddi bir biçimde zorladı. Başarısızlığını itiraf eder noktaya getirdi. Bu önemli. Fakat sonuç aldı mı, Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirdi mi, özgürlük devrimini devrimci halk savaşı temelinde adım adım başarıya götüren sonuçlar ortaya çıkardı mı? Buradan baktığımızda da mevcut durum yeterlidir. Gerçekten de olması gereken sonuçları alma noktasında yetersizdir. Bunu da bir eleştiri, özeleştirisi olarak değerlendirmemiz gerekiyor. Bu eleştiri, özeleştiriyi neye karşı yapacağız, ölçü ne olacak? Kuşkusuz önderlik durumu olacak. Direniş gerçeği olacak. Önderlik 390 gündür en küçük bir tereddüt yapmadan belirlediği sonuçları gerçekleştirmeye tam bir bağlılık içerisinde duruş gösteriyor. Bütün yapıları, yapılamayanları bu Önderliksel duruş, Önderliksel aydınlatma temelinde değerlendirmeye tabii tutmak zorundayız.

AKP'ye karşı demokratik siyaset, halk büyük direniş içerisinde. Çocuklar, yaşlılar, gençler, kadınlar direniyor. Yani polis terörü kesinlikle halkı sindirmedi, korkutmadı. Tersine daha fazla direniş istiyor halk. Meydanlarda daha büyük direniş için gerillayı intikam eylemine çağırıyor. Bundan daha iyi ne olabilir? Düşmanın, AKP hükümetinin satın alarak, baskı uygulayarak halkı direnişe karşı çıkarma çabalarına

rağmen halk AKP'ye karşı çıkıyor, daha fazla PKK'nin direniş siyasetini onaylıyor, daha fazla direnişe çağırıyor.

Rojava'daki devrimsel gelişme devrimci halk savaşı çizgisinde Kuzey Kürdistan'da da gelişecektir. Şemdinli'de adım adım, kısmen gerçekleşmeye doğru giden budur. Zagros'un kırsal alanlarında gerillanın denetim kurma çabası, bunu şehirlerdeki etkinliğe dönüştürme çabası bu temeldedir. Bir Devrimci Halk Savaşı hamlesi içerisindeyiz. Dikkat edilirse doğu cephesi, İran cephesi en azından 2011'deki gibi zorlayıcı olmaktan çıkarılmış, kısmen etkisiz kılınmış durumdadır. Güney cephesi, Irak hattı yine benzer bir durumdadır. Güney yönetimi düşmanla belli bir ilişkisi olsa, bir düzeyde düşman saldırılarına kapıyı açsa da AKP hükümetinin istediği gibi onlarla birleşerek saldırı pozisyonunda olmaktan uzaktır. Suriye cephesi, Batı Kürdistan'daki gelişmeler böyle bir süreçte bütün Kürdistan'daki Devrimci Halk Savaşı hamlesine büyük katkı sunan, öncülük eder pozisyondadır. Suriye'deki durum halihazırda bizim Kürdistan'dan hamle geliştirerek bölgesel düzeyde öncülük etme, inisiyatif kazanmamıza fırsat veriyor. Annan Planı işlemedi. Yeni birisi görevlendirildi. Eylül başından itibaren bir değişiklik olacağı benziyor. Bunun mevcut askeri siyasi mücadele durumu ne kadar değiştireceği belli değildir. Kısmi değişiklikler beklenebilir. Yani Suriye'de artık yolun sonuna doğru gidiliyor. Eylül başından itibaren önemli değişiklikler olacak mı, yoksa 2012 yılı böyle mi geçecek, çok net değildir. Fakat görünen şu; ABD hala Suriye'ye etkili bir biçimde müdahale etmeye hazır değil. Buna ne askeri olarak hazır ne de diplomatik olarak hazır. Rusya'yla, Çin'le görüşmeleri sürüyor, ama çok fazla sonuç almışa benzemiyor. Bu nedenle ara süreci muhalefeti askeri bakımdan destekleyip Suriye içindeki iç çatışmaları körükleyerek, tahrik ederek doldurmaya çalışıyorlar. Bu anlamda en azından önümüzdeki aylar açısından bir hamle inisiyatifinin ortaya konulacağı çok fazla gözüküyor.

AKP hükümeti Kürt birliğini bozmaya çalışıyor

Bu durum tabii ki tek hamle yapma gücüne sahip hareketimizi gündeme getiriyor. Devrimci Halk Savaşı hamlemizin 2012'nin güzünde gelişmesi, inisiyatif kazanması için ortam, koşullar çok uygundur. ABD'nin Türkiye'ye destek vermesi, AKP hükümetini saldırıya teşvik etmesi de bizim bu hamlemizin çok fazla gelişmesini engellemeye dönüktür. Kendileri hamle yapamıyorlar, korku

içindeler. Eğer PKK başarılı bir biçimde askeri gelişme sağlar, AKP yönetiminde çözülme ortaya çıkartırsa bunun etkisi bütün Ortadoğu'ya olur ve ben kaybederim kaygısı taşıyor. Bu bakımdan bize dönük yalan, yanlış propaganda yapıyorlar. Dışişleri bakanı Türkiye'yi destekliyoruz derken PKK'ye de tehdit savurdu. İran, Suriye PKK'ye silah veriyor gibi asılsız, gerçek dışı propagandalar yapıyor. Yani gerillamızın geliştirdiği devrimci hamleleri zayıf düşürmeye, etkisiz kılmaya çalışıyorlar. Ama bunların etkisi de çok fazla olmaz.

AKP hükümeti Kürt birliğini bozmaya çalışıyor. Çünkü en çok darbe yedikleri, korktukları yer budur. Bütün Kürdistan genelinde Kürt örgütlerinin birlik olmasını engellemeye çalıştıkları gibi parçalardaki birlikleri de bozmaya çalışıyorlar. Rojava'ya dönük politikaları böyle oldu. Ahmet Davutoğlu'nun Hewler'e gelişi bu temeldeydi. Batı Kürdistan'daki birliği, ittifakı bozmak için yoğun bir çaba içindedir. Diğer yandan Türkiye demokrasi hareketinin birliğini ve beraberliğini engellemeye dönük büyük çabalar sarf ediyorlar. Bunun için de psikolojik savaş çok ileri düzeyde geliştiriyorlar. Birçok oyun geliştiriyorlar. Yine diplomasi yoluyla İran'ı, Irak'ı yanlarına çekip, PKK'yle çatışır kılmak istiyorlar. Avrupa'nın, ABD'nin desteğini hat safhada alıyorlar. Rusya'dan Çin'e, Afrika'ya, Amerika'ya kadar bütün devletleri dolaşıyorlar. PKK'nin terör örgütü ilan edilmesi karşılığında Türkiye'yi pazarlıyorlar. Uluslararası alandan tecrit etmek, NATO'nun, ABD'nin desteğini almak, İran'ı, Irak'ı bizimle çatışmaya sokmak, demokrasi hareketinin gelişimini ve birliğini engellemek, Kürt örgütlerinin birliğini bozup çelişkili kılmak, böylece PKK'yi içeride ve dışarıda kuşatıp tecrit ederek geliştirdiği imha saldırılarıyla zayıflatıp marjinal kılmak veya Devrimci Halk Savaşı hamlesinin başarısını engellemek için tüm imkanlarını seferber ediyor.

AKP politikalarını iyi anladığımız gibi, bunları bozma kabiliyetimiz de, gücümüz de vardır. Kürt birliği açısından örgütler de, toplum da önemli ölçüde duyarlı hale getirilmiş durumdadır. AKP istediği kadar baskı yapsın, taviz versin öyle kolay kolay etkileyip sonuç alamaz. Bu birliği bozmaya kimsenin gücü yetmez. Kiminle, hangi ilişkiyi geliştirirse geliştirsün bu konuda başarısız olmaya mahkumdur. Kürt ulusal kamuoyu bu konuda oldukça duyarlı, örgütlü pozisyonundadır. Türkiye'nin demokrasi güçleri yavaş gelişse de onlar da son iki yılda sağlanan gelişmelere dayanarak gerçekleri biraz daha iyi gördüler. Eskiye aşan bir tutarlılık içinde bir yaklaşım gösteriyorlar.

Suriye'nin çözülmesi Türkiye'nin de çözülmesidir

AKP hükümeti dışarıda da birçok gücü yanına çekmek için provokasyonlar yapıyor. İran ve Irak'a yönelik bu yönlü politikaları söz konusudur. Davutoğlu'nun Kerkük'e gitme hikayesi, Bahçeli'nin gitme girişiminin hepsi Irak'ı işbirliğine zorlamak içindi. Maliki yönetimiyle PKK'ye karşı işbirliği kurmaya çalışıyorlar. Suriye'deki kırk tane İranlıyı bizzat Türkiye tutuklatmıştır. İran'ı PKK'ye karşı savaşa zorlamak için bunları yapmaktadırlar. Tayyip Erdoğan önce düşman ilan etti, sonra bu tutuklamalar gelişti. O kadar sıkışmışlar ki böyle basit yollara başvuruyorlar. Bunları kimse yutmaz. Bu yollarla İran'ı ve Irak'ı yanlarına çekemezler. Çünkü bölgede büyük bir çatışma var. AKP gerçek yüzünü ortaya koydu. AKP u dönüşü de yapıyor. Keskin bir viraj çiziyor. Bir gün bakıyoursun "kardeşim" diyor; dost, can ciğer kuzu sarması, ertesi gün bakıyoursun hançeri sırta saplamış. Libya'da da bunu yaptı, Suriye'ye de bunu yapıyor. İran bu oyunları gördü. Son bir yıl içerisinde tamamen Amerika'nın ajanı konumunda bir politika izledi. Aslında Kandil direnişiyle İran'a bu gerçeği biz gösterdik. 2500 yıllık devlet geleneği var, kendilerini siyasetin kurdu olarak görüyorlar, ama AKP oyununu fark edemediler. Ancak şimdi AKP'nin oyununa gelecek durumda değiller.

AKP'nin içte de durumu zayıftır. Ordu ile çatışmalılar. Ordu henüz denetime alınmış değil. Topladılar, hapse koydular, şimdi emekliye ayırdılar hepsini. AKP ele geçirmeye çalışırken ortada sistemi olan ordu bırakmadı. Neredeyse savaşacak komutan bulamayacaklar. Şemdinli'ye, Hakkari'ye gönderilecek komutan bulamıyorlar. AKP'nin tutumu nedeniyle geçen yıl genelkurmay tümünden istifa etti. Ordunun içi karışıktır. AKP belli bir etkinlik sağladı, ama her şeyi ele geçirmiş değil. Adeta sırat köprüsünden geçer durumda. AKP'nin telaşı da, gerilimli ruh hali de bundan. Özcesi karşıımızdaki gücün politikaları çözülmüş ve zayıf durumdadır. Dışarıdaki konumunun da zayıflığı dikkate alınırsa bizim başlattığımız Devrimci Halk Savaşı hamlemizin zafere götürmemizin önü açık, koşulları her zamankinden elverişli, imkan ve fırsatları her zamankinden çoktur. Dolayısıyla bunun geliştirilip bir zafer hamlesine dönüşmesi bize kalıyor. Özellikle de gerillaya kalıyor. Gerillanın doğru mevzilenmesi, planlı hareket etmesi, örgütlü savaşması gerillacılığa derinleşmesine kalıyor.

Devrimci Halk Savaşı hamlemiz 15 Ağustos'un 29 yıllık derslerini doğru

bilince çıkartma temelinde zafere gideceği kesindir. Ama bunun için tabii ki askeri çizgi, gerilla çizgisini, onun örgüt, taktik, tarz ve komuta gerçeğini doğru anlamak ve özümsemek, pratiğe doğru uygulamak zorunlu. Bu savaşın gerçekten de bir ideolojik siyasi çizgisi, bir askeri çizgisi vardır. Devrimci Halk Savaşı böyle bir çizgiye sahiptir. Önderliğin teorik aydınlatıcılığı temelinde gelişiyor. Bir parti öncülüğü kesinlikle var. İdeolojik siyasi çizgiden bağımsız, ideolojik siyasi amaçlardan kopuk bir savaş gerçeği kesinlikle yoktur. Bu bir devrimci savaş, devrim hamlesidir. Dolayısıyla da önderlik çizgisini, parti öncülüğünün rolünü, gerçeğini iyi anlamak, özümsemek şarttır. Komuta özümsemeli, savaşçı özümsemelidir. Bu da doğru partileşmek demektir. Doğru partileşmek bizim gerçeğimizde tam gerillalaşmak demektir. Doğru komutanlaşmak, doğru savaşçı haline gelmek, gerillalaşmak, doğru ve yeterli birlik düzenine girmek demektir, örgütlenmek demektir. Askeri çizginin en önemli boyutu stratejinin doğru anlaşılmasıdır. Yani hangi amaçları gerçekleştirmek için bu savaşı veriyoruz? O amaçları hangi yol ve yöntemlerle gerçekleştireceğiz? Bu sorulara cevap veren stratejiyi, yani Devrimci Halk Savaşı stratejisini özümsemek lazım.

Kürt Özgürlük Hareketi hala yüzde yirmi kapasitesiyle savaşıyor. Savaş kapasitesi bu değildir. Şemdinli'den Karadeniz'e kadar mevcut güç takım takım örgütlense yüzlerce takım çıkar ortaya. Savaşa göre örgütlenmiş olan, düşmanı yirmi dört saat takip edip peşinde koşan bir gerilla takımının birkaç günde bir düşmanı kısırtıp vurma imkanı bulamaması mümkün değildir. Dolayısıyla doğru komutanlık ve gerillacılık geliştirmede Türk devletinin bu güç karşısında dayanması zordur. Zaten teknik dışında savaşma gücü kalmamış gibidir.

Özcesi Agit komuta çizgisi etkili hale gelirse, mevcut HPG ve YJA Star örgütüllüğü üzerine kurulu savaş pratiği özgürlük devriminin zaferi olacaktır. Her yerde gerçekten de mevcut AKP hükümetini yenilgiye uğratabacak bir Devrimci Halk Savaşı başarıyla gelişebilir.

Karşıımızdaki güç, çökme noktasında. Yani savaş gücü yok. Tekniğe dayanarak, biraz şunu bunu tehdit ederek özellikle de psikolojik savaş geliştirerek AKP kendini ayakta tutmaya çalışıyor. Eğer doğru bir gerillacılık, planlı bir biçimde birkaç ay başarıyla pratikleşirse AKP'nin bütün maskesini düşürür. Bütün direnme noktalarını kırar, bir büyük çözülmeye götürür. Belki de Suriye'deki yönetimden daha önce Türkiye'deki yönetim çözülmeye başlayabilir. Durumları çok da farklı değil. Çünkü çizgileri farklı değil. Aslında Suriye Türkiye'yi taklit ederek devlet oldu şimdiye kadar. Arap milliyetçiliğinden etkilendi, ama Arap milliyetçiliğinin esasında da Türk milliyetçiliği var. Suriye daha çok Türkiye milliyetçiliğinden etkilenecek bugünkü sistemi, devleti kurdu. Suriye'nin çözülmesi her bakımdan Türkiye'nin de çözülmesidir. Dolayısıyla dikkat edilirse mevcut mücadele zaten Türkiye'yi de aynı çözülmeye noktasına getirdi.

Eğer dağda gerilla rolünü oynar ve serhildan da belirli düzede gerillayla bütünleşirse 2012'nin güz dönemi Suriye'de de daha çok Türkiye'de de bir devrimci mücadele ve devrim ortamı yaratacaktır. Rojava'da gelişen özgürlük devriminin daha güçlü bir biçimde Kuzey Kürdistan'da adım adım gerçekleşmesini sağlayacaktır. Gerillanın ve halkın direnişi bunun gerçekleşeceğini göstermektedir.

ÖNDERLİK HAKİKATİNE DOĞRU KATILMAK

‘A poculuk nedir’ sorusuna, kısaca ‘özgür yaşam ustalıdır’ biçiminde bir karşılık verilebilir. Özgür yaşam doğru yaşamdır. Doğru yaşam ise, başından beri Önder Apo’nun hakikat arayışının özünü teşkil eder. Onun yaşamın anlamına ulaşma konusundaki bu yüksek duyarlılığı bu günden çok daha gerilere, daha kesin bir ifadeyle çocukluk günlerine kadar götürülebilir. Onda gördüğümüz bütün ilkelerin anası olan “Olacaksa bir yaşam, özgür olacak ya da hiç olmayacak” ilkesindeki ısrar, aslında bu çocukluk döneminde başlar. Söz konusu ilke doğuştan mezara, hatta mezarın ötesine, daha doğrusu sonsuza kadar esas alınması gereken bir ilkedir. Bu ilkeye bağlılığın gevşemesi kopuşa, dolayısıyla özgür yaşamdan uzaklaşmaya götürür. Önder Apo’ya göre “yaşam tüm değerlerin üstünde tutulmak durumundadır. Özgür yaşamak isteyenlerin esas görevi de yaşamı anlamaktır. Anlayabilmek yaşamaktır, yaşayabilmek anlamak içindir.”

Yaşamın büyük anlam yitimine uğradığı bir yerde ve zamanda anlamak fiilini işletmek, öncelikle anlamsız olanın fark edilmesiyle mümkündür. Yaşamın anlamını tümünden yitirdiği ve yaşamı anlamlı kılan her türlü değer parayla ölçüldüğü bugünün kapitalizm dünyasında yaşıyorsanız, bunun yol açtığı dehşeti iliklerinize kadar hissetmeden özgür yaşam dünyasına asla kulaç atamazsınız. Uygarlık dünyasında hakikat arayışı özgür yaşam arayışıdır. Bu arayış, her şeyden önce yanlış temelde inşa edilmiş anlamsız yaşamın reddedilmesiyle başlar. Dolayısıyla hakikat arayışına çıkışta yapılması gereken ilk iş, ihanete uğramış yaşamdan kopmak ve bu temelde verili yaşama katılmayı kesinlikle reddetmektir. Kapitalizmin anlamdan boşalmış dünyasını reddetmeden, anlamlı bir yaşam arayışı söz konusu olamaz. Bu olmadan da doğru yaşamla buluşma sağlanamaz.

Önder Apo’nun kendini tanımaya başladığı andan itibaren fark ettiği gerçeklerden biri, özellikle Kürdistan somutunda yaşamın ağır bir ihanete uğradığı ve mevcut haliyle yaşanmaya değer bir özellik taşımadığıdır. Daha çok duygularının yön verdiği bu çocukluk döneminde sergilediği bu duruş, Önder Apo’nun daha sonraki tüm yaşamını da şekillendirecektir. Kuşkusuz en tehlikeli körlük, yalanı gerçek olarak belleyen insanın duruşunda kendisini dışa vurur. Bunun, uygarlığın toplumda yarattığı zihinsel çarpıklıkla bağı açıktır. Herkeste bir çift göz vardır, herkes etrafına bakmasını bilir, ancak herkes aynı biçimde görmez. Özellikle kapitalist modernite sahasındaki insan tam bir bakar kördür, bir aldanıcı ve aldatıcıdır. Önder Apo’nun çok erken yaşlarda fark ettiği bir başka gerçeklik de budur. Bu da onu tüm yaşamı boyunca aldanmayan ve aldatmayan insan haline getirecektir. Bu fark edişle birlikte o artık başkaları gibi yaşamayacak, başkaları gibi ihanete uğramış bir yaşama katılmayacak, yaşama karşı işlenmiş bu bağışlanması zor suçun ortağı olmayacaktır. Bundan böyle kişiliği ve eylemi artık bu tavır alışa göre şekillenecektir.

Önder Apo’nun çevresini ve mevcut gerçekliği sorgulamaya başladığı bu süreçte Kürdistan’da soykırıma dayalı

bir sömürgeci egemenlik yürürlüktedir. Kürt toplumu dehşet verici bir yabancılaşma sürecine alınmıştır. Yaşanan durum Kürt toplumu açısından kendisi olmaktan çıkma ve hakim uluslaşmanın bir hammadmesine dönüşmüştür. Kürt toplumundaki mevcut durumu izah edebilecek yegane kavram, ihanettir. Bu ülkede yaşamın ihanete uğramamış tek bir alanı kalmamıştır. Kürdistan bir bataklık görünümündedir ve sürekli hastalık üretmektedir. Sağlıklı bir toplumdan söz etmek artık imkansızdır. Bunun da ötesinde mezara yatırılmış bir toplum gerçekliği söz konusudur. Müdahale edilmemesi halinde bu toplumu bekleyen akıbet tamamıyla bitiş ve tükeniştir.

Düşüşün dip noktası

Bilindiği üzere sömürge toplumları yabancı egemenlik altında şekillendirilmiş toplumlardır. Sömürgeci egemenler salt zor kullanmak suretiyle hükümlanıklarını uzun süreli kılacaklarını çok iyi bilirler. Bunun için de sömürge toplumunu kendi çıkarları doğrultusunda yeniden biçimlendirmeye çalışırlar. Bunun için yapmaları gereken ilk iş, egemenliklerini onaylayan işbirlikçi ve uşak bir tabaka oluşturmaktır. Zor kullanımı sonucunda sindirilmiş olan toplumun üst kesimleri genelde kendi kişisel ve ailesel çıkarlarını esas aldıkları için, yabancı egemenlerle bütünleşmeyi varlık gerekçeleri olarak benimserler. Kürt toplumunda bu durum uygarlığın ilk dönemlerine kadar uzanır. Uygarlığa karşı direnen ilk topluluklar Proto-Kürtler olduğu gibi, onunla işbirlikçilik temelinde bağ kuran ilk kesimler de yine Kürtlerin içinden çıkmıştır. Üst tabakanın ihaneti seçmesi ve bu çerçevede toplumu içten içe kemiren bir

kurda dönüşmesi, yenik ve bitik bir toplumun ortaya çıkmasında en belirleyici etkenlerden biri olmuştur.

Devletçi uygarlık sistemi mütecaviz bir sistemdir. Baskıcı ve sömürücü karakteri nedeniyle bu böyledir. Baskı ve sömürü sanatında uzmanlaşma tecavüz kültürünü doğurmuştur. Bu kültürle yoğrulmak istenen ilk toplumsal kesim kadınlar olmuştur. Düşürülen kadın düşürülen toplumdur, düşürülmüş insanlıktır. Kadının toplumsal bir güç olarak alt edilişi tüm toplumun alt edilmesinin de önünü açmış, bu temelde tecavüz kültürü tüm alt topluma egemen kılınmaya çalışılmıştır. Tecavüzü salt cinsellikle ilgili bir olgu olarak düşünmemek gerekir. Bu kültürün etkili olduğu alan, zihniyet alanıdır. Zihinsel tecavüz ve bunun ürünü olan zihniyet fahişeliği, en onur kırıcı bir gerçekliğin ifadesidir. Toplumun köleliğe alıştırılması ve kendi varoluş gerçekliğine aykırı bir konumda yaşamak zorunda bırakılması, bu kültürün etkisini gösterir. Zihni teslim alınmış bir toplumun bireyi, artık egemen sistemin gözüyle gerçeğe bakar, beynini bu sistemin arzu ettiği biçimde çalıştırır, onun hissetmesini talep ettiği biçimde tepkiler verir veya tepkisizliğe gömülür. Zihinsel olarak teslim alınmış bir toplum, giderek sistem için uysal köleler üreten devasa bir fabrika görünümü kazanır. Kadın en bozulmuş neslin en basit fiziksel soy sürdürücüsüne dönüşür. Düşmenin dip noktası işte budur.

Önder Apo, PKK’nin ortaya çıkışı öncesinde Kürdistan’daki durumun bir genelevdeki durumdan çok daha ağır özellikler taşıdığını dile getirir. Her şeye rağmen genelev sisteminde belirli bir düzen vardır ve bir ticaret mantığı hakimdir. Patron, bekçiler ve sermaye olarak kullanılan kullar, bu ticaret mantığı çerçevesinde hareket eder, gerekli

olan neyse kader sayıp yerine getirirler. Buna karşılık, Kürdistan kırk haraminin yatağını kirlettiği bir kadını andırır. Kürt toplumu adeta bir kapatma durumundadır. Mevcut duruma karşı en küçük bir itirazı olamaz, olursa en şiddetli biçimde cezalandırılır. Bu halk insanlığın kök kültürü olan neolitik kültürün yaratıcı gücüdür. Ancak bu kültüre sahip çıkma sorumluluğuyla hareket eden tek bir kişi bile yoktur. En üstte olanından en diptekine kadar her Kürt bireyi, kendi gerçekliği karşısında tam bir vurdumduymazlık ve ihanet içindedir. Bir tavuk ya da köpek için adam öldürür, ancak insanlığın bu kök kültürünü temsil eden kimliğin yaşaması için bir damla ter dökmeye yanaşmaz.

Soykırıma alınmış bir halk

Böylesi bir ortamda herkesin bir biçimde bu ihanete bulaştığını anlamak zor olmasa gerekir. Farklı bir varlık olma hakkı bile gasp edilmiş bir toplumun kendisine yaşatılan bu korkunç haksızlık karşısında isyan etme takatini bile kendisinde bulamaması, son derece ürkütücüdür. Doğadaki her canlı varlık kendisine yönelik saldırıları savuşturmak üzere bir savunma duruşu içinde bulunur. Kendi güvenliğini göz ardı eden hiçbir canlı varlık yoktur. Beslenme, güvenlik ve varlığını sürdürerek evrensel sonsuzluğa katılma tüm canlı varlıklarda gördüğümüz üç temel varlık koşuludur. Varlığa yönelik saldırı esas olarak bu üç alana yönelik saldırıdır. Önder Apo’nun deyişiyle Kürt halkı ekmeğin ülkesinde bir parça ekmeğe muhtaç bırakılmıştır. Soyunu sürdürmesi üreme derekesine düşürülmüştür. En kutsal varlıkları olan çocuklarını kendi ahlaki ve politik gerçekliğine uygun tarzda eğitememekte,

Kürt çocukları egemen ulusun kimlikel ve kültürel gerçekliği içinde eritilmektedir. Güvenliğini sağlama alma, öncelikle örgütlü olmayı akla getirir. Oysa Kürt halkı dünyanın en örgütsüz halkıdır. En tehlikeli soykırım türü budur. Böylesi bir ortamda sadece biyolojik olarak bir varlıktan söz edilebilir ki, bu da ölümden beter bir duruma mahkum edilmişliği ifade eder.

Diriliş; aslında dinsel literatürde geçen bir kavramdır. Ölünün yeniden hayata dönüşünü veya döndürülüşünü anlatır. Buna ilişkin en çarpıcı örnek, İncil’de anlatılan bir olaydır: Dört günlük ölü olan Lazarus’un cesedi bezlerle sarılmış olarak evde bulunmaktadır. Evde yas vardır. İsa yas evine uğrar. Ölünün anesi ve kardeşlerinin feryadı karşısında “Lazarus, ayağa kalk ve yürü” der. Lazarus ayağa kalkar ve yürür. Ölü, yeniden can bulur. Önder Apo da bir bakıma benzer bir eylemin peşindedir. Kürt halkının direnmesiz bir biçimde ölümünden yana değildir. Yaşam gibi ölüm de elbette anlamlı olmalıdır. Kürdistan’ın tüm vadilerinin Kürt insanının cesetleriyle dolması, Kürt halkının yatırıldığı ölüm döşegindeki zavallı halinden çok daha evlidir. Çıkmayan candan umut kesilemez denir ya, Kürt halkı da hala yaşam emareleri göstermektedir. Sadece saçının tek bir telinde dahi canlılık emaresi varsa, buradan tutup yaşam kavgasına atılmak gerekir. Önder Apo’nun damgasını vurduğu Kürt dirilişi, bu direnişin ürünüdür.

Başkalarını savunmak isteyenler, önce kendilerini savunmayı bilmek zorundadır. Kürt gerçeğinde kendini savunmak, her şeyden önce verili yaşam tarzına katılmayı reddetmekle başlar. Bu noktada “ben bu bataklığa girmeyeceğim, bu kirliliğe yüzümeyeceğim; ben sizin gibi yaşamayacağım” cümlelerinde anlamını bulan duruş, Kürt dirilişinde kilit öneme sahiptir. Burada genelde uygarlık yaşamına, özelde kapitalist modern yaşama karşı çok net bir tavır alış vardır. Önderlik gerçeğinde somutlaşan ‘ruhunu satmama’ diye adlandırdığımız gerçeklik işte budur. Uygarlık yaşamına katılmak ruhunu sömürü, zulüm ve zorbalık sistemine satmaktan farksızdır. Ne aşılmakta olan feodal sistemle buluşmak ne de yeni gelişen kapitalizme katılmak, Önder Apo’nun çocukluktan itibaren sergilediği duruşu ortaya koyar. Bunun bir diğer anlamı da ihanete bulaşmama, yaşamın ihanete uğramasına kesinlikle ortak olmamaktır. Beş bin yıllık uygarlık sistemi karşısında sergilenen bu duruş, süreç içinde daha büyük bir anlam yüklenip, bu sistemin çözülerek aşılmasına ve alternatif bir sistemin ortaya çıkarılmasına götürmüştür.

Yeni yaşam yolunda hakikat arayışı

Önder Apo kendi yaşamında PKK’nin kuruluşu öncesindeki süreci, birinci doğuş dönemi olarak tanımlar. Son derece sancılı geçen bu süreç, en derin ruhsal gerilimlerden birini yaşadığı bir süreçtir. Başkaları gibi yaşamama, ciddi bir kararlaştırma ama altından kalkılması güç zorluklarla yüküldür. Arayışçı olması krizli kişilik özelliklerinden biridir. Kriz ve kaos aynı

“Hakikat, Minerva’nın Zeus’un alnından çıkması gibi birdenbire ortaya çıkmaz. Hakikat arayışı, bir yürüyüş hali olarak da düşünülebilir. Özgür yaşamla bağı göz önüne getirildiğinde, hakikat arayışının bir özgürlük yürüyüşü gibi değerlendirilmesi çok daha anlamlıdır. Yönü mutlak hakikate dönüktür. Gerçekleşmesi her ne kadar imkansız denecek kadar zorsa da yaşamı sürükleyen esas gerçeklik, mutlak anlamdır”

zamanda yeni bir doğumun habercisidir. Nietzsche'nin deyişiyle yeni bir yıldız doğurmak isteyen, ilkin kendi içinde bir kaos yaşmalıdır. Onun yaşadığı da işte bu olmuştur. En büyük zorluk, olumlanıp sahip çıkılacak değerlerin yokluğundan kaynaklanmaktadır. Önder Apo bu dönemde bir nihilist olmasa da inanıp bağlanacağı değerler olmadığını düşünmektedir. Yok sayıcı, yadsıyıcı olarak nihilist hiçbir değere inanıp bağlanmayan kimsedir ve sistemin ürünüdür; ciddi bir arayışından söz edilemez. Buna karşılık Önder Apo, doğru olanın peşindedir. Doğru olmadan yaşam olmayacağına göre, yapılması gereken şey doğrunun peşine düşmektir. Hakikat arayışının özü de budur.

Hakikat, Minerva'nın Zeus'un alnından çıkması gibi birdenbire ortaya çıkmaz. Hakikat arayışı, bir yürüyüş hali olarak da düşünülebilir. Özgür yaşamla bağı göz önüne getirildiğinde, hakikat arayışının bir özgürlük yürüyüşü gibi değerlendirilmesi çok daha anlamlıdır. Yönü mutlak hakikate dönüktür. Gerçekleşmesi her ne kadar imkansız denecek kadar zorsa da yaşamı sürükleyen esas gerçeklik, mutlak anlamdır. Kuşkusuz hakikat arayışı en çok da toplumsal sorunların ağırlaştığı dönemlerde kendini gösterir. Bu tür dönemlerde baskı ve sömür şiddetlenir, değerlere saldırı ve değer gaspı hız kazanır. Böyle olunca haksızlığa karşı mücadele de gündeme gelir. Yani hakikat arayışı ile haksızlığa karşı mücadele arasında sıkı bir bağ vardır. Uygarlık tarihi boyunca karşımıza çıkan tüm peygamberler ve bilgelerin hakikat arayışı tamamen yalana dayalı bir sistem olan uygarlık sisteminin haksızlıklarına karşı mücadeleye yüklüdür. Hakikat arayışı eski toplumsal sistemin reddi kadar, yeni bir toplumun inşasını gerektirir. Bu anlamda her peygamber kendi toplumunu yaratır. Tanrı ile toplumsal kimlik arasındaki bağ da aşıkardır. Peygamber ve dini ile bilge ve felsefesinin kaynağında toplumsal kimlik yer alır. Toplumdan kopuk bir din ve felsefe olamaz.

Bu çerçevede bakıldığında Önder Apo'nun ilkokula gidişiyle birlikte dine yönelmesinin nedeni daha iyi anlaşılabilir. Dinin toplumsal hakikati açıklama çabası inkar edilemez. Toplumda son derece güçlü olması ve bir toplumsal kültür olarak yaşanması da dinin bu özelliğine işaret eder. Dinlerin ısrarla vurgu yaptığı kutsallık, toplumsal emekle bağlantılıdır. Her türlü değer kaynağında toplumsal emek yatar. Kutsallığın karşı ucunu meydana getiren lanet ise, bu emek değerlerine el kolulması eylemini ifade eder. Peygamber, hitap ettiği toplumu kutsallıklar etrafında birleşip, lanetli olana karşı mücadeleye seferber etmeye çalışır. Tek tanrılı dinlerdeki bu hakikat payı görülmeyen, gelenekle doğru temelde bağ kurulamaz. Urfa, hem bölgede kutsallığın merkezidir, hem de lanete karşı peygamberler önderliğinde hiyerarşik ve devletçi uygarlık sistemine karşı mücadelenin yükseltildiği ilk coğrafyadır. Önder Apo'nun ve kurucusu olduğu PKK Hareketi'nin Urfa'nın bu gerçekliği ile bağlantısı iyi görülmeyen, ne Önderlik gerçeği ne de PKK Hareketi doğru kavranabilir. Önder Apo'nun deyişiyle PKK Hareketi, İbrahimi geleneğin güncellenmiş ve çağa uyarlanmış biçimidir. Burada önemli olan husus, peygamberlerin devletçi uygarlık sistemine kökten karşı olmaları ve sistemin dışında yaşamayı temel ilke olarak benimsemeleridir.

1969 yılında reel sosyalizmle tanışması ve buradan başlayan yeni toplumsallaşma dönemi Önder Apo'nun

“Önder APO sıkça gelişme için maddi imkanlar aramanın başa bela getireceğini anlatır. Hayırlı bir işe başladığınızda, birkaç doğrudan oluşmuş bir düşünce gücüne sahipseniz ve iyi duygularınız varsa, yeter ki kendinizi bu işin başarısına yatırım ve sonuç alması için tüm gücünüzü ortaya koyun, gerisi mutlaka gelir. Apocu önderliğin en ayırt edici özelliklerinden biri budur”

yaşam ve mücadele pratiği açısından ikinci doğuş dönemini teşkil eder. Bu dönemin temel özelliği, Kürt olgusu ve sorunu konusunda daha büyük bir yoğunlaşmanın yaşanması ve sorunun çözümüne yönelik olarak çok daha ciddi adımların atılmasıdır. Hakikat araştırması Önder Apo'yu bu dönemde hızla grup tarzında bir yapılanmaya götürmüştür. 'Hakikat Avcısı'nın çabaları bir grup hakikat savaşçısını ortaya çıkarmıştır. Birleşme, Önder Apo'nun ideolojik-teorik görüşleri etrafında gerçekleşmiş, birlik içinde yer alanlar, onun bu görüşlerini pratikleştirmeye yönelmişlerdir. Bu süreçte hakikat belki de iki kelimeden oluşan bir cümle ile dile getirilir: Kürdistan sömürgeci! Bu anlamda PKK'nin doğuşu ve gelişimine yol açan süreç iki kelimeyle ifade edilen bir doğru ve umut bile denilemeyecek bir duygu temelinde başlamıştır. Bunun imkanlara ve elverişli koşullara dayanan bir gelişme olduğu kesindir.

Önder Apo sıkça gelişme için maddi imkanlar aramanın başa bela getireceğini anlatır: Hayırlı bir işe başladığınızda, birkaç doğrudan oluşmuş bir düşünce gücüne sahipseniz ve iyi duygularınız varsa, yeter ki kendinizi bu işin başarısına yatırım ve sonuç alması için tüm gücünüzü ortaya koyun, gerisi mutlaka gelir. Apocu önderliğin en ayırt edici özelliklerinden biri budur. Mücadelede başarıyı getiren, imkanların bolluğu ve koşulların elverişliliği değil, doğru düşünceler ve iyi duygulardır. Önder Apo bu gerçeği İmralı sürecinde çok daha net cümlelerle ifade etti. Herkesten daha iyi düşündüğüne ve hissettiğine göre doğru yolda olduğunu söyledi. Anlamın ve hissin yaşattığı insanın, en güçlü insan olduğunu dile getirdi. En büyük gücün anlam gücü olduğunu, her türlü maddi gücün anlam gücü karşısında bir gövde gösterisi olmak dışında bir değer taşımadığını ortaya koydu. Bu açıdan PKK ve kadrosunun gücü maddi silahları çok iyi kullanmasından değil, büyük anlam gücü ve duygu yoğunluğundan kaynaklanır. Önderlik gerçeğine katılmak öteki tüm ilkelere göre önce bu ilkenin esas alınması, içselleştirilmesi ve en temel yaşam kılavuzu olarak benimsenmesinden geçer. Bu bir tarzı be-

nimsemekten çok, hakikatle doğru temelde bağ kurmakla ilişkilidir.

Önder Apo "Yaşamımı Kürtlükle, Kürtlüğü de yaşamımla özdeşleştirmeden, gerçekçi bir toplumsallığı hiçbir zaman anlayamazdım. Tutarlı yaşamın vazgeçilmez ölçüsü toplumsal gerçeklikle ilintilidir" dedi. Önder Apo'nun Kürt olgusu ve sorunu ile henüz ilkokul öğrencisiyken tanıştığını biliyoruz. Bu tanışmanın söz konusu gerçekliğin olumlu değil, olumsuz yanıyla yüzleşme biçiminde gerçekleştiği belirtilebilir. Bu sırada içinde yer aldığı öğrenci ortamında kulağına çalınan 'kuyruklu Kürt' sözü, Kürtlüğe nasıl bakıldığını özetler gibidir. Kürt kimliğine bağlılıkta ısrar etmek, kölelikte ve en geri yaşam tarzında ısrar etmekle özdeşdir. Bu yüzden Kürtlük söz konusu olduğunda hemen herkesin aklına gelen, kopuş ve kaçıştır. İlerleme ve yükselmenin, devlet katlarında kendine yer edinmenin biricik yolu budur. İmha ve inkara dayalı ulus-devletçi ideoloji yarattığı bu algıyı topluma egemen kılmıştır. Bu temelde Kürt toplumsallığına en ağır darbe vurulmuştur. Buna karşılık Önder Apo'nun tavrı ise Kürt kimliğini taşımanın acı veren bir durum olduğu, Kürtlükten kaçmanın ise en büyük alçaklığı ifade ettiği biçiminde olmuştur.

Bütün bilmelerin temeli olarak kendini bilme, toplumsal kimliğin tanınması ve tanımlanmasına bağlıdır. Önder Apo'nun Kürt olgusunu araştırmaya girişmesi, gerçek anlamda bilimsel sosyalizmle tanışması dönemine rastlar. Kapitalist modernite altında lime lime edilmiş ve fiziki soykırımların ardından kültürel soykırım sürecine sokulmuş Kürt toplumsal gerçekliğini araştırmak hiç de kolay bir şey değildir. Önder Apo'nun bu konudaki belirlemeleri de bunun kanıtıdır. "Sadece olgu olarak araştırmak, Kürtlüğü tanımlamak için yetmez. Bir de işin nasılı vardır. Kürtlük olgu olarak şekillendiğinden beri sorunluluğu en yoğun biçimde yaşama talihsizliğine uğramıştır. Jeopolitik koşullar, sorunlu yaşamayı kader diye belletmiştir. Tüm tarih çağları boyunca bunun böyle olduğunu gördük. Söz konusu kapitalist modernite olunca, sorunlar tam bir soykırıma dönüşür. Artık varlığını koruyup koruyamayacağı,

hatta var olup olmadığı sorunsallıkları tartışılmaya başlanır.

"Olgusu ve sorunları böylesine tarihsel ve kapsamlı olan Kürtlüğü sahiplenmek, bir dağın yükünü omuzlamak gibi bir şeydir. PKK ve varyasyonlarını yükü omuzlama gereğiyle aracı kıldık. Toplumsal yükler kolay sırtlanmaz. Hele bu yükler soykırım kışkıracıysa, aracı ve kurtuluşçu çabaların sahiplerinin ne denli riskli yaşayacakları da anlaşılabilir. PKK ve türevleri hem sorunlu bir olgu olarak Kürt yerelliğini, hem de aynı sorunlu olgunun evrensellikteki karşılığının ne olduğunu hakikat olarak ifade etmektedir. Kendilerini Kürt hakikatının başlıca sözcüsü ve eylemcisi olarak ilan etmektedirler. Artık Kürt olgusu ve hakikatının ifadesi olarak PKK ve türevleri böylece diyalektik bir yolculuğa başlamış olmaktadır. Olgu-bilinç (hakikat) gerçeklik kazanınca, diyalektik oluşum dediğimiz süreç veya kurtuluş hareketinin kendisi ortaya çıkar."

İmralı süreci Önder Apo'nun çocukluk yıllarında başlayan hakikat arayışında düşüncelerini en rafine hale getirdiği bir süreç oldu. Akıl almaz zorluklarla yüklü koşullar eğer öldürmezse en görkemli anlam zenginliğine de götürebilir. Önder Apo bu gerçeği "Beni öldürmeyen şey, sadece beni güçlendirir" sözleriyle ortaya koydu. Kürt kimliğini araştırmak, uygarlık konusunda araştırmaları da kaçınılmaz kıldı. Önder Apo genelde devletçi uygarlığı, özde onun krizli dönemi olan kapitalist moderniteyi derinliğine çözümlemek suretiyle bu sistemi aştı. Bu temelde kendi sistemini netleştirdi ve temel özelliklerini ortaya koydu. Tüm savunmalarında alternatif sistemi, ezilenlerin birleşik demokratik sistemini giderek daha da olgunlaşmış boyutlarıyla ortaya koydu. Bu sadece Kürt sorunu için bir çözüm değil, evrensel çapta özgür ve eşit bir yaşam isteyen bütün ezilenler için bir çözümdü. Hakikatin bütünsel karakteri gibi, çözümün de bütünlüklü ve aynı anlamda evrensel olduğunu özellikle vurgulamak gerekir.

Önder Apo netleştirdiği ideolojik, politik, örgütsel ve ahlaki çizgisini PKK ile demokratik toplumun, aynı anlama gelmek üzere demokratik ulusun inşa-

sına kavuşturmayı öngörmektedir. Bu anlamda PKK, Kürt kimliğinin tanınmasını ve evrenselleşmesini öngören ve bunu pratikleştirmek isteyen bir parti olarak tanımlanabilir. Parti, kadrolardan oluşan ideolojik ve örgütsel bir yapılanmadır. Partiyeye katılan kadro, her şeyden önce Önderlik gerçeğine katılmaktadır. Önderlik gerçeğine katılmak, öncelikle Önder Apo'nun anlam gücüne, başka bir deyişle onun hakikatine katılmakla mükelleftir. Önder Apo savunmalarında temsil ettiği önderliğin tüm temel özelliklerini netleştirmiştir. Partileri bekleyen en önemli ve öncelikli görev Önderlik gerçeğini kavramaktır. Kadro, anlamının özgürlük olduğunu, özgür yaşamın yolunun anlamaktan geçtiğini iyi bilmek zorundadır.

En büyük aşk anlama aşkıdır

Önder Apo geçmişte yaptığı eleştirilerde, düşünceden kopuk bir pratik içinde olan kadro duruşunu mahkum etti. Düşünce gücüne ulaşmadan da olumlu bir pratik yapılabileceğine dair anlayışa sert eleştiriler yöneltti. "Düşüncesi bizim olmayanın eylemi de bizim olamaz" dedi. Anlama ve uygulamanın bir ve aynı süreç olduğunu, ikisinin kesinlikle birbirinden koparılmayacağını dile getirdi. Ancak bu noktada sorunun teori-pratik ikilemi biçiminde ortaya konulması, lime lime olmuş bir toplumsal zeminde şekillenen parçalanmış kişiliklere bazen pratiği, bazen teoriyi öne çıkarma fırsatı sunuyordu. Ağırlıklı kesim teoriyi bir yana bırakıp pratikçiliğe yönelirken, diğer bir kesim edindiği belli bir teorik birikimle yürünebileceğini sanıyordu. Şimdi bu ikilemin gerçeği ifade etmekte yetersiz kaldığını çok daha iyi görüyoruz. İnsanın anladığı anda oluştuğunu, anlama ve oluşmanın gerçeğin bütünlüğünü ifade ettiğini, kişinin anladığı kadar yaşadığını ve anlamının yaşayabilmek için olduğunu iyi biliyoruz.

İnsan, kendi yasallığını kendisi yapan bir varlıktır. İnsanın gelişimindeki yasa aralıkları çok daha kısadır. Bunun anlamı insanın sürekli kendisini aşma çabası içinde bulunan bir toplumsal varlık olduğudur. Kendini aşma niteliksel bir olaydır. Öteki canlı türlerinde değişim ve dönüşüm aralıkları çok daha uzundur ve milyonlarca yıla yayılır. İnsandaki değişim ve dönüşüm ise sürekli. Dolayısıyla insan özgürlük potansiyeli en yüksek varlık olma özelliğine sahiptir. İnsan zekası tüm canlıların zekasının toplamına tekabül eder. Bu denli muazzam bir zeka potansiyeline sahip olan insanın anlama eylemini savsaklaması, bunun da ötesinde anlamadığını iddia etmesi çok tehlikeli bir inkarcılıktır ve uygarlığın zihniyetini fethettiği kimselere mahsus olabilir. Asıl anlaşılamaz olan, burada karşılaştığımız anlamsızlıkta ısrar durumudur. Ancak kölelik ruhunun kendisinde içselleştiği, özgür yaşama tutkusunu yitirmiş ve umutsuzluğa gömülmüş kimseler böyle bir yaklaşımı içine sindirebilir. "Maddenin amacı anlamlaşmak, anlamın amacı maddeyi aşmaktır." Anlamda sürekli derinleşen insan, yasallığında da sürekli değişime gitmek zorundadır.

Anlamak bir yönüyle de sorumlulukların bilincine varmaktır. Evrensel oluşumun en harika varlığı olan insan evrenin gelişim amacı olarak da görülebilir. Evren, kendisini insan vasıtasıyla tanımaktadır. İnsanın kendini bilmeden yola çıkarak evreni tanıma çabasına yönelmemesi, sorumluluğunun gereklerini yerine getirmekten kaçmakla özdeşdir. En yüksek özgürlük düzeyi, en

gelişmiş sorumluluk bilinci demektir. Bu anlamda kadro yakaladığı ve sürekli yükselttiği bilinç düzeyi temelinde sorumlu davranan insanı anlatır. Parti kadrosu bu sorumluluğunu toplumun politik ve ahlaki karakterine bağlılığı çerçevesinde yerine getirir. Çevresiyle uyumlu, toplum ile doğa arasında uyumlu ilişkiye büyük özen gösteren, özgür ve eşit bir yaşama tutku düzeyinde bağlı olan kadro, gerçek anlamda sorumlu kadrodur. Böylesi bir bilinç düzeyini yakalamış bir kadronun genelde sömürü ve zorbalığın örgütlü hali olan uygarlık sistemine, özelde toplumun, insanın ve doğanın katili olan kapitalist moderniteye tavır almaması düşünülemez.

Önder Apo'nun hafızasını 'evrenin bilgi deposu' olarak adlandırdığını biliyoruz. Bu ideolojik-teorik gelişme düzeyinin hakikat arayışının kesintisiz bir biçimde sürdürülmesi ve özgür yaşama aşk düzeyinde bağlılıkla bağlantısı ortadadır. Bu durum tanrısal bir bağışın değil, görkemli bir yaratıcı emeğin ürünüdür. Anlamak, en soylu yaratıcı emeği gerektirir. En büyük aşk, anlama aşkıdır. Anlamak, aşkın kendisidir ve tüm zorluklarına rağmen bir 'sevinç ve neşe' pratiğidir. Zorunluluğun ötesine geçip sevinç ve neşeyle dolu geçmeyen bir eylem, aşkla girişilmiş bir eylem olamaz. Aşk bir keşif eylemidir, evrenin oluşum dilini çözmekten duyulan büyük heyecandır, coşku dolu bir arayıştır. Bezginlik ve bıkkınlık yaratan bir pratik sistemiçi olmaktan kurtulamamış bireylerin ruh halini yansıtır. Köle pratiği her zaman bezginlik ve bıkkınlıkla yüküldür. Özgür insan için çalışmak, en değerli eylemdir, daha da özgürleştiren bir olaydır. İnsan, emeğiyle kendi insani gerçekliğini doğrulamış olur. Elbette bu da anlama fiilini müthiş işletmeyi gerektirir. Kadro anlayışlı ve ciddi insandır; anlama işine en büyük ciddiyetle yaklaşır ve bu temelde anladığını aynı ciddiyetle pratikleştirir. Önderlik gerçeğine katılmanın amentüsü budur.

Önderliğe zihni katılım

Hakikat devrimi, bir zihniyet ve özgür yaşam devrimidir. Önder Apo'nun zihniyet devrimini kadronun yapması gerekenlerin ilk sırasına yerleştirmesi, onun değişim ve dönüşümde oynadığı belirleyici rolün ifadesidir. Önder Apo'nun sözleriyle ifade edecek olursak, zihniyet devrimini yapmadan, özgürleşmeyi bir yana bırakın, sıradan ahlaklı bir insan bile olunamaz. Böyle bir kadronun eylemi de özgürleşmeye hizmet edemez. Önderlik gerçeğine katılmanın yolu, zihniyet devrimini yapmak geçer. Zihniyet devrimi, Önder Apo'nun düşünce sistemiyle donanmak demektir. Onun büyük emekle kat ettiği ideolojik-teorik yetkinliğe eşlik edecek bir kararlılık sahibi olmadan, Önderlik gerçeğine tutarlı bir bağlılıktan söz edilemez. Böylesi bir kimsenin bağlılığı bir değer taşımaz. Bir gerçeği tanıyıp anlamadan, ona katılmanın mümkün olmadığını iyi biliyoruz. Katılmak için tanımak ve anlamak gerekir. Tanımak ise merak etmeye ve ilgi göstermeye bağlıdır. Önderlik gerçeğine büyük ilgi gösteren bir kadro adayının anlama gücünü geliştirmemesi ve aynı anlama gelmek üzerine özgürleşme yolunda büyük mesafe kat etmemesi düşünülemez.

Önder Apo İmralı sürecinde hiyerarşik ve devletçi uygarlık sistemine karşı geliştirdiği savunmalarında ortaya koyduğu ideolojik-teorik birikime iki yoldan eşlik edilebileceğini belirtir: Bunlardan ilki güvene dayalı, samimi

ve alçakgönüllü temelde gerçekleştirilecek bir katılım iken, ikincisi teorik öze ve ideolojik yetkinliğe yüksek bilinç edinme çabasıyla bilerek ve anlayarak katılımdır. Önderlik gerçeğine güven duymak, yani Önderliğin hakikatin temsilciliği olduğuna yürekten inanmak ve büyük bir samimiyetle pratikleştirmeye yönelmek PKK içinde yer almak isteyen her kadronun esas alacağı tutum olmalıdır. Elbette arzulanan ve çok daha sonuç alıcı olan katılım biçimi ilkinin bağlı olarak anlam gücünü geliştirmek, bilinç düzeyini sürekli yükseltmek ve ideolojik derinliği yakalayarak Önderlik hakikatine katılmaktır. PKK'de bu iki tür katılımın seçkin örnekleri olduğu gibi, her iki tarzın birliği temelinde Önderlik gerçeğiyle bütünleşmektir. PKK'de başarı sağlamak ve değerlere yeni değerler katmak böylesi bir katılımı bağlayan kadroların eseri olmuştur. En özlü katılım biçimi budur. Nitekim bu katılım onları halkın gerçek kahramanları mertebesine yükseltmiş, bu kadrolar en inanılmaz koşullarda bile başarı çizgisinde yürümekten şaşmamışlardır.

Kadronun burada bulunduğu elbette Önderlik zihniyettir, katılım sağlanan güç Önderlik ve onun zihniyettir. Yüksek zihniyet gücü olan Önderlik gerçeğine katılmak yerine kendine göre katılım sağlayanların geri bir zihniyetin temsilcileri oldukları açıktır. Önder Apo "Temel zihniyet gücümü kavramayanlar, buna saygı duymayanlar ve yüksek performansta teorik katılım gösteremeyenlerle ortak zihniyette buluşmamız zordur" demektedir. Geri zihniyet sahipleriyle uzlaşma türünden bir yaklaşım içinde olmak, Önderlik çizgisini sapmaya uğratmaktan öteye bir sonuç vermez. Önderlik zihniyetiyle buluşma, tökezlememe ve yoldan çıkmamanın, sistemin eseri olan parçalanmış kişiliği aşmanın, aynı anlamda ahabap çavuş grupları ve çeteci eğilimlere savrulmama ve bu eğilimlerle etkili mücadele yürütmenin garantisidir. Kişinin iyi niyetli olması bu tür savrulmaları yaşamasına engel oluşturmaz. Lenin'in işaret ettiği gibi, cehenneme götüren yol da iyi niyet taşlarıyla döşelidir. Bu açıdan "Ben kötü niyetli değildim, böylesi olumsuz bir sonucu beklemiyordum" türünden bir savunmanın pratikte hiçbir değeri yoktur.

Önder Apo kadroyu 'örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat' olarak tanımladı. Hakikatin Önderlik gerçeği ile bağını göz önüne getirdiğimizde, bu tanımın içerdiği anlamı daha iyi bilince çıkarabiliriz. Önderlik özünde hakikati ifade ediyorsa, örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat olarak kadro da bu hakikat kapsamındadır, onun içindedir, onun ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Önderlik gerçekte bir kurumdur; Önder Apo bu kurumun oluşturuç gücü, yol göstericisi ve sözcüsüdür. Örneğin şehitlerimizi de bu kurum kapsamında değerlendirmek gerekir. Aynı şekilde belirlenen tanımlama çerçevesinde kendini gerçekleştiren kadro da Önderlik gerçeği içindedir. Hakikat bütündür ve bu anlamda kadro kişilik bütünlüğünü başarmış olarak Önderlik gerçeğine katılır. Değişik sınıf etkilerini taşımak ve uygar toplumun özellikleriyle yaşamak, parçalanmış kişilik özellikle-

rine denk düşer. Bu etkiler ve özelliklerle yaşamak, Önderlik gerçeğine katılmanın önünde engel oluşturur.

Önder Apo üçüncü doğuş dönemi adını verdiği dönemin genelde uygarlık sisteminden, özelde kapitalist modern yaşamdan kopuşla başladığını belirtti. Önderlik gerçeği açısından bunun zihinsel kopuşu ifade ettiği açıktır. Önder Apo hiçbir zaman sisteme dahil olmadı; hem feodal sistemin hem de kapitalist modernitenin kişiliğinde doğuş yapmasına izin vermedi. Üçüncü doğuş döneminde daha da belirginleşen bilinçli ve eylemli demokratikleşme öncesinde yine bir doğal demokratik duruşun sahibi oldu. Onu halkla bütünleşmeye ve sistemin birleşik saldırılarına rağmen kesintisiz bir biçimde devam eden bir mücadeleyi geliştirmeye götüren de işte bu duruşu oldu. İmralı süreci öncesine ilişkin Önder Apo'nun özeleştirisi verdiği husus, modernist yaşama duyulan ilginin yol açtığı zaafı değil, kapitalist modernitenin bakış açısını aşacak bir düşünce gücüne ulaşamamaktır. Önderlik daha öncesinde de uygarlığı ilerleme olarak değerlendirmenin yanlış olduğunu söyledi. Uygarlık öncesi döneme ve yaşam tarzına ilkellik olarak bakmanın sakatlığına işaret etti. Uygarlığı devasa büyümüş bir ağaca benzetti. Tüm haşmetli görüntüsüne rağmen bu ağacın içinin çürümüş olduğunu, buna karşılık ilkel denilenin özünde yaşama çok daha yakın olduğunu, bu yüzden modernizme sarılmak yerine birçok yönüyle 'ilkel' kalmayı tercih ettiğini dile getirdi. Her ne kadar Kürt sorununda devlet odaklı ve iktidar eksenli bir çözüm tarzını esas alsada bunun doğurduğu zayıflıkları ve yol açtığı zaafı kendi doğal demokratik duruşuyla dengelemesini bildi. Bu duruşu sayesinde başında bulunduğu PKK Hareketi'ni halklaştırmayı ve halkın sahiplendiği bir hareket haline getirmeyi başardı. Böyle olmasaydı, hiçbir zaman bugünkü evrensel çözüm gerçekliğine ulaşamazdı.

Önderlik bir duygu dehasıdır

Arayış, genel olarak mevcut olandan duyulan tiksinti ile başlar. Bu noktada duyguların oynadığı role dikkat çekmek gerekir. Önder Apo'nun "canlı sezileri küçümsenemez. Yaşam adına ne varsa o sezilerde gizlidir" belirlemesini bu çerçevede yorumlamak mümkündür. Onun daha çocuk yaşlarda sonuna kadar aykırı bir insan olmayı seçmesi ve başkaları gibi yaşamamakta karar kılması da duygularındaki bu soyluluğa ve sezgilerinin büyük gücüne işaret eder. Önderler genellikle analitik zekalarının gücüyle tanımlanır ve bu anlamda dahi olarak adlandırılırlar. Buna karşılık Önder Apo'da özellikle yaşamın ilk döneminde öne çıkan yan duygu dehası olması boyutudur. Düşünce dehası yani bunu takip eder. Sezgiler insanı sorunlar konusunda uyarır ve analitik aklın, sorunu tanımaya yönelmesini sağlar. Sorunun kaynağına inilmesi ve bütün boyutlarıyla tanınması duygusal aklı daha da güçlendirir. Her ikisi arasında bu tarzda birbirini tamamlayıp geliştiren diyalektik bir ilişki

vardır. Önderlik gerçeğinde her iki zekanın uyumlu birlikteliği zirveleşmiştir. Duyguların gücünü azaltan ve çarpık duyguların gelişmesine neden olan şey, modernist yaşamı itirazsız kabul etmek ya da itirazlarını sonuna kadar götürmeyip teslim olma yoluna girmektir. Ruhunu satma denilen durum da bu olsa gerek. Önderlik gerçeği ruhunu satmamış insanın gerçeğini ifade eder.

İşte bu noktada her kadronun Önderlik gerçeği aynasında kendi duygularını sorgulaması gerekir. Tiksindiğimiz ve nefretimizi kazanmayan bir olgusal gerçeklikle sonuna kadar mücadele edebilir miyiz? Nietzsche'nin "Tanrı öldü" cümlesi ile bunu tamamlayan Michel Foucault'nun "İnsan da öldü" biçimindeki belirlemesi bizde ne tür duygular uyandırıyor? Tanrının ve insanın ölümü ne anlama geliyor? Tanrının ve insanın katili kimdir ya da nedir? Toplumsuz ve insansız bir sistem olan kapitalizmle yaşamamayaacağı konusunda mutlak bir kaniya ve karara ulaştığımızı söylenebilir mi? Modernist yaşamdan ne anlıyoruz? Toplumsuz bir yaşam mümkün müdür? Bir toplumsuz sistem olan kapitalizmin yol açtığı ve mahşeri çağrıştıran dehşet verici gelişmeleri iliklerimize dek hissedebiliyor muyuz? Bir ayağı çukurda olan uygarlığımızın bu durumuna rağmen süslenip püslenerek kendisini herkesi baştan çıkarabilecek bir fahişe görüntüsüyle sunması neyi ifade ediyor? Bu fahişenin baştan çıkarma girişimine kanmayacak bir ideolojik, politik ve ahlaki duruşu yakaladığımızı iddia edebilir miyiz? Sistem için sisteme karşı mücadele etmek ne demektir? Bunun için Giordano Bruno ve Hallacı Mansur gibi davranmak neyi gerektiriyor? Demokratik moderniteyi inşa etmenin yaşamsal önemine ne kadar inanıyoruz? Önderlik gerçeğine sağlıklı bir katılım için bu sorunlar önemlidir ve yetkin cevaplar verilmesini gerektirir. Verilecek cevaplar, yaşamda da karşılığını bulmak durumundadır.

Kapitalizmin en zayıf sistem olduğunu söylemek, aslında sıradan bir gerçeği dile getirmektir. Kapitalizmi güçlü kılan şey, insanlığın varoluş koşulu olan toplumsallığa bağlılığın zayıflamasıdır. Negatif özgürlük olarak da tanımlanan liberal bireycilik ve onun yaşam tarzı, toplumu çürütüp çökerten kanser hücreleri rolünü oynar. Bireyci yaşam tarzı gününbirlik bir yaşam tarzıdır. Bireyci tip kendi anını yaşayan belleksiz bir varlıktır. Oysa toplumsal insan, yaşadığı anın dışına çıkabilen yegane varlıktır. Önder Apo'nun deyişle kişi bulunduğu çağdan ve zamandan ne kadar koparsa, bütün çağlar ve zamanların içine o kadar açılabilir. Hakikat adını verdiğimiz gerçekliğin anlaşılması da böyle mümkün hale gelir. İnsanın tarihsel bir varlık olması da bunu gerektirir. Buna karşılık belleksiz insan, görüntüyle ilgilidir. Kapitalizmin eseri olan gösteri toplumu, işin görüntü yanıyla ilgilenen toplum durumundadır. Olgunun içeriği onu pek ilgilendirmez. Modanın bu sistemde müthiş etkili olması bunun en çarpıcı kanıtıdır. Dolayısıyla modernite anlamdan arınmış biçimselliğin zaferidir.

Modanın ışıltılı parlaklığını yansıtan giysiler ve takılar içindeki bireyci tip ile vitrinlerde sergilenen göz alıcı ambalajlar içindeki tüketim nesneleri arasında artık hiçbir fark kalmamıştır. İnsanın kendisi de bir meta olup çıkmıştır. Pazarlanan sadece moda ürünleri değildir; bu ürünler vasıtasıyla insan da kendisini pazarlar duruma düşmüştür. Metalaşmış toplum ve insan elden çıkarılmak istenen toplum ve insandır.

Modernitenin göze hitap etmesi ve biçimsel cezbediciliği karşısında yenilmemek, muazzam bir nefis mücadelesini gerektirir. Özellikle kapitalist modernitede nefis savaşı bütün savaşımlardan önce gelir. Nefis savaşında yenilmeyen insanın savaşın öteki biçimlerinde kaybetmesi oldukça zordur. Önder Apo buradan hareketle; "En azından dört yüz yıldır hegemonik bir hal alan kapitalist modernitenin gelecekselleşen, en fanatik dinden daha çok kütleleşen kavram ve uygulamalarına karşı en yetkin evliya ve peygamber tarzı duruşlar ve Budistlik yaklaşımlar geliştirilmeden, sistemin değerimine aptalca su taşımaktan kurtulamaz" demektedir. Evliyalar, peygamberler ve bilgelerin en sonuç alıcı savaşlar verdikleri alan, nefis alanıdır. Nefis savaşı kendi benliğine yenilmemek, içindeki 'ben'i dışarı atmak, bireycilik ve bencilliğin kırıntılarını dahi kişiliğinde barındırmamak, böylece "Ben benim, ben evrenim" diyebilecek düzeye yükselerek evrensel gerçeklikle özdeşleşmektir. Mutlak hakikat dediğimiz durum işte budur. Benlikten sıyrılıp tüm evreni kucakladığınızda, her şey sizin içinizdedir demektir. En azından anlamsal düzeyde bunu yakaladığınızda mutlak özgürlük evreninde yaşadığınızı hissedebilirsiniz. Bu durumda dışarıdan sizi etkileyebilecek ve aynı anlamda davranışlarınız üzerinde kısıtlamada bulunabilecek hiçbir şey kalmamış demektir.

Kürtlük ve kadro

Aynı şekilde yaşamını Kürtlükle, Kürtlüğü yaşamıyla özdeşleştirmek her kadronun temel yaşam ilkesi olmalıdır. Bu tür bir yaklaşımı esas almadan Kürt halkının demokratik uluslaşma mücadelesinde bir arpa boyu yol alınamaz. Kürt halkı köleliğin altında bir statüde, daha doğrusu statüsüzlükte yaşamaya mahkum edilmişken bireysel olarak özgürleşebileceğini sanmak korkunç bir gaflettir. Toplumu köle olanın kendini özgür sanması tam da inkar ve imha sistemine uşaklık yapmaya tekabül eder. Farkında olmasalar da bu tarzda yaşayan kadroların sayısı hiç de az değildir. Gösteri toplumunun etkisi altında olduğu uzaktan bile rahatlıkla fark edilebilecek pek çok kadro tanıyoruz. Bu tür kadroların duruşu ne anlama geldiğini bilmeden okuduğu surelerle cennete gideceğini sanan sözde dindar birinin durumuna benziyor. Bunun müminlikle alakası yoktur. Burada doğru bir ahlaki duruştan da söz edilemez. "PKK önderlik gerçekliğinde ahlaki tutum ideolojik, politik ve örgütsel çizgi temelinde oluşan yeni toplumsallığa kanun ve kurallardan da öte tutkuyla bağlanmayı ifade eder. Bu yeni toplumsallığı yaşamın varoluş biçimi olarak algılar. Yaşam yeni toplumsallığımızdır. Bunun dışındaki yaşam arayışları, kaçamakları boşluk, kayıp anlamına gelmektedir. Mümince bir yaşamdan ziyade bilimselliği esas alan, politik özgürlüğü yeni yaratımların çabası olarak gören bir yaşam ustalığı, bilgeliğidir; çağdaş müminliktir. Bu ahlaki gücü gösteremeyenin her çabası sapmalara uğramaktan kurtulamaz."

"Toplumsuz bir yaşam mümkün müdür? Bir toplumsuz sistem olan kapitalizmin yol açtığı ve mahşeri çağrıştıran dehşet verici gelişmeleri iliklerimize dek hissedebiliyor muyuz? Uygarlık denen fahişenin baştan çıkarma girişimine kanmayacak bir ideolojik, politik ve ahlaki duruşu yakaladığımızı iddia edebilir miyiz? Sistem için sisteme karşı mücadele etmek ne demektir?"

Önderlik örgütlü eylem demektir

Önderlik gerçeğinin en belirgin özelliklerinden birinin de örgütlü eylemlilik olduğu kesindir. Önder Apo'da bu özellik yine çocukluk dönemine dayanır. Onun bu dönemdeki pratiğinde gördüğümüz çocuk oyunları, çiçek toplama, kuş avcılığı, namaz grupları oluşturma birer örgütlenme ve eylem biçimidir. Bu eylemlerden her biri bir bakıma birer toplumsallaşma denemesidir. İçinde esas olarak yapıcılık vardır. Daha yedi yaşından başlayarak kendi toplumsallığını gerçekleştirilmeye yönelmesi böyle vücut bulmuştur. Yine ondaki arkadaşlık arayışı ve kendi arkadaşlarını yaratma çabası ikinci doğuş dönemi dediği süreçte gerçekleşen partileşmenin prototipi niteliğindedir. Arkadaşlık ve dostluk onda en yüce değerler durumundadır ve ihaneti asla kabul etmez. Arkadaşlığın bir öncülük ilişkisi, dostluğun da toplumsallığın temeli olarak ele alındığı söylenebilir. Yeni toplumsallık bu arkadaş grubuyla inşa edilecek, yeni toplum güçlü dostluk ve dayanışma ilişkisi üzerinde şekillenecektir. Önder Apo'daki arkadaşlık yaşamının her döneminde soylu amaçlara kilitlenmiştir. Partileşme dönemini bir yana bırakın, daha öncesinde de arkadaşlığa yaklaşımında kayırma, kendi deyişle kendini oyalama, eğlendirme ve kazanç temin etme yoktur. Bunlar ona yabancısıdır ve kesinlikle dışlanması gereken ilişki biçimleridir. Bu anlamda onun için arkadaşlıktan yoksun bir hayat anlamsız bir hayattır.

Partileşme ile birlikte bu ilişki yoldaşlık ilişkisine dönüşür. Kemal Pir'in de ifade ettiği üzere Önder Apo'nun PKK zemininde inşa ettiği birlik sadece bir ideolojik ve örgütsel birlik değil, daha da ötesinde bir ruhsal birliktir. PKK'deki yoldaşlık ilişkisine böyle bakmak gerekir. Önder Apo'nun 1970'lerin başında oluşturduğu devrimci grubu 'Apo Klanı' olarak adlandırmaması Kemal Pir'in sözünü ettiği ruhsal birlik ile eşanlamlıdır. Grubun her üyesi grubun öteki üyeleriyle adeta özdeşleşmiştir. Bilindiği üzere klan tarzı toplumsal yapılanmada müt-hiş bir birlik vardır. Klan kendi başına bir şahsiyet gibidir. Klan üyesi klanın dışında bir yaşamı aklına bile getirmez; klanın dışına çıkmayı ölüm hali olarak algılar. Daha sonraki nitelikli toplumsallaşma bu klan değerleri üzerinde yükselir. Bu çerçeveden bakıldığında PKK'nin temellerinde yer alan bu yoldaşlık ilişkisinin inşa edilecek olan toplumun bir maketi olduğu belirtilebilir. İdeolojik, örgütsel ve ruhsal birlik, çıkar birliğinin zıddıdır. Bu birliğin amacı diri diri mezara yatırılmış bir halkı ayağa kaldırmak, onu kendi gerçekliğiyle yeniden buluşturmak ve özgürlüğü için mücadele eder bir güç haline getirmektir. Önderlik gerçeğinde yaşamsallaşan yoldaşların birliği bunu başarmış ve sonuna kadar özgür yaşamakta kararlı bir halk gerçekliğini ortaya çıkarmıştır. Bu birlik sağlanmadan diriliş mucizesi asla gerçekleşemezdi.

Kadronun inşa görevleri

PKK öncelikle yoksullara ve yoksunluk içinde yaşayanlara gitti. PKK'nin esas kitlesi en alttakileri oluşturanlar, egemen güçlerin deyişle baldırı çıplaklar oldu. Gençlik, kadınlar ve yoksul köylülük PKK'yi herkesten önce bağrına basan toplumsal kesimler oldular. Kentlerin varoşlarına yığılmış yoksullar, bir

“Bir kez daha vurgulayalım: PKK olanaklar üzerinde vücut bulan bir hareket olmadı. Önder APO Kürt halkının özgürlüğü için yola çıktığında, “Kürdistan'da özgürlük mücadelesine girmek için ne kadar olanağımız var?” diye sorsaydı, herhangi bir adım atması kesinlikle mümkün olmayacaktı. İşe olanak aramakla başlanmış olsaydı, Kürt halkı çoktan tarihin karanlıklarında kaybolup gitmiş olacaktı”

dilim ekmeklerini PKK kadrolarıyla paylaştılar. Kır yoksulları, PKK'nin savaşçı topluluğunun bel kemiğini oluşturdular. PKK kadroları dışarıdan bu kesimlere giden 'yabancılar' değildi; onların en hayırlı evlatlarıydı, onların çocuklarıydı. PKK kadrolarını öteki sözde devrimcilerden ayıran şey, mütevazı duruşları, ağızlarından çıkan söze göre yaşamaları, halkın özgürlük davasına samimi bağlılıkları ve daha önemlisi müt-hiş sadelikleriydi; emekçilerle birleşmeleri ve hatta onların içinde erimeleliydi. Ne yazık ki bu soylu geleneğin aynen devam ettirildiğini söylemek zordur. Komünal yaşamın hala diri özellikler taşıdığı kırsal toplum içinde çalışmak isteyen kadroların sayısı oldukça sınırlıdır. Çalışma için daha çok kentler tercih edilmekte, kentlerde de varoşlara gitmekten adeta kaçılmaktadır. Özellikle büyük kentlerin en yoksul kesimleri gerici ve işbirlikçi tarikatçı yapılanmaların insafına terk edilmektedir.

Bir gerçeğin altını özenle çizmek gerekir: Kürdistan'da demokratik bir sistemin inşası içinde bulunduğumuz dönemin karakteristik özelliğidir. İnkâr ve imha çizgisinde ısrar eden yeşil Türkçü faşist iktidarın şiddeti alabildiğine tırmandırması ve bu nedenle savaşın giderek kızışması bu gerçeği değiştiremez. Demokratik uygarlığın inşası özü itibarıyla pozitif eylemliliğe dayanır. Devrimci halk savaşı bile esas olarak inşa edilecek demokratik sistemi korumayı öngörür. Önder Apo bu gerçeği “Temsil ettiğim önderlik gerçeğinin bu yönü özenle bilinmek ve takip edilmek durumundadır. Aksi halde benim önderliğimde politik birliktir, örgütsel ve eylemsel yaşamdan bahsetmek zordur. Sürekli örgütlü ve ağır basan yönü pozitif eylemlilik olan bir yaşamı sergileyemeyenlerin, önderlik kurumunda başarıyla rol oynamaları imkansız yakındır” biçimindeki belirlemeleriyle çok iyi ortaya koymaktadır. Kürdistan'daki faşist-sömürgeci sistemi şiddetle yıkmayı düşünmek ve demokratik toplumun inşasını bu yıkılış sonrasına ertelemek doğru değildir, Önderlik gerçeğine aykırıdır.

Önderlik gerçeğine katılan ve onunla bütünleşen kadro Kürdistan'da demokratik toplumun inşasına aşkla girmek durumundadır. Örgütlü kadro, örgütlü toplumdur. En sonuç alıcı eylem türü örgütlenmedir. Kuşkusuz bunu salt bir öncü kadro örgütlenmesi olarak ele almıyoruz. Kadronun ve toplumun örgütlenmesini birbirinden ayrılmaz bir durum, daha doğrusu tek bir süreç olarak değerlendiriyoruz. Böylesi bir örgütlenme ve eylemlilik PKK kadrosu için varoluş koşulu olarak görülmelidir. “Örgütlenme ve eylemlilik bir görevden de öte yaşam hali olarak anlaşılmalıdır. Nasıl susuz ve havasız olunmazsa, örgütsüz ve eylemsiz yaşamayacağı da bilinerek, önderlik gerçekliğimize anlam verilmelidir. Yoksa örgüt içinde örgüt, kendi başına yıkıcı, boş, amaçsız eylemcilik başa hep bela getirir. Çok yetkin örgütlenme, bunu ideolojik ve politik çizginin özüne uygun somutlaştırma, amaçlı ve verimli bir eylemlilikle bütünleştirme tek doğru bağlılık türüdür. Sonuca götürebilen, tarihi çabaları boşa harcamayan, her tuğlayı binayı daha

yüksek kılmak için koymaya götüren tutumdur. Yapının örgütsel ve eylemsel anlayışını, silahlı mücadele de dahil, bu konuma yükseltmekten başka başarı şansı yoktur.”

Önder Apo, “Hakikat ifade edilen bütünsel gerçektir. Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir” dedi. Biz hakikati toplumda arayıp bulan bir hareketiz. Toplum dışında bir hakikat arayışının anlamsız olduğuna ve sonuç vermeyeceğine inanıyoruz. Hakikatin bütünlüğü aynı zamanda toplumun demokratik inşasının da bütünlüğü anlamına gelir. Toplumsal özgürlüğü sadece siyasal mücadelenin başarısına bağlamak oldukça eksik ve hatalı bir yaklaşımdır. Toplumsal inşa yaşamın bütün alanlarını kapsayan bir inşadır ve bütünlüklü bir sistemin kuruluşunu anlatır. Örneğin ekonomik alanın siyasal alandan daha önemsi olduğu iddia edilebilir mi? Kadının kendini özgürleştirme ve bunu kendi konfederalizmiyle taçlandırması geleceğe ertelenebilir mi? Kırsal alan toplumunun örgütlenmesinde ve yeniden inşasında tarımın rolü gözardı edilebilir mi? Kültürel alanda kendisini örgütleyememiş ve kendi eğitim sistemini inşa edememiş bir hareketin gerçek başarısından bahsedilebilir mi? Aynı şekilde her alandaki inşa kendisini savunabilecek bir sistem oluşturmadan kazanımlarını kalıcı kılabilir mi?

Akademiler ve akademik kadro

Bütünlüklü bir sistemin inşa edilmesi bütünlüklü bir kadro çalışmasını gerektirir. Önder Apo bunu başarmanın yolunun akademik kadronun yaratılmasından geçtiğini belirtti. Toplumun bütün alanlarına (ekonomik-teknik, ekolojik-tarım, kadın-özgürlük, kültür-kimlik, tarih-dil, bilim-felsefe, din-sanat vb.) ilişkin akademik birimlerin inşa edilmesinin temel bir görev olduğunu ifade etti. Tüm bu alanlardaki inşa iç içedir ve bütünlük arz etmektedir. Demokratik modernite binası temelden başlayarak ve deyim yerindeyse her duvarı aynı zaman dilimi içinde yükseltilecek kurulacaktır. Birinin diğerine göre önceliği yoktur, olsa bile oldukça sınırlıdır. Demokratik moderniteyi bir insanın bedenine, alanlarını ise beden organlarına benzetelim. Önemli ve öncelikli olan kafadır, eller ve ayaklarla birlikte gövde daha sonra da gelebilir denilemeyeceği açıktır. Nerede toplum varsa orada bütünlüklü bir toplumsal inşa vardır ve kadro bu insanın yol gösterici gücüdür.

Özellikle legal alanda akademi denildiğinde geniş odalara sahip okul binaları ve ders vermek için de sistemin eğitim süreçlerinden geçmiş akademisyenler aklı gelir. Bu büyük bir yanılgıdır. PKK tarihi bunun ciddi bir yanılgı olduğunu gösteren örneklerle doludur. Evleri bir yana bırakın, Önder Apo yemek sofrasını bile bir eğitim zemini olarak değerlendirdi. Ankara'da her öğrenci evi, bir okul işlevini gördü. Dağdaki parti okullarımız ve savunma akademilerimiz çoğu zaman gölgelik bir alan yaratan büyük bir ağacın altına verecekleri eğitim için ideal bir zemin

olarak kullandılar. Eğitimler bazen birkaç saat, bazen bir gün, bazen de birkaç hafta sürdü. Hiç kimse 'dört duvar içine kapanmadan eğitim olmaz' demedi. Ankara'da temelleri atılan grubun Kürdistan'a dönüşü ile birlikte grubun her üyesi bu teorik araştırma ve inceleme döneminde öğrendiklerini başka gençlerle paylaştı. Kimi zaman düzenli sayılabilecek eğitimler yaptı. Halk içinde propaganda çalışması yürüttü ve bu da bir eğitimdi. Emekçiler bu sayede belki de bir cümlelik doğruyu yakalayarak hakikatle buluştular. Başlangıçta grubun benzer diğer yapılanmalardan farklı olarak yazılı materyalleri yoktu. Ancak bu boşluk her kadronun kendisini bir ayaklı gazete tarzında eylemsel kılmasıyla dolduruldu.

Demek ki toplumsal yaşamın her alanına ilişkin akademiler her yerde kurulabilir. Bunun için ihtiyaç duyulan şey, esas olarak kendini eğitmiş ve varlığını toplumun demokratikleşmesine adanmış kadrodur. Kadro yegane çözüm gücüdür. Kadronun en doğru tanımlarından biri budur. Önderlik gerçeği çözüm gerçeğidir, Önderlik gerçeğine katılmış insan, kendinde çözüm gücünü ortaya çıkarmış insandır. İnsanı çözüm gücü haline getiren de özgür yaşama tutkulu bağlılığıdır. Önder Apo “Amaçlarında güneş kadar net olan, onları başarıya taşıyacak yolu ve yöntemi de mutlaka bulur” demiyor muydu? İhtiyacın, keşfin anası olduğu doğru değil mi? Kürt halkı her yerde özgür yaşama ve bunun pratikleşmiş ifadesi olarak demokratik ulusun inşasına hava ve su kadar ihtiyaç duymuyor mu? Bunun kendisi bile bu işe aşkla sarılmak için yeterli bir neden olmuyor mu?

Bir kez daha vurgulayalım: PKK olanaklar üzerinde vücut bulan bir hareket olmadı. Önder Apo Kürt halkının özgürlüğü için yola çıktığında, “Kürdistan'da özgürlük mücadelesine girmek için ne kadar olanağımız var?” diye sorsaydı, herhangi bir adım atması kesinlikle mümkün olmayacaktı. İşe olanak aramakla başlanmış olsaydı, Kürt halkı çoktan tarihin karanlıklarında kaybolup gitmiş olacaktı. En büyük olanak insanın kendisidir; bu insanın iyi duyguları ve doğru düşünceleridir. Kaldı ki insanlığın düşünsel gelişiminin zirvesinde bulunan bir Önderlik gerçeğimiz vardır. Bu kaynaktan gerekli ideolojik-teorik gıdayı alma olanağına sahibiz. Bu en az bir çocuğun anasının ak sütüyle beslenmesi kadar besleyip büyüten bir olanaktır. Gerisi bununla duygularımızı terbiye etmek ve kendimiz olmayı başarabilmektir. Mücadele elbette olanaklar ortaya çıkarır. Doğru tutum bu olanakların üzerine yatmak değil, onları yeni kazanımlar elde etmede birer elverişli araca dönüştürmektir. Olanaklar uçurumun iki yakasını birleştiren bir köprü gibi değerlendirilirse doğrudur. Apocu kadro olmak önüne çıkan her engele uçurum adını takmak değil, uçurumun üzerine köprü kurmak ya da bizzat kendisini köprü haline getirmektir.

Lenin'in “İnsan çok ama yine de insan yok” biçimindeki yakınmasını ya da eleştirisini düşünelim. Aynı eleştiri bizim açımızdan da geçerli değil midir?

Kürdistan'da bir halk özgürlük için ayakta duran, milyonlar isyan ateşiyle yanıp tutuşurken, kadro sıkıntısından söz etmek ne kadar doğru olabilir? Halk deyişleri bu konuda çözümün nerede olduğunu ortaya koyacak kadar yol göstericidir: Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur! Asıl sorun insanı eğitime, iradeleştirme ve toplumsal inşa seferber etme görevini yerine getirmekten sorumlu kadronun bu görevini savsaklamasıdır. Eğitim, mücadelenin yarısıdır. Kürdistan'da büyük aydınlanma devrimi bu eğitimle gerçekleşecek, toplumsal organizmanın sağlıklı hücreleri olan özgür birey-yurttaşlar bu eğitimle ortaya çıkarılacaktır. Eğitim pratikleştirir, pratik eğitilir ve eğitir. Yine en görkemli örneğimize dönelim: Önder Apo tek bir gün bile eline silah almadı, ancak halkını savunacak silahlı güçleri eğitip örgütlemekten de asla geri durmadı. Temel görevini bir bakıma eğitim olarak belirledi. Bu temelde en tahrip edilmiş bir toplumsal zeminde şekillenen en bozulmuş kişiliklerden en soylu kahramanlar ordusunu ortaya çıkardı. Mucizevi tarzını bu konuda da sergiledi. Güneş kadar yakıcı olan bu gerçeğe gözlerini kapatmayan her kadro, Önderlik gerçeğine katılmanın yolunun insanı eğitmekten geçtiğini bir an bile unutmaz.

Katılım, Önderlik hakikatine katılım konusunda yaptığımız bu değerlendirmeyi Önder Apo'dan yapacağımız uzun bir alıntıyla tamamlayalım:

“Özcesi şahsımda temsil etmek durumunda kaldığım bu önderlik tanımı, herkese katılımını gözden geçirerek, yeniden nasıl bütünleşmesi gerektiğini göstermektedir. Bu çizgideki önderlik tüm evreni, insansal varoluşu, toplumsal gerçekliğimizi, halkın demokratik özgürlüğünü bağrında taşımaktadır. Sadece ulusal değil, evrenselidir. Kusura ve yanlışlıkları varsa, bu temel kategorilerde aranmalıdır. Yoksa gölgesinde yaşayarak, basit bencil veya köleci dünyalar kurarak yaşanabileceğini sanmak gaflet ve hatta sapıklıktır. Savunmam, gerçekleştirilen önderliğin tüm temel niteliklerini yansıtmaktadır. İlgili duyanlara öncelikle düşen görev kavramasını başarmaktır. Eğer yanlış ve yetersiz bulunan hususlar varsa, bunları göstermek ve tamamlamak yoldaşlığın gereklerindendir. Görünüşte katılım gösteriyormuş gibi davranıp pratikte başka konular arz eylemek, eski tabirle ‘münafıklıktır’. Önderlik gerçekliğim kabul edilmeyebilir. O durumda uygun bir açıklama ile ayrılmak bir haktır. Bir yandan anladık deyip katılmamak veya katıldım deyip gerekeni yapmamak, yoz, sorumsuz bir yaşamı ifade eder ki, bunun da kalıcılığı ve anlamı olamaz.

Önderlik tarzım asla dayatma değildir. Büyük bir inanç ve bilgelikle beslenir. Bu yönlü gücü olmayanlar uzak durmalıdır. Çağımızın hasta ettiği bireyler bu tarz önderliğe katılamaz. Katılsalar da sonuç alamazlar. Son gruplaşmaların temelinde, başından beri önderlik gerçeğine yeniden yaptığım tanımlama temelinde katılımını gerçekleştirememek rol oynamıştır. Eğer bize ilgi ve saygı varsa, gerçekten ideolojik, politik ve örgütsel bir ortak yürüyüşte iddialı, kararlı ve eylemli olmak isteniyorsa, benim onlara değil, onların bana katılımı gerekir. Benim bedenim diri olmam veya ölmem belirleyici değildir. Ulaşılan anlam, irade ve ahlak belirleyicidir. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm bir evren, varolan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir. Ona dayalı halkımızın demokratik, özgür ve eşitlik içinde yeniden yapılanmasıdır.”

NASIL YAŞAMALI, NE YAPMALI NEREDEN BAŞLAMALI?

Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir

Kadro, sıkça vurguladığımız gibi parti zihniyetini ve program esaslarını en iyi özümseyen ve tam bir coşku seli halinde pratiğe aktarmaya çalışan militanı ifade eder. Dönüşümün kurmay ekibidir. Teori ile pratik bağıni kurabilen, kitlesel örgütlenme ile etkinliği buluşturup yönetebilen özellikler taşımaktadır. Ayrıca toplumsal ahlakı ve politikanın yaratıcılığıni şahsında birleştiren kimliktir. Kadro olmak bir aşk, bir tutku işidir. Kendini amaçlarına sınırsız bir inanç, kararlılık ve aydınlıkla yatırmak demektir. Bu nitelikleri olmayan, bir heves, kariyer tutkusu ile öñü tıkmak isteyen kişiler hep olumsuz sonuçlara yol açarlar. Kadrolaşma, bir heves olmanın ötesinde, teorik bir öñgörü programını derinliğine parti binasını kurmakta bir tutku insanını gerektirir. Yeni dönemde kadro örgütlemesine giderken bu niteliklerinin esas alınması tabiidir. Her ciddi sosyal, siyasal, ekonomik örgütlenme, benzer kadro anlayışına, liderlik sanatına sahip olmak ister. Başarısında bunun payını arar. Halkın demokratik örgütlenme ve eyleminde kendini kanıtlamayan hiçbir kadro ve önder, demokratiklik sıfatına layık olamaz. Önderlik gerçeği ile bütünleşmek, kadro politikasının özüdür. Gerekenler behemehâl başarılmalıdır.

Eskiden öñcü parti kavramı denilen misyon, demokratik modernitenin kuramsal ve eylemsel öñcülüğü olarak yetkinleştirilmiştir. Sistemin üç temel ayağı olan ekonomik, ekolojik ve demokratik toplumun (kent, yerel, bölgesel, ulusal ve ulus ötesi demokratik konfederalist yönetim) zihinsel ve iradesel ihtiyacını karşılamak, yeni öñcülüğün temel misyonudur. Bunun için yeterli sayıda ve nitelikte akademik yapıların inşası gereklidir. Modernitenin akademik dünyasını sadece eleştirmekle yetinmeyen, bununla birlikte alternatifini geliştiren yeni akademik birimler, içeriklerine göre çeşitli adlarla inşa edilebilir. Ekonomik-teknik, ekolojik-tarım, demokratik siyaset, güvenlik-savunma, kadın-özgürlük, kültür-kimlik, tarih-dil, bilim-felsefe, din-sanat başta olmak üzere, önem ve ihtiyaçlara göre toplumun her alanına ilişkin olarak inşa etmek görevidir. Güçlü bir akademik kadro olmadan demokratik modernite unsurları inşa edilemez. Akademik kadro demokratik modernite unsurları olmaksızın nasıl anlam ifade etmezse, akademik kadrolar olmaksızın demokratik modernite unsurları da anlam ifade etmez ve başarılı olamazlar. İç içe bütünsellik, anlam ve başarı için şarttır.

Kapitalist modernitenin sırtaki lanetli elbise gibi duran fikri, zikir ve eylemi ayrı anlayışını mutlaka terk etmek, aşmak gerekir. Fikir-zikir-eylem birbirinden asla ayrılmayan, hakikatin hep sırta tutulması, bütünlük içinde giyilmesi ve yaşanması gereken yücelik nişaneleridir. Üçün bir arada nasıl yaşamalı'da, ne yapmalı'da ve nereden başlamalı'da temsil edemeyen kimse hakikat savaşına çıkmamalıdır. Hakikat savaş, kapitalist modernite çarpıtmasını kabul etmez. Onunla yaşayamaz. Özcesi akademik kadro beynidir, örgüttür ve bedende (toplumda) kılcal damarlarla yayılandır.

Gerçek bütündür. Hakikat, ifade edilen bütünsel gerçektir. Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir.

Hiçbir ölçü parti ölçülerinden daha değerli ve gerekli olamaz

PKK öñcülüğü, önemini yitirmesi şurada kalsın, ağırlaşan görevler karşısında daha da çelikten bir çekirdek gibi olmayı gerektirir. Ulusal kurtuluş mücadelesinin tek bir şartı vardır, o da parti şartıdır. Parti ölçüleri olmadan ulusal kurtuluş olamaz. PKK ideolojisinin ilk cümlesi böyledir. Mücadeleye başlarken biz böyle başladık. Şu çok iyi anlaşıyor ki, iyi bir partileşme olmadan, parti kişiliğini bütün yönleriyle özümseyemeden, mevcut savaş yürütmeyi bir yana bırakalım, kendimizi ayakta tutmayı bile beceremeyiz. Geliştirilen çözümler şunu ortaya çıkarmıştır ki, kendini parti gerçeğinden kopartan, parti gerçeğine karşı dürüst olmayan, partinin muazzam örgütleyici, aydınlatıcı ve bir anlamda bizim açımızdan insanlaştırmacı ve yüceltici etkisini hissetmeyen, onunla kendini yeniden yaratamayan kimse başa bela olmaktan kurtulamaz. Bu anlamda parti başarmak, kazanmak ve yaşama sahip olmak isteyen herkesin en temel dayanağıdır. Şimdi anlaşıyor ki diğer çalışmaların tümünü bununla bağlantılı ele almamız, parti öñcülüğü üzerinde büyük bir ısrarla durmamız, hem çok önemlidir hem de olası bütün olumsuzlukları göğüslemede en temel halka olmuştur. Dikkat edilirse, bir türlü başarıya gidemeyen, daha da kötüsü her türlü tasfiyeciliğe ve sağcılığa yol açan tutumlar partileşmeyi bozmayı, partileşmenin önünde engel olmayı ve ondan kopmayı birincil planda tutum olarak benimsemişlerdir.

Partinin örgütlü ve kolektif kişiliğinden uzak duran tutum, her türlü olumsuzluğa kapı aralamak demektir. Bunu çok yakıcı olarak görüyoruz. Parti ölçüleriyle yaşamayan birisi, silahlı savaşımı bir

yana bırakalım, normal bir sosyal yaşamı yaşamaktan ve geliştirmekten bile uzaktır. Bir türlü partileşmeyen kişiliklerin en önemli sorunumuz olduğunu ve bunlar aşılmadan yeni kazanımlar elde etmek şurada kalsın, var olan kazanımların bile korunamayacağını şimdi daha iyi görüyoruz. Ortamımızda parti kişiliğindeki aşınma ve yüzeysellik sonucu tikanıklıklar yaşanıyor. Bu, öyle sıradan bir durum değildir, etkileri birçok tartışmayı peşi sıra boşa çıkarabilen ve giderek genel bir bozgunculuğa kadar götürebilen tutumlardır. Hiç şüphesiz bunun sınıf temeli vardır. Orta sınıfın bu konuda çok direnmek istediğini, hayli engel teşkil ettiğini, işleri bozup laçkalaştırarak çok yetersiz bıraktığını, düşmanın bile veremeyeceği zararı verdiğini çok iyi görüyoruz.

Şu ortaya çıktı: PKK somutunda iyi bir partili olmak, aslında her türlü insani, sosyal ve ulusal gelişmeye anlam vermek demektir. Bu konuda sorumluluk duymayanların ve bunun gerekliliğini hissetmeyenlerin kendilerini yaşatmaları, doğru dürüst bir emeğin sahibi olmaları şurada kalsın, bir hırsız olmaktan öteye gitmediklerini ve değerlerle hoyratça oynayanlar olmaktan kurtulamadıklarını görüyoruz. PKK'nin emek bağlantısı ve devrimci emekle ilişkisi anlaşıp bütün çalışmalara hakim kılınmadan, bu partiye layık olunamaz ve temsil edilemez. Dolayısıyla başarılarından da bahsedilemez.

Nerede ciddi bir gelişmeden bahsediyorsak, orada parti öñcülüğü ve parti kişiliği vardır. Nerede bir bozgunculuk varsa, nerede peş peşe kayıplar yaşanıyor, orada da orta sınıf kişiliğinin, her türlü küçük burjuva özelliklerin ve keyfi tutumların kendini konuşturması vardır.

Partileşmeyi bilemeyenler yaşamayı bilemez. Partileşmenin ana özelliklerini kendi kişiliğine yediremeyenler içimizde yer alamazlar. Yer alsalar bile, çizgi dışı bir kişilik olarak karşı tarafın ajan-

lığını yapmış olurlar. O kişilikler er geç kaybedeceklerdir. İyi niyeti ne olursa olsun, yıllardır bir türlü partileşmeyenlerin yanı sıra, yeni katılanların da partileşmeyi bu kadar basit ele almaları affedilmez bir yaklaşımdır. Biz partileşmeyi her şeyin önüne koyan bir hareketiz. Bizim için ekmek ve sudan, hatta havadan önce partileşme ölçüleri gelir. Biz şimdiye kadar bu ölçülerle geliştik. Partileşmeyi kendi keyfinize, ruhsuzluğunuza ve hantallığınıza kurban etmenize izin verseydik, bin defa yerle bir olmuştuk. Saffarımıza yeni katılanlar da dahil hiç kimse bu konuda kendini yanıltmasın. Parti olmanın gereklerini bir an bile aklınızdan çıkarmamalısınız. Bu dönemde PKK ölçülerini anlamak ve özümsemek gerekiyor. Hiçbir ölçü parti ölçülerinden daha değerli olamaz, gerekli de olamaz. Kendilerini parti ölçülerinin dışında tutanlar, o ölçüleri aşındıranlar, niyeti ve adı ne olursa olsun, en büyük zararı vermekten öteye bir şey ifade edemezler.

Bugün özgürlük iddiasında samimi olmanın yolu doğru partileşmekten geçer. Hiçbir ölçü doğru partililik ölçüsü kadar özgürlüğe anlam veremez. Sizlerin mihenk taşınız da partileşme karşısındaki durumunuzdur. Ne kadar ulusal, ne kadar sınıfsal, ne kadar siyasal ve ne kadar örgütsel olduğunuz, partiye nasıl katıldığınız ve parti ölçüleriyle ne kadar yaşadığınız hususlarındaki sorulara verilecek cevaplarla orantılıdır. Partinin gerek ideolojik ve siyasal çizgisine, gerek pratik-örgütsel yaşam gerçeğine kendini tam katmamak ve partiyi kendi keyfi tutumlarına ve geriliklerine tabi tutmak en temel hastalıktır. Benim için doğru partileşmek her şeyden önce gelir. Birisi partileşmeyle oynadı mı ve gereklerini yerine getirmede mi, düşmandan daha çok ona öfke duyuyorum. Bu yaklaşımlar daha çok sizin için geçerlidir. Ölçüleriniz parti ölçüleri olmadı mı birbirinizi kabul etmeyin, kendinizi ve çevrenizi partileşinceye

kadar affetmeyin. Bu savaş tabii ki zordur. Örgütsel savaş, savaşların en zorudur. Örgütsel savaş olmadan bu mücadelenin kazanılabileceğini kim size söyledi?

Eğer biz kazanacaksak bununla kazanacağız. Parti ölçülerinin aşınması halen izah etmekte çok güçlük çektiğimiz önemli bir husustur. Bunlar bir halkı, hatta birey olarak sizleri de yaşatan ölçülerdir. Ben de sizler gibi partiden vazgeçseydim, sağlam bazı parti ölçülerini dayatmış olmasaydım, bir tekiniz bile ayakta kalır mıydınız? Aynı sorumsuzluğu ben de göstermiş olsaydım, birçok önde gelen arkadaşımız da dahil, ortada bir birliktelikten bahsedebilir miydik? Şu anda saygı duyduğunuz hiçbir yaşam değeriniz ayakta kalabilir miydi? Hiç olmazsa bunları hissetmelisiniz. Sizi yaşatan, partileşme değeridir. Mümkünse buna bin defa şükretmelisiniz. Çünkü bu duyguları kazanamazsanız fazla iddialı olamazsınız ve sizde her zaman kötülük gelişir. Buna geçit vermeyen bazı düşünceleriniz ve kararlarınız olmalıdır. Bu kadar yanlışa geçit veren ve ölçüler konusunda bu kadar kararsızlığa düşen bir kişiliğin, bana göre metelik kadar bir değeri olmadığı gibi, yaşayıp yaşamaması da hiç önemli değildir. O kişi güçlü bir düşünce yapısına sahip değildir, onun karar düzeyi yoktur. Yaşadığınız kararsızlıkları ve düşünce yoksunluklarını göz önüne getirerek kendinizi değerlendirin. Düşünce gösterisi de karar gösterisi de güçlü olmalıdır. Partileşme, yüksek karar kişiliğinde yaşamaktır. Ne düşüncesi, ne hayali, ne heyecanı, ne azmi, ne de doğru dürüst birkaç söz söyleme gücü olmayan bir kişinin bizim ortamımızda ne işi var?

'Partileşmenin neresindeyiz' diye sorarken, her militanımızın ve hatta savaşçımızın bu gelişmeler çerçevesinde kendini gözden geçirmesi gerekiyor. Öyle rastgele militan savaşçılık yapılamayacağı, partileşmeden ve partinin ideolojik, politik ve örgütsel hattını kavramadan bu savaşta sağlam yer alınamayacağı açıktır. Partileşme neden zorunludur? Karşı partilere, dışımızdaki partilere, özel savaşa ve en önemlisi de birey olarak içimizdeki düşmana karşı partileşmeyi sağlamadan, mücadelede başarıya ulaşamazsınız. Bilinç, örgüt, cesaret ve fedakarlık yetersizliğine; kısacası kişilik yetersizliğine -ki bu bir anlamda düşmanı ifade eder- karşı savaşmadan partileşemezsiniz.

Parti dersini tam alacaksınız. Parti dersi yaşam dersidir. Bir damarda kanı durdurduğumuzda bünye bir dakikada nasıl çökerse, özgür ulusal yaşam için de partileşmeyi durdurduğumuzda ve partili olmadığımızda, damarımız durdu veya kesildi demektir. Bu doğru bir tanımlamadır. Eğer ulusal kurtuluş yaşamından ve özgürlükten bahsediyorsak, bunun ilmi böyledir. Aşmak istediğimiz şey, sizi yüzyıldır ölümcül kılan çürümüş yanlarınızı, temsil ettiğiniz ve sizi ölüme götüren bütün o hususları ortadan kaldırmaktır. Bunları kaldırmazsak bu kesin bir yanılgı olur. Tarihte bu tür durumlarda ne olup bitmişse, bizim de başımıza gelen o olacaktır. Biz bunu durdurmak istiyoruz. Vahim davranışlarınız varsa derhal durdurun. Gücünüz ve tutkularınız varsa, esas

"Partinin örgütlü ve kolektif kişiliğinden uzak tutum, her türlü olumsuzluğa kapı aralamak demektir. Bunu yakıcı olarak görüyoruz. Parti ölçüleriyle yaşamayan birisi, silahlı savaşımı bir yana bırakalım, sosyal bir yaşamı yaşamaktan ve geliştirmekten bile uzaktır. Bir türlü partileşmeyen kişiliklerin en önemli sorunumuz olduğunu ve bunlar aşılmadan yeni kazanımlar etmek şurada kalsın, var olan kazanımların bile korunamayacağını şimdi daha iyi görüyoruz"

itibariyle parti ölçülerinde yoğunlaşın, kendinize onu sorun yapın, onu başarın. Artık bunu akıl edeceksiniz. Önderlik gerçeğini anlamayla birlikte uygulama gücünü de göstereceksiniz. Bu kişiliğin ulusal, demokratik, siyasal, örgütsel, eylemsel, enternasyonal, anti-emperyalist, anti-feodal, anti-işbirlikçi özellikleri var. Yine bu kişilik zayıflığa, alçaklığa ve düşkünlüğe karşıdır. Bu özelliklere yaklaşacak ve bunlarla bütünleşmeye çalışacaksınız. Bu, partileşmedir, ulu-sallaşmadır ve namuslu bir Kürt olmalıdır; özlü ve onurlu bir yaşama yönelmelidir.

Örgütlülük önderliktir önderlik örgütlülüktür

Parti denilince ilk akla gelmesi gereken çizgidir. Neye karşı olduğunuzu, neyi yerine getirmek istediğinizi adınız gibi bileceksiniz. Bu da yetmez, bir de çizgi temelinde örgütlenmek gerekir. Çizgi ne kadar doğru olursa olsun, onun örgütü olmazsa, işleme ve eyleme geçme diye bir durum kesinlikle söz konusu olmaz. Çizginin haklılığı ancak örgütlülükle yaşamsallaşır ve kendisini başarıya götürebilir. O açıdan parti tanımının ayrılmaz bir yönü de örgütlülüktür. Örgütlülük olmadan hiçbir dava, hiçbir parti ve hiçbir çizgi başarıya gidemez. Hele bu Kürt toplumu gibi lime lime edilmiş bir toplumsa, davası gözden düşmüşse, partisi yoksa, var olan partiler de basit birer ajan olup kötürüm bir araç olmaktan öteye gidemiyorlarsa, orada sağlam bir çizgi olmadan, özellikle lime lime olmuş kitle ve toplum bağlarına dayatılacak çelik bir örgüt ve çok disiplinli örgütsel bağlar olmadan, bu partiyi korumadıkdan sonra dava da sloganlar düzeyinde yozlaşmaktan kendini kurtaramaz. Bu anlamda örgütlülük Kürdistan gerçeğinde her şeydir.

Kürdistan ve PKK gerçeğinde en örgütlü olan kişi, en büyük savaşandır. Kendini en iyi örgütlemiş olan da en güçlü kişidir. Bu anlamda PKK örgüt gerçeği Önderlik gerçeğidir. PKK Önderliği kendini örgütleyerek gücünü ortaya koymuş ve hiçbir kişinin sınıf adına yapamadığı örgütlenmeyi yapmıştır. PKK Önderliği gücünü bundan alıyor. Örgütlenme, kitle bağlarıyla kadro bağlarının iç içe geliştirilmesidir. Örgütlenme, bünyenin kemik yapısı gibidir. Kemiksiz bünye nasıl bir et yığırına dönüşürse, örgütsüz parti de iradesini işletemeyen kof bir yığın olmaktan kurtulamaz. Nasıl ki ancak iki hidrojen ve bir oksijen atomu bir su molekülü oluşturuyorsa, uygun kadro örgütlenmesi de toplumun üzerinde yükseleceği, şekilleneceği temel ve iskeleyi oluşturur. PKK Önderliği bunu kendi şahsında toparlamıştır. Bütün düşman saldırıları, bütün iç ve dış gericilik buna çarpıp geriliyor ve püskürtülüyor. PKK, çoğunuzun sandığı gibi silahlar, maddi teşvikler ve bu eylemliliklerle ayakta tutulmuyor. Burada örgütlülük tarzı en büyük dayanma gücünü veriyor. Örgütlülük önderliktir, önderlik örgütlülüktür; ikisi bu kadar iç içe geçmiştir. Tabii örgütlülüğün çabıyla da ilişkisi vardır. Örgütlenmek için bilinç gerekir. Örgütlenme için bilincinizi geliştirecek ve sürekli propaganda yaparak halka bilinç taşıracaksınız.

Biz burada cepheleden kat be kat daha da ağır bir savaşı yürütüyoruz. Buradaki savaş çok şiddetlidir. Dağlardaki savaş buradakının yanında tüy kadar hafif kalır. Büyük ideolojik savaş kazanılmadan, pratik savaşın yanına bile yaklaşamaz. Sizin dramınız, acınız ve yanılığınız buradadır. Düşüncede büyük savaşı veremediğiniz için sizden büyük komutanlar çıkmıyor. Ben bunu daha iyi anlıyorum. Benim yaşadığım

büyük ideolojik alt üst oluşlar olmasa pratiğe böyle hükmedemem, size hükmedemem. Esasta bu partiyi yürütmem ideolojik gücümle bağlantılıdır. Çok iyi düşünür, çok iyi adımlar atarım. Bu da PKK demektir, PKK'nin şimdiye kadar başarıyla yürüyüşü demektir.

PKK çizgisi ideolojiyle başlamış ve onunla gelişmiş bir çizgidir. Başlangıcında belirleyici olan ideolojidir. Pratik ancak bu temelde vücut bulmuştur ve çok dikkatli bir biçimde ideolojiye bağlı gelişirse sonuç verebilir. Dolayısıyla eylemle ideoloji arasındaki kopukluk en temel sorunlarımızdan birisi olmaya devam ediyor. Kişilerdeki kuru, yüzeysel ve fazla tarz üretmeyen gerçeklik, kesinlikle ideolojinin olmayışından, yetersizliğinden veya yanlışlığından kaynaklanıyor. Tüm sistemin bilme kapasitesini bilmenin ufkuyla almayan bir teorinin eksik olduğunu ve karşıt teorilerin ufku içinde erimekten kurtulamayacağını, temel ideolojik mücadele gerçeği olarak anlamalıyız. Gerekli bilgi gücü olmadan, toplumsal dönüşüm gibi anlam ve yapılanma sorunları kapsamlı olan sorunlar bir yana, sıradan olguların bile çözüm ve yönetimi güçtür. El yordamıyla çözmeye, yürümeye çalışmanın sonucu ise çoğunlukla hüsrandır. Şansa bağlı bir başarı ise er geç sahibini yenilgiye götürme riskini her zaman taşır. Dolayısıyla kriz toplumlarında yetkin ve amaca uygun teorik perspektif tarafından aydınlatılıp yönlendirilmeden, temel dönüşüm çabalarının boşa çıkması ve ters sonuç vermesi güçlü olasılıktır. Tarih bu tür dönemlerinde büyük düşünce yoğunluklarına tanık olmamız yaşanan gerçeğin bu tür özelliğinden ileri gelir. Bunu gidermedikçe, sizin kadro ve komuta eyleminizin bir anlam ifade etmesi zordur.

İşin daha da olumsuz, ekmek ve su kadar ihtiyaç olduğu halde, ideolojiden kaçış neredeyse bir alışkanlık haline gelmiştir. Bütün hatalarınızın kaynağında ideolojik yetersizlik vardır. İdeolojik zafer, ideolojik başarı bütün başarıların anasıdır. Büyük bir ideolojik kargaşayı ve telaşı yaşıyorsunuz. Nedir bu ideolojik kargaşa ve telaş? Oysa ideolojik yetkinlik ve netlik özgürleşmenin başlangıcıdır, özgür yaşama kararıdır, özgür yaşamın güvenidir. Eğer bu konuda bir tutarlılığınız varsa, sizin bu kadar kargaşa içinde olmanız bence mümkün olamaz. Eğer halen politikada ve örgütsellikte bu kadar kargaşa, hatta yetmezlik içindeyseniz, kesinlikle ideolojiniz ya egemenlerin kırıntıları biçimindedir ya da yoğun bir ideolojisizlik konumunu aşamamışsınız demektir. İdeolojisiz insan hedefsiz, pusulasız ve mevzisz birisi gibidir. Yürüyemez ve yürürse de yürüyüşü rastgeledir, kurulmamıştır, plansızdır. İdeoloji, yalnız fikir düzeyinde bir şeyler bellemek ya

da bazı doğruları anlamak değildir. İdeoloji, esasta özgür yaşam kararıdır, özgür yaşam konusunda netliktir, kesinliktir. Sizde ise bu yoktur veya varsa bile çok zayıftır.

İdeolojik mücadele zorlu bir savaştır, kişinin kendi kendini adam yapma savaşımıdır, kendini yeniden yaratma savaşımıdır. Zordur, ama başka çare de yoktur. Başka çare de şu demektir: "Bırak kölece yaşayayım, köylüce yaşayayım, bırak o büyük burjuvanın bin bir demagojik yöntemleriyle yaşayayım. Bırak kendimi istediğim biçimde dayatayım." Bunlar doğru mu? Bunlarla belki kendinizi yaşatırsınız, ama partiyi yaşatamazsınız. Parti yaşamazsa, geriye 'sen' diye bir şey kalır mı? Bu konuda vicdanınız olmalı. Parti içinde bireysellikte, kendisini özerk ve ayrıksı kılmakta aşırı ısrar, kesinlikle parti ideolojisini kabul etmemektir. "Benim şu veya bu özgün tavrım var, benim şöyle ayrıksı durumum var, ben illa dikkate alınmalıyım" veya "Ben illa farklı görülüp değerlendirilmeliyim" diyen birisinin tavrı, "Benim farklı ideolojim var, ben bunu partiye dayatıyorum" anlamına gelir. Partiye ayrı ideoloji dayatmak, partiye ayrı örgüt ve ayrı politik ve askeri çizgi dayatmak demektir. Tabii bu da her türlü bölünmenin ve parçalanmanın başlangıcıdır. Her yaşam anlayışının arkasında bir felsefe, bir ideoloji vardır. Bu ısrar, "Ben parti içinde ayrı bir ideolojiyle kendimi örgütlemek istiyorum" demektir.

Nitekim bu çokça ortaya çıkmıştır. Hemen her birinizin bir ahab çavuş örgütlenmesi var. Her birinizin kendi etrafında bir örgütlenmeye cesaret etme durumunuz var. Bu ne kadar tehlikelidir, buna nasıl cesaret ediyorsunuz? Eğer partiyi bir ideolojik birlik olarak düşünüyorsak, bunları nasıl ileri sürer bilirsiniz? Özellikle davranışlarınızla yıllardır bu tutumlarınıza özerklik hakkı vermemizi bizden nasıl isteyebilirsiniz? Bunu bırakacaksınız. İnsan kurnaz olur, insan diğer sınıfların temsilcisi olur da bu kadar olmaz. Bu gözü karalıktır, ayrıca bunun kimseye faydası da yoktur. PKK'de kimsenin bu silahla herhangi bir şeyi elde etmesi mümkün değildir. İdeolojik gerçeğe kendini bütün yönleriyle yatıran birisi PKK'de en büyük güçtür. PKK'nin ideolojik doğrularına kendini bütünüyle veren birisinin politikasında, örgütsel ve askeri pratiğinde önemli başarılarla gitmemesi düşünülemez. Eğer bir kişi ideolojik, politik ve eylemsel alanda fazla başarılı olamıyorsa, ya PKK ideolojisinden nasibini almamıştır, ya ona inanmıyordur, ya da onu çarpıtmaktadır.

Bütün davranışlarımızı ideolojik süzgeçten geçirdiğimizde şu netliğe ulaşmamak mümkün değildir: İdeolojik süzgeç ayrıç gibidir; kim olduğunuzu, ne

olduğunuzu ortaya çıkarır. Ondan olmayan üstte kalır, süzgeçten alta geçen ise partindir. PKK'nin ideolojisinden geçmek, ideolojik süzgeçten geçmek demektir, en başta da PKK'li olmak demektir. Onun üstünde kalmak, farklı tutum ve davranıştır, özerk yaklaşımdır, rahat olmamadır, kendini hep ayrıksı görmedir, kendi etrafında ahab çavuş örgütlemesi yapma ve kendine bağlı özgünlükler istemedir. Süzgecin üstünde kalmak, süzülüp ana birliğine katılmamak demektir ve bu tutum da süzgeçten geçmediği için er ya da geç partiden atılmak demektir. PKK'de bazı şeyler var ki, besmele veya namazda okunması gereken en temel ayetler gibidir. Sizin için de en temel başlangıç, ideolojik doğrular biçiminde olmalıdır. Bütün ömrünüzün boşa gitmemesi, ileride hayal kırıklığına uğramanız ve çabalarınızın başarılı olması açısından ideolojik yetmezliğinizi gidermeniz esastır.

Mümkünse bunun gereklerine yoğun bir biçimde ilgi gösterin. Kendinizi netleştirinceye, karara ve önünde engel kabul etmez bir iradeye kavuşuncaya kadar da çabalarınızı sürdürün. Bunda son derece tutarlı olun ve kendinizi kararlaştırdıktan sonra, herhangi bir kişilik sorunu var demeyin. Askeri, örgütsel ve politik olur, şu alan olur veya bu alan olur, nereye giderseniz gidin, "Ben sorunluyum ve kendimi başarıya yatıramam" biçiminde yanlış yaklaşımlar içinde bulunmayın ve bulunamazsınız. Kendi yalanlarınızla kendinizi uyutacağınıza, sizinle açık tartışmaktan yanayım. Tüm bunları açık açık tartışabiliriz. Silikliğinizi marifet bellemeyin. Silik insan beş para etmez. İdeolojik savaş en büyük savaştır. Bunu başaran kişi, şimdiden zaferin yüzde doksanı elde etmiş demektir. Başarıya inanıyorsanız, bunun vazgeçilmezliğini bu noktada yakalayın ve eksikliklerinizi giderin. Ancak PKK'nin ideolojik yetkinliğine kendinizi kaptırarak sonuca gidebilirsiniz.

PKK çizgisinin politikleşme şansı ideolojik özellikle yakından bağlantılıdır. Nitekim ona taban teşkil edebilecek halka hızla ulaşabilmesi bu gerçeği kanıtlar. Dar bir ulusçuluk veya sınıfçılık hastalığına tutulsaydı, diğer örneklerde görüldüğü gibi marjinalleşmekten o da kurtulamayacaktı. Derinliğine bir politikleşmenin yaşandığı bilinmektedir. Bunu kadrolaşma sorununa bağlamak gerekir.

Zihniyet dünyasını büyük kılmayan uzun süreli özgürlük mücadelesini yürütemez

Şahsımda geliştirmek istediğim ideolojik, politik, örgütsel ve ahlaki çizgiyi oldukça netleştirdiğim kanısındayım. İdeolojiden kastım, devrimci zihniyet

gerçekliğidir; yeni bir dünya, evren paradigmasıdır. Büyük inanç ve düşünce boğuşmaları sonucunda evrenin işleyiş yasalarının özüne varılmıştır.

Zihniyet devrimiyle kastedilen özgür toplum bilinci ve inancıdır. Bilinç, sadece olup biteni bilme değildir. Nasıl yapılacağını da bilmektir. İnanç ise, bildiğine inanmak ve gereklerini yapmaktır. Uygulama gücünü, kararlılığını ifade eder. Ortadoğu toplumuna egemen kılınan zihniyet yapılarını iyi tanımadan, aşılması gereken yanlarıyla miras alınması gereken yanları ayırt etmeden, yine karşı mücadele verilmesi gereken zihniyet kalıplarını tanımadan doğru, yetkin bir ideolojik mücadele verilemez. Zihniyeti kazanmak demek, donanmamız gereken toplumsal bilinci ve inancı büyük bir emek ve ahlaki duruşla elde etmek demektir. Zihniyet dünyasını büyük kılmayan, uzun süreli özgürlük mücadelesini yürütemez. Yozlaşmanın başladığı an ve yer, zihniyetin boşaldığı ve bittiği yer ve andır. Ortadoğu'nun tüm bilge ve peygamberlerinin yaptıkları özünde zihniyet savaşlarıdır.

Partinin zihniyeti sosyal bilimi, ahlaki ve politikayı birlikte sürekli kullanarak toplumsal dönüşümü kendi kendine yürüten bir olgu haline getirinceye kadar, kapitalist sistem altında yaşadıkça gereklidir. Zihniyet partinin anlam gücüdür. Parti zihniyetinin sosyal bilimi çok iyi kavraması gereği açıktır. Tüm bilimsel gelişmeyi kapsayan, bilimlerin en son tamlayanı olarak sosyal bilim, dönüştürmek istenen toplumun aydınlatıcı gücüdür.

Ahlak da parti zihniyetinin ayrılmaz bir parçası olmak durumundadır. Ahlak, bilincin aydınlattığı rotada tüm engellere ve yetersizliklere rağmen yürüme gücüdür. Toplumun olmazsa olmaz vicdani değerlerinde ısrardır. Toplumsal özgürlüğün gelenekleşmiş biçimidir. Son tahlilde bilinçtir. Bilinçle ahlak arasında bağın kopması, serseriliğin, avareliğin kol gezmesidir. Ahlakı kalmamış toplumun özgürlüğü de bitmiş demektir. Ahlaksız toplum bitmiş toplumdur. O halde toplumu dönüştürme çabalarında ahlaki esas almak, ahlaksız olmamak vazgeçilmez bir ilkedir. Ahlaka yer vermeyen sosyal akımların kalıcı olmaları beklenemez. Toplumu dönüştürme kararlılığı olanların özgürlük ahlakıyla bağlarını asla yitirmemeleri gerekir.

Zihniyetin politik irade ile ilişkisi eylemsellik ile ilgilidir. Kavramak, ahlakiyle ancak eylemsellikte bütünleştiğinde değer taşır, çözüm gücüne kavuşur. Politikasız ahlakiyle ve bilimsellik aldatmacalarla doludur. Kesinlikle egemen tahakkümcü güçlerin adına teslim olma, kendini satmadır. İktidar-bilmenin, resmi ahlakın bir parçası haline gelmez. Bilim adamı ve birçok bilgesel tutumun etkisiz, hatta amaçlarına ters, toplumun aleyhinde rol oynamaları bu bağlantıyı ihmal etmelerinden ileri gelmektedir. Çağımızda daha da yaygınlaşan sadece ahlakla, bilimle veya politikayla ilgilenmek, tüm felaketlerin kapısını açık tutan tehlikeli bir yaklaşımdır. Belki de en çok gerekli olan, günümüzde bu kopukluğu giderecek bir tutumu etkin kılmaktır ki, bunun da en açık ifadesi yetkin bir parti zihniyetine ulaşmaktır. Zihniyet ve ahlaktan kopuk politika ve eylem -askeri olanı da dahil- her zaman serseri bir mayın gibi altımızda patlayabilir. Politika ve eylemlerimiz her zaman zihnimizin aydınlığında ve ahlaki tutumumuzun kesinliğinde seyretilmelidir. Aksi halde karşı zihniyetlerin politik hamlelerinin aleti olmaktan kurtuluş sağlanamaz.

Tarihin büyük çilecileri biraz da insanlığa ders vermek için, bu sakıncaların tekrarını önlemek için büyük

inzivalara çekilerek gerekli zihin gücünü kazanmaya çalışırlar. Ortadoğu'da zihniyet savaşına girenken, tıpkı Hz. Musa gibi İbrani kabilesini yürütmek, Hz. Davut gibi Golyat'la savaşmak, Hz. İsa gibi havarilerini seferber etmek, Hz. Muhammed gibi müminlerini işe koşturmak gerekir. Yine Sokrates heyecanıyla "kendini bil", Perikles coşkusuyla "demokrasiye değer ver", Aristo'nun bilimiyle "İskender'e yol aç" demesini bilmek gerekir. Ortadoğu'da zihniyet kazanmak demek; Rönesans heyecanıyla doğaya koşmak, insanı sevmek, bilime susamak; reformasyonla dinsel dogmaları delip geçmek, özdeki gerekli inancı elde etmek; aydınlanmayla bilimi, felsefeyi ve sanatı halka taşımak, grup grup aydınlar hareketini özgürlük uğruna seferber etmek demektir.

Bu anlamda yaptığımız parti zihniyeti tanımlaması büyük önem taşımaktadır. Zihniyetin bu tarzını esas alıp uygulanır kılmadıkça, reel sosyalizm, sosyal demokrat ve ulusal kurtuluşçuların içine düştüğü çıkmazlardan, sistemin yedek gücü haline gelmekten kurtulamayız. Dolayısıyla parti tanımının zihniyet ögesine birincil önemi veriyoruz. Parti bu yönüyle zihniyet yapısıyla ne kadar güçlüyse, programını yetkin strateji ve taktiklerle o denli güçlü ve doğruya yakın yürütebilir. Aksi halde en kazanılmış adımları tekrar kaybetmekten kurtulamaz. Hatta başarılı devrimlerden sonra kurulmuş yapıların yıkılmalarını önleyemez.

Hem başarı hem başarısızlık kadrodan kaynaklanmaktadır

Tarih boyunca partilere benzeyen her oluşumun inançlı ve iradeli bir kadrosu olmuştur. Kadrosu olmayan birçok oluşumun tarihin derinliklerinde unutulması kaçınılmazdır. Davalar partiler ve güçlü kadrolarıyla temsil edildiklerinde ciddiye alınırlar. Kadro parti zihniyetini ve program esaslarını en iyi özümseyen ve tam bir coşku seli halinde pratiğe aktarmaya çalışan militanları ifade eder. Dönüşümün kurmay ekibidir. Teori ile pratik bağıni kurabilen, kitlesel örgütlenmeyle etkinliği buluşturup yönetebilen özellikleri taşımak durumundadır. Ayrıca toplumsal ahlaki ve politikanın yaratıcılığını sanatkar düzeyinde şahsında birleştiren kimliktir. Bu tanımlamaya dayanarak, PKK tarihine, yeniden örgütlenmesine baktığımızda, birçok olumlu ve olumsuz öğeyi iç içe görmekteyiz. Eğer PKK bugün hala yaşıyorsa, bu en başta gerçekleşen soylu ve birer insanlık abidesi olan kadrolarına bağlı olduğu gibi, tam başarıya gidememesinde de ağır sorun yaşayan kadroları yüzünden olmuştur. Hem başarı, hem başarısızlık kadrodan kaynaklanmaktadır. Kadroların şahsında muazzam bir toplumsal gelişki yumağı açığa çıkarılmıştır. Açığa çıkarıldıkları oranda yıkılan olduğu gibi, güçlenen de olmuştur. Bir kadro trajedis, kahramanlığı ve ihaneti hep iç içe yaşanmıştır. Tüm eğitici ve pratikleştirici çabalarımıza karşın, çizgiyi sürükleyebilecek kadrolara bir türlü ulaşılamamıştır. PKK'leşme süreçlerindeki tıkanmalar bu kadro yetersizliğinin ürünüdür. Önümüzdeki yapılanmanın yine en temel sorunu yeterince güçlü kadrolar olabilece sorunudur.

Bu sorunun çözümü programın başarıyla hayata geçmesine yol açabilir. Aksi halde yeni tıkanmalar doğacaktır. Kadro olmak bir aşk, bir tutku işidir. Kendini amaçlarına sınırsız inanç, kararlılık ve aydınlıkla yatırma demektir. Bu nitelikleri olmayan, bir heves, kariyer tutkusu ile önü tutmak isteyen kişilikler

"Eğer bize ilgi ve saygı varsa, gerçekten ideolojik, politik ve örgütsel bir ortak yürüyüşte iddialı, kararlı ve eylemli olmak isteniyorsa, benim size değil, sizin bana katılmanız gerekir. Benim bedenim diri olmam veya ölmem belirleyici değildir. Ulaşılan anlam, irade ve ahlak belirleyicidir. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm bir evren, var olan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir"

hep olumsuz sonuçlara yol açarlar. Kadrolaşma bir heves olmanın ötesinde teorik bir öngörü, programa derinliğine bağlılık ve parti binasını kurmakta bir tutku insanını gerektirir. Yeni dönemde kadro örgütlenmesine giderken bu niteliklerin esas alınması tabiidir.

PKK'nin çağdaş normalizasyonu sağladığını, bunu tam başardığını söylemek zordur. Bilakis yapılan değerlendirmelerde de görülmektedir ki, önemli yanlışlıklar, eksiklikler göstermekle kalmamış, içte ve dışta ağır ihanetlere de konu olmuştur. Dolayısıyla kapsamlı eleştiri-özeleştiri düşüncesini sürekli kullanmak durumundadır.

Eleştiri düşüncesi gelişmenin diyalektik işleviyle ilgilidir. Diyalektik işleyiş tarzı, uygun olmayanı açığa çıkarıp gidermeyi amaçlar. Gelişmenin mecrasında olmasını, doğasına uygun akışını esas alır. Özeleştiri düşüncesi ise, gelişmenin öznesi –aktif sağlayıcı– durumunda olanın olması istenen, sağlanması gerekenle uyuşmayan, amaca taşımayan durumlara, olaylara, süreçlere yönelik düşüncüyü ifade eder. Yani diyalektiksel gelişmeye denk düşmeyen başarısız düşünce, tasarı, tavır ve hareketlere son verip doğru olan düşünce ve pratiğe bağlanmayı ifade eder.

PKK'nin büyüklüğü, gerçeği, tümüyle tarihi bağlantısı içinde hiç korkmadan, ödün vermeden dobra dobra söylemesi ve bir de gereken neyse onu yapma cesaretini ve özverisini göstermesidir. PKK'yi PKK yapan bu temel özelliğidir. Hiç kimse PKK'nin bu temel özelliğini göz ardı ederek PKK'leşebileceğini sanmasın. Diğer örgütler neden PKK gibi gelişemediler? Her türlü olanakları bizden fazla olduğu halde yöntemleri böyle geliştirmedikleri, soruna yaklaşımı, sorunu ele almayı ve sonuçlarına katlanmayı PKK tarzında bilemedikleri için gelişemediler.

Eylemimiz eleştiriyle başladı, eleştiriyle gelişti ve eleştiriyle zafere yürüyor. Eleştiri bir öğrenme yöntemidir. Tarihin bütün önemli altüst oluşları, devrim hareketleri eleştiriyle, eleştirel yöntemle kendini yükümlü görür. Eskiye yönelimleri eleştirel olduğu kadar, yeniyi geliştirmeleri de yoğun bir eleştirel tartışmayla gerçekleştirilmeye çalışılır. Sosyalizm de en eleştirel ideolojilerin başında gelir. Çünkü uğruna hareket ettiği emek sahibi sınıfın üzerine kurulu baskı ve sömürü, onun alt ve üst yapısı ancak çok büyük bir eleştiri gücüyle açığa kavuşturulabilir ve aşılabilir. Yenisi de ancak ve ancak aynı eleştiri gücüyle kurulabilir.

Eleştiri gücü olmayanların düşmanı hedeflemesi mümkün değildir. Düşmanın ideolojisini eleştirmeyenler onun pratiğini de hedefleyemezler. Eleştiride açıklığa yol açmayan ve bunun gereklerini yerine getirmeyen, sıcak savaşla düşmanı karşılayamaz. Demek ki, öncelikle ideolojik alanda düşmanın yalanını dolanını ve sapırmalarını açığa çıkarmayı ve onu bir bütün olarak eleştiriyle yenmeyi bileceksiniz.

Eleştirel başarının yeterli olduğunu sanan birçok devrimci vardır. Teoride kazanmakla pratikte kazanmanın eş olduğunu düşünen çok sayıda gafil devrimci, hatta önder tip de mevcuttur. Kaldı ki, bu içimizde de çok yaygındır. Eleştiriye böyle sınırlandırmak, kesinlikle devrimci eleştiriden çıkarılabilecek

en olumsuz sonuçtur. Ben de kendime eleştiri-özeleştiri uyguluyorum. Ve bunu günlük gelişmelerle kanıtıyorum. Gerçek gelişmeyi kendimde yaratarak, kendimi pakladım diyorum. Sizler de bunu esas alın. Ben gelişmemi eleştiri-özeleştiriye borçluyum. Siz de bizden biraz cesaret alın ve kendinizi geliştirin. Zayıflıklarınızı neden örtbas ediyorsunuz, neden fırsat bulduğunuzda o kadar pislığe dalıyorsunuz; kendinizi bireyselleştiriyor, kendinize tapınıyorsunuz? Bu size yakışır mı? Tarihe karşı, halka karşı, yoldaşlara karşı biraz sorumluluk olmalıdır.

Eğer eleştiri-özeleştiri yapıp pratikte beklenen ortaya çıkmamışsa, demek ki bilgelerin 'nefis savaşı' dediği savaş gerçekten yapılmamıştır. Yine bilgelerin dediği gibi 'zevahir, görünüşü kurtarma' adına, ya bilerek ya bilmeyerek kendini ve çevresini kandırma yoluna gidilmiştir. Bu ise ilgili özneyi daha zor duruma sokar. Suçlu konumuna, ikiyüzlü, yalancının konumuna düşürür. O zaman sadece eleştiri-özeleştiriye değil, daha ağır yaptırımlara başvurmamak gerekir. Bu yaptırımlar itiraflar, teşhir ve tecritler, cezaevine konmalar, değişik pratik işlere koşturmalar dahil birçok biçimi içerebilir. Amaca ulaşılınca kadar düzeltici yaklaşımlar devam eder. Örgüt bunu yapmazsa özüne ters düşmüş olur; amaç ve pratiğine saygısızlık etmiş olur. Çok daha ileri giderse ihanete düşmüş sayılır. İhanet konumu ise bir kişinin mensup olduğu toplum veya örgüt karşısında en kötü ve tehlikeli durumdur. İhanette ısrar kaçışla sonuçlanmamışsa, açık savaş anlamına gelir ki, ya fiziki ya da fikri olarak ölmeye ve öldürme anlamına gelir.

Tutarlı bir eleştiri-özeleştiriye cesaret eden kişi veya örgütler zayıf konumda olmayı değil, güçlü konumda bulunmayı ifade eder. Ancak zayıf, kendine öz güveni olmayan örgüt ve kişiler eleştiri-özeleştiriye kaçır. Bunlar için eleştiri yıkım demektir. Özeleştiri ise bitıştır. Tersine özgüveni olanlar için eleştiri-özeleştiri amaç doğrultusunda daha başarılı olmak demektir. Başarıdan alıkoynan aşıp, kesin ve güçlendirilmiş adımlarla amaca ulaşmak demektir.

En temel parti dersi böylesine bir yaşam dersidir. Her şey bu dersin tam zaferi içindir. Bu yaşamın takipçisi olacağız ve başaracağız. Madem büyük eleştiri-özeleştiri kazandırıyor; madem bu insanımızı yapan en temel silahlarımızdan birisidir, o zaman bu silah partimizi gerçekten kazandıracak bir parti yapacaktır. O halde neden kullanmayalım? Bile bile kullanmazsak bu suç olur, kendimize yapılabilecek en büyük kötülük olur.

Özeleştiri, tam da bu noktada "Ben nerede eksiktim, yanlışlıydım, yanlışım, nerede, ne zaman, neyi yapmalıydım, "neden, niçin yapmadım?" hususlarının dökümünü, tanımını iyi yapacaksınız ve ardından "Bundan sonra neyi, nasıl ele alacağım, nasıl yapacağım?" diyerek, bunu da tam koyacaksınız. İşte o zaman özeleştirinizin bir anlamı olduğunu söyleyebiliriz. Yoksa örtbas edersen, suçu hep başkalarına yüklersen, bu sağlıklı bir eleştiri olmaz. Kişi eğer büyümek istiyorsa, gerçekten tarihe ve halka karşı sorumluluk anlayışı varsa, bunu böyle ele almalıdır.

Benim size değil sizin bana katılmanız gerekir

Benim kat ettiğim bu teorik, ideolojik yetkinliğe iki yoldan eşlik edilebilir: Ya güvene dayalı, samimi ve alçakgönüllüce katılım; ya da teorik öze ve ideolojik yetkinliğe yüksek bilinç çabasıyla bilerek katılım. PKK'de büyük değer ifade eden başta Haki Karer, Kemal Pir, Mazlum Doğan, Hayri Durmuş, Mahsum Korkmaz olmak üzere binlerce yoldaş, bu iki tarzın dengeli uyumu ile katılım göstermişlerdir. Bu özlü katılım onları sonuna dek en kahramansı tavrın sahibi yapmıştır. Buna karşılık ne içten samimi, mütevazıca katılım ne de yeterince yüksek teorik ve ideolojik çabalar temelinde katılım gösterebilenler hep tökezlemiş; bazen ahbap çavuş grubu, bazen tasfiyeciler gruplar ve çete eğilimleri biçiminde savrulmalar göstermiştir. Temel zihniyet gücümü kavrayamayan, buna saygı duymayan, mütevazıca ve yüksek performansta teorik katılım gösteremeyenlerle ortak zihniyette buluşmamız zordur. Burada katılım sağlanması gereken, yüksek zihniyet sahipliğidir. Yoksa geri zihniyete prim vermek sapmaya yol açar.

Politik çizgimizin doğal demokratik duruştan, bilinçli ve eylemli demokratikleşmeye doğru büyük açılım gösterdiği ve halka bütünleşmenin sağlandığı anlaşılması gereken ikinci temel husustur. PKK'de benimle temsil edilen önderlik kurumlaşmasının ulusal kurtuluşçu ve reel sosyalist yalpalanmalardan kurtulduğu, burjuva yaşam eğilimlerine iltifat etmediği önemle bilinmelidir. Kürdistan gerçekliğinde ne teslimiyet biçiminde ne de milliyetçilik temelinde devlet odaklı olan, demokratik, özgür ve eşit politik bir çizgi hem anlayışta hem pratikte başarılmıştır. PKK kadro yapısından beklenen, bu politik çizgiyi özümsemek ve kitleselleştirmektir. Tam kavramadan, uğruna büyük pratik çaba sergilemeden içine girecek politik üslup, er geç tasfiyecilik biçiminde sahiplerini vuracaktır.

Daha yedi yaşından beri hep örgütlü ve eylemli yaşamayı esas aldığım bilinmelidir. Zaten örgütlülük eylem, eylem örgütlülük gerektirir. Bunun hakim yönü yıkıcılıktan çok yapıcılıktır. İnşa, üretim esastır. Çok az yıkma çabası içine girilmiştir. Ancak önemli gelişmelerin önünü tıkayan yapıların yıkılması uygun görülmüştür. Yıkmayı, gaspı, el koymanın her biçimini mahkum eden bir eylem kişiliği söz konusudur. Arkadaşlık anlayışım hep soylu işler amacına yönelik olmuştur. Kendini oyalama, eğlendirme, kazanç temin etme biçiminde insanlarla asla ilişkiye girilmemiştir. Temsil ettiğim önderlik gerçeğinin bu yönü özenle bilinmek ve takip edilmek durumundadır. Aksi halde benim önderliğimde politik birlikten, örgütsel ve eylemsel yaşamdan bahsetmek zordur. Sürekli örgütlü ve ağır basan yönü pozitif eylemlilik olan bir yaşamı sergileyemeyenlerin, önderlik kurumunda başarıyla rol oynamaları imkansız yakındır.

Örgütlenme ve eylemlilik bir görevden de öte yaşam hali olarak anlaşılmalıdır. Nasıl susuz ve havasız olunmazsa, örgütsüz ve eylemsiz yaşamayacağı da bilinerek, önderlik gerçekliğimize anlam verilmelidir. Yok-

sa örgüt içinde örgüt, kendi başına yıkıcı, boş, amaçsız eylemcilik başa hep bela getirir. Çok yetkin örgütlenme, bunu ideolojik ve politik çizginin özüne uygun somutlaştırma, amaçlı ve verimli bir eylemlilikle bütünleştirme tek doğru bağlılık türüdür. Sonuca götürebilen, tarihi çabaları boşa harcamayan, her tuğlayı binayı daha yüksek kılmak için koymaya götüren tutumdur. Yapının örgütsel ve eylemsel anlayışını, silahlı mücadele de dahil, bu konuma yükseltmekten başka başarı şansı yoktur.

PKK Önderlik gerçekliğinde ahlaki tutum ideolojik, politik ve örgütsel çizgi temelinde oluşan yeni toplumsallığa kanun ve kurallardan da öte tutkuyla bağlanmayı ifade eder. Bu yeni toplumsallığı yaşamın varoluş biçimi olarak algılar. Yaşam yeni toplumsallığımızdır. Bunun dışındaki yaşam arayışları, kaçamakları boşluk, kayıp anlamına gelmektedir. Mümince bir yaşamdan ziyade bilimselliği esas alan, politik özgürlüğü yeni yaratımların çabası olarak gören bir yaşam ustalığı, bilgeliğidir; çağdaş müminliktir. Bu ahlaki gücü gösteremeyenin her çabası sapmalara uğramaktan kurtulamaz. Ahlaki yaşam özünde insan toplumunun varoluş tarzına sürekli zihniyet ve özgür irade ile katılım gücünü göstermeyi ifade eder. PKK'nin gerçek büyük değerleri bu ahlaki tutuma sahip olanlarca gerçekleştirilmiştir. Gerçekten PKK çizgisinde bir yaşam çizgisine sahip olmak isteyenler bu ahlaki gücü göstermek durumundadır.

Özcesi şahsımda temsil etmek durumunda kaldığım bu önderlik tanımı herkese katılımını gözden geçirerek yeniden nasıl bütünleşmesi gerektiğini göstermektedir. Bu çizgideki önderlik tüm evreni, insansal varoluşu, toplumsal gerçekliğimizi, halkın demokratik özgürlüğünü bağrında taşımaktadır. Sadece ulusal değil, evrenselidir. Kusuru ve yanlışlıkları varsa, bu temel kategorilerde aranmalıdır. Yoksa gölgesinde yaşayarak, basit bencil veya köleci dünyalar kurarak yaşanabileceğini sanmak gaflet ve hatta sapıklıktır. Görünüşte katılım gösteriyormuş gibi davranış pratikte başka konular arz eylemek, eski tabirle 'münafıklıktır'. Önderlik gerçekliğim kabul edilmeyebilir. O durumda uygun bir açıklama ile ayrılmak bir haklıdır. Bir yandan anladık deyip katılmamak veya katıldım deyip gerekeni yapmamak yoz, sorumsuz bir yaşamı ifade eder ki, bunun da kalıcılığı ve anlamı olamaz.

Önderlik tarzım asla dayatma değildir. Büyük bir inanç ve bilgelikle beslenir. Bu yönlü gücü olmayanlar uzak durmalıdır. Çağımızın hasta ettiği bireyler, bu tarz önderliğe katılamaz. Katılsalar da sonuç alamazlar. Eğer bize ilgi ve saygı varsa, gerçekten ideolojik, politik ve örgütsel bir ortak yürüyüşte iddialı, kararlı ve eylemli olmak isteniyorsa, benim size değil, sizin bana katılmanız gerekir. Benim bedenim diri olmam veya ölmem belirleyici değildir. Ulaşılan anlam, irade ve ahlak belirleyicidir. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm bir evren, var olan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir. Ona dayalı halkımızın demokratik, özgür ve eşitlik içinde yeniden yapılanmasıdır. Anıları karşısında sürekli sarıldığımız başta şehitlerimiz, mazlum ve çilekeş halkımız, kardeşlik ve insanlık anlayışımız olmak üzere tüm soylu değerler, yoldaşları üretkenliğe yol açan çizgimiz temelinde bütünleşmeye ve başarıdan başka bir yaşam yürüyüşüne fırsat tanımamaya çağırıyor. Selam ve sevgi, bu soy değerlerin bayrağı altında toplananlardır.

uçurumun kenarında

1990'lı yıllardı. Savaş giderek şiddetlenmişti. Öyle ki ülkenin her yanını kasıp kavuruyordu. Düşman güçleri gerillaya alabildiğine yükleniyordu. Ülkede savaşın olmadığı, savaşın hükümünü sürmediği, yakıp yıkmadığı tek bir yer kalmamış gibiydi. Yaptıkları yetmiyormuş gibi Türk devleti Güneyli güçleri de (KDP ve YNK) kendi yanında bizimle sürdürdüğü kuralı, hiçbir ilkesi olmayan bu savaşa katmıştı. Türk devlet yönetimi ve ordu gücü, uluslararası güçlerden de aldığı destekle Güneyli güçleri önlerine katarak sınırötesi bir operasyon başlatmışlardı. Sandevîç operasyonu demişlerdi ismine. Gerilla güçlerini çepeçevre kuşatmış, adeta bir sandevîç gibi her yerden yiyerek bitireceklerdi güya... Operasyon Güney Kürdistan'daki üs alanlarımızın tamamını kapsıyordu. Savaş üç ana cephede şiddetli bir şekilde başlamış ve sürüyordu. Bu ana cephe Çukurca, Xakurkê ve Haftanin'di. Ancak ana cephelerin dışında da savaşın sürdüğü yerler vardı. Ama genelde bu üç ana cephede yoğunlaşıyordu.

Savaş başladığında Cudi dağındaydık. Savaşın başlamasıyla, takviye ihtiyacından dolayı Güney'e (Haftanin'e) geçtik. Savaşa da orada katıldım. Ama henüz yeni bir savaşçıydım ben. Mücadeleye katılalı daha bir yıl olmuştu. Cudi'de Şehit Ahmet Rapo arkadaşın bölüğündeydim. Ve zaten onunla Güney'de süren savaşa katılmak için Cudi'den Haftanin'e geçmiştim. Haftanin'e geçer geçmez savaşta aktif rol alması için hemen bölük komutanlığı görevine getirildi. Ben de onun bölüğündeydim. Bölükteki arkadaşların çoğu yeniydi... Haftanin genelinde yaklaşık iki bin arkadaş vardı. Çoğu yeni katılmıştı. Henüz eğitim bile görememişlerdi birçoğu. Ve sıcak savaş içerisinde eğitimlerini alıyorlardı. Haliyle bu durum kayıpları çoğaltıyordu.

O süreçte, Suriye'den gerillaya katılmak için gelen bir grup arkadaşın, KDP tarafından pusuya düşürülerek şehit düşürüldükleri haberini almıştık. Hepsi de silahsızdı. Hepimiz çok öfkelenmiştik. Tek düşündüğümüz şey henüz bize ulaşmadan şehit edilen arkadaşlarımızın intikamını almaktı. Başka hiçbir şey düşünmüyorduk. Bu temelde silahsız, savunmasız bir şekilde vurulan arkadaşların intikamını almak için her alanda eylemler yapıyordu. KDP'ye ait yedi tepe düşürülmüş ve gerillanın denetimine geçmişti. Bu arada düşman, güçlerini Xakurkê ve Çukurca'dan çekip, bulduğumuz alana, yani Haftanin'e yöneltiyordu. Xakurkê sorumlusu olan Ferhat (Osman Öcalan) KDP ve YNK ile uzlaşmış, açık olarak teslim olmuştu. Önderlik bu durumu daha sonra ihanet ve tasfiyecilik olarak değerlendirecek, V. Kongre'de de mahkum edilecekti.

Yapılan anlaşmaya göre iki cephede savaş duracaktı. Bu da, bulduğumuz alana daha büyük bir yönelim olacağı anlamına geliyordu. Yani Ferhat yaptığı anlaşma ile Xakurkê ve Çukurca'da savaş durmuş, Haftanin'de yoğunlaşmıştı. Anlaşma dönemi çatışmalar hafiflemişti. Bu savaşın sona erdiği anlamına gelmiyordu...

Ki, Türk ordusu da tanklar eşliğinde Güney Kürdistan'a girmiş, Haftanin alanına doğru ilerlemeye başlamıştı.

O günlerde bir arkadaşımız Türk askerleriyle girilen çatışmada şehit düşmüş, arkadaşın cenazesi Zaxo kent merkezine giren tanklara bağlanarak yerlerde sürüklenmişti. Bu tip olaylar hem bizim hem de Güney halkının yoğun tepki ve öfkesine sebep oluyordu.

Savaşın duracağı noktasındaki söylentilerin gerçek olmadığını anlıyorduk. Türk ordusunun silah ve asker sevk-yatının durmaması, savaşın hafiflemesi bir yana daha da şiddetleneceğini gösteriyordu. Biz bir bölük, yani yaklaşık altmışa yakın arkadaş bir tepelyi tutuyorduk. Tuttuğumuz tepe, KDP açısından da, bizim açımızdan da stratejik öneme sahipti. KDP, Türk ordusunun sevk-yatından cesaret almıştı. O yüzden savaş bulduğumuz alanda yoğunluğundan hız kaybetmeden sürüyordu. Tabur olarak bulduğumuz tepe, çatışmanın en ön cephesindeydi. Tepelyi bırakamıyorduk. Sabahları hava ağarırken, alana havan ve koblalarla saldırılar başlıyor, karanlık çökene kadar devam ediyordu. Ayrıca karadan da ilerleyebildikleri kadar ilerliyorlardı. İki gün kalan cephanemizle bulduğumuz yeri savunduk. Üçüncü günden sonra orada kalmak intihar anlamına gelecekti. Çünkü cephanemiz bitmek üzereydi. Üçüncü gün artık tanklar karadan, tepelye yaklaşık bir km kadar yaklaşmışlardı. Alt tarafımızdaki cadde ise peşmerge ve askerlerle dolu arabalara ev sahipliği yapıyordu.

Artık üçüncü günden sonra, tepelyi bırakıp geri çekilmek de tehlikeli bir duruma gelmişti. Geri çekilmek için de geç kalmıştık. Çünkü karadan da kuşatılmış durumdaydık. Fedaice bir eylem kurtarabilirdi bizi belki... Ortak tartışıp karar almamız gerekiyordu. Kısa süren toplantıda çıkan karar, bir arkadaşın tepede kalıp savunma yapması ve bu süre içinde de diğer arkadaşların sağlıklı bir şekilde tepeden geri çekil-

meleriydi. Böyle bir karar belki de arkadaşların –en azından bir grup arkadaşın– sağ kurtulmalarının tek yoluydu. Biraz düşündükten sonra arkadaşları savunma ve sonra da geri çekilme temelinde kendimi önerdim. Önerim kabul edildi.

Akşam karanlığı çökmeden önce, arkadaşlar hazırlıklarına başlamışlardı. Herkes malzemesini toparlamış, biraz buruk, vedalaşma vaktini bekliyorlardı. Karanlık basar basmaz tek sıra halinde, mesafeli geri çekilmeye başlayacaklardı.

buruk bir veda...

Giden arkadaşların çoğu sanki bir daha görüşmeyecekmiş gibi, gelip sarılarak vedalaştı. Kimisi de duygularını biraz da bastırarak 'kendine dikkat et, başarılar' diyerek, daha sade vedalaştılar. Sanki uzun soluklu, birbirine uzun temenniler dileyen vedalar ayrılığı getirecekmiş de, kısa vedalar kavuşma şansını artıracakmış gibi...

Gidenler arttıkça, yalnızlığım da artıyordu. Bu bana korku vermiyordu. Aksine görevimi nasıl başarıyla yerine getirip tekrardan onlara ulaşacağım üzerine düşünüyordum. Beş dakika içerisinde tepe boşaltılmıştı. Silahımı, dolu şarjörlerimi ve boş sayılabilecek çantamı da sırtıma alarak; zamanın ve bir an önce de arkadaşların sağ salim geçmelerini beklemeye başladım. Bu arada yer yer atış yaparak, yakınımızdaki güçlere henüz tepede olduğumuz, tepelyi bırakmadığımız izlenimini vermeye çalışıyordum. Aradan yarım saat geçmemişti ki bir hareket geldi kulağıma. Göremiyordum, ama hissediyordum. Bir şeyler üzerime geliyordu. Tam silahıma davranmak üzereydim ki, bir ses geldi. Şaşırdım. Çünkü bir kadın sesiydi...

'gidemedim...'

Ses yabancı gelmiyordu, ama kimin sesi olduğunu çıkaramamıştım. Biraz yaklaşıp;

"Heval benim" dedi. Bir arkadaş gruptan habersiz bir şekilde tepede kalmıştı.

"Heval niye kaldın" diye biraz da öfke ile sordum. Arkadaşlar çoktan buradan uzaklaşmışlardı. Haber bile vermemişti onlarla birlikte gitmeyeceğine dair... Ama anlaşılan o ki beni yalnız bırakmak istememişti. Adını bile bilmiyordum. Ne kadar zorladysam da ayrılmak istemedi oradan. İçinde bulduğumuz savaş ve güvenlik psikolojisinden dolayı fazla konuşmadık. Zaten kızmanın, onu gitmeye zorlamanın hiç bir anlamı da kalmamıştı. Çünkü gruplar uzaklaşmış, hava aydınlanmak üzere idi. Kısa bir süre sonra çatışma sesleri geldi. Düşman güçleri arkadaşları fark etmiş olmalıydı. İçime bir kurt düşmüştü, acaba şehit vermiş miydik! (Yolda üç şehit verdiğimiz sonradan öğrenecektim. Bunlardan birisi çok eski bir arkadaş olan Welat arkadaştı.)

Uzaktan helikopter sesleri gelmeye başlamıştı. Heyecanlıydım. Tek başıma koca tepelyi tutuyordum. Birazdan belki de dünya kadar top ve mermi bana yönelecekti. Tabii bununla da sınırla kalmayacaklar, tank, helikopter ve uçaklar da tüm güçleriyle bana saldıracaktı. Ben de tepenin koruması olarak mecbur onlara karşı direnecektim. Bu düşünce beni güldürmüştü. Her ne kadar zor bir durumda olsam da içimde hiç korku yoktu. Hatta 'hadi gelin bakalım' diyordum.

Tepenin diğer ucundan tanklar ve asker taşıyan araçlar yaklaşmaya başlamışlardı. Saldırı her günküden erken başlamıştı. Bir an önce tepelyi ele geçirmek istiyorlardı. Bombardı-

man aralıksız devam ediyordu. Fakat tepenin durumunu tam olarak bilmediklerinden fazla yanaşmıyorlardı. Biz de iki koldan ateş ettiğimiz için sayımız anlaşılmıyordu.

Türk askerleri fazla yanaşmıyordu. Mayın eşiği olarak peşmergeleri önü sürmüşlerdi. Onlar da yaya olarak bize tepelye doğru kontrollü bir şekilde geliyorlardı. Yanımdaki kadın arkadaş kendisini korumasını sıkı sıkı tembih ettikten sonra, yolu daha iyi görebilmek ve denetime almak için uçurum tarafına gittim. Orada yanımda bulunan tüm şarjörleri harcadım.

Geri dönüp kadın arkadaş da alarak, arka vadiden geri çekilmeyi düşünüyordum. Tam o anda koblalar geldi. Ve tüm yükünü üzerimize boşalttı. Artık gitmeliydik, bir an önce tepelyi terk etmeliydik. Amacımıza ulaşmıştık. Tepede hala çok gerilla olduğu görüntüsünü yaratmıştık. Ne asker ne de peşmergeler üzerimize gelememişti. Daha doğrusu yavaş yavaş gelebiliyorlardı. Bu da geri çekilen arkadaşlara zaman kazandırmıştı.

Kobra saldırısı sona erince, bu defa toplar başlamıştı. Fırsat bu fırsat diyerek hızla kadın arkadaşın olduğu yere koştum. Amacım onu da alarak hemen uygun bir şekilde geri çekilme yapmaktı.

Arkadaşın yanına ulaşınca, adeta dondum kaldım. Hayatım boyunca unutamayacağım olaylardan birine tanık olmuşum. Henüz adını dahi bilmediğim, ama beni yalnız bırakmaya yüreği el vermeyen, yiğit kadın yoldaşım koblalara hedef olmuştu. Şok olmuşum. Böyle duygusal bir sarsıntıyı daha önce hiç yaşamamıştım. Henüz yaşıyordum. Ama ağır yaralıydı. En kötüsü de elimden hiçbir şey gelmiyordu. Onu kurtarabilmek için. Bir nevi suçluluk duygusu ve çarelerin tükenmesinin verdiği öfkeyle, göz yaşları arasında arkadaşın başında oturup kalmıştım. Kafasını kucağıma aldım daha sonra, bir yandan saçlarını okşarken diğer yandan ona bir şeyler söylemeye çalışıyordum. Bir süre sonra yaşama veda etti kadın arkadaş. Onu tepede uygun bir şekilde sakladım. Ne yaptığımı çok da farkında olmadığımı hatırlıyorum şimdi. Sanırım içimdeki bir savunma refleksiyle hareket ediyordum artık. Silahını ve raxtını aldıktan sonra kendi boş silahımı kullanılmaz hale getirerek, oradan, sanki tanımadığım bir parçamı orada bırakırcasına, buruk, acı dolu bir şekilde uzaklaştım. Korumamıştım, saklayamamıştım onu ve gömememiştım.

En kötüsü ise, ismini bile soramamıştım. Kahrediyordu bu beni...

uçurum...

Peşmergeler, tepeden fazla ses gelmediğine iyice ikna olduktan sonra bulduğumuz yere artık daha cesaretlece yaklaşmıyorlardı.

Peşmergelerin bir özelliği var. Çatışmada eğer canlı yakalayabilirlerse, arkadaşlara işkence yapıyor; sanki sadece bunun için savaşıyorlarmış gibi erzak ve cephaneye (ve tabii ki varsa para) depolarını öğrenmek istiyorlardı. Bunun için de beni sağ ele geçirmek isteyeceklerini tahmin ediyordum. Öfkem, sağ ele geçmemi yasaklamıştı adeta... Ama öyle kolay

"İnsan uçurumun kenarında kanatlanır" derler ya, işte bende ya burada kanatlanacak ya da boşluğa yuvarlanacaktım. Uçurumun ucundaydım artık, sağ ele geçmeyecektim. Buna yemin etmişim. Uçurum yere çakılmak ve parçalanmak için yeterince yüksekti. Sorun sadece kendini oradan bırakmaktı. Baktım bir süre uçuruma. Ve kendimi bir kurtuluşa bırakır gibi bıraktım..."

ölmeyi de düşünmüyordum. Söz vermiştim ismini bile bilmediğim yoldaşıma. Onun ve onun gibi birçok yoldaşımın intikamını almadan ölmeyi de yasaklamıştım kendime.

Tepenin sağ tarafında bulunan ve caddeden görüntü alan uçuruma doğru ilerledim. Benim kurtuluşum uçurumdur, onların da kaybı... Ölse de, yaşasam da uçurum benim umudumdur.

"İnsan uçurumun kenarında kanatlanır" derler ya, işte bende ya burada kanatlanacak ya da boşluğa yuvarlanacaktım. Uçurumun ucundaydım artık, sağ ele geçmeyecektim. Buna yemin etmişim. Uçurum yere çakılmak ve parçalanmak için yeterince yüksekti. Sorun sadece kendini oradan bırakmaktı. Baktım bir süre uçuruma. Ve kendimi bir kurtuluşa bırakır gibi bıraktım...

neredeyim...

Uyandığımda nerede olduğum konusunda en ufak bir fikrim yoktu. 'Öldüm de öbür dünya da mıyım' gibi bir sorunun ışık hızıyla zihnimden gelip geçtiğini hatırlıyorum. Kısa süre sonra önce beynime hücum eden vücudumdaki sızılardan henüz ölmediğimi anlamıştım. Tüm vücudumda sızı vardı, fakat ayağa kalkmadığım için yaralı olup olmadığının farkında değildim. Atlarken görüntü vermişim sanırım, çünkü yukarıdan uzak, ama telaşlı koşturan birkaç kişilik kalabalık ses geliyordu. Arada bir Kürtçe tek tek kelimeleri seçebiliyordum. Sürünerek uçurumun dibine kadar gittim ve etrafımda bulabildiğim otlarla bedenimi kamufle ettim. Hareketsiz durduğum birkaç saat içinde sesler gittikçe azaldı ve sonunda benden, öldüğümünden ya da kaçabildiğimden kaynaklı umudu kesmiş olmaları ki ilgilenmez oldular. Düşüğüm yerin biraz ilerisi cadde olduğu için, şimdi olmasa bile ilerleyen vakitlerde görünme olasılığı halen varlığını koruyordu. Akşam karanlığı bir dost gibi etraftaki her nesneyi görünmez kılmaya başladığında, ayağa kalkıp karşıdaki ağaçlıkların arasına gitmeye ve ne kadar olacağını bilmediğim bir süre için orada gizlenmeye karar verdim. Fakat ayağa kalkamıyordum, düşmeden sonra ayağım da dahil olmak üzere sızılar hissetmişim, bu kadarını beklemiyordum. Bir ayağıma basamıyordum. Süründüm. Sürünerek vardığım ağacın altında bacağımı kontrol ettiğimde, dizkapağının altındaki bacak kemiklerimin kırıldığını görecektim. İlk saatlerde yaralar henüz sıcak olduğundan fark edememişim. Bu halimle hareket edemezdim. Raxtımdaki boş şarjörlerle ve belimdeki şutiğin bir bölümüyle kemiklerin kaynaşmasını sağlamak ya da en azından daha da zedelenmesini, acı vermesini önlemek amacıyla bağladım. O gece oradan çıkmam gerekiyordu. Ama yürüyemiyordum.

Bu arada, tepenin boşaldığını gören peşmerge ve askerler; yığınağı daha da içerilere ilerletmeye başlamışlardı. Bulduğum yerden, caddeden onlarca dolu araba geçti. Tepedekileri ise uzaktan görebiliyordum. Tepeye yerleşmeye başlamışlardı. Etraftan büyük taşları bir araya getiriyor, mevzi yapıyor, uygun konumlanmayı ayarlamaya çalışıyorlardı.

Kendimi saklamıştım. Sanki caddeden gelen askerlerin kamufle ettiğim göğsümün üstündeki yaprakların iniş kalkışını fark edeceklermiş gibi, nefesimi tutmuşum... Ellerine geçseydim bana neler yapabileceklerini tahmin edebiliyordum. En ufak bir ses, bir öksürük belki çok da dikkatli olmayan askerlerin anlık dikkatini çekebilirdi.

Ya da yaprakların arasındaki bir yükselti veya arada bir metrelik uzaklıkla ancak fark edilecek olan insan nefesinin yarattığı hareket... Nefesimi tutamadığımı gördüm. Bir gün ve geceyi böyle geçirdim.

İkinci gün akşamüzeri olmuştu. Bir gün boyunca, uzunca bir süreyi, yer yer uyandıysam da büyük bir bölümünü uzun bir uyku halinde geçirdim. Öğleden sonra etrafımı izleyerek ve nasıl hareket edeceğimi düşünerek geçirdim. Bu arada, sükunetin olduğu birkaç dakikalık zamanda kafamı kaldırıp etrafı kontrol etmeye, çıkış için nereleri kullanabileceğimi arayıp bulmaya çalışıyordum... Bulduğum yerden sol tarafımda birkaç metre ileride sanki toprağın ve ağaçların birdenbire sona erdiğini seziyordum. Bir uçurumun dibinde ikinci bir uçuruma ihtimal vermemiştim. Diğer yol ise caddeydi, burayı kullanmayı zaten aklımdan bile geçirmedim. Ne olursa olsun, bu gece bir şekilde ayrılacaktım buradan... Belki de sürünerek... Akşam karanlığı yine yavaş yavaş çökmeye başlamıştı, susadığımı hissettim. Ayağımdaki kanamanın da bunda payı olmuştu.

Tahmin ettiğim gibi caddenin alt tarafı da uçurumdur. Ama daha küçük bir uçurum. Belimdeki şutikle belki buradan inebilirdim. Belimde yine şehit bir arkadaşaya ait olan yirmi metrelik bir şutik vardı. Karanlık artık beni saklayabilecek kadar çökmüştü. Şutiğimi sağlam bir ağaca bağlayıp, yavaş yavaş yaralı bedenimi bırakmaya başladım. İnerken ufak tefek sesler çıkar mıştım. Ayağımın altından taşlar kayıyordu. Artık iki günlük zaman etrafta canlı bir gerillanın veya bir insanın olması olasılığını aklarımdan silmiş olmalı ki; tepenin yakın çevresinde çıkan bu sesler düşmanın dikkatlerini çekmemişti.

Çevredeki birçok köyde yurtsever aileler vardı, fakat hem araziye, hem de bu ailelerin isimlerini çok iyi bilmiyordum. Bildiğim sadece Berkare köyünden bir ailenin ismiydi. Bu ailenin reisi daha sonra zaten bizimle hareket ediyor diye şehit düşürüldü. Tabii o süreçte yaşıyordu. Tahminen bu ailenin de o köyde akraba çevresi olabileceği düşüncesi kararımı giderek netleştirdi.

Ne yapıp edip o köye ulaşacaktım. Ama nasıl?

Arkadaşlardan ayrılışımın üçüncü günüydü. Şimdiden çok özlemiştim hepsini. İçime en çok dokunan duygu arkadaşlardan ayrı kalmaktı. Bir de tabii yanımda şehit düşen, ismini bile bilmediğim yoldaşımdı. Bu, günlerce susuz kalmaktan daha kötü ve acı vericiydi. Artık gündüzleri saklanıp, geceleri daha çok gündüzden yapabildiğim keşfe ve sezgilerime dayanarak ve yine sürünerek hareket ediyordum. Bitmek bilmeyen bu gündüz saatlerinde bir saniye bile uykuya dalsam, onları, arkadaşlarımı rüyamda görüyordum. İlk defa yaşadığım ve bir insanın ancak bir kere yaşayabileceği bu durum, zaten duygusal olan benliğimi daha da duygusallaştırmıştı. Mesafe almak için kullanabildiğim organlarımsa, sadece ellerim ve dirseklerimdi. Gündüz hareket edemediğim zamanın birkaç saatini, gecenin vücudumda unuttuğu dikenleri temizlemeye ayırıyordum. Su bulmam gerekiyordu. Açlık değil, ama susuzluk hareketimi engelleyen ikinci hayati sebepti. Ve bulunduğum yerden, sonbaharın o bitimsiz ve sınırsız sarılığının içinde yeşil alanlar, küçük yeşil bir toprak parçası arıyordu gözlerim.

Gündüz gizlenip geceleri hareket ederek geçirdiğim beşinci gündü. En fazla bir hafta dayanabilirdi beden susuzluğa. Bu yüzden bir taraftan köye ulaşmaya çabalarken, diğer taraftan en büyük arayışım su olmuştu. Gece pür dikkat kesilip kurbağa seslerini duymaya çalışıyordum. Bu ses su demektir. Kendi kendime gülümseyerek 'şimdi en büyük dostum kurbağalar' diye düşünüyordum. O an yanımda bir arkadaşım olsaydı, bunu ona da söyleyecek ve beraber gülecektik. Hayvanlar içinde en çok kurbağaları sevebileceğimi tahmin edemezdim. O psikoloji içinde kendime espriler yapıyordum. Gündüzleri hiç ayağa kalkmıyordum. Sadece görülmemek veya tehlikeli olduğu için değil, vücudumu kaldırmıyordu ayaklarım. Bunun dışında birkaç kaburgamın da kırık olduğunu sürünme günlerinde fark etmişim. Yer yer sürünerek, yer yer emekleyerek ancak hareket edebiliyordum.

bu aynadaki de kim?

Altıncı güne girmiştim. Sürünmekten, yorgunluktan, açlıktan bitap düşmüştüm. Cebimde aynam vardı ama bir türlü bakmaya cesaret edememişim. Yurduğum için biraz dinleniyordum ki, bacağıma sanki iğne sokmuşlar gibi bir ağrı hissettim. Çok ağrıyordu. Ağrının nedeni anlamak için biraz doğrulduğumda, bacağıma bir akrepin soktuğunu fark ettim. İçinde bulunduğum durum yetmiyormuş gibi, bir de bacağıma akrep sokmuştu. Sanki sinanıyordum. Lanet okudum içimden akrebe. Aynı gün, uzun süredir su içmemekten kaynaklı idrarımdan kan geldiğini gördüm. Acele etmeliydim. Karanlık basar basmaz da yine kurbağa sesleri duymak için sürünmeye devam ettim.

Altıncı günün gecesi, bir buçuk saatlik yolculuktan sonra, uzaktan gündüzler aradığım o sesleri duymaya başladım. Kurbağalardı... Birden kendime gelmişim. İlginçtir kurbağa seslerinin hiç bu kadar güzel olabileceğini düşünmemiştim. Vırak, vırak bağırırları sanki o an için dünyanın en güzel orkestrasına benziyordu. Tabii ben böyle düşünürken kurbağalar daha çok bağırırmaya, başladılar. Git gide yaklaşıyordum. Sesler de haliyle çoğalıyordu. Elimle dokunduğum toprakta ıslaklık hissettiğimde saat sabaha doğruydum. Birkaç dakika daha ilerledikten sonra ses çıkarmadan yavaş akan küçük bir dereye rastladım. Kalkmadan, ağızımı suya dayayıp kana kana içmek ilk işim oldu...

Yedinci gündeydim artık... Yine kalabalık bir ağaç grubu bulup, üzerimi kamufle ederek gecenin olmasını bekliyordum. Aklıma aynam ve yüzümün hali geldi. Bugün kendime bakmak istiyordum. Aynamı çıkardım. Topraktan ve uzun süredir kullanmadığımdan netliğini yitirmişti. Elimle silip yüzümün hizasına getirdim... Kendimi tanıyamamıştım. Yüzüm, aynanın halinden daha kötüydü. Baruttan tenimin rengi kaybolmuştu. Bu halimi bir çocuk görse öcü görmüş gibi korkar, belki de bayılıp kalırdı. İnşallah ilk göreceğim insan çocuk olmaz demekten kendimi alamıyordum.

kurtuldum mu?

O geceki yürüyüşüm, daha doğrusu sürünüşüm beni bir bahçeye götürdü. Köye yakın bir bahçeydi bu...

Kaç gündür rüyamda hep köy ve bahçeleri görüyordum. Ama gözümü açınca kayboluyordu her şey. Yine bir rüya olmasından korkmuşum. Ama hayır, sebzeleri toplanmış domates ve diğer ürünlerin sadece saplarının kaldığı bir bahçeydi bulunduğum yer. Sebze fideleri artık solmaya yüz tutmuştu. İçlerinde tek tük kalmış küçük ve çürümüş domatesler, burasının ya bir köye ya da bir eve yakın olduğunun işaretiydi. Kafamı yukarı kaldırıp etrafa baktığımda, ayrıca üzüm ve incir ağaçlarını, üzerlerindeki meyveleri gördüm. Artık bahçeye birilerinin gelmesini bekleyecektim. Ama tedbirli olmalıydım. Çünkü ele de verilebilirdim... Günlerden sonra ilk kez, elimi uzatıp topladığım incir ve üzümler yediğim ilk yiyecekler olmuştu. Güneş iyiden iyiye yükselmışti, artık saklanmalıydım. Bahçe içinde ilkbahar ve ilkyaz aylarında kullanıldığı, ama daha sonradan kuruduğu belli olan bir çeşmenin veya suyun değiştiği yerde açtığı boşluğa girdim. Üzerimi yine gayet büyük olan üzüm ve incir yapraklarıyla kapattım. Bu kez de kendimi Adem gibi hissetmişim. Ama beni örten incir yaprağı bir 'ayıp'ı değil, yaşam gerillasını saklıyordu.

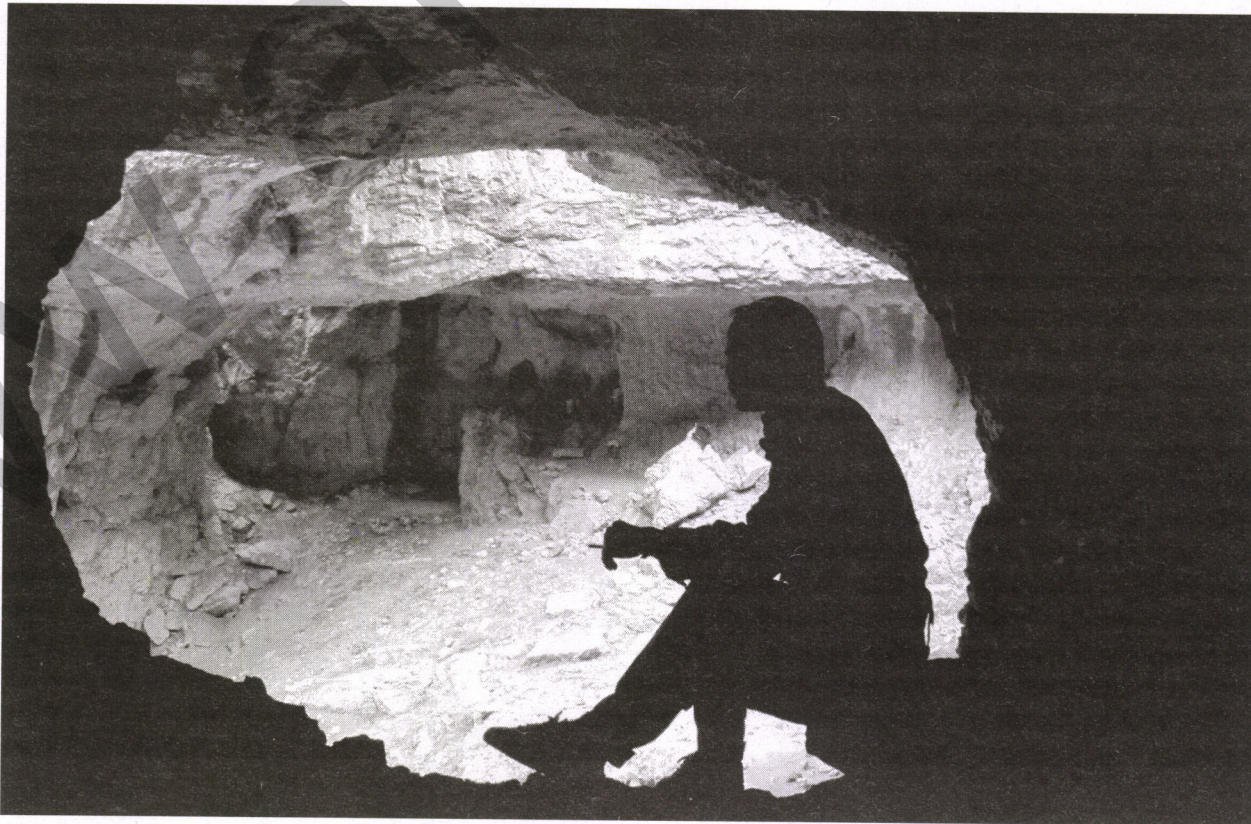
Şimdi daha iyi saklanmalıydım. Çünkü köylüler veya mal sahibi, her kimse bahçeye gelebilirdi. Kısa bir süre sonra küçük bir kız çocuğunun sesiyle uyanımdı. Kendi çocuk dünyasına dalmış, kendi kendine bir türkü tutturmuştu. Çocuk, kardeşi mi akrabası mı olduğunu bilmediğim kendisiyle yaşıt bir diğer çocukla sayıları on beşi bulmayan koyunları otlatmaya getirmişti. Onlara görünmemek en iyisi olacaktı, korkup kaçabilirler, belki de gidip köylülere haber verebilirlerdi. İstemesem de, ilk göreceğim insanların çocuk olacağını sezmişim önceden. Her ne kadar beni görmemelerini istesem de, bunca zaman sonra ilk kez bir insan yüzünü görmenin güzel duygusuyla, zamana müdahale etmeden orada öylece onları seyrettim. Çocuklar, bağlardan meyve koparıyorlar; koşup oynuyorlar, arada bir de koyunları gözetliyorlardı. Bir süre sonra düşüncelerim, çocuklardan arkadaşlarıma ulaşma hayallerine kaymıştı. Tekrar uykuya dalmışım. Öğleye doğru, sanırım biraz da içten gelen bir hisle gözlerimi açma gereği duydum. Hani çoğumuzun başına gelir böyle şeyler, altıncı his de denilen sezgi vardır ya, bana gözlerimi açtıran sanırım bu his oldu. Gözlerimi açmamla yaşlı sayılabilecek adamın şok geçirmesi bir oldu; anlamadığım dualar okuyor, salavat getiriyordu. Yabancı ve gerilla olmamdan çok, sanırım yüz ifadem onu böyle korkutmuştu. Ardından da bir Kelime-i Şahadet getirdi. Bu birkaç saniyelik süreçte ben de ne olduğunu, kim olduğumu; bu adamın ne yaptığını, ne yapabileceğini anlamaya çalışıyordum.

karker misin?

Biraz kendine gelir gibi oldu; Karker misin? diye sordu. Güney halkı bize yani gerillaya "Karker" derdi.

Bu arada, yeleğinin iç cebinden çeşitli ilaçlar çıkardı, hemen yan tarafta akan cıız akıntıdan birkaç yudumla haplarını içmeye çalıştı. Adamın kalp hastası olduğunu ve beni görünce, heyecandan kriz geçirmek üzere olduğunu sonradan öğrenecektim. Ona henüz cevap vermeden; "sen kimsin, kimlerdensin?" diye sordum.

Bunu hem ailesini, hem de siyasi

"Uyandığımda nerede olduğum konusunda en ufak bir fikrim yoktu. 'Öldüm de öbür dünya da mıyım' gibi bir sorunun ışık hızıyla zihnimden gelip geçtiğini hatırlıyorum. Kısa süre sonra önce beynime hücum eden vücudumdaki sızılardan henüz ölmediğimi anlamıştım. Tüm vücudumda sızı vardı, fakat ayağa kalkmadığım için yaralı olup olmadığının farkında değildim"

görüşünü öğrenmek için sormuştum.

"Benim kim olduğum önemli değil!" diye cevap verdi adam geçiştirircesine. "Ben bir köylüyüm."

"Tamam, öyleyse, ben de bir gerillayım. Gidip kimseye söylemesen iyi olur. Eğer bana yardım edebileceksen de etmeyeceksen de açık söyle" dedim.

Çatışma sırasında arkadaşlardan koptuğumu, yaralandığımı, şimdi de arkadaşlara ulaşmak istediğimi adamın yüzüne bakarak anlattım.

"Benim durumum bu, eğer yardım etmeyeceksen söyle. Ve o zaman ne ben seni gördüm ne de sen beni. Herkes kendi yoluna. Bahçenden çıkıp gideceğim. Benimle açık konuşmalısın" dedim.

Yaşlı adam duygusallaşmıştı. Ne yapacağını bilemeyen bir duygu karmaşasıyla kah benim içinde bulunduğum duruma ağlıyor, kah ciddileşip ciddi cevaplarla bana yardım sözleri veriyordu. Köylü yiyecek bir şeyler ve biraz da pansuman malzemeleri getirmek için köye doğru gittiğinde, yerleştiğim su oyuğu yerini değiştirip, ters tarafa birkaç yüz metre uzaklaştıktan sonra, ağaçların arasına gizlendim. Bunu tedbir amaçlı yapmıştım. Adamı

tanımıyordum. Yaşlıca bir kadının elinde bohçasıyla bahçeye girmesi kısa bir zaman almıştı. Anladığım kadarıyla adamın eşiydi. Yanıma geldi, selamından önce gözlerindeki nem dikkatimi çekti. İçinde bulunduğum durumu anlamak için sorduğu birkaç kısa sorudan sonra alelacele elindeki bohçayı açıp getirdiklerini peş peşe önüme dizmeye başladı. O da kendisini tutamayınca, bu ailenin yurtsever olabileceğine inancım daha da arttı. Yaşlı kadın, beni başımdan öperek vedalaştığında vakit çoktan ikindiye bulmuştu. Kadın vedalaşırken bana, "sen buradan sakın ayrılma, bizimkiler birazdan gelip seni alacaklar" dedi.

Her ihtimale karşı yerimi biraz daha ilerleyerek değiştirdim. Son cephanem olan bombam henüz elimdeydi. Eğer bir tehlike sezersem hem kendimi hem de bana saldırmak isteyenleri yok edecektim. Bu konuda oldukça kararlıyım. Yarım saat sonra, kuru yapraklardan çıkan kalabalık hisrihlarla zihnim yeniden tetiğe geçmişti. Neden bu kadar kalabalıklardı? Sorularına cevap ararken, bana seslendiklerinde seslerindeki güvenirlilik beni cesaretlendirir gibi oldu. Bir grup gençti, beni almaya gelmiş-

lerdi. Köyde Türk askerleri ve peşmergeler konumlanmış olduklarından, kimsenin dikkatini çekmeden beni eve götürülebilmek için bu kadar çok sayıda geldiklerini ve götürmek için bir plan yaptıklarını öğrendim. Planları birkaç tanesi köy meydanına giderek kavga ediyorlarmış gibi birbirlerine vurmaya başlayacaklarmış. Meydanda çıkardıkları kavga havasıyla tüm köylüler ve peşmergelerin dikkati çekilecek, herkes oraya toplanırken köyün kısmen kenarında sayılabilecek bir eve beni sokacaklar.

Öyle de yaptılar.

Evlerinde kalan çocuk ve kadınlar da, kavgayı pencereden izlemeye başlamışlardı. Erkeklerse 'sözüm ona' kavgayı ayırmaya gidiyorlardı. Aslında çoğunun amacı da kavgayı izlemektir. Bu arada, kah gençlerin kolunda, kah omuzlarına yaslanarak ben de eve sokulmuştum.

İyi taktikti. Ve o taktikle beni kurtarmışlardı. Yanımdaki iki delikanlı hem gururlu hem utangaç bir yüz ifadesiyle yaptıklarını sahiplenmekten çekinmişlerdi. Yaptıklarının büyük bir iş olduğunu söylediğimde, "görevimizdir biz Kürt delikanlıları ne için varız?" diye

cevap verdiler.

Geldiğim ev daha önceden adını duyduğum, bu çevrede yurtsever olarak bilinen Sadık Ömer'in akrabalarıydı. İyi bir tesadüftü. Akşam aynı gençler, ne kadar karşı çıktıysam da; beni omuzlarına alıp banyoya götürdüler. Laf geçirememiştim. Sırtımı, kollarımı bile zorla kendi elleriyle yıkadılar. Duygu olarak zorlanıyordum. Hem içinde bulunduğum durumu kaldıramıyordum, ayrıca onlara da bu kadar aşırı yük olmak istemiyordum. Toparlanıp kendime gelmem üç günü aldı. Kendi işlerimi, ancak toparlandıktan sonra görmeye başlayabildim.

O ailede on altı gün kalacaktım. Anne ve babayla aramda duygusal bir bağ geliyecekti. On yedinci gün her gece olduğu gibi haber gönderdiğim arkadaşlarımı beklerken, kapı çalındı. Beni almaya gelmişlerdi. Zaten hazırdım.

O bahçeye ulaşana kadar geçen sekiz gün, sekiz yıl gibi uzun gelmişti bana...

O günden sonra şekillenmemde, yaşadığım bu birkaç günlük zaman diliminin büyük etkisi olacaktı. Tepede, hiç tanımadığı, ama uğrunda ölümü

göze aldığı yoldaşları için kendisini feda eden kadın yoldaşımın adını sonradan öğrenecektim... Adalet'ti* adı... Bunu öğrenmek bana büyük bir mutluluk vermişti. Ve sanırım ömrüm boyunca unutmayacaktım o ismi. Kadının dağlardaki mücadelesini daha iyi anlamak için uğraşacaktım Adalet'ten sonra. Ve kadına bakış açım değişecekti. Daha adil olmayı öğretecekti bana Adalet; adını sonradan öğrendiğim, tanımaya fırsat bulamadığım yoldaşım...

Beni, bütün tehlikeleri göze alarak evlerine götürüp tedavi eden, sahiple-nen ailenin bir şehit ailesi olduğunu, yani belki de kendi ailemden bana daha yakın olduğunu sonradan öğrenecektim. O annenin ve babanın, çocuklarını benim yaşımdayken kaybet-tiklerini, kaygısızca beni bağrına bas-malarının nedeninin bu olduğunu da...

Menal Zagros

*Adalet (Zahide Kılıç): 1976 Eruh Çobanköyü doğumlu. 1991 yılında mücadeleye katılmış ve 20 Ekim 1992 yılında şehadete ulaşmıştır.

Kimse onu durduramazdı

Adı, soyadı: **Hatice KAPAR**
Kod adı: **Eylem GEVER**
Doğum yeri ve tarihi: **Gever, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ağustos 2007, Munzur dağı/Dêrsim**

Bazen içimizdeki çocuğun acılarını taşıyamaz oluruz. Sulara, dağlara, uçan kuşa acımızı anlatmak, dindirmek isteriz. İçimizdeki ses yankılanarak tekrardan bize döner. Gözyaşı dökmek nafiledir böyle anlarda. Öyle derindir ki acınız, hiçbir şey ile dindiremezsiniz.

Acıların insanları olgunlaştırdığı söylenir. Acı çekmeden, olgun bir meyve gibi olamaz mıyız? Bir yarayı hep göğsümüzde taşımak zorunda mıyız? İçimizdeki çocuklar, hep gözü yaşlı olmak zorunda mı?

Acının tarifi, rengi var mıdır? Bir yanımız çocuk bahçesi gibi neşeliyken, bu zamansız acılar neden? Her sevincimiz bir acı ile gölgelenmek zorunda mıdır?

Çocukça paylaşımın özgürlüğünü tadarsınız. Hani bazı zamanlar vardır ya, tüm ruhsal, duygusal yoğunluğunu kendi bağrında taşır da kendinizi tamamlanmış, bütünleşmiş hissedersiniz. İçinizdeki çocuğun artık gülümsediğini duyumsarsınız. Ve beyninizle, yüreğinizle aynı müziğin eşliğinde dans ettiğini

hissedersiniz. Hiç bitmesin istersiniz bu zamanlar.

Ve böyle zamanlarda yaşananlar, yüreğin en derinliklerine yerleşirler. Öyle bir yürek derinliği yaşarsınız ki, artık zor anlarınızda yakaladığınız bu derinlik, sizin sığınağınız olur. Sevgiyi, özlemleri burada büyütürsünüz. İçinizdeki çocukları aynı yataкта akan iki nehrin buluşma noktası yaparsınız.

Ve bu zamanlar dostluğun, sevginin bereketlendiği zamanlardır. İçinizdeki yabancılık bentlerinin yıkıldığını duyumsarsınız. Sizin olan bir parçanızdır paylaşımları gerçekleştirdiğiniz.

Artık siz de eski siz değilsinizdir. İçinizdeki çocuğun sevgi ile dokuduğu dostluklar, sizi fethetmeye başlar. Ve siz benliğinize daha güçlü kavuştuğunuzu hissedersiniz. Derinlerde bekleyen uslu çocuk uyanmıştır artık. Ve onun masumiyeti sarar her yanınızı.

Ama bedenlerimizin ve ruhlarımızın hep tutsak edilmek istendiği bir dünyada yaşadığımızı unutmazsınız. Bu insan kalabalığının içinde birbirinin ruhunu tanımak, dokunmayı başarmak bile büyük bir mucizedir. Ve siz tüm tel örgülere rağmen bir ruhu tanıyıp onunla bütünleşmenin mutluluğunu yaşarsınız bir yanınızla. Büyük aşkların yolculuklarda başlaması gibi, büyük dostluğun sağlamlılığına, onu her koşulda yaşatacağına güvenirsiniz.

Ama bir yanınızla acı çekersiniz. Bir yanınızla tarifsiz özlemlere takılırsınız. Ruhunuz bir ikilemedir artık. Çünkü sevdikçe acılarının büyüdüğü bir dünyada olduğunuzu bilirsiniz. Hep sevdiklerinizle aranızda zamansız ayrılıkların bir düşman gibi olduğunu görürsünüz. Tüm şarkıların neden ayrılığı dilendirdiğini daha iyi anlarsınız. Son sarılışların, son gülüşlerin neden içinizde en derin acıları taşıdığını daha iyi çözersiniz.

Ama yine de kabullenmez yüreğiniz. Sizin için sade, yalın ve Bilge olandan

kopmak istemezsiniz. Aslında giderken, yaşadıklarınızla geride kalanın yaşadıkları aynıdır. Aslında tüm acıları üzerinize almak, hepsini götürmek, geride kalanı mutlu bırakmak istersiniz. Oysa birbirini bulan iki çocuk dünyalarında kopmak istemezler. Aslında onları ayırmak dünyanın en kötü yasasıdır.

Zamanın dilini çözenler, sevginin, acının da sırrını çözerler. Zamanla konuşmasını bilenler, zamana yetişenler ancak acılarını damıtarak sevgilerini kalıcılaştırırlar. Fiziki ayrılıklar, temeli olmayan dostlukları, sevgileri tuzla-buz ederler. Ama temeli güçlü olanları, olağanüstü büyütürler. Zamanın ve mekanın ötesinde olan sevgileri yaratmak içimizdeki çocukların gücüne bağlıdır...

Bu doğrudur. Bütün savaş da biraz bu anlama gelir ve geliyor. Gerçek sevgi savaşı kendini adayan bir varlıkta vücut bulabilir. Adayıp eriyen bir varlığın bütünde var olması, sevgi cesareti ister. İşte aşk savaşı denilen gerçek budur. Alemde aşk hikayesinin başlığı bu olmaktadır. Aşk savaşçıları olan gerilla, yaşamlarını ortaya koyan, sabır eden, eriyip, evrende var olan bir gerçeği temsil ederler. Sevginin penceresinden bakabilmeyi becerenlerden gözükken şeyler bunlar olmaktadır.

Damla damla oluşan bir aşk gölünde teri ve emeği olan aşk işçilerine katılmanın gururu ve coşkusu ile taşıp duran Eylem yoldaş, hep uzun ve çarçabuk bitmeyecek bir patikaya çıkmak istiyordu. Bunun savaşını veriyordu. Kendi iç dünyası ile uğraşan ve orayı aşka mekan yapan insanın savaşı zordur. Gerillaya eklenen böyle bir yaşam her türlü savaştan daha zor olsa gerek. Eylem yoldaş da bu işçilerden bir tanesidir.

Dağda örülen bu iş, örümcek gibi dağın en sarp, en uçurumlu yerlerinde örülür, hazır hale getirilir. Ne mutlu hayatlarını buna adayanlara ve öyle yaşabilenlere!.. Eylem yoldaş da hiç kuşkusuz o anlama geliyordu. Eylem yoldaş, sürekli Kuzey'i dayatıyordu. Artık istemi aşırı olmuş, dayatma düzeyine gelmişti. Tabii o zamanlar bu

dayatması oldukça anlamlıydı. Bir kadın olarak Kuzey'i dayatması, derin bir ideolojik ve felsefi nedenlere dayanıyordu. "Bütün erkekler dağda inseler, kadınlar kalmalı" diyen Önderliğin sesine bir cevaptı. "Bana bağlı olanlar Kuzey'e gitmeli" dedi Önderlik. O zaman Eylem yoldaş tutmak, dünyanın en zor işleri arasındaydı. O gidecekti ve kimse onu durduramazdı. Cennet Dirlik (Nucan) yoldaş ile birlikte düzenlemesi Dêrsim'e olmuştu. Gidiş esnasında yaşanan talihsizlik, Eylem yoldaş uzun zaman etkileyecek, zorlayacaktır. Batman ovasında yaşanan ağır şehadetler, genel partimiz için ağır bir kayıptı. Üç gün süren ağır çatışmadan sağ kurtulan Eylem yoldaşların yaşadıkları, bir romana konu olabilecek olaylarla doludur. Hem fiziki hem de manevi olarak Eylem yoldaşın uzun bir zaman unutamayıp etkisi altında kalacağı bir olaydır. Yol boyunca birlikte kalıp aynı yere aynı umut ve duygu besleyen yoldaşların yarı yolda şehit düşmesi Eylem yoldaşın yüreğini zorlamıştı. Yanı başında bombaları kendi bedeninde patlatan yoldaşları, belki de onun sağ kalmasını sağlayan nedenler olmuşlardı. O nedenle yaşadığına uzun zaman alışmamış, yaşamış olmasına derin bir öfke taşımıştı.

Eylem yoldaşın hedefleri bireysel değildi. Her bir yoldaşın içinde olduğu parçaların bütünü tamamladığı hedefleri vardı. Yoldaşların şehit düşmesi hedefleri de sekteye uğratmıştı. Belki de bundan kaynaklı Eylem yoldaş, uzun bir zaman yaşamayı anlamsız bulmuştu. Daha sonraları, yani Dêrsim'e geçtikten sonra yoldaşların anılarına bağlı kalmanın tek yolunun, güçlü bir pratik olduğunu anlayacaktı. Ve pratiğe yüklenecekti. Pratikçiydi. Hatta usta denilecek düzeyde bir pratik yeteneği vardı. Bütün yoldaşları onunla göreve gitmek istiyordu. Bu sanki onure olmak gibi bir şeydi. Eylemlerde çok ciddiye. Tıpkı adı gibiydi. Bu da etrafına güven veriyordu. Herkesten daha fazla duyarlı olma, en ince ayrıntıya bile dikkat etme konusunda kendisini çok sorumlu hissediyordu.

"İlk mermi bana değmeli, yapılacak tek hatanın ilk kurbanı ben olayım" diyordu. "Başka bir kaybı kaldıracak tahamülüm yok" der gibiydi.

Eylem yoldaşın şehadeti bile bu yaklaşımla bağlantılıydı. Türk solundan gerillalar ile birlikte kaldıkları bir noktanın dibinde sesler gelmektedir. Buna rağmen ne keşifçiler ne de nöbetçi hiçbir şey görememektedir. Rahat olmak için Eylem yoldaş, yanına bir TİKKO militanını alarak gider. Düşmanla karşılaşan Eylem yoldaş, ilk mermiyi kendisi patlatır. Üç asker ölür ilk atışta. Çatışmaya dönmüşen bu durum, Eylem yoldaşları zorlar ve Eylem yoldaş yaranlanır. Noktaya getirildikten kısa bir süre sonra şehit düşer. Eylem yoldaşın umutları belki gerçekleşmedi ama dolu dolu yaşadı. Bize bıraktığı umutlarının her bir parçasını gerçekleştirdiğimizde onu hatırlıyoruz. Eylemli umutlar da bu yoldaşımızdan bize kalan bir değer oldu.

Hani bir zamanlar mayınlı sokakların tenhalıklarında gizliydik düşümüz, inzibatlı caddelerde öyle çok tutulduk ki, her anı bir olay, her olay bizden biriydi artık... Ve artık hep zırlı hayallerin, paletli yalnızlıklarını yaşadık... Çekili tetikler hep umudumuzda takılıydı. Umut ise sarı-sıcak bir zamanın çeyreğinde...

Ve yine kavrulmuş bir şafağın alaca türküsünde dirilen mekandayız... Yamaçları dolanan düşlerimiz, fişekli doğumu müjdelere artık. Ve artık güneş daha bir sıcak şimdi...

Şimdi kanayan yalnızlığın hıçkırıkları yükselir, patikalara düşen her çiğlik, yankılanan bir düş gibi toprağa ekilir artık. Artık gömülü nefer isyandır... Ve dirilen, çocukça hayallerimizdir.

Her dağ bir zirveyi müjdelere bize, her patika tatlı pınarı ve her türkü bir tarih gibi bize yazılır. Biz ise seyreli zamanların demindeyiz... Lodos rüzgarlarının ve fenersiz dalgaların mecalisiz düştüğü, med-cezirli bir gecede içtimadınız... Her doğuş bir batım sonrasına gebedir. Ve her ışık karanlığın gizinde haykırır. Biz böyle bir günün öfkesi ile dirilişlerdeyiz...

Kültürel soykırım kısılcacında Kürtleri savunmak

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

● KCK Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

1- Kürt gerçekliğinde anavatan

Kapitalist modernitenin Anadolu ve Yukarı Mezopotamya'da, Türkiye ve Kürdistan'ın büyük parçası üzerinde gerçekleştirilen üçlü sacayağı mekanizması, geleneksel Türk-Türken toplumunu kendi içinde tümüyle sömürgeleştirip eritirken, Kürt gerçekliğini de çeşitli boyutlarda parçalayıp varlık olmaktan çıkarmayı hedeflemiştir. Kürtler dışındaki kültürlerin gerçekliğinde olup bitenleri taslak halinde sunduğum için tekrarlamayacağım. Fakat Kürt gerçeğiyle sıkı bağları nedeniyle tekraren de olsa sıkça birlikte yorumlamaya özen göstereceğim. Kürt gerçekliğini çeşitli boyutlar altında yorumlamak, kolaylık sağlaması ve öğreticiliği açısından daha uygundur. Tüm boyutları birlikte değerlendirdiğimizde hepsindeki parçalanmış, nesneye dönüştürülmüş, eritilmiş ve kendisi olmaktan (soykırım nedeniyle) çıkarılmış halde bile bütün parçalarında benzerlik olduğunu özenle göz önünde bulundurmak gerekir.

Tarihsel olarak Proto Kürtlerden çağdaş Kürtlere kadar Kürtler için bir anavatan gerçekliği hep var olagelmıştır. Sümerlerde Kurtiye, Luwilerde Kürdiwana (Kürtlerin memleketi), Helenlerde Kardokya kavramları aynı kökenden türemiş olup zamanla dönüşümüne uğramış, Selçuklu sultanlarının İran'daki egemenlikleri döneminde (MS 11. yüzyıl) itibaren resmen Kürdistan olarak son şeklini almıştır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde de yüzlerce fermanda (sultanın buyrukları) kavram olarak Kürdistan daha sıkça kullanılmıştır. Cumhuriyetin kuruluşunda bizzat M. Kemal Kürdistan kavramını yazılı ve sözlü olarak defalarca kullanmış olup, bölgeden TBMM'ye gelen ilk milletvekilleri de kendilerini 'Kürdistan mebusu' olarak tanımlamışlardır. 1925'teki Beyaz Türk komplosundan itibaren Kürt, Kürdistan ve Kürtlükle ilgili her tür miras ve adlandırma birdenbire dehşet verici yöntemlerle yasaklanıp olgu olmaktan çıkarılmak istenmiştir.

Kürdistan kavramına yönelik bu darbe birçok amaç taşımaktadır. Birincisi, Beyaz Türklerin (buna genç bürokratik Türk burjuvazisi de diyebiliriz. Ama içindeki yönetici çekirdek olarak Yahudi sermayesini dahil etmek kaydıyla) Kürdistan'ı İngiliz ve Fransız sömürgeci yönetimleriyle yeniden dört parçaya bölüp en büyük parçayı kendi paylarına ayırarak, içindeki her şeyiyle birlikte Türk sayıp soykırım sürecine sokmasıdır. Bu, Kürdistan coğrafyasına yönelik komplocu bir darbedir. 1925'teki Şark Islahat Planı'yla Kürt gerçekliği tümüyle tarihten silinmek istenmiş, Kürtlerin vatanı 'yok hükmünde' sayılmıştır.

Vatan, anavatan kavramları uluslaşma çağında önem kazanmıştır. Sosyolojik bir kavram olarak anavatan, yüzyıllardan beri üzerinde kültür ya-

ratılmış, pazar oluşturulmuş, tarih bilincine sahip olunmuş ve demografik olarak yerleşilmiş bir coğrafyayı tanımlamaktadır. Pazara bağımlı olan kapitalistler, daha önemlisi toplumsal kültürün gerçek yaratıcısı olan halk ve ulus açısından vatan, yaşamın vazgeçilmez mekanı konumundadır. Vatan, toplumsal yaşamın sadece maddi üretimi ve kültürünün gerçekleştiği coğrafya değil, onun tarihi ve ruhunun olduğu beşiktir, evdir. Ondan yoksun kalmak (kavram ve ruh olarak), evsiz ve ruhsuz kalmaktan beterdir. Toplumu evsiz ve ruhsuz bırakan, maddi ve manevi kültürden de yoksun bırakabilir. Nitekim bu yönlü gelişmeler Şark Islahat Planı adı altında çok barbarca bir biçimde uygulamaya sokulmuştur. Kompro gereğince provokasyon zemininde gelişen isyanlar bahane edilerek taş üstünde taş bırakılmamış, Kürt ve Kürdistan gerçekliğine ilişkin tek bir sözcüğün bile kullanılmamasına çalışılmıştır. Cumhuriyetin asli kurucu ögesi, tarihin belki de ilk defa kendi adıyla vatan sahibi olmuş halkı, kendini öz vatanlı halk olmaktan çıkmakla karşı karşıya bulmuştur.

Tarihin hiçbir çağında hiçbir ideoloji ve din tarafından bir vatanın bu biçimde yok sayıldığı görülmemiştir. Türk toplumunun ezici çoğunluğunun zihninde ve kararında da böylesi bir yaklaşım yoktur. Beyaz Türk olgusunun pratiğinin benzerini aynı tarihlerde Almanya, İtalya ve Japonya başta olmak üzere kapitalist moderniteye geç giriş yapmış birçok ulusta (devletçi ulus, devlet eliyle yaratılan ulus, ulusçuluk ve milliyetçilik eliyle oluşturulan devlet) görmek mümkündür. Fakat Türk ulusçuluğundan devlet üretmek isteyen İttihat ve Terakkici bürokratik kadro, birlikte savaştıkları (I. Dünya Savaşı) Almanları ve fideliğinde yetiştikleri Alman milliyetçiliğini ve militarizmini esas aldıklarından, Nazi ulusçuluğunun sadece benzeri veya ikizi değil, kurucu unsurlarındandı. Hitler, Yahudi soykırımı deneyimine girerken, İttihat ve Terakki hükümetinin gerçekleştirdiği Ermeni soykırımı deneyiminden etkilendiğini bizzat itiraf etmiştir.

Kürtlerin vatansız bırakılmasının bu iki tarihsel deneyimle yakın bağlantısı vardır. Buna bir de pozitivist ideolojinin zirveye çıktığı bir dönemin etkisini eklemek gerekir. Pozitivist bilimcilik, sosyal olguları da tıpkı fizik ve biyoloji biliminde geçerli yasalara göre değerlendiriyordu. Bu ideolojinin dogmatik laikçi etkisini taşıyan Beyaz Türkçüler, bir olguyu kanunla yok saydıklarında, artık o olgunun hükmünün geçerliliği ve gerçekliğinin kalmayacağı inancındaydılar. Bu yönüyle ortaçağ dogmatiklerinden daha katı dogmatiktiler. Türkiye kavramı bu yıllarda oluşmuştu. Türk nüfusunun çokluğu ve tarihsel oluşumu nedeniyle bu yanlış bir kavram değildi. Fakat zoraki ve kanunla bunun Kürdistan'ı da içerecek tarzda genişletilmesi tarihsel gerçeklere aykırıydı. Türk ulusçu modernitesi sanki yeni bir

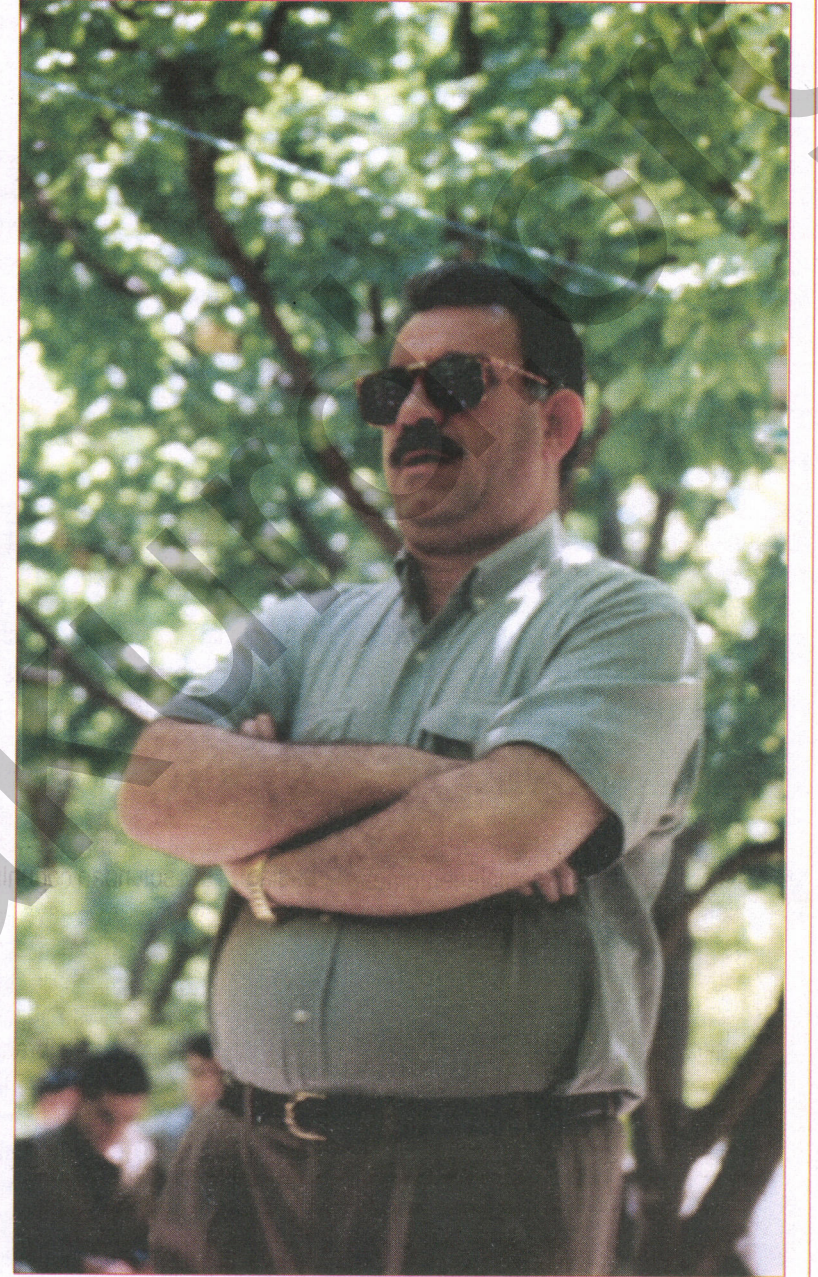
din kuruyormuş gibi, kabul etmediği her kavram ve olgunun "yok olsun" demekle yok olacağına kendini inandırmıştı. Elbette öldürücü militarizm bunda başrolü oynuyordu.

Güney Kürdistan gerçekliği soğuk savaş hesapları sonucunda ısıtıldı

Kürt isyanları Kürdistan'ın Kürtlere vatan olarak kalmaması için acımasızca ezildi. Cumhuriyetin kuruluşunda yer almış bir halk ve vatani gitmiş, yerine her şeyiyle ezilmesi ve yok sayılması gereken dilsiz ve vatansız, adı yasaklanmış, dağda karda yürürken 'kart kurt' sesi çıkaran bazı vahşiler kalmıştı. Kapitalist hegemonik güç olan İngiltere bu politikanın yakın işbirlikçisiydi. Hiç ses çıkarmadı, bu politikayı alttan destekledi. Zaten Musul-Kerkük petrollerine bu nedenle konmuştu. Fransa'ya yakınlık, laik ulus ve hukuk anlayışını benimseme bu insanlık dışı uygulamaları unutmaları için yeterliydi. Almanya zaten kurucu üyeydi. Rus reel sosyalizmi açısından Beyaz Türkçülüğün Kürdistan'daki uygulamaları gericiliğe karşı ilericiğin zaferiydi. Doğu Kürdistan'daki Mahabad Kürt Cumhuriyeti de aynı politikanın kurbanı olmuştu. Kanıtlanan şey, kapitalist modernist güçlerin günlük çıkarları uğruna bir halkın binlerce yıllık vatanını bir çırpıda feda edip yok saymaktan çekinmeyecekleriydi.

Güney Kürdistan gerçekliği soğuk savaş hesapları sonucunda ısıtıldı. Fiziksel de olsa varlığını koruyan Kürt halkının bilinç olarak da gelişip kaderine hükmetmesini önlemek ve sistemin ileri karakolu halinde tutmak amacıyla küçültülmüş bir Kürdistan hep yedekte tutuldu. Bu sefer çıkarları bunu gerektiriyordu. Güney (Irak) Kürdistan'ı denilen olgu, tıpkı Helen ve Ermeni halklarının tarihsel vatanlarını kaybetmeleri karşılığında bir diyet borcu olarak kendilerine sunulmuş küçük vatan parçalarına mahkum edilmelerine benzer biçimde ortaya çıkarıldı. 20. yüzyıl sona erdiğinde, tarihin belki de oluşmuş ilk ve en eski vatani neredeyse yok edilmişti. Bir toplum için kapitalist modernite tarafından yurtsuz sayılmak, kendi varlığını ve gerçekliğini yarı yarıya kaybetmektir. Vatan, Yurt, Welat yok sayıldıktan sonra toplumunu ayakta tutmak, maddi ve manevi kültürünün varoluşunu devam ettirmek mucizelere kalmıştı. Bu durum bir insanın boşlukta yüzmesine veya yürümesine benzer. Ya balık olup yüzersin veya kuş olup uçarsın.

Kapitalist modernitenin vatan olgusuna karşı en büyük suçlarından birisi katı, değişmez, tek uluslu sınır anlayışını en kutsal bir kavrammış gibi sahtekarca piyasaya sunmasıdır. Ulus devletin sınır anlayışı, sözde vatani nasıl koruduğunun göstergesi olarak bir kült, bir ibadet gibi işlenir. Özünde ise, en geliştirilmiş ve genelleştirilmiş bir mülkiyet sınırıdır. Mülkiyetin en ge-

"Tarihin hiçbir çağında hiçbir ideoloji ve din tarafından bir vatanın bu biçimde yok sayıldığı görülmemiştir. Türk toplumunun ezici çoğunluğunun zihninde ve kararında da böylesi bir yaklaşım yoktur. Beyaz Türk olgusunun pratiğinin benzerini aynı tarihlerde Almanya, İtalya ve Japonya başta olmak üzere kapitalist moderniteye geç giriş yapmış birçok ulusta (devletçi ulus, devlet eliyle yaratılan ulus, ulusçuluk ve milliyetçilik eliyle oluşturulan devlet) görmek mümkündür"

liştirilmiş biçimdir; bir tarlanın etrafının çitlenmesiyle başlayan mülkiyet tarihinin vardığı en son aşamadır. Sınırlar o kadar katı kılınır ki, sözde bir karışı uğruna savaşlar verilir. Savaşlar verilir, ama bu savaşlar halkın, ulusun çıkarları uğruna değil, içerdikleri azami kar potansiyeli nedeniyle verilir. Ulus devlet sınırları ne denli katılaştırılmışsa, o denli azami kar sağlıyor demektir.

Şüphesiz halkların, ulusların vatan sınırları vardır. Fakat bu sınırların oluşumu ve savunulması ulus devletçi zihniyetten tamamen farklıdır. Mülkiyetin katılaştırılması olarak değil, komşularıyla en canlı işbirliğinin, paylaşımın, alışverişin, kültürel sentezleşmenin gerçekleştirildiği dayanışma, dostluk ve üst toplumsal oluşumlar hattıdır. Çok ulusluluğun, kültürlülüğün en fazla gerçekleştiği bu alanlar, daha üst bir kültür ve uygarlığın mayalandığı yaratıcı halklardır; kavgaın veya savaşın değil, barışın ve kardeşliğin yaşandığı alanlardır. Tarihte böyle işlere yataklık etmiş sınırlar, kapitalist modernitede düşmanlığın ve savaşların en çok yaşandığı, mayınlanan, tel örgüler ve duvarlarla aşılabilir hale getirilen hatlara dönüştürülmüştür. Halkların, ulusların içinde tutulduğu hapishanenin duvarlarına dönüşmüştür. O sınırlar dahilinde yaşayan halklar, uluslar korunmaz; demir kafese konulur, tutsak kılınır, zoraki asker yapılır, işsiz ve az ücretli tutulur. Resmi hakim ulus dışındaki etnisiteler, halklar ve uluslar kültürleri ve gelenekleriyle asimilasyona ve soykırıma tabi tutulur. Ulus devletçi sınır gerçekliğinin özünde sermayenin, iktidar tekelininin sınırsız çıkarları gizlidir.

Anavatanından koparılan Kürt gerçekliği yaralı, can çekişen bir gerçekliktir. Anavatanını sahiplenememek, tarihinden ve kültüründen vazgeçmek demektir. Sonuçta toplum halinde yaşamaktan ve ulus olmaktan vazgeçmek demektir. Kürt toplum gerçekliği vatanı olmadan tanımlanamaz, varlığını sürdüremez, ardı sıra dağılmaktan ve tasfiye olmaktan kurtulamaz.

Sömürgecilik ve soykırımın yaşandığı bir vatan gerçekliği olsa da, Kürdistan'ın varlığı inkar edilemez. Üzerinde tarihine ve toplum gerçekliğine bağlı ve layık şekilde özgür yaşamak isteyenlerin son ferdi durdukça varlığı devam edecektir. Yalnız Kürtlerin değil, Ermenilerin, Süryanilerin, Türkmenlerin, Arapların ve özgür yaşamak isteyen her birey ve kültürün demokratik, özgür ve eşitçe paylaştığı bir ortak vatan olacaktır. Ulus devlet olmaması şanssızlığı değil, şansı olacaktır. Bu sefer yeni bir sınıflı, ekoloji düşmanı kentleşmenin ve ulus devletçi uygarlığın değil, Ortadoğu'da demokratik modernitenin şafak vaktinin doğuş yaptığı ve beşiğinde büyüdüğü vatan olacaktır.

2- Kürt gerçekliğinde ulusal boyut

Kürt gerçekliği Kürt sorunu bağlamında kavramlaştırılmaya çalışıldı. Sorundan bahsederken ne tür bir gerçeklikle karşılaşıldığına ilişkin kapsamlı bir bilginin geliştirilmemişti. Sorunla bağlantılı olarak, Kürt gerçekliği öncelikle farklı dil ve kültür yönleriyle kanıtlanmaya çalışılıyordu. Ayrıca Kürt gerçekliği resmi ideoloji tarafından yoğun bir inkar ve imha kampanyasıyla kuşatıldığından, Kürtlerin varlık olarak kanıtlanması öncelikli sorun biçiminde gündemleştirilmişti. Bu, gerçekliğe çok geriden ve hatalı bir yaklaşımdı. Zaten ortada olan bir varlığı kanıtlamaya çalışmak, güneş var mı yok mu tartışmasına benzerdi. Bu da boş yere çene çalmak ve vakit öldürmek, sömürgeci ve soykırımcı rejimin gün-

demine çekilmek demektir. Bu tartışmayı esas olarak asimilasyondan geçirilmiş işbirlikçi Jön Kürtler geliştiriyordu. Kürt sorununu tartışma adı altında, aslında kendi varlıkları ve konumlarını tartışıyorlardı.

Bu işlere el atarken bu tür tartışmalara fazla alet olmadım. Doğru olanı derinden çözümlemesem de, sorunun varlık yokluk tartışması biçiminde değil, kurtuluş ve özgürlük kavramlarıyla dile getirilmesinin daha doğru bir yöntem olacağına inandığım için bu temelde giriş yaptım. Bölük pörçük olmuş diğer hakikat gruplarının hızla önüne geçmemizin en önemli nedeni bu yöntemsel çıkışı esas almamızdı. Yöntem doğru seçilince, er geç bizleri gerçeğin kendisine götürecekti. Fakat bu yöntemin yol açtığı bir eksiklik, Kürt gerçekliğinin dogmatik yorumuna açık olmasıydı. Kürt gerçekliğinin de herhangi bir halk veya ulus gerçekliği gibi ele alınabileceğine dair önyargılar güçlüydü. Gerçekliği gerçeklik olarak tartışmamak ne kadar doğru bir yöntemse, nasıldan çok farklı olabileceğini görmemek ve şüphelerle karşılamamak da o denli eksik bir yöntemdi.

1973 Newroz'u'nda ilk grup toplantısına sunduğum ve bana göre o günlerde bir sır gibi saklanması gereken kavram 'Kürdistan'ın bir sömürge olduğu' gerçeğiydi. Bu dönemde işbirlikçi asimilasyonist eğilimin iki önde gelen grubunun temsilcileri olan Kemal Burak ve Mümtaz Kotan da bu kavramı kullandıklarını iddia etseler de, bunun doğru olmadığını kanıtladım. Öyle olsaydı, bu kavramı sır gibi saklama gereği duymazdım. Daha sonra Kürtlere ilişkin tartışmalar 'Sömürge Kürdistan' kavramı üzerinden gelişmeye başladı. Türk solundan çoğunluk, "bütün Türkiye sömürge veya yarı sömürge" deyip sorunu bulandırma derindeydi. Benim açımdan Kürtlerin devrimci tarzda varlığı, başta Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve İbrahim Kaypak'la ile arkadaşlarının ölümleri pahasına kelime olarak bu kavramı dile getirmeleriyle kanıtlanmıştı. Gerisi mevcut statüden kurtuluş ve özgürlük sorunuydu. Sömürge Kürdistan teorisi bu yolda doğru bir başlangıçtı.

Rasyonalizm ve ampirizm, Kürt gerçekliğinde de iki temel araştırma yöntemi olarak işlevselliğini ortaya koydu. Rasyonalistler Kürt gerçekliğinin kanıtlanmasıyla amaçlarına ulaşacaklarına kendilerini inandırmışlardı. İhtiyatlı burjuva aydınlar dernekler kurarak, dergiler çıkarak ve suya sabuna dokunmayan parti hareketleriyle bu yolda sonuç alacaklarından emindiler. Kapitalist modernite mantığının bir gün kendilerinden yana çark edeceği beklentisi içindeydiler. Dar devrimci çabası içinde olanlar, daha çok isyancı duyguların patlamasını tercih edenlerdi. Devrimci gençlik konjonktür gereği bu konumu yaşadı. Şüphesiz 12 Eylül darbesi fazla zorlanmadan her iki kesimin soluksuz kalmasını, teslimiyete çekilmesini ve imhasını gerçekleştirmekle hakikat ve irade güçlerini açığa çıkarmıştı. Özünde sistemden kopmayanlar teslimiyet yolunda ilerlerken, sistem dışında arayıştan vazgeçmeyenler daha derinlikli bir hakikat arayışı ve güçlü irade peşinde koşacaklardı.

Söylem eylemim sağlam temellere dayanıyordu

Benim 12 Eylül darbesini karşılamada hakikat arayışım ve iradeyi güçlü kılma çabalarım her iki eğiliminkinden farklıydı. Belli bir rasyonalitem vardı. İradî çabalarım da küçümsenmezdi. Daha sonraları kendimi gözden geçir-

diğimde farkımı kavramıştım. Beni farklı kılan, teori pratik iç içeliğini lafta değil, özde gerçekleştirmekti. Söylem ve eylemi sağlam teorik ve pratik gerekçelere dayandırarak yol almam, 15 Ağustos 1984 eylemliliğini ve 1993 barış söylemini mümkün kılmıştı. Aynı yolda yürümem imralı sürecindeki demokratik çözüm pratikleriyle demokratik modernite kavrayışına taşıyacaktı.

Kürt halk ve ulus gerçekliği tarihte ilk defa en gelişkin bilinç aşamasını yakalamış durumdadır. Burada söz konusu olan, yeterli veya yetersiz, gerçekliğin bir elit grup veya parti bilinci dahilinde olmayı aşmasıdır. Gerçekliğin ana kütlesi, halk ve ulus olarak kendi gerçekliğinin bilincine varmıştır. Kendi bilincine varan bir ulus veya halktan bahsediyorum. Ulusun kendisi kavram olarak bir zihniyet durumunu ifade eder. Kürtler açısından bu zihniyet durumu gerçekleşmiştir. Fakat aynı hususu bedenleşme için söyleyemeyiz. Salt zihinle yaşanmayacağına göre, bedenleşme önemli bir gerçekleşme, dolayısıyla hakikat durumunu ifade eder, edecektir.

Neolitik kültür dönemini Proto Kürtlerin muhteşem çağı olarak yorumlamıştım. Kapitalist moderniteye kadar merkezi uygarlık sisteminde Proto Kürtlerden kavimsel olarak güçlü bir Kürt gerçekliği çıkışı yapmıştı. İlkçağın aşiret ve kabile federasyonlarından imparatorluk deneyimlerine kadar politik yönetimlerle tanışan komüniteler, özellikle zerdüştü inanç sistemiyle halklaşma formunu yakalamışlardı. Kürt ilkel formları dönemine göre artçı değil, öncül konumundaydı. Ortaçağ İslamıyla bu formlar biraz daha çarpıtılsa da, hem zihniyet bakımından hem de bedensel olarak Kürtler kavimsel formlarını pekiştirmişlerdi. Her kabile ve aşiret müslüman olduğu kadar Kürt'tü de. Ayrıca her mezhepleşme belli bir sınıf gerçekliğine denk geliyordu. Halk veya kavim formu, etnisitenin kendi içinde ayrışarak sınıfsal topluma dönüşümünün ilk adımıydı. Kabileler ve aşiretler varlıklarını korurlar, ama bağırılarında sınıfsal oluşumların doğmasına da açık hale gelmişlerdir. Etnik gerçeklik sınıfsal gerçeklikle iç içedir. Tek tanrılı dinler biraz da bu iç içe geçmiş gerçekliğin ideolojik formunu, örtüsünü teşkil ederler. İster bağımsız beylikler biçiminde olsunlar, ister imparatorluk sisteminin bağımlı bir birimini teşkil etsinler, kabilelerin üst tabakaları birer iktidar odağı haline gelmiş sınıf gerçekliğidir. Kendilerini hakim elidin haneliği olarak isimlendirirler.

Ortaçağda iktidar anlamında kavimsel sorun merkezi bir krallık oluşumudur. Ahmedî Hanî'nin mısralarında dile gelen bu özlemdir. Araplar, Acemler ve Türklerde merkezi krallıkların (saltanatın) doğuşuna gıptaıyla bakılmaktadır. Kürtlerin de bu yönlü bir merkezi krallığı oluşsa kimsenin önünde duramayacağı, böylelikle sorunların çözüleceği varsayılmaktadır. Ortaçağda Kürt kavimsel gerçekliğinde bu yönlü bir sorun vardır. Gittikçe hamle gücü artan bir dinamizmi ifade eder. Kabileler ve aşiretlerin içinden ayrışan yoksul halk kesimlerine Kurmanc denildiğini vurgulamıştık. Tıpkı Araplarda Bedevi, Türklerde Türkmen, İran'da Acem denildiği gibi. Kurmanc kategorisi önce köyde, ardından kentleşmede sayıları giderek kaban, emeğini satarak ya da kiralarak geçimmeye çalışan halk kesimidir. Sınıflaşmanın ücretli, kiracı alt tabakasını oluşturur. Bu bir nevi proleterleşmedir. Özellikle ücretli ve kiracı hale geldiklerinde, öteki adlarıyla zahmetkeş veya karker diye de adlandırılmaktadırlar.

“Çağdaş Kürt ve Türk gerçekliğinin kavranması ve aralarındaki ilişkinin doğru anlaşılabilmesi için 1925 komplo sürecinin çok kapsamlı bir biçimde çözümlenmesine ihtiyaç vardır. Resmi görüşün her şeyi bağladığı bir ‘Atatürk’ imajı, Türkiye’de tüm zihniyet algılamalarına hegemonik olarak yerleştirilmiş durumdadır. Bu imaj çok güçlü olan islamik zihniyete göre çok daha baskın kılınmıştır”

“İsmet İnönü’nün cumhurbaşkanlığında Kürt gerçeğinin üzerine kalın bir beton dökülmüştür. 1950’ler sonrasında bu gerçeklik sorgulanamaz ve sorunlaştırılmaz olarak zihinlere egemen kılınmıştır. Türk Cumhuriyeti yönetimlerinin bir tabusu olarak muhafaza edilmiş, politikalarının kırmızı çizgisi haline getirilmiştir. Kürt gerçekliğinin ulusal boyutu daha yeşermeden adeta kasıp kavurulmuştur”

Kapitalist modernite koşullarında bu süreç hızlanacaktır. Halklaşmaya paralel olarak, kabile ve aşiret kültüründen halk kültürüne dönüşüm yaşanacaktır. Ulusal oluşum aşamasına bu maddi ve manevi kültür ortamında gelinecektir.

Ulus doğuranın pazar olduğu söylenir. Ama bu, burjuva ulus gerçekliğinin oluşum tarzını ifade eden bir görüştür; reel sosyalizmin yanlış ulus kavramlarından bir tanesidir. Kapitalist modernite koşullarında iki tür ana ulus yöntemi geçerlidir. Yöntemler çeşitlenebilir. Birinci yöntem, pazara hakimiyet temelinde hareket etmek, bunun için de feodal çitleri (beylik sistemi) kaldırarak, sürüm ve kar payını artırmak amacıyla ulusal pazar sloganına sanlmaktır. Burjuvazinin savunduğu milliyetçiliğin ilk döneminde herkesin ortak çıkarını kısmen ifade ettiği için, bu uluslaşma yöntemi toplumu geliştirici bir unsur olarak değerlendirilmiştir. İktidarın ve sermayenin ulus boyutunda örgütlenmesi her iki kesimi güçlendirdiği için ulus devletçilik var gücüyle desteklenmiştir. Bu tür ulusçuluk başlangıçtaki uluslaşmaya katkısını giderek terk eder. Ulusçuluk pazar ve ücretliler, küçük üreticiler, tacirler ve zanaatkarlar üzerinde baskı ve sömürünün ideolojik aracı haline gelir.

İkinci ana uluslaşma yöntemi, iç ve dış iktidar ve sermaye güçlerine karşı emekçi tabakaların demokratik ulusçuluğudur. Bu tür ulusçuluk hem ideolojik akım hem de eylemsel olarak etkili olmaya çalışmıştır. Avrupa demokrasileri denilen olguların temelinde bu etkililik vardır. Burjuva demokrasisi kavramı yanlışdır. Ayrıca burjuva demokrasisi olamaz, bir devlet biçimi olarak demokrasi ise hiç olmaz. Avrupa'da gerçekleşmiş olan durum, emekçi tabakaların hak mücadelesinin iktidar ve sermaye tekelleriyle girdiği uzlaşmayı ifade eder.

Ortadoğu genelinde olduğu gibi Kürt olgusundaki ulusal gelişmeler de Batılı kapitalist hegemonik güçlerin bölgeye sızmalarıyla iç dinamikten kaynaklı olmaktan çıkmıştır. 19. yüzyılın başlarında hızlanan bu süreç uluslaşma süreçlerini çarpık kılmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'ndaki uluslaşmalar hegemonik güçlerin destekleri veya kösteklemeleriyle biçimlendirilmeye çalışılmıştır. Belirleyici kriter sistemin çıkarlarıdır. Çıkarlar gereği ulus oluşturulur veya bastırılır, hatta yok olmasına yol açılır. Osmanlı İmparatorluğu uluslaşmaya karşı uzun süre direndi. Kendini yapay ulusçuluk yöntemleriyle sürdürmeye çalıştı. Osmanlılık, panislamizm ve pantürkizm sırasıyla denenilen yöntemlerdi. Bu yöntemlerin boşa çıkması ve hegemonik güçlerin çıkarlarıyla uyumlu çok sayıda ulus devletin doğuşuyla birlikte, geriye Anadolu ulusçuluğuna uygun bir zemin kaldı. Ulusal kurtuluş ve cumhuriyet ulusçuluğu dediğimiz süreç bu gerçeği ifade eder. Kemalizm olarak da lanse edilmeye çalışılan bu eğilimin öyküsünü anlatmıştık. Tekrarlamaktansa Kürt, Türk, Yahudi ve Arap ulusçuluğu bağlamında değerlendirmek daha öğretici olacaktır.

Laiklik ve Türk ulusçuluğu pozitivist bir din olarak inşa edilmiştir

Anadolu ulusçuluğu Mustafa Kemal önderliğinde kurtuluş hareketi olarak

hayat buldu. Bunda gerçeklik payı vardı. Başlangıçta hegemonik güçlere karşı bir isyanı temel alıyordu. Kürtlerin ve Yahudi unsurların bu harekette kurucu rolleri vardı. Kürt eşraf ve toprak sahipleriyle Yahudi sermayedar ve elit kadrolar Türk bürokratik milliyetçi unsurlarla ittifak yaptılar. Hristiyanlar bu ittifakın dışında kalıp, çoğunlukla hedefi konumundaydılar. Bu ittifak İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin kuruluş aşamasına dayanır; I. Dünya Savaşı'nda uygulanır. Ulusal kurtuluş savaşında (1919-22) daraltılarak devam ettirilir. Bazı kuşukları olsa da, Kürt aydınları ve eşrafı çoğunluk itibarıyla bu ittifakı destekler. Amasya Protokolü, Erzurum ve Sivas Kongreleri, TBMM'nin ilk bileşimi bu ittifakı açıkça yansıtır. 10 Mart 1922 tarihli Kürt Reform Kanunu ile bu ittifak pekiştirilir. Lozan Antlaşması'nın imzalanması ve cumhuriyetin ilanı yeni bir aşamaya girilir. İngilizlerle devam eden Musul-Kerkük anlaşmazlığı, Kürtler aleyhindeki çok trajik bir anlaşmayla sona erdirilmeye çalışılır. Fransızlarla yapılan Ankara Antlaşması her ne kadar Misak-ı Milli'den taviz verilerek kısmen Kürtlerin (ayrıca Suriye'deki Türkmenlerin) aleyhine sonuçlandırılmışsa da felaket boyutlarında olmamıştır. Cüzi bir Kürdistan parçası Fransa'ya terk edilmiştir. Fakat Kürt ulus gerçekliğinde yarattığı olumsuzluk açısından üzerinde önemle durmayı gerektirir.

Kürdistan'ın oluşturulmak istenen Irak temelinde parçalanması, Misak-ı Milli'nin açık ihlalidir. Bu gelişme TBMM'de ve Kürtler arasında büyük infiale yol açmıştır. İngilizlerle yapılan 5 Haziran 1926 tarihli bu anlaşma halen karanlıkta bırakılmış birçok unsur taşımaktadır. Kürt soykırımının başlangıç tarihi olarak işlemek şarttır. Mustafa Kemal'in bu konuda da çok zorlandığı ve hesap vermekte çok güçlük çektiği bilinmektedir. Bu antlaşmayla Kürtlerle Türkler arasındaki tarihsel uzlaşmanın temelinde dinamit konulduğu da bilinmektedir. 1925'teki Şeyh Said önderlikli isyan aslında bu tarihsel ihaneti örtbas etmek için hem provoke edilmiş, hem de anlamsız yere çok acımasız ve kanlı biçimde bastırılmıştır. 1925 yılı bu anlamda sadece isyanın değil, asıl olarak komponun, ihanetin ve soykırımın başlangıç tarihidir. Bunda belirleyici rolü İngiliz diplomasisi ve Yahudi unsurlar oynamıştır. Bu dönemde Fethi Okyar'ın "ben elimi Kürt katliamına bulaştırmam" dediği için başbakanlıktan düşürüldüğü ve yerine İsmet İnönü'nün getirildiği bilinmektedir. Fethi Okyar, Mustafa Kemal'in çocukluktan beri tanıdığı ve en güvendiği arkadaşıydı. Serbest Fırka denemesinde başarılı olduğu görülünce, yine İsmet İnönü tarafından düşürülmüştü. Açık ki, bu yıllarda sadece sol ve islami unsurlar tasfiye edilmiyor, asıl tasfiyeyi ulus olarak Kürtler yaşıyor. Ayrıca M. Kemal ve ekibi de oldukça güçsüz bırakılmıştır. Ortaya demokratik olması gereken bir cumhuriyet değil, tasfiyeci bir diktatörlük sistemi çıkmıştır.

Çağdaş Kürt ve Türk gerçekliğinin kavranması ve aralarındaki ilişkinin doğru anlaşılabilmesi için 1925 komple sürecinin çok kapsamlı bir biçimde çözümlenmesine ihtiyaç vardır. Resmi görüşün her şeyi bağladığı bir 'Atatürk' imajı, Türkiye'de tüm zihniyet algılamalarına hegemonik olarak yerleştirilmiş durumdadır. Bu imaj çok güçlü

olan islami zihniyete göre çok daha baskın kılınmıştır. Kendini laik Türk ulusçuluğu biçiminde yansıtan bu zihniyet kesinlikle yeni bir dinsel olgudur. Laiklik ve Türk ulusçuluğu pozitivist bir din olarak inşa edilmiştir. Bunun yakın bir örneği Fransa'da (1880'lerdeki Üçüncü Fransız Cumhuriyeti'nde) inşa edilmiş ve Türk ulusçuluğu bu örneği kendisi için model almıştır. Çok daha önemli olan, bu laik ulus inşasında sadece Türk milliyetçiliğinin değil, siyonist Yahudi milliyetçiliğinin de çok etkin olmasıdır. Hatta bu yeni ulus inşasında siyonist Yahudi milliyetçiliği dış politika, askerlik ve ekonomik rejim konularında da öncü role sahiptir. Çağdaş Türk tarihinde en çok gizlenen husus bu rolün mahiyetidir. İsrail'den önce siyonist milliyetçilik Anadolu'da kendisini Türk ulusçusu 'Beyaz Türk' maskesi altında egemen kılmış ve inşa etmiştir. Bir Proto İsrail söz konusudur.

Beyaz Türk ulusçuluğu her iki ulusçuluğun katı diktatörlük rejimi altında sürdürülmesidir. Burada Ulusal kurtuluş savaşında ekonomi, dış ve iç politika ve kültür politikalarında ittifak halinde olan sol, islam ve Kürt öğelerin kompolar temelinde tasfiye edilmeleri söz konusudur. Kompo kendi içinde de amansız yürütülmüştür. Hedef olarak Kürtler seçilmiş, isyan provoke edilmiş (Dicle ilçesindeki Şeyh Said'in üzerine küçük bir jandarma timinin gönderilmesiyle çıkan çatışmada iki askerin öldürülmesi tam bir provokasyondur) ve sonuçta soykırımlara varan yöntemlerle Kürtler sistemden tasfiye edilmiş ve 'yok hükmünde' sayılmıştır. M. Kemal ekibinden (isyancı beş generalden oluşan ekip) dört general çeşitli oyunlarla iktidarın elit grubundan dışlanmış, tek bırakılan M. Kemal Kürtlerle karşı karşıya getirilmiş (M. Kemal'in ekibinden en yakın arkadaşı Fethi Okyar "ben elimi Kürt katliamına bulaştırmam" dediği için başbakanlıktan istifa ettirilmiş), aynı oyunun bir parçası İzmir suikastına taşınmış, böylelikle M. Kemal sembolik bir kişilik durumuna indirgenmiştir. Aynı oyunlar sol ve islami güçlerin tasfiyesinde de oynanmıştır. Burada görünüşte belirleyici iki güç, Başbakan İsmet İnönü ve Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak'tır. Fakat onların da arkasında yeni rejimi asıl olarak üreten, oluşturan ve sürdüren dönemin İngiliz hegemonyası ve bünyesindeki sermaye grupları vardır. Bu sermaye gruplarından biri olan Yahudi sermayesi (tümü değil) Yahudiler için yurt peşindedir. Filistin'de Yahudi yurdunun inşa edilmesi için önce Abdülhamit kullanılmaya çalışılmış, tam istendiği gibi davranmadığı için 9 Mart karşı darbesi (provokasyonu) bahane edilerek Abdülhamit devrilmiş, I. Dünya Savaşı'na girilmiş, savaş koşullarının oluşturduğu fırsatlar temelinde Ermeni soykırımı gerçekleştirilmiş, Ulusal kurtuluş savaşına müdahale edilmiş, pratik öncülük sağlanmış, geriye kalan Rum kökenli hristiyanlar tasfiye edilmiş, savaş sırasında ve sonrasında sol ve islami müttefiklerin yanı sıra stratejik müttefik olan Kürtlerin tasfiye edilmeleri komple 1925'te zafere ulaşmıştır.

1925'te M. Kemal sanıldığından aksine gücünün zirvesinde değil, sembolik bir güç haline getirilen, yeni dinin tarısalılık mertebesine yükseltip Çankaya'ya mahkum edilen bir 'ikon'u ha-

linde tapınılmaya terk edilmiş biridir. Komponun en derinlikli olanı, özellikle Kürt isyanları fırsat bilinerek, Kurtuluş savaşının devrimci özüne (demokratik cumhuriyet, 1921 Anayasası) ve isyanın veya savaşın gerçek önderi M. Kemal'e karşı bir süreç halinde ölümüne kadar sürdürülmesi, böylece ilk raundun başarıyla tamamlanmasıdır. Bu konuda sorun M. Kemal Atatürk'ü abartmak veya küçültmek değil, kendisini gerçek tarihi bağlamına oturtmak, böylelikle mitolojiden ayrılmış kişiliğinin rolünü ortaya koyabilmektir.

Kürtlerin hedef kılınmasında İngiltere'nin de çıkarı vardı

1925-40 sürecini değerlendirirken İngiltere'nin dünya hegemonu olduğunu, Ulusal kurtuluş savaşında yenilmediğini, sadece taraf değiştirdiğini ve bunu sistemin çıkarları gereği yaptığını iyi bilmek gerekir. Cumhuriyet İngiltere'ye karşı kurulmadı, bilakis İngiltere'nin belirleyici desteğiyle kuruldu. İngiltere'nin bunda iki amacı vardı: Birincisi, o dönemde dünya devrimi peşinde koşan Sovyetler Birliği'nin güney yolu üzerinde Türkiye'yi stratejik bir denge konumunda tutmak; ikincisi, yeni Türk ulus devletini kendisi için tehlike teşkil etmeyecek dar bir sınıra sığdırmaktır. Lozan Antlaşması bu yaklaşımın sonucudur. Gerisi ucuz zafer propagandasıdır. İngiltere'nin cumhuriyet üzerinde sıkı denetimi vardır. Bu denetimi Proto İsrail ile gerçekleştirilmektedir. Ancak ahmak küçük burjuva aydın bozuntuları böylesi hegemonik bir dünyada tam bağımsız cumhuriyet'ten bahsedebilirler. O koşullarda sadece Anadolu'da değil, dünyanın hiçbir yerinde tam bağımsızlık düşünülemez. Kaldı ki, merkezi uygarlık sistemi beş bin yılı aşkın bir süreyi bulan hegemonik karakterini kapitalist moderniteyle azamileştirmiştir. Bağımsızlık özgül koşullarda ancak nispi olarak yaşanabilir. M. Kemal Atatürk de bu koşulları (İngiltere-Rusya dengesi) değerlendirmiş olup, elden geldiğince bağımsızlık politikasını sürdürmeye çalışmıştır.

Proto İsrail olmadan Türkiye Cumhuriyeti'nin ne kuruluşunu ne de sürdürülüşünü anlayabiliriz. Ama bu iki iç içe geçmiş ulus devletçiliği mümkün kılmak ve sürdürmek için bir 'öteki'ne ihtiyaç vardı. O da Kürtler oldu. Kürtlerin hedef kılınmasında İngiltere'nin de çıkarı vardı. Musul-Kerkük'ü (Misak-ı Milli gereği) içine alması bir Türk-Kürt Cumhuriyeti, Irak petrollerini elinde bulundurması açısından ciddi bir darbe olacaktı. M. Kemal Atatürk önüne konulan ikilemden birini, yani ya cumhuriyeti ya da Musul-Kerkük'ü seçecekti. İkisi birden olamazdı. İkisini amaçlamak, dünya hegemonuyla savaşı göze almaktı. M. Kemal bunu göze alamayacak kadar gerçekçiydi. İşte tarih bu noktada günümüze kadar devam edecek büyük Kürt trajedisine, komposuna ve soykırımına varacak olan süreç adım atacaktır. Kürt trajedisinden kasıt şudur: Cumhuriyet yaşayabilmek için Musul-Kerkük'ü İngiltere'ye bırakmak zorundadır. Musul-Kerkük'ü bırakmak ise, Kürtleri can evinden vurmakla özdeştir. Proto İsrail Türkiye Cumhuriyeti ve İngiliz hegemonyacılığı kutsal çıkarları için bir kurban aramışlar, bu kurban da Kürtler olmuştur. Daha da önemli olan, 1925'le başlatılabilecek bu çağdaş Kürt trajedisinin ağırlaşarak günümüze dek aralıksız devam etmesidir.

İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanlığında Kürt gerçeğinin üzerine kalın bir beton dökülmüştür. 1950'ler sonrasında bu gerçeklik sorgulanamaz ve sorunlaştırılmaz olarak zihinlere egemen kılınmıştır. Türk Cumhuriyeti yö-

netimlerinin bir tabusu olarak muhafaza edilmiş, politikalarının kırmızı çizgisi haline getirilmiştir. Kürt gerçekliğinin ulusal boyutu daha yeşermeyen adeta kasıp kavrulmuştur. Dört parçaya bölünmekle yetinilmemiş, her parça üzerinde varlık olmaktan çıkarıcı birbirinden beter politikalar uygulanmıştır. Dolayısıyla 1925 sonrasında Kürt ulus gerçekliğini soykırım sürecine alınmış bir gerçeklik olarak değerlendirmek gerçekçi bir yaklaşımdır. Sömürgecilik tezi bu noktada yetersizdir. Elbette sömürgeciliğin tüm boyutları uygulanmaktadır, ama sömürgeciliği aşan ve Kürt varlığını silmeyi amaçlayan bir uygulama da söz konusudur. Kaldı ki, bunun adı da soykırımdır.

1970'ler sonrasında Kürt sorununu özgürlük sorunu olarak ele almak bir yönüyle doğru olsa da, diğer bir yönüyle önemli bir eksikliği beraberinde taşımaktadır. O da Kürtlerin varlık (ontolojik) sorunudur. Kaldı ki, varlığı imhayla karşı karşıya olan bir gerçekliğin ilk sorunu özgürlük değil, öncelikle varlığını korumak ve bu mümkün olduğu ölçüde iç içe özgür kılmaktır. Varlığı olmayanın özgürlüğü olmaz. Özgürlük ancak varlıkla mümkün olabilir. Çağdaş Kürt ulus gerçekliğindeki özgürlük buradadır. Yine yakın tarihlerde yaşanan Ermeni ve Yahudi soykırımlarından farklı olarak (bu soykırımlarda fiziki imha ön plandadır), Kürt soykırımında kültürel (kendilik olmaktan zihnen vazgeçiş) boyut ön plandadır. Kendilik olmaktan çıkmış bir kültür grubu, ister fiziki ister zihni olarak gerçekleşmiş olsun, soykırımdan geçmiş veya soykırımı gerçekleştirilmiş demektir. Kürtlerin dört parçalı bölünüşü ve her parça üzerinde varlığına yönelik değişik tasfiye uygulamaları nedeniyle süreç (soykırım) farklı işlemiş, her parça değişik düzeyde soykırımdan nasibini almıştır. Tabi tutulduğu soykırımın karakterinden ötürü bu süreç halen devam etmektedir. Bu yönüyle işgal, sömürgecilik, asimilasyon ve soy tüketişiyile karşı karşıya olan Kürt gerçekliği böylesi bir süreç kapsamında değerlendirilmelidir: Ulusal kimlik olmaktan çıkarılmaya çalışılan bir gerçeklik!

Günümüzde Kürt gerçekliği Kürt kimliği olarak ifade edilmeye çalışılmaktadır. Kimlik deyimi varlığa karşılık gelmektedir. Bu durumda değerlendirilmesi gereken temel husus Kürt kimliğinin niteliklerine ilişkindir. Kürt gerçekliğinin, güncel deyimle Kürt kimliğinin oluşumu, ancak uzun bir tarihi geçmiş kadar 'şimdiki' zamanın özgül uygulamalarıyla da yapılandırılmak veya kendilik (Xwebûn) olmaktan çıkarılmak istendiği bütün yönleriyle değerlendirildiğinde bilince çıkar. Yani hakikat değeri kazanır. Tarih içindeki Kürt veya Proto Kürt gelişimiyle ilgili arayışlar ne denli önemliyse, güncel olarak Kürt gerçekliğinin ne tür uygulamalarla karşı karşıya bulunduğu da o denli önem taşır. Tarih ile şimdi arasındaki ilişkiyi çözümlmeye çalıştığımız için tekrarlamayacağım. Fakat gerçekliğini tarih içinde araştırmadan, hiçbir toplumsal olgunun sadece güncel analitik yöntemlerle tanımlanamayacağını, tarihselliğin dışında ele alınması durumunda toplumsal gerçekliğin çok eksik ve yanlış kavranacağını iyi bilmek gerekir. Bu nedenle ele aldığımız toplumsal gerçeklikleri hep tarihsellikleri içinde araştırıyoruz.

Tarihsel arayışımızı taslak halinde de olsa kapsamlı yaptığım kanısındayım. Güncellik yani şimdiki zaman itibarıyla Kürt gerçekliğini veya diğer deyişle kimliğini çözümlmeye (analitik yöntem) çalışalım.

“Kürt gerçekliği Kürt sorunu bağlamında kavramlaştırılmaya çalışıldı. Sorundan bahsederken ne tür bir gerçeklikle karşılaşıldığına ilişkin kapsamlı bir bilinç geliştirilmemişti. Sorunla bağlantılı olarak, Kürt gerçekliği öncelikle farklı dil ve kültür yönleriyle kanıtlanmaya çalışılıyordu. Ayrıca Kürt gerçekliği resmi ideoloji tarafından yoğun bir inkar ve imha kampanyasıyla kuşatıldığından, Kürtlerin varlık olarak kanıtlanması öncelikli sorun biçiminde gündemleştirilmişti.”

DEVİRİMCİ OPERASYONLAR YAYILIYOR

HPG gerillalarının devrimci operasyonları Temmuz, Ağustos aylarında doruk noktasına ulaştı. Sistemin başta Hakkari olmak üzere, Şırnak ve Van'da, Kürdistan'ın birçok yerinde felç olmayla karşı karşıya kaldığı bu süreçte, çok yoğun bir eylemsellik de yaşanmıştır. AKP hükümeti ve Türk devleti gerillanın devrimci operasyonlarını ve eylemlerini durduramadığı için Antep'de olduğu gibi kontrgerilla tarzı eylemleri Özgürlük hareketine mal ederek ve medya üzerinden psikolojik savaş yoğunlaştırarak, yaşanan gelişmeleri kamuoyundan gizlemeye çalışmaktadır. Ama yayınladığımız 24 Temmuz-26 Ağustos tarihlerini kapsayan savaş bilançosu gerçekleri tüm boyutuyla ortaya dökmektedir.

☆ **24 Temmuz:** Erzincan'ın Refahiye ilçesi Akarsu beldesi jandarma karakolundan çıkan bir araçta bulunan askerlere yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi.

☆ **24 Temmuz:** Dört gündür Hakkari'nin Şemdinli ilçesiyle Gerdiya bölgesi arasındaki alanda gerillalarımızın denetimi devam etmektedir. TC ordusunun tüm hava ve kara saldırıları geri püskürtüldü. Ayrıca gerillaların Şemdinli-Gerdiya yolu üzerinde başlattığı araç ve kimlik kontrolleri gün boyu devam etti.

☆ **24 Temmuz:** TC ordusunun Adapazarı Taşkırsı Kışlası'nda askerlik yapan Habeş Emin ve Yakup Tunç isimli 2 asker birliklerinden firar ederek HPG saflarına katıldı.

☆ **24 Temmuz:** Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde yaşanan çatışmalarda darbelenen bir helikopter daha sonra Samara ve Beyganze köyleri arasında düştü.

☆ **25 Temmuz:** TC ordusu Şemdinli ilçesine bağlı Gumokê, Gostê ve Senala alanlarıyla Nirkola, Navreza, Nehrê, Begirdê ve Robînos köyleri ile Şemdinli ilçesine bağlı Karker dağı, Konserve ve Geniştepe alanlarını savaş uçakları ve obüs toplarıyla bombaladı.

☆ **25 Temmuz:** Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesi Sûle karakolu yakınlarında operasyona çıkan özel hareket birliğiyle gerillalar arasında yaşanan çatışmada 4 askeri öldürüldü.

☆ **25 Temmuz:** Kandil bölgesi sınırları içinde bulunan Qeladize'ye bağlı Enze köyü ile Şehîdan vadisine TC savaş uçakları bombardıman düzenledi. Alanda yangın çıktı.

☆ **25 Temmuz:** Dersim merkeze bağlı Harçık vadisi kobra helikopterleri tarafından bombalandı. Bombardıman ardından alanda orman yangını başladı.

☆ **25 Temmuz:** Şemdinli ile Gerdiya bölgesi arasında 24 Temmuz günü yaşanan çatışma ve hava saldırıları sonucunda Zozan Kobani (Zozan Abuk,) Agît Kobani (Agît Abdullah,) Kemal İhsan (İhsan Acar) ve Sarîna Dicle (Sinem Ünver) isimli yoldaşlar şehadete ulaştı.

☆ **25 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Gi-

rana karakolu yakınlarında yeni bir karakol inşaatı yürüten askerlere yönelik gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi.

☆ **25 Temmuz:** Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Bawanê yolu üzerinde gerillalarımız ile operasyona çıkan düşman askerleri arasında bir çatışma yaşandı. Çatışmada Bawer Bitlis (Adil Güven) arkadaşımız kahramanca direnerek şehadete ulaştı.

☆ **25 Temmuz:** Şemdinli'den Gever'e giden 1 askeri konvoyu Diyahorê köyü yakınlarında eylem gerçekleştiren gerillalar 1 kirpi tipi aracı imha etti. Gerillalarımız aynı zamanda Şemdinli Tugay Komutanlığı ve Garê Alayı'nı akşam saatlerine kadar ateş altında tuttu.

Düşman, karadan gerillalarımıza müdahale edemediği için, Şemdinli ilçesine bağlı Gumokê, Senala, Gostê, Geniştepe ile Hacı Beg suyu vadisini tüm gün obüs, havan ve katuşaklarla bombaladı; Sênala ve Gumokê alanlarında yeni orman yangınları başladı.

☆ **26 Temmuz:** Şemdinli ile Gerdiya arasında yol ve kimlik kontrolü yapan gerillalar 50 civarında aracı durdurdu. Toplanan halka süreç hakkında bilgilendirme yapıldı. Eyleme müdahale etmek isteyen helikopterler, gerillaların cevap vermesi üzerine alandan uzaklaşmak zorunda kaldı.

☆ **26 Temmuz:** Yüksekova Emniyet Müdürlüğü'ne ait polis lojmanlarına gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi.

☆ **26 Temmuz:** Van'ın Başkale ilçesine bağlı Qaraçî köyüne baskın düzenleyen gerillalarımız TC ordusuyla işbirliği halinde çalışan ve orduya askeri malzeme taşıyan Aslan Bayer ve Ayhan Taş'ı gözaltına aldı.

☆ **27 Temmuz:** Amed'in Lice ilçesinde operasyona çıkan bir konvoyu YJA Star gerillaları bir eylem düzenledi. 1 akrep tipi zırhlı aracın tümünden imha edildiği eylemde 4 düşman askeri öldü 3 asker de yaralandı.

☆ **27 Temmuz:** 19 Haziran'da Yüksekova'nın Şitaza ile Oramar karakollarına yönelik gerçekleştirilen eylemde yaralanan Dijwar (Jiwar Süleyman) arkadaşımız yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamamış ve şehadete ulaşmıştır.

☆ **27 Temmuz:** Şemdinli Gerdiya bölgesi arasındaki alanda denetimini sürdüren gerillalarımızın yol ve kimlik kontrolleri beşinci gününde de devam etti. Gerillalarımıza müdahale etmek isteyen 2 kobra helikopteri karşılık verilmesi sonucu alandan uzaklaştı.

Aynı gün Şemdinli ilçesine bağlı Gumokê alanı, Garê ve Konserve tepeleriyle Hacı Beg suyu ve Robînos vadilerine yönelik obüs ve havan toplarıyla başlattığı bombardıman gün boyunca aralıksız devam etti.

☆ **27 Temmuz:** Dersim merkeze bağlı Çiçekli karakolu yakınlarında TC ordu güçleriyle YJA Star gerillalarımız ara-

sında bir çatışma yaşandı. Çatışmada 2 düşman askeri öldürüldü. Daha sonra 2 kobra helikopterinin bombaladığı alanda yangın çıktı.

☆ **27 Temmuz:** Ovacık'a bağlı Otluca mıntikasında operasyona çıkan TC ordusuna malzeme ve cephaneye taşıyan skorsky tipi helikoptere bir eylem gerçekleştirildi. Darbe alan helikopter alandan uzaklaşmak zorunda kaldı.

☆ **27 Temmuz:** Çukurca'ya bağlı Serê Sêvê ve Êrîş karakolları arasında operasyona çıkan askeri konvoyu eylem gerçekleştiren gerillalar, 2 askeri aracı darbedi. Eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi.

☆ **27 Temmuz:** Yüksekova'ya bağlı Oramar karakolunda operasyona çıkmaya hazırlanan TC askerlerine yönelik gerçekleştirilen eylem sonrası kısa süreli çatışmalar yaşandı. Eylem ve çatışmalardaki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi. Daha sonra savaş uçakları Geper tepesine bombardıman düzenledi.

☆ **27 Temmuz:** Yüksekova ve Şemdinli arasında bulunan Çarçela dağına Türk ordusu obüs ve havan toplarıyla bir bombardıman düzenledi. Bombardımanda köylülere ait çok sayıda hayvan telef oldu.

☆ **27 Temmuz:** Van ile Erciş yolu üzerinde bulunan polis devriyesine yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Eylem sonucunda 2 polis öldü, 2 polis ise yaralandı. Eylem ardından TC ordusu tarafından alanda bir operasyon başlatıldı.

☆ **28 Temmuz:** Van merkezde TC ordusu ile gerillalarımız arasında bir çatışma yaşandı. Yaşanan çatışma sonucunda Munzur Çêlê (Hayatî Ölmez) isimli yoldaşımız şehadete ulaşırken, Botan (Mehmet Cin) arkadaşımız ise yaralı olarak esir düştü.

☆ **28 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Gumokê, Gostê, Geniştepe, Hacıbeg suyu ile Nirkola köyüne TC ordusu tarafından havan ve obüs saldırısı yapıldı. Alanda yangın çıktı.

☆ **28 Temmuz:** Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Garê Karakol tepesine yönelik gerçekleşen eylemde bir asker öldü.

☆ **28 Temmuz:** Şemdinli'deki askeri tugaya yönelik olarak gerillalarımız tarafından ağır silahlarla bir eylem gerçekleştirildi.

☆ **28 Temmuz:** Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Rubarok ile Girana karakollarına ağır silahlarla bir eylem gerçekleştirildi.

☆ **29 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Gumok tepesine yönelik operasyon gerçekleştirmek isteyen düşman askeri ile gerillalarımız arasında şiddetli çatışmalar yaşandı. 15 düşman askeri öldürüldü.

☆ **29 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Guman dağına çıkan düşman askerine yönelik gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde 2 asker öldürüldü, 1 asker ise yaralandı. Saatlerce süren çatışmalarda bir de skorsky helikopteri düşürüldü. Alan hem savaş uçakları, hem de havan

ve obüslerle yoğun bir şekilde bombalandı. Gün boyu yaşanan çatışmalarda düşmanın toplam 49 askeri öldürülürken çok sayıda asker ise yaralandı.

☆ **29 Temmuz:** TC ordusu gün boyu Gumokê ve Gostê tepesi, Geniştepe, Hacıbeg suyu ile Nirkola köyüne yönelik hem savaş uçakları hem de havan ve obüslerle bombardıman yaptı.

☆ **29 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Garê Alayına yönelik olarak gerillalarımız tarafından ağır silahlarla bir eylem gerçekleştirildi. Düşmanın ölü ve yaralıları netleştirilemezken, alayda maddi hasar meydana geldi.

☆ **29 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Konserve ve Karker tepesi ile Geniştepeye TC ordusu tarafından havan ve obüs saldırısı yapıldı.

☆ **29 Temmuz:** Dersim'in Pülümür ilçesine bağlı Kırmızı köprü karakolundan operasyona çıkan düşman askeri ile gerillalarımız arasında bir çatışma yaşandı, çatışmada düşmanın 2 askeri öldürüldü.

☆ **30 Temmuz:** Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Nirula ve Masiro boğazında ilerlemek isteyen TC ordu güçlerine yönelik gerillalarımız tarafından iki ayrı eylem gerçekleştirildi. Yaşanan şiddetli çatışmalarda Yukarı Nirkola boğazında 15 asker gerillalarımız tarafından öldürüldü, 8 asker ise yaralandı. Masiro boğazında yaşanan çatışmalarda ise düşmanın ölü ve yaralıları netleştirilemedi.

☆ **30 Temmuz:** Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Gostê tepesi, Hacıbeg çevresi, Nirkola köyü, Ranyapirê köyü, Geniştepe ile Masiro tepesine yönelik olarak onlarca savaş uçağı tarafından hava saldırısı yapıldı. Yine aynı alanlara havan ve obüs saldırısı da gerçekleştirildi. Ayrıca 29 Temmuz'dan beri Şemdinli-Gerdiya yolu TC ordusu tarafından trafiğe kapatıldı.

☆ **30 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Govendê dağına yönelik olarak TC ordusu tarafından havan ve obüs saldırısı yapıldı.

☆ **30 Temmuz:** Yüksekova'dan Oramar ve Şitaza alanlarına gitmek isteyen iki skorsky tipi helikopter gerillalarımızın direnişiyi karşılaşmış ve geri çekilmek zorunda kalmıştır. Ardından kobra tipi helikopterler desteğinde tekrar ilerlemek isteyen skorsky tipi helikopterler gerillalarımız tarafından geri püskürtülmüştür.

☆ **30 Temmuz:** Yüksekova'da bulunan Oramar ve Şitaza yolu gerillalarımız tarafından kesilmiş, Şitaza ve Oramar arasında bulunan köprü gerillalarımız tarafından imha edilmiştir. Eylem ardından alan TC ordusu tarafından havan ve obüsler ile bombalanmıştır.

☆ **30 Temmuz:** Şemdinli'ye bağlı Riya ve Salara köyleri arasında yol kontrolü yapmak isteyen TC ordu birliklerine yönelik gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Düşmanın ölü ve yaralıları tarafımızdan netleştirilemezken, eylem ardından eylem alanı havan ve obüsler ile bombalandı.

☆ **31 Temmuz:** Şemdinli'de yaşanan çatışmalarda bir birlik komutanı olmak üzere toplam 5 asker öldürüldü. Şemdinli merkezinden kobra tipi helikopterler, tanklar ve akrep tipi zırhlı araçlarla Navreza köyü çevresine müdahale etmek isteyen düşman gücüne yönelik gerçekleştirilen eylemde de 2 asker daha öldürüldü. Başka bir yoldan gelmek isteyen düşman gücüne yönelik gerçekleştirilen eylemde ise bir kirpi tipi araç tahrip olurken 2 düşman askeri öldürüldü. Alana karadan gelmek isteyen düşman birliğine yönelik gerçekleştirilen eylemlerde ise 5 asker daha öldürüldü. Gün boyu yaşanan çatışmalarda düşmanın toplam 14 askeri öldürülürken Şahin Zap (İsa Tacidar) isimli gerillamız kahramanca savaşarak şehadete ulaştı.

☆ **31 Temmuz:** Yüksekova'ya bağlı Oramar karakoluna yönelik olarak gerillalarımız tarafından ağır silahlar ile bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde düşmanın iki mevzisi imha edildi.

☆ **31 Temmuz:** Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Girê Çetan bölgesinde operasyona çıkan TC ordusu ile gerillalar arasında bir çatışma yaşandı. Çatışma ardından düşman ölü ve yaralıları alandan skorsky tipi helikopterler ile uzaklaştırdı.

☆ **31 Temmuz:** Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi ile Mezra beldesi arasında korucu başı ve kontra olan ayrıca daha önce gerillalarımızın şehadetinde rol oynayan Nesip Timur isimli şahsa karşı gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde Nesim Timur ve yanındaki Şamil Timur yaralandı.

☆ **31 Temmuz:** 27 Temmuz gününden beri Medya Savunma Alanlarına bağlı Şeladizê kasabası sınırları içinde bulunan Çiyareş ile Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Geliyê Zap, Hênê dağı, Helwesis tepesi, Samuray, Büyük Garê alanlarına yönelik olarak havan ve obüs saldırıları yapılmaktadır. Saldırıları sonucu alanda uzun süreli yangınlar çıkmıştır.

☆ **1 Ağustos:** Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Girê Çetan alanından sınırı geçerek Deriyê Dawetiyê alanına geçmek isteyen skorsky helikopterine yönelik gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde darbe alan helikopter geri çekilmek zorunda kaldı. Eylem ardından Deriyê Dawetiyê alanına TC ordusu havan ve obüs saldırısı yaptı.

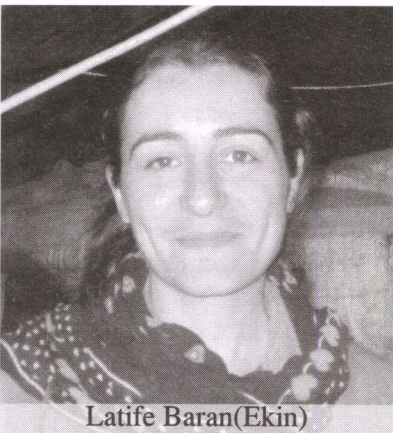
☆ **1 Ağustos:** Mardin'in Nusaybin ilçesiyle Kertwêne köyü arasında geçmekte olan Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattına yönelik gerillalarımız tarafından bir sabotaj eylemi düzenlendi. Boru hattında büyük çapta zarar meydana geldi.

☆ **1 Ağustos:** Amed'in Kocaköy ilçesi ile Fis köyü çevresine yönelik olarak heron ve zırhlı araçların katılımıyla TC ordusu tarafından bir operasyon başlatıldı. Operasyon güçleriyle gerillalar arasında yaşanan çatışma sonucunda 1 panzer darbelenirken düşmanın 4 askeri öldürüldü.

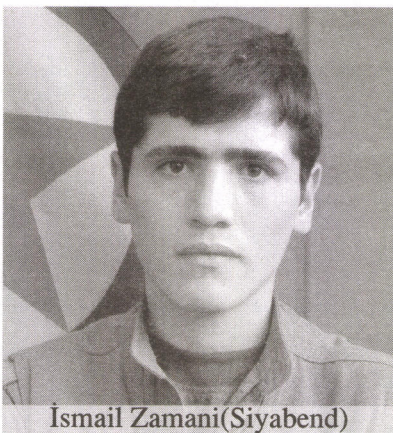
☆ **1 Ağustos:** Şemdinli'ye bağlı Ru-

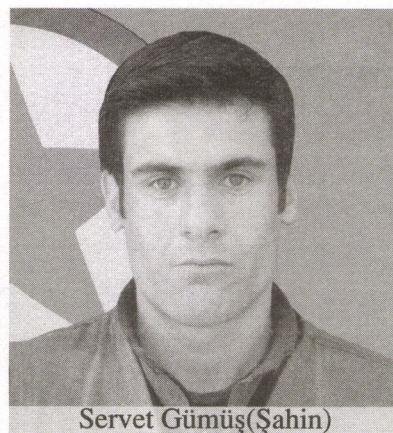
Mehmet Emen (Mirza)

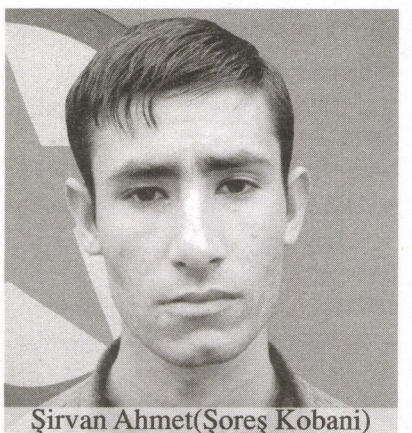
Latife Baran (Ekin)

İsmail Zamani (Siyabend)

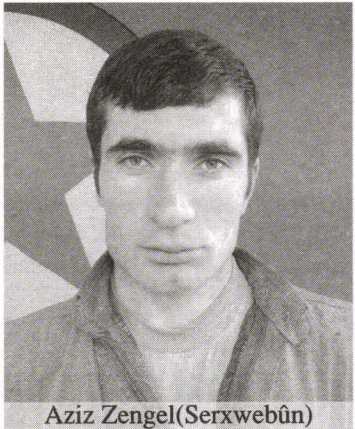

Servet Gümüş (Şahin)

Şirvan Ahmet (Şoreş Kobani)

Aziz Zengel(Serxwebûn)

Kudbettin Delaimilan(Şahan)

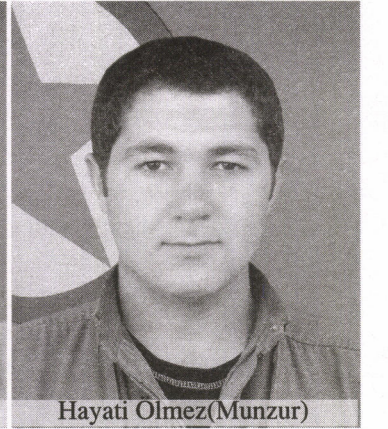
Kemal Acar(Kemal)

Sinem Ünver(Sarina)

Agit Abdullah(Agit)

Hayati Olmez(Munzur)

barok karakoluna geçmek isteyen bir askeri konvoyla yönelik gerillalar eylem gerçekleştirdi. Eylemde bir zırhlı araç tahrip olurken düşmanın ölü ve yaralıların sayısını öğrenilemedi.

Aynı saatte Yukarı Nirkola boğazının Masiroya bakan yamacında gerçekleştirilen suikast eyleminde düşmanın 1 askeri öldürüldü.

Navreza köyü köprüsüne gelen düşman askerine yönelik olarak gerillalar tarafından gerçekleştirilen eylemde ve sonrasında yaşanan çatışmada 15 asker öldürüldü. Eylem ardından TC ordusu çatışma alanını savaş uçakları, tanklar, kobra tipi helikopterler, havan ve obüsler ile yoğun bir şekilde bombaladı.

☆ 1 Ağustos: Şemdinli'den Rubarok karakoluna gitmek isteyen bir konvoyla yönelik olarak YJA Star gerillaları bir eylem gerçekleştirdi.

☆ 1 Ağustos: Hakkari'nin Tekser mahallesinde akrep tipi 2 zırhlı araca gerillalar tarafından eylem gerçekleştirildi. Eylem sonucunda 1'i ağır olmak üzere 4 özel tim elemanı yaralandı.

☆ 2 Ağustos: Siirt'in Erüh ilçesinde bulunan Eski Erüh karakolu ve güvenliğini tutan iki tepeden Garisa alanına yönelik olarak kapsamlı bir operasyon hazırlığı içinde olan Türk ordusuna yönelik gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde düşmanın onlarca askeri öldürülürken, Haki Herekol (Abdulrezak Güngör) ve Şoreş Xoy (Şehram Mustafazade) isimli arkadaşlar şehadete ulaştı.

☆ 2 Ağustos: Şemdinli'ye bağlı Gostê, Karker, Masiro tepesi ve Nirkola vadisine yönelik savaş uçakları, kobra tipi helikopterler, havan ve obüsler ile yoğun bir şekilde bombardıman yapıldı.

☆ 3 Ağustos: Şemdinli'ye bağlı Nirkola ile Masiro boğazları arasında bulunan tepede düşman askeri ile gerillalarımız arasında iki gün süren şiddetli çatışmalar yaşandı. Savaş uçaklarının da dahil olduğu çatışmada 17 asker öldürülürken, Şahin Karker (Servet Gümüş) ve Şahan Rojhilat (Kudbettin Delaimilan) isimli arkadaşlarımız kahramanca savaşarak şehadete ulaştı.

☆ 3 Ağustos: Van'ın Gürpınar ilçesine bağlı, Nordişê alanı ile Mervana ve Çilgîr köyleri arasında TC ordusunun operasyon güçleri ile gerillalarımız arasında çatışma yaşandı. Çatışmada 6 asker öldürüldü. Daha sonra kobra tipi helikopterler Mervana tepesini bombaladı.

☆ 3 Ağustos: Çukurca'daki Serê Sêvê Taburuna bağlı Girê Orte tepesine yönelik olarak YJA Star güçleri bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde düşmanın 1 askeri ölü, 1 A-4 silahlı da tahrip edildi.

☆ 4 Ağustos: Şemdinli'ye bağlı Masiro sirtlarında TC ordu birliklerine yö-

nelik gerçekleşen eylemde 3 asker öldürüldü.

☆ 4 Ağustos: Yüksekova'ya bağlı Garê karakoluna gerillalar tarafından ağır silahlar ile bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde karakol hasar görürken düşmanın ölü ve yaralıların sayısını netleştirilemedi.

☆ 4 Ağustos: Yüksekova'dan Oramar ve Şitazin karakollarına gitmek isteyen skorsky tipi helikopter gerillalarımızın direnişiyi karşılamış ve geri dönmek zorunda kalmıştır.

☆ 4 Ağustos: Ağrı'nın Doğubayezit ilçesine bağlı Serêkanî karakoluna gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Nizamiye ve kulübelerin darbelendiği eylemde, 2 asker öldürüldü.

☆ 4 Ağustos: Çukurca'da gerilla güçleri TC ordusuna ait 19 ayrı askeri üs ve karakola devrimci operasyon gerçekleştirdi. Bu operasyonda gerillalar 10 adet kalaşnikof, 2 MG3, 5 G3, 4 HK33 melez tipi silah, bu silahlara ait 20 adet şarjör, 1 adet büyük, 1 adet de küçük termal cihaza el koymuştur. Gerillalar ayrıca 7 panzer, 1 kirpi tipi araç, 2 A4, 2 MG3, 1 BKC, 5 G3 silah, 10 telefon ve çok sayıda askeri malzemeyi de imha etmiştir.

Bu operasyonda toplam 14 arkadaşımız şehadete ulaştı.

☆ 5 Ağustos: Çukurca'daki Çelê Tugayı, Êrîş Taburu ile Bilican alayı gerillalarımız tarafından etkili bir şekilde vuruldu. Eylemde birçok bina hasar görürken düşmanın ölü ve yaralıların sayısını netleştirilemedi.

☆ 5 Ağustos: Hakkari Çukurca yolunu tutan ve kimlik kontrolü yapan düşman askerlerine yönelik gerillalar bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde bir panzer darbelenirken, düşmanın ölü ve yaralıları hakkında bilgi alınamadı.

☆ 5 Ağustos: Şemdinli'ye bağlı Gostê, Nirkola boğazı, Ranya Pirê, Masiro boğazı ile Orta ve Yukarı Nirkola köyleri savaş uçakları, havan ve obüsler ile bombalandı. Bombardıman sonucunda Yukarı ve Orta Nirkola köylerinde çok sayıda bağ ve bahçe zarar görürken, alanda yangın çıktı.

☆ 5 Ağustos: Mardin'in Midyat ilçesi ile Şırnak'ın İdil ilçeleri arasında Kertmîne köyü yakınlarında bulunan Botaş boru hattına yönelik gerillalar bir sabotaj eylemi gerçekleştirdi.

☆ 5 Ağustos: Amed merkez Batıkent'te bulunan 7. Kolordu Komutanlığı'na gerillalar tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi.

☆ 5 Ağustos: Dersim Merkezde bağlı Rojdere, Nirik ile Şehit Serbest vadisi helikopterler tarafından özel alev bom-

balanı ile bombalandı. Alanda uzun süre devam eden yangın çıktı.

☆ 6 Ağustos: Dersim Ovacık yolu gerillalarımız tarafından kesildi, karakol yapımını üstlenen Metka Şirketi Mütahiti Adem Ekelek gözaltına alındı.

☆ 6 Ağustos: Amed ile Bingöl arasında gerçekleştirilen yol kesme eyleminde izinden dönen 3 asker gerillalarımız tarafından tutuklandı.

☆ 6 Ağustos: Yüksekova'ya bağlı Şehit Gavur ile Mambenê alanlarına TC ordusu tarafından havan ve obüs saldırısı gerçekleştirildi.

☆ 6 Ağustos: Başkale'ye bağlı Xanasor karakolunun güvenliğini tutan Girêberana tepesinde bulunan askerlere yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde düşmanın ölü ve yaralıları tespit edilemedi.

☆ 6 Ağustos: Çukurca'ya bağlı Girê askeri üssü ve Bilican Alayı gerillalar tarafından etkili bir şekilde vuruldu. Eylemde düşmanın ölü ve yaralıların sayısını tarafımızca netleştirilemedi.

☆ 6 Ağustos: Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Nirkola vadisi, Masiro boğazı, Ranya Pirê alanı, Gostê yamaçları ile Sirtê Evliya alanlarına TC ordusu havan ve obüs saldırısı gerçekleştirdi.

☆ 6 Ağustos: Çukurca'daki Bilican alayı gerillalar tarafından etkili bir şekilde vuruldu.

☆ 6 Ağustos: Çukurca'daki Geliyê Zap ile Garê alanları TC ordusuna ait savaş uçaklarına bombalandı.

☆ 7 Ağustos: Şemdinli'deki Haruna karakoluna yönelik bir eylem gerçekleştiren gerillalar, karakolda bulunan çok sayıda binayı ve mevziyi etkili bir şekilde vurdu.

Aynı gün Rubarok'tan Şemdinli'ye gitmeye çalışan askeri konvoyla yönelik Şapata ve Hordin köyleri arasında bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 2 asker ölü, 4 asker de yaralandı.

Şemdinli'ye bağlı Şapata köyü yakınlarında bulunan radyolink istasyonu korumasını alan askerlere yönelik gerçekleştirilen eylemde ise 1 asker öldürüldü.

☆ 7 Ağustos: Şemdinli'ye bağlı Gorse dağı, Ewliya sirtları ve Ewliya boğazı savaş uçakları, obüs ve havan toplarıyla bombalandı.

☆ 7 Ağustos: Yüksekova'dan Oramar ve Şitazin karakollarına askeri malzeme, asker ve cephaneye taşıyan 5 skorsky helikoptere yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 1 skorsky helikopter darbelendi.

☆ 7 Ağustos: Beytüşşebap-Mezra yolu üzerinde gerillalar bir kontrol gerçekleştirdi. Eyleme müdahale etmeye çalışan 1 kobra helikopter Germav ve

Sinekli Meydan alanları arasında vurularak darbelendi. Karadan müdahale girişiminde bulunan 1 panzer de gerillalarımız tarafından vurularak tahrip edildi. Eylemde en az 3 düşman askeri öldürüldü. Çatışmada ağır yaralanan Kahraman Hakkari (Ömer Tansu) isimli yoldaşımız tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak, şehadete ulaştı.

☆ 7 Ağustos: Çukurca'ya bağlı Geliyê Zap, Hînê, Helwêsîs, Garê ve Çiyayê Reş alanlarıyla Ertuş köyüne yönelik TC ordusu tarafından obüs ve havan toplarıyla bir bombardıman düzenlendi. Bombardıman sonucunda Hînê ve Helwêsîs alanlarında orman yangını başladı.

☆ 7 Ağustos: Çukurca'ya bağlı Girê askeri üssüne yönelik gerillalarımız iki ayrı eylem gerçekleştirmiş, 3 mevzi ve 1 nicon dürbün imha edilmiştir.

☆ 8 Ağustos: YJA Star gerillaları Rubarok karakoluna yönelik bir eylem gerçekleştirdi. Tüm hedeflerin etkili bir şekilde vurulduğu eylemde ölü ve yaralı düşman askerlerinin sayısı tespit edilemedi.

☆ 8 Ağustos: Nusaybin'e bağlı Gurînê köyü karakolu yakınlarında operasyona çıkan TC askerlerine yönelik bir eylem gerçekleştirildi, 1 düşman askeri öldürüldü.

☆ 8 Ağustos: TC ordusu Şemdinli'ye bağlı Gostê, Kurê Mizgeftê ve Ewliya alanlarına yönelik savaş uçaklarıyla; Masiro boğazı, Garê sirtları, Konserve tepesi ve Hacıbeg suyu vadisine yönelik de obüs ve havan toplarıyla bombardıman düzenledi.

☆ 8 Ağustos: Şırnak merkeze bağlı Niyar mıntıkasında Şırnak Tümen komutanlığına çalışan, güvenliği askerler tarafından sağlanan Veysi Şahin isimli şahsa ait taş ocağına yönelik gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Şantiyede bulunan 1 dozer, 1 kamyon ve 1 kırıcı aracı yakılarak imha edildi.

☆ 8 Ağustos: Hakkari merkeze bağlı Kotranus köyünde koruculuk ve ajanlık yapan Nebi Erol isimli şahıs gerillalarımızca gözaltına alındı. Soruşturması tamamlanan şahıs, koruculuk ve ajanlık faaliyetlerine son vereceği sözü üzerine serbest bırakıldı.

☆ 8 Ağustos: Çukurca'ya bağlı Bilican Alayı'nın güvenliğini sağlayan iki ayrı tepe eş zamanlı olarak etkili bir şekilde vuruldu.

☆ 8 Ağustos: Çukurca'ya bağlı Şikêr karakoluna yönelik gerçekleştirilen eylemde 1 panzer imha edildi, nizamiyede bulunan askerler de eş zamanlı olarak vuruldu.

☆ 8 Ağustos: Beytüşşebap'da operasyona çıkan düşman askerlerine yönelik gerçekleştirilen eylemde 2 düşman

askeri öldü, 4 asker de yaralandı. Aynı gün Beytüşşebap'a bağlı Çeber tepesindeki TC askerlerine yönelik de bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde ölü ve yaralı düşman sayısı tespit edilemedi.

☆ 9 Ağustos: Amed'in Yenişehir ilçesi karakoluna gitmekte olan özel hareket polislerine yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Eylemdeki ölü ve yaralı özel hareketçi sayısı tespit edilemedi.

☆ 9 Ağustos: Alandaki operasyonları hezimete uğrayan TC ordusu Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Kato Jirka alanına yönelik savaş uçaklarıyla bir bombardıman düzenledi.

☆ 9 Ağustos: Çukurca'ya bağlı Êrîş taburu, Serê Sêvê ve Karataş karakollarına yönelik eş zamanlı eylemler gerçekleştirildi. Düşmanın ölü ve yaralıları konusunda net bilgi alınamadı.

☆ 9 Ağustos: Türk ordusu Medya Savunma Alanları'na bağlı Zap sınırları içinde bulunan Şeladize'nin Xeregol, Mahir Mirzo, Çiyayê Reş alanlarıyla Angola tepesi ve Spîndarokê köyüne yönelik obüs ve havan toplarıyla bombardıman düzenledi. Bombardıman sonucunda Spîndarokê köyü ve Angola tepesinde orman yangını çıktı.

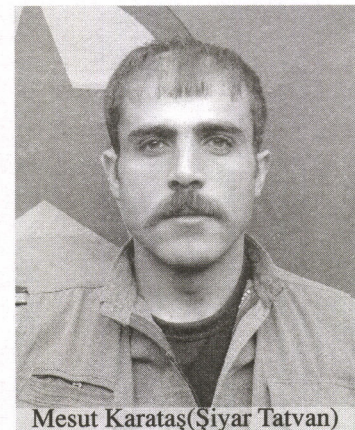
☆ 9 Ağustos: Mardin-Amed yolu üzerinde operasyona çıkan TC ordusuna ait 3 araçlık bir askeri konvoyla gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. 1 Reo tipi askeri aracın tümünden imha, 1 Dağgeyiği tipi aracın da tahrip olduğu eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi.

☆ 9 Ağustos: Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Meymun askeri üssü yakınlarında gerillalarımız ile TC ordu birlikleri arasında çıkan çatışmada bir asker öldürüldü.

☆ 10 Ağustos: Ovacık ilçesi sınırları içinde bulunan Yasak, Zarîk, Işıkvuran, Mankûrek alanlarında TC ordusu tarafından keşif ve pusulamalar şeklinde bir operasyon başlatıldı.

☆ 10 Ağustos: Başkale'nin Güzel-dere, Bableşinê alanında operasyona çıkan TC ordusuna ait askeri konvoyla bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 1 panzer imha edilirken, 10 asker de öldürüldü. Eylem ardından yaşanan çatışma 3 saat boyunca sürdü, 8 düşman askeri daha öldürüldü. Yaşanan çatışmada Cem Suruç (İsmet Karak) isimli yoldaşımız şehadete ulaştırken, 1 yoldaşımız da yaralı bir şekilde düşmana esir düştü.

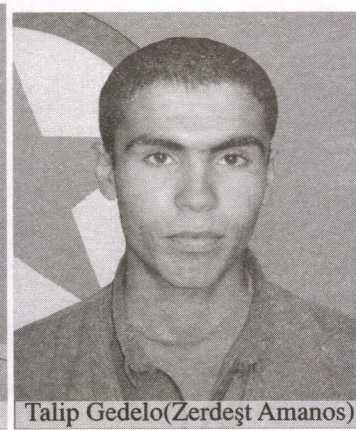
☆ 10 Ağustos: Yüksekova-Oramar yolu üzerinde gerillalarımız tarafından yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirildi. Aynı zamanda toplanan halka Şemzinan ve Çukurca devrimci operasyonları hakkında bilgilendirmede bulunuldu.

Mesut Karataş(Şiyar Tatvan)

M. Emin Erten(Şahin Serhat)

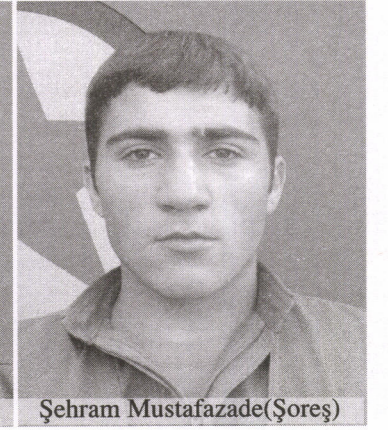
Talip Gedelo(Zerdeşt Amanos)

Hüseyin Bahadır(Karwan)

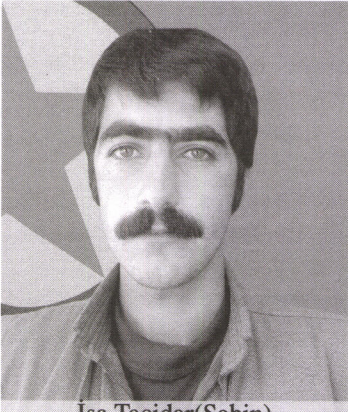

Mazlum Seydo(Fırat Seydo)

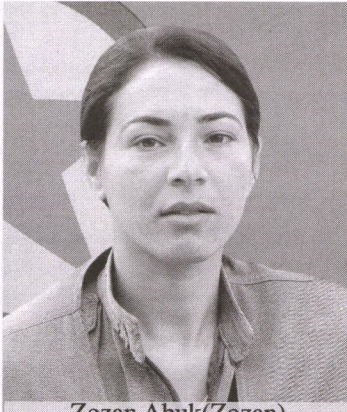

Şehram Mustafazade(Şoreş)

İsa Tacidar(Şahin)

Zozan Abuk(Zozan)

Gülistan Fermezi(Jin Jin)

Kader Altürk(Viyan Penaber)

Xezal Musa(Evindar Beri)

Cafer Abdullah(Botan Mako)

☆ **10 Ağustos:** Pasur-Muş yolu üzerinde gerillalarımızca yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirildi. Toplanan halka süreç hakkında bilgilendirilmedi bulunulurken, dur ihtarına uymayarak gerillalarımızla çatışmaya girên 2 korucu yaralanmış, koruculara ait 1 kalaşnikof silah, bu silaha ait 5 şarjör ve 1 tabanca el konulmuştur. Eylemde TC ordusunun karakol inşaatlarına malzeme sağlayan Barikler şirketine ait bir araç da yakılarak imha edildi.

☆ **10 Ağustos:** Silopi'de bulunan TC ordusunun Kelikê Sınor karakoluna gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 3 asker öldürüldü. Eylem ardından TC ordusu Gümrük, Bezenike, Dereşiş ve Sinaht alanlarına yönelik obüs ve havan toplarıyla bir bombardıman düzenledi. Alanda bulunan köylüler kaçmak zorunda kalırken, ormanlarda yangın çıktı.

☆ **10 Ağustos:** Yüksekova merkezinde bulunan Tümen komutanlığı karargahına yönelik bir eylem gerçekleştirildi.

☆ **11 Ağustos:** Yüksekova-Oamar yolu üzerinde Şitazın karakoluna erzak ve askeri malzeme taşıdığı tespit edilen 1 TIR gerillalarımız tarafından yakılarak imha edildi. TIR şoförü Abdulbasit Aydın gözaltına alındı.

☆ **11 Ağustos:** Türk ordusu Çarçela dağına bir gün boyunca obüs ve havanlarla; Çarçela'nın Girê Remo ve Deriya Derya alanlarını da kobra tipi helikopterlerle bombaladı.

☆ **11 Ağustos:** Yüksekova-Şitazin arasında bulunan ve daha önce imha edildiği halde tekrar askerler tarafından yapılan Xaşkan köprüsü gerillalar tarafından ikinci kez imha edildi.

☆ **11 Ağustos:** Karadan Şitazin-Oamar karakollarına ulaşamayan TC ordusu kobra ve skorsky helikopterlerle alana girmek isterken gerillalarımız tarafından yoğun ateş altına alındı. Düşman, eylem ardından geri çekilmek zorunda kaldı.

☆ **11 Ağustos:** Hatay'ın Dörtöl ilçesi Payas beldesinde İskenderun Demir Çelik Fabrikası'na ait şantiyeye yönelik gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde şantiyede bulunan 3 iş aracı yakılarak imha edildi.

☆ **11 Ağustos:** Amed'in Piran ilçesiyle Şingirik karakolu arasında gerillalarımız bir yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirdi. Halkın süreç hakkında bilgilendirildiği eylemde, düşmanla işbirliği yaptığı tespit edilen bir şahıs halk önünde mahkemeye çıkarılarak yargılandı. Halkın da talepleri üzerine bir daha düşmana çalışmaması şartıyla şahıs serbest bırakıldı.

☆ **11 Ağustos:** Kars'ın Kağızman il-

çesi sınırları içinde bulunan Çemçê alanına bağlı Karargah, Aşıkdede, Gola Seyidan alanlarına yönelik TC ordusu tarafından bir operasyon düzenlendi.

☆ **12 Ağustos:** Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Akdağ alanı Xalvelyan ve Xalyan bölgelerinde operasyona çıkan TC ordu güçlerine yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 2 düşman askeri öldürüldü, 1 asker de yaralandı. Ayrıca 1 skorsky helikopter de vurularak darbelendi.

☆ **12 Ağustos:** Yüksekova'daki polis lojmanlarına ve hükümet konağına eş zamanlı iki eylem gerçekleştirildi, eylemlerdeki ölü ve yaralı sayısı tespit edilemedi.

☆ **12 Ağustos:** 6 Ağustos günü Dersim ile Ovacık ilçesi arasında karakol yapımını üstlenen Metka Şirketi Mütahiti Adem Ekelek gerillalarca gözaltına alınmıştı. Sorgusu tamamlanan mütahit, düşman ile işbirliği yapmayacağı sözü üzerine serbest bırakıldı.

☆ **12 Ağustos:** Yüksekova-Şemdinli yolu üzerindeki polis kontrol noktasına bir eylem gerçekleştirildi. Ölü ve yaralı düşman kaybı netleştirilemedi.

☆ **12 Ağustos:** Amed'in Hazro ilçesi Girê Sor alanı kobra helikopterleri ile bombalandı. Alanda yangın çıktı.

☆ **13 Ağustos:** Şemdinli'ye bağlı Garê alayı gerillalarımız tarafından ateş altına alındı, hedefler etkili bir şekilde vuruldu. Eylemde ölü ve yaralı sayısı tespit edilemedi.

☆ **13 Ağustos:** Van'ın Özalp ilçesi Kültepe köyü yakınlarında AKP ilçe başkanının ihbarı sonucu TC askerleriyle gerillalarımız arasında bir çatışma yaşandı. 1 yüzbaşı, 1 uzman çavuşun öldüğü, 2 askerin de yaralandığı çatışmada, Harun Agirî (Velsih Parisa) isimli yoldaşımız da şehadete ulaştı.

☆ **13 Ağustos:** Şemdinli'den Rubarok'a gitmekte olan askeri konvoyu eylem gerçekleştirildi. Eylemde 2 düşman askeri öldürüldü, 1 asker de yaralandı. Ayrıca 2 akrep tipi zırhlı araç vurularak darbelendi.

☆ **13 Ağustos:** Yüksekova havaalanı inşaatına bağlı bir şantiyede bulunan 11 kamyon, 1 dozer ve 17 telefon yakılarak imha edildi.

☆ **13 Ağustos:** Nusaybin'deki Herbê karakoluna yönelik gerçekleştirilen eylemde 1 asker öldürüldü.

☆ **13 Ağustos:** Çukurca'nın Geliyê Zap, Hinê, Helwesis, Suwarê Bene, Garê alanlarıyla Medya Savunma Alanları'nın Şeladize'ye bağlı Xeregol, Mahir Mirzo ve Karker alanları obüs ve havan toplarıyla gün boyunca bombalandı.

☆ **13 Ağustos:** Hatay'ın Erzin ilçesinde bulunan jandarma komutanlığı,

emniyet müdürlüğü, Kaymakamlık lojmanları ve bir polis devriye ekibi gerillalarımız tarafından eş zamanlı olarak etkili bir şekilde vuruldu. 4 koldan gerçekleştirilen eylemlerde tespit edilebilen 5 polis öldürüldü, 4 polis de yaralandı. Eylemde ağır yaralanan Mahsum Sozdar (Sinan Aggoz) isimli arkadaşımız tüm çabalara rağmen kurtarılamayarak, şehadete ulaştı.

☆ **13 Ağustos:** Dersim'in Pülümür ilçesi Serhat Çayırı mıntıkasında TC ordu güçleriyle gerillalarımız arasında yaşanan çatışmada, Fırat Halfeti (Ahmet Tekin) isimli yoldaşımız ağır yaralandı, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak şehadete ulaştı.

☆ **14 Ağustos:** Amed-Pasur yolu üzerinde gerillalarımız tarafından bir yol kontrolü gerçekleştirildi.

☆ **14 Ağustos:** Şemdinli-Gerdiya yolu gerillalarca tutularak, kimlik kontrolü gerçekleştirildi. Kontrol esnasında düşmana erzak temin eden bir şirkete ait kamyon yakılarak imha edildi, Nazım Çin isimli kamyon şoförü de gözaltına alındı.

☆ **14 Ağustos:** Şemdinli'nin Rubarok beldesi Ketinê ve Mawa mıntıkları arasında TC ordusunun karakol yapımlarına kum sağlayan bir şahsa ait iş makinesi gerillalarımız tarafından yakılarak imha edildi.

☆ **14 Ağustos:** Yüksekova ve Şemdinli'ye bağlı birçok alan savaş uçakları ve helikopterlerce bombalandı.

☆ **14 Ağustos:** Siirt'in Eruh ilçesi yakınlarında TC ordusuna ait bir konvoyu eylem gerçekleştirildi. 1 otobüsün imha olduğu, 1 akrep tipi zırhlı aracın darbelendiği eylemdeki düşmanın ölü ve yaralı sayısı tespit edilemedi.

☆ **14 Ağustos:** Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Kışla ve Orman mahalleleri arasında gerillalarımız tarafından bir yol kontrolü gerçekleştirildi.

☆ **15 Ağustos:** Bitlis'in Güroymak ilçesi hükümet konağı ve güvenliğini alan polis noktasına gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Hedeflerin etkili bir şekilde vurulduğu eylemdeki ölü ve yaralı düşman sayısı tespit edilemedi.

☆ **15 Ağustos:** Medya Savunma Alanları'nın Kandil bölgesi sınırları içinde bulunan Qeladize'ye bağlı Kani Cenge, Kortek, Şehit Savaş ve Hîva tepesi ile Xakurkê bölgesi sınırları içinde bulunan Sideka'ya bağlı Avdil Kovî alanıyla Are köyü TC ordusuna ait savaş uçakları tarafından bombalandı. Zagros bölgesi sınırları içinde bulunan Merge, Hope, Girê Xwede alanlarıyla Şirvan köyüne yönelik de obüs ve havan toplarıyla bir bombardıman düzenlendi.

☆ **15 Ağustos:** Şemdinli'ye bağlı Garê, Gostê, Hacıbeg suyu vadisine yönelik obüs ve havanlarla; Govende ve Herguş köylerine yönelik de savaş uçaklarıyla bombardıman düzenlendi. Bombardımanda bazı köylüler yaralandı, köylülere ait bağ ve bahçeler zarar gördü.

☆ **15 Ağustos:** Antep'in İslahiye ilçesinde yakınlarında 1 dozer gerillalarımızca yakılarak imha edildi.

☆ **15 Ağustos:** Hakkari merkeze bağlı Depin Polis karakolu, karakol güvenliğini alan tepe, özel hareket polislerine ait lojman ve karakolun güvenliğini aldığı şantiyeye yönelik gerillalarımız tarafından eş zamanlı bir eylem gerçekleştirildi. 3 koldan gerçekleştirilen ve tüm hedeflerin etkili bir şekilde vurulduğu eylem ardından 2 saat boyunca çatışma yaşandı, havadan ve karadan alana müdahale etmek isteyen düşman güçleri gerillalarımız tarafından etkili bir şekilde vurularak püskürtüldü. Sayısı tespit edilemeyen düşman ölü ve yaralıları 8 ambulansla alandan uzaklaştırıldı.

☆ **15 Ağustos:** Lice-Hani yolu üzerinde özel hareket polislerine ait askeri bir konvoyu yönelik eylem gerçekleştirildi. Eylemde akrep tipi zırhlı araç tahrip oldu. Düşmanın ölü ve yaralıları 2 skorsky helikopterle alandan uzaklaştırıldı.

☆ **16 Ağustos:** Şemdinli emniyet müdürlüğüne yönelik gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Eylem sonucunda 4'ü eylem yerinde, 1'i kaldırıldığı hastanede olmak üzere toplam 5 özel hareket polisi öldürüldü.

☆ **16 Ağustos:** Yüksekova-Esendere yolu üzerinde gerillalarca gerçekleştirilen yol kontrolünde, Kürdistan'da izinsiz ticaret yürüten bir şirkete ait TIR yakılarak imha edildi.

☆ **16 Ağustos:** Bingöl'ün Genç ilçesi Akdağ alanında TC ordusu operasyon gerçekleştirdi.

☆ **16 Ağustos:** Dersim merkeze bağlı Harçık vadisi, Hingirvan, Dokuz kayalar alanları yoğun bir şekilde kobra helikopterler tarafından bombalandı, ardı sıra alanda bir operasyon başlatıldı.

☆ **16 Ağustos:** Çukurca'daki Garê dağına yönelik TC ordusuna ait savaş uçakları bombardıman düzenledi.

☆ **16 Ağustos:** Şırnak-Eruh yolu üzerinde gerillalarımız yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirdi.

☆ **16 Ağustos:** Van'ın Çaldıran ilçesine bağlı Kevire Şamiya ve Kulizerkê mıntıkası arasında askeri amaçlı yol çalışmasını yürüten bir şantiyeye eylem gerçekleştirildi. Eylemde maddi hasar meydana geldi.

☆ **17 Ağustos:** Van'ın Edremit ilçe-

sindeki bir polis noktasına gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde 1 polis öldürüldü.

☆ **17 Ağustos:** Van-Tatvan yolu gerillalar tarafından kesilmiş, kimlik kontrolü yapılmıştır. TC ordusuyla işbirliği yapan ve Kürdistan'da izinsiz ticaret yürüttüğü tespit edilen şirketlere ait 7 TIR yakılarak imha edilmiştir.

☆ **17 Ağustos:** Amed'in Kulp ilçesinde TC ordusuna istihbarat sağlayan bir Kaymakamlık çalışanı gerillalarımız tarafından gözaltına alındı. Kaymakamlığa ait resmi bir araç da yakılarak imha edildi.

☆ **17 Ağustos:** Hakkari'nin Şemdinli-Yüksekova-Çukurca ilçelerinde gerillalarımızın yürüttüğü devrimci hareket kapsamında gerçekleştirilen eylemler:

– Geliyê Doskî'deki Berdereş, Sîranger, Glord alanlarında operasyon düzenlemek amacıyla Sineva karakolundan çıkan askerlere yönelik 10 ayrı eylem gerçekleştirildi. Bu eylemler sonucunda toplam 25 düşman askeri öldürüldü, 30 asker de yaralandı.

– Şemdinli'ye bağlı Garê Alayına yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Tüm hedeflerin etkili bir şekilde vurulduğu eylemdeki ölü ve yaralı düşman askerlerinin sayısı tespit edilemedi.

– Şemdinli-Gerdiya yolu üzerinde rutin yol ve kimlik kontrolleri sürdürüldü. Toplanan halka süreç hakkında bilgilendirme yapıldı.

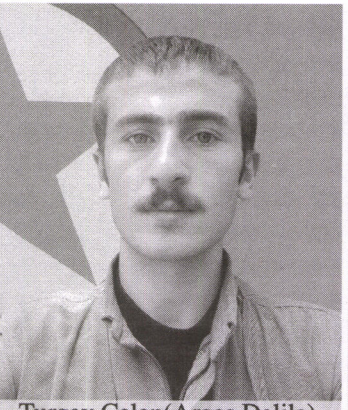
– TC ordusu da eylemlere müdahale edemediği için Geniştepe, Garê, Hacıbeg suyu vadisi ve Karker silsilesine ve Çarçela dağına obüs ve havan toplarıyla bombardıman düzenledi.

☆ **18 Ağustos:** Beytüşşebap'a bağlı Guanuşê ve Bilbese köyleri arasında operasyona çıkan TC ordusuna bağlı iki birlik ile gerillalar arasında bir çatışma yaşandı. Çatışmada 2 asker öldü.

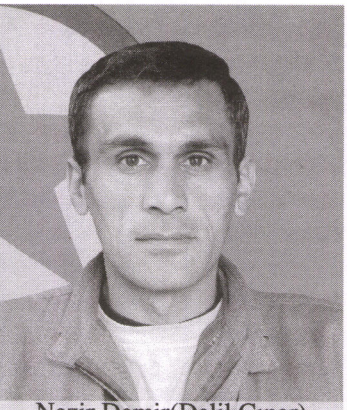
☆ **18 Ağustos:** Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı 49 numaralı karakol askerleri tarafından başlatılmak istenen operasyona yönelik gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Eylem sonucunda 2 asker öldürüldü, 1 asker de yaralandı.

☆ **18 Ağustos:** Yüksekova'dan Şitazin-Oamar karakollarına takviye amacıyla ilerleyen TC ordusuna ait 54 araçlık konvoyu Geliyê Doskî mıntıkasında bir eylem gerçekleştirildi. 7 koldan gerçekleştirilen eylem ardından saatlerce süren çatışmalar yaşandı. Eylemde 1 panzer, 1 akrep ve 2 reo tipi araç imha edilirken 2 araç da darbelendi. Eylem ve çatışmalarda toplam 14 düşman askeri öldürüldü.

☆ **18 Ağustos:** Geliyê Doskî'ye bağlı Glord tepesi yakınlarındaki düşman gü-

Turgay Çelen(Argeş Delila)

Nezir Demir(Delil Çınar)

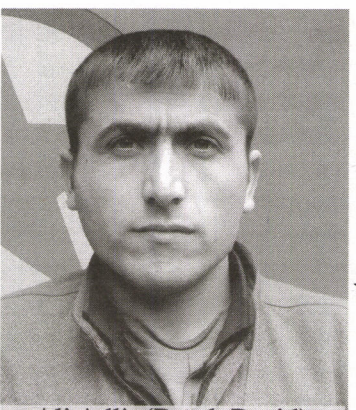
Arif Musa(Baran Gabar)

Deniz Silak(Zinar Karlos)

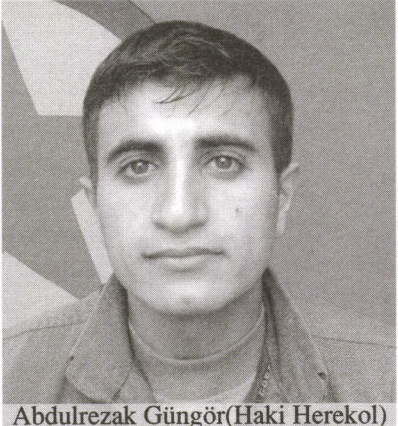

Ramazan Omoyimilan(Zana)

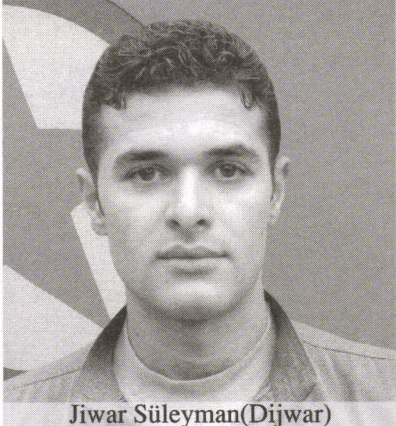

Ali Adlin(Brüsk Bazid)

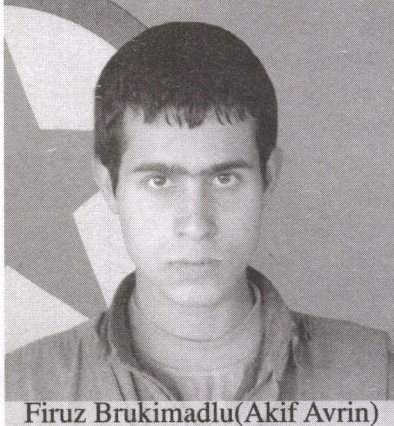

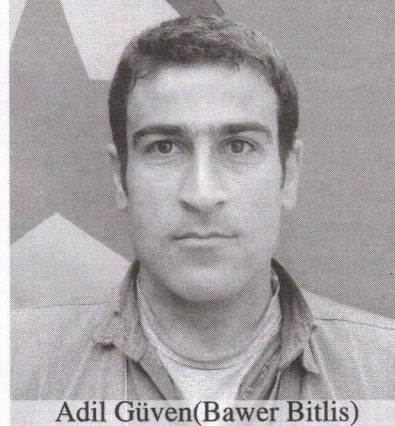
Abdulrezak Güngör(Haki Herekol)

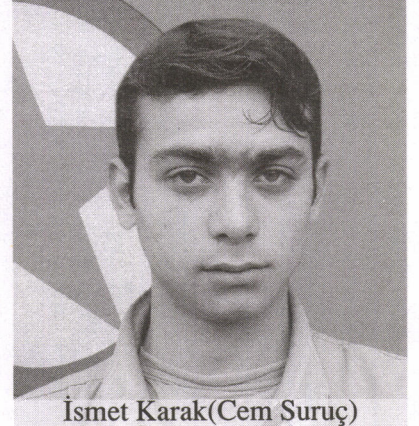
Jiwar Süleyman(Dijwar)

Firuz Brukimadlu(Akif Avrin)

Adil Güven(Bawer Bitlis)

İsmet Karak(Cem Suruç)

cüyle yaşanan çatışmada 4 asker öldürüldü. Glord tepesinden harekete geçen ve Memişka tepesinde konumlanan düşman gücüne yönelik de gerçekleştirilen ve 8 askerin öldürüldüğü eylem ardından gerillalarımız bu tepeyi ele geçirdi. Mergezerê ve Suware alanlarında yaşanan çatışmalardaki ölü ve yaralı düşman askerlerinin sayısı ise tespit edilemedi. Çatışmalarda 1 kobra helikopter de alev alarak alandan uzaklaştı.

TC ordusu aldığı darbeler üzerine çatışmaların yaşandığı alanları ve Çarçela dağına savaş uçaklarıyla bombaladı. Tüm çatışma alanları ve Çarçela dağı 17 Ağustos günü sabah saatlerinden beri aralıksız bir şekilde obüs ve havan toplarıyla bombalandı.

☆ **18 Ağustos:** Şemdinli Tugayı güvenliğini alan bir askeri birliğe yönelik gerçekleştirilen eylemde 1 düşman askeri öldürüldü. Garê Alayı'nın güvenliğini alan bir tepeye yönelik de bir eylem gerçekleştirildi. Tüm hedeflerin etkili vurulduğu ve birçok mevziinin tahrip olduğu eylemdeki ölü ve yaralı düşman askerlerinin sayısı tespit edilemedi.

☆ **18 Ağustos:** Nusaybin'e bağlı Xırabe Alê karakoluna yönelik gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 1 düşman askeri öldürüldü.

☆ **18 Ağustos:** Şırnak Emniyet müdürlüğü ve Çakırsu tugayına yönelik gerçekleşen eylemde 3 polis öldürüldü, tugay binasının tahrip olduğu ikinci eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilememiştir.

Eylem ardından 19 Ağustos günü yaşanan çatışmalarda da 8 asker öldürüldü.

☆ **19 Ağustos:** Antep'in İslahiye ilçesiyle Hınzır yaylası arasındaki yol üzerindeki gerillalarımız tarafından bir yol kontrolü gerçekleştirilmiş, kimlik kontrolü yapılmıştır.

☆ **19 Ağustos:** Hakkari'nin Geliyê Doskî alanında başlayan düşman operasyonu Sertêl mıntıkasına doğru genişleyerek devam ederken, Glord tepesinden Serengil ve Memişka alanlarına doğru harekete geçen düşman gücüne yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 1 asker öldürüldü.

Şemdinli'ye bağlı Dûre karakoluna yönelik de bir eylem gerçekleştirildi. 1 düşman askeri öldürüldü.

Türk ordusu, Hakkari'de birçok alanı uçak ve toparla bombalamaya devam etti.

☆ **20 Ağustos:** Hakkari korucuları dernek başkanı, Silehe bölgesi korucu başı ve birçok gerillamızın şehadetinde parmağı olan kontra Sadi Öztatak tutuklandı. Musa Temel isimli bir şüpheli

de gerillalarımız tarafından gözaltına alındı.

☆ **20 Ağustos:** Şırnak merkeze bağlı Meydane ve Beroje alanlarında operasyona çıkan TC ordu birlikleri gerillalarımız arasında bir çatışma yaşanmıştır. Çatışmada ölü ve yaralı düşman sayısı tespit edilememiştir.

☆ **20 Ağustos:** Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Nirkola vadisi, Gostê, Gomaake, Masiro, Garê ve Geniştepe obüs ve havan toplarıyla; Yüksekova ilçesine bağlı Mergezere alanı da savaş uçaklarıyla bombalandı.

☆ **20 Ağustos:** Operasyona çıkan TC ordusuna yönelik Van-Colemerg yolu üzerinde bir eylem gerçekleştirildi. Jamer tipi bir aracın imha olduğu eylemde 3 uzman çavuş öldürüldü. Eylem ardından alana indirme yapmak isteyen helikopterin dengesini kaybetmesi ardından helikopter pervanesi bir üsteğe mence çarparak ölümüne yol açtı.

☆ **21 Ağustos:** Şırnak ile Cudi'ye bağlı Gundikê Mele alanı arasında operasyon düzenleyen TC ordusuna asker ve mühimmat taşıyan bir skorsky helikopter gerillalarımız tarafından vurularak darbelendi.

☆ **22 Ağustos:** Gerilla güçlerimiz Erzurum ile Bingöl arasında 80 aracı durdurarak bir yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirdi. Toplanan kitleye süreç hakkında bilgi verildi.

☆ **22 Ağustos:** Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Gordê köyünde bulunan ve düşmanla işbirliği yapan Ahmet Meriç isimli şahıs gerillalarımız tarafından gözaltına alındı.

☆ **22 Ağustos:** Amed'in Piran ilçesi ile Şengirik alanında gerçekleştirilen yol kontrolünde, Sur Eski ilçe başkanı ve şu anda AKP'de yönetici olan Hamit Çelikkanaat isimli şahıs gerillalarımız tarafından gözaltına alındı.

☆ **22 Ağustos:** Şemdinli, Garê alayı gerillalarımız tarafından etkili bir şekilde vuruldu. Eylem sonucunda maddi hasarın yaşandığı alayda, düşmanın ölü ve yaralıları netleştirildi.

☆ **22 Ağustos:** Şemdinli, Garê alayı tepesine yönelik gerçekleştirilen eylemde 4 asker öldürüldü. Eylem ardından TC ordusu alanı havan ve obüs toplarıyla bombaladı.

☆ **22 Ağustos:** Şemdinli ilçesi kırsalında 120 asker ve 30 korucudan oluşan TC ordusuna bağlı bir hareketli birliğe yönelik eylem gerçekleştirildi. Uzun süre devam eden ve kobra tipi helikopterlerin yoğun bir şekilde bombardıman yaptığı alanda 3 tepe gerillalarımızın denetimine girdi. Çatışmalarda 5 asker öldürüldü, 6 asker ise yaralandı. Müdahaleye gelen TC ordu güçleriyle ya-

şanan çatışmada da 6 asker daha öldürüldü.

Çatışmalar sürerken Bêsosin karakolundan müdahaleye gelen bir kirpi tipi araç ile bir akrep tipi zırhlı araç darbelendi. Piyade olarak çatışmaya müdahale etmek isteyen 18 kişilik özel tim birimine yönelik gerçekleştirilen eylemde de 7 tim öldürüldü 6 tim de yaralandı. Yaşanan tüm çatışmalarda düşmana ait 1 melez tipi silah (HK-33), 2 gündüz dürbünü, 6 adet şarjör, 2 askeri çanta, 5 adet bomba atar roketi ve bir adet telefona gerillalarımız tarafından el konuldu.

Çatışmalardan sonra alan obüs ve havanlarla bombalandı.

☆ **22 Ağustos:** Van'ın Çatak ilçesi Zawîştê karakolu çevresinde operasyona çıkan düşman askerine yönelik gerçekleştirilen eylemde 1 asker öldürüldü 2 asker ise yaralandı.

☆ **22 Ağustos:** Van'ın Çatak ilçesi ile Siirt'in Pervari ilçesi arasında gerillalarımız tarafından bir yol kontrolü gerçekleştirildi. 20 aracın durdurulduğu ve kimlik kontrolünün yapıldığı eylemde düşman ile işbirliği yapan Seyfettin Saca isimli bir şahıs gözaltına alındı. Halk önünde mahkemesi yapılan şahıs, bir daha düşmanla işbirliği yapmayacağına dair söz verdiği için, halkın da talepleri üzerine serbest bırakıldı.

☆ **22 Ağustos:** İdil, Kiwaxê karakoluna bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde 1 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

☆ **22 Ağustos:** Şemdinli kırsalında Türk ordusu ile gerillalarımız arasında yaşanan çatışmada, geri çekilmek zorunda kalan düşman birliği, birçok malzemesini de arazide bıraktı. Gerillalarımızın eline geçen malzemeler şunlardır: 1 bomba atar, 2 HK33 melez tipi silah ve bu silaha ait 1 adet dürbün ile bomba atar eklentisi, 1 tabanca, 2 el telsizi, 6 telefon, 600 BKC mermisi, 15 adet bomba, 4 termal, 4 gündüz ve 4 gece dürbünü, 10 çanta, 1 adet BKC, 600 adet BKC mermisi, 1 silah dürbünü, 2 adet havan pusulası, ve 1 adet sinyal karıştırıcı cihaz.

☆ **23 Ağustos:** Dersim'in Mazgirt ilçesine bağlı Mixondê köyü yakınlarında TC ordusuna bağlı askerlerle gerillalarımız arasında bir çatışma yaşandı. Çatışmadaki ölü ve yaralı düşman askerleri tespit edilemedi.

☆ **23 Ağustos:** Gerilla güçlerimiz Şemdinli merkezine eş zamanlı kapsamlı bir eylem düzenledi. Birinci kol kaymakamlık, özel hareket polis lojmanları ve bu lojmanların güvenliğini alan askeri noktaları hedef alırken, eylemde 3 mevzi imha edilmiş, 9 özel tim de öldürülmüştür. Şemdinli Alayı ve

alayın güvenliğini sağlayan tepeyi hedef alan ikinci kol 1 havan topu mevziisini imha etmiş 6 asker öldürmüştür. Bu eylemde hem Alay hem de tepede yangın çıkmıştır. Üçüncü gerilla birliğimiz asker ve polislerin kurduğu yol güvenlik noktasını hedef almış, burada 1 akrep tipi zırhlı aracı imha ederek 6 askeri öldürmüştür. Farklı bir gerilla birliğimiz de Şemdinli-Yüksekova yolu üzerinde bulunan Şapata köyü yakınlarında yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirmiştir. Gerçekleşen eylemlerde Cemşid Amed (Murat Çapa) ve Akif Avrin (Firuz Brukimadlu) isimli yoldaşlarımız şehadete ulaşmıştır.

☆ **23 Ağustos:** Garê alayına yönelik 3 ayrı eylem gerçekleştirildi. Eylemlerde 2 askeri araç darbelendi, ölü ve yaralı düşman askerlerinin sayısı ise tespit edilemedi.

☆ **23 Ağustos:** Şemdinli merkeze bağlı Gumokê tepesine yönelik gerçekleştirilen eylemde 1 düşman askeri öldürülmüştür.

☆ **23 Ağustos:** Gerilla güçlerimiz Şemdinli Tugay Komutanlığı'na yönelik kapsamlı bir eylem gerçekleştirdi. Tüm hedeflerin etkili bir şekilde vurulduğu eylemde ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi. Eylem ardından düşman tugay çevresini obüs ve havan toplarıyla bombaladı.

☆ **24 Ağustos:** Şemdinli Alayı'nın güvenliğini sağlayan tepeye yönelik gerçekleştirilen eylemde 6 asker öldürüldü. Alandaki denetimini yitiren TC ordusu birçok alana yönelik bombardıman düzenledi, köylülere ait çok sayıda bağ ve bahçe zarar gördü.

☆ **24 Ağustos:** Van'ın Özalp ilçesine bağlı Axrokê karakolu ve bu karakolun güvenliğini sağlayan bir tepeye yönelik gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. 1 A4 silahının imha edildiği eylemde 3 düşman askeri öldürüldü.

☆ **24 Ağustos:** Van'ın Çatak ilçesi yakınlarında operasyona çıkan TC ordusuna askeri malzeme taşıyan bir helikopter gerillalarımız tarafından vurularak darbelendi.

☆ **24 Ağustos:** Van'ın Çaldıran ile Ağrı'nın Doğubayazıt ilçeleri arasında Zorava köyü yakınlarında gerillalarımız tarafından yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirildi. Yol kontrolü esnasında düşmanla işbirliği yaptığı tespit edilen ve Kürdistan'da izinsiz ticaret yürüten şirketlere ait 3 TIR ile 2 kamyon yakılarak imha edildi. Yine düşmanla işbirliği yapan Van-Taş şirketine ait 1 dozer yakılarak imha edildi, dozer operatörü Zeydin Sorgut isimli şahıs gözaltına alındı.

☆ **25 Ağustos:** Medya Savunma Alanları'nın Kandil alanı sınırları içinde

bulunan Qeladize'ye bağlı Biredê, Sergele ve Silê köyleriyle Pıra Mamikê'ye yönelik TC ordusuna bağlı savaş uçakları bombardıman düzenledi. Bombardımanda köylülere ait çok sayıda hayvan telef olurken, birçok bağ ve bahçe de zarar gördü.

☆ **25 Ağustos:** Şemdinli'ye bağlı Garê Alayı'na yönelik gerçekleştirilen eylemde, tüm hedefler etkili bir şekilde vuruldu. Eylem ardından düşman alay çevresini rastgele obüs ve havan toplarıyla bombaladı. Eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi.

☆ **25 Ağustos:** Van'ın Çatak ilçesi ile Siirt'in Pervari ilçesi arasında bulunan yol üzerinde operasyona çıkan TC ordusunun askeri konvoyuna yönelik gerillalarımız bir eylem gerçekleştirdi. Tîtzê köprüsü yakınlarında gerçekleştirilen eylemde 1 akrep tipi zırhlı araç tahrip edilirken, eylemdeki ölü ve yaralı asker sayısı tespit edilemedi.

☆ **25 Ağustos:** Mardin Ömerli'ye bağlı Golê karakolu yakınlarında operasyona çıkan TC askerleriyle gerillalar arasında bir çatışma yaşandı. Çatışmada 1 düşman askeri yaralandı.

☆ **25 Ağustos:** Maraş'ın Nurhak ilçesinde yapımı devam eden baraj şantiyesine bir eylem gerçekleştirildi. Baraj tribünlerinin imha edildiği eylemde 1 G3 silaha el konuldu.

☆ **25 Ağustos:** Çukurca Bilican Alayı askerlerince başlatılan operasyona yönelik gerçekleştirilen eylemde ve sonrasında yaşanan çatışmada 10 askeri öldürüldü, 2 mevzi de imha edildi. Eylemde bir yoldaşımız şehadete ulaştı.

☆ **26 Ağustos:** Şemdinli'ye bağlı Bêgoza üçgeninde gerillalarımız yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirdi. Kontrol esnasında Rubarok karakoluna su taşıyan bir tanker yakılarak imha edilirken, tüm uyarılara rağmen düşmanla işbirliği yapmaya devam eden Hazım Yunusoğlu gözaltına alındı.

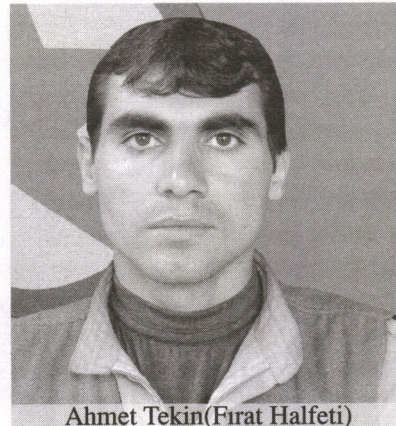
☆ **26 Ağustos:** Dersim-Hozat yolu üzerinde Arman köyü yakınlarında gerillalarımız yol ve kimlik kontrolü gerçekleştirdi.

☆ **26 Ağustos:** Dersim'e bağlı Munzur ve Harçik vadilerinde TC ordusu yeni bir operasyon başlattı.

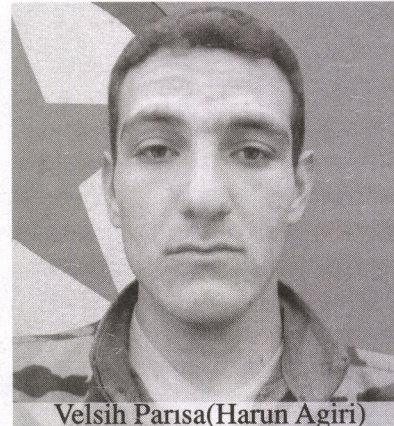
☆ **26 Ağustos:** Medya Savunma Alanları'nın Haftanın bölgesi sınırları içinde bulunan Zaxo'ya bağlı Bektorya köyü ve vadisi, Kato Sûle, Sipan Tepesi ve PKK boğazı alanlarına yönelik TC ordusu obüs ve havan saldırısı gerçekleştirdi.

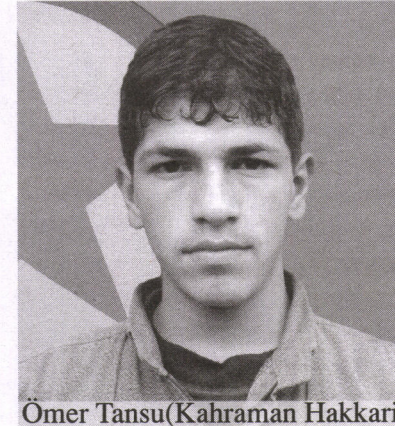
Murat Çapa(Cemşid Amed)

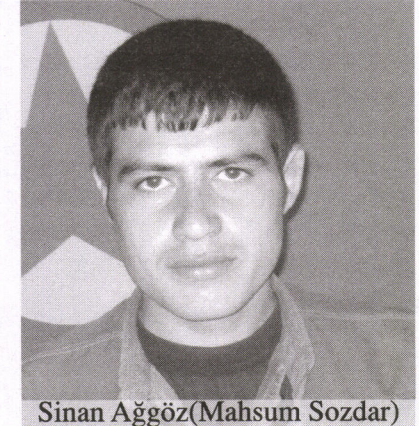
Ahmet Tekin(Fırat Halfeti)

Velsih Parisa(Harun Agiri)

Ömer Tansu(Kahraman Hakkari)

Sinan Ağgöz(Mahsum Sozdar)

15 AĞUSTOS RUHU 28. YILINDA BÜYÜYEREK SÜRÜYOR

baştarafı 28'de

Dikkat edilirse, mücadele 28 yılda dışa karşı ideolojik, siyasi, askeri boyutta olduğu kadar hatta ondan çok daha fazla içe dönük, bireyin kendisine dönük, toplumun kendisine dönük bir ideolojik, örgütsel mücadele olarak sürmüştür. Bu bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır, bugün de devam ediyor. Kürdistan özgürlük devrimi bu yönüyle bir siyasi askeri devrim olmaktan çok öteye bir toplumsal devrim, demokratik devrim olma özelliği taşıyor. Kişilik devrimi olma özelliği taşıyor. Dıştaki düşman kadar düşmanın birey ve toplum içindeki varlığına ve etkisine karşı yöneltilen bir mücadele oluyor. Bu neyi gösteriyor? Demek ki Kürdistan üzerindeki egemenlik, soykırım rejimi sadece dıştan gelen bir baskı sistemi değil; ekonomik, askeri, siyasi baskı sistemi değil, onun çok ötesinde; toplumun, insanların duygusuna, ruhuna, düşüncesine, davranışına hitap eden, saldıran, onları yönlendiren bir iç baskı sistemi olma özelliği taşıyor.

Sömürgeciliğin, Kürdistan üzerindeki egemenliğin Kürt toplumunu, Kürt insanını bu bakımdan çok derinden etkilediğini biliyoruz. Bugünkü havaya, Kürt halkının dört parçada, yurt dışında yaşadığı devrimsel coşkuya bakarak kendi kimliğine, kişiliğine, örgütlülüğüne, kültürüne, diline, özgürlüğüne bu kadar tutkuyla sahip çıktığına bakarak sanmayalım ki bu toplum hep böyleydi, her zaman benzer durumu yaşıyor, tutumu gösteriyordu. Böyle sanmak büyük yanlış olur. Böyle olsaydı belki de 15 Ağustos Atılımı hiç olmazdı. Böyle olsaydı elbette böyle bir atılıma, bu kadar sert bir mücadeleye, direnişe gerek kalmazdı. Mevcut duruma bakarak kimse yanılmamalı. 15 Ağustos Atılımı gerçeği yaşanırken durum elbette böyle değildi. Toplum gerçekten de bütün örgütlülüğü dağıtılmış, parçalanmış, bilinci çarpıtılmış, iradesi kırılmış, tümüyle kendi gerçeğinden kopartılmış, kendinden kaçan, başkalaşma yarışına giren, direnme gücünü kaybetmiş, teslimiyet altına alınmış bir durumu yaşıyordu. Bu acı ama sömürgecilik, soykırım altında ortaya çıkmış bir gerçek bir durumdu. Bu bakımdan soykırım önemli ölçüde gerçekleşmişti, sonuç almıştı. Hem küresel sistem hem de onun Kürdistan üzerindeki uygulayıcıları sömürgecilikte, soykırımda sonuç aldıklarını, başarı kazandıklarını iddia ve ifade ediyorlardı. Bu konuda emindiler. Karikatürünü de çizmişlerdi. Bir gazetede Ağrı dağının üzerinde "Hayali Kürdistan burada meftundur" diye yayınlanmıştı. Türkiye Cumhuriyeti devleti Kürt ve Kürdistan sorununu bu kadar yok ettiği, ezdiği, bastırdığı konusunda emindi, kendine güveniyordu. İşin kötüsü Kürtler de buna inandırılmış, mücadele güçleri kırılmış, yenilmişlerdi.

15 Ağustos Atılımı Kürdün diriliş devrimidir

Özgürlük mücadelesi işte böyle bir ortamda ortaya çıktı, gelişti. Önderliksel doğuş, Önderliksel gerçekleşme böyle bir ortamda bütün bunları eleştiren, değerlendiren, yerli yerine oturtan, yanlışları, hataları ortaya çıkartıp mahkum ederek doğru özgür yaşam ölçülerini, kurallarını belirleyen, bu temelde iddialı, inançlı bir duruşu ortaya çıkartan, bunu

örgüte dönüştüren, partileştiren ve silahlı direnişe ulaştıran bir gelişme seyri izledi. 15 Ağustos Atılımı böyle bir gelişme sürecinin temel bir noktası odu. Bu gelişmeye Kürt miladı deniyor. Doğrudur, haklıdır. Gerçekten de Kürdistan tarihini PKK'den önce, PKK'den sonra ayırmak, bunu da 15 Ağustos ile tanımlamak kesinlikle hatalı değildir. 15 Ağustos'tan önce yaşanan bir tarih vardır. Ancak bu tarih tümüyle gerici, geleneksel devletçi sistem ile kapitalist modernite sisteminin egemenliği altında inkar ve imhanın hakim olduğu, Kürdistan'ın parçalanıp inkar edilerek soykırım sürecine alındığı, Kürt yok oluşunun yaşandığı bir tarihtir. PKK ve 15 Ağustos Atılımı ile başlayan ise bütün bunlara karşı kendi kimliği, kültürü, dili toplumsallığı ile birlikte Kürt insanının ve toplumunun özgür yaşama yeniden adım atması, yeniden doğuş yapması, bir diriliş hareketini geliştirmesidir. Bu nedenle tabii ki 28 yıllık tarih Kürt halkının en özgür tarihi oluyor. En başı dik yürüdüğü dönem oluyor. Kendi kimliğiyle, kültürüyle kendini yaşadığı, kendini yaşamak üzere her türlü bedeli ödeme temelinde savaştığı, mücadele ettiği bir dönemi ifade ediyor. Bu döneme Kürt toplumunun yeniden dirilişi deniliyor. 15 Ağustos'a bu anlamda bir diriliş atılımı dendi. 15 Ağustos günü diriliş günü oluyor. 15 Ağustos'a ulusal diriliş bayramı deniyor.

15 Ağustos gerilla atılımı temelinde gelişen devrim Kürt ulusal diriliş devrimi oldu. 90'ların başında Kuzey Kürdistan kişi kişi, köy köy, kasaba kasaba, mıntıka mıntıka böyle büyük bir toplumsal devrimi yaşadı. Yirmi iki yıldır bu ulusal diriliş devrimi temelinde Kürt toplumu özgür ve demokratik yaşam için serhildan halinde. Gece gündüz demiyor, yirmi dört

saat yemiyor içmiyor mücadele ediyor, savaşıyor. Yirmi bin şehit verdi, her türlü baskıyı, işkenceyi yaşadı. Yüz binlercesi tutuklanarak dünya siyasi tarihinde tutuklama rekoru kırdı. Her türlü zulme uğradı, ama özgür yaşam ilkesinden, Önder Apo'nun ve PKK'nin verdiği özgürlük bilinci ve bu temeldeki özgürlük arayışından, yürüyüşünden asla vazgeçmedi. Bu temelde 29. yıla da zafer daha yakın olmanın, adım adım Kuzey'de, Batı'da özgürlük devrimini gerçekleştirmenin büyük coşkusu, heyecanı, umudu, iradesi ve inancıyla giriliyor. 15 Ağustos Atılımı bugün 29. yıla girerken artık kalıcı, devrimci zafer dönüşüyor. Bunu görmenin, böyle bir düzeye ulaşmanın büyük coşkusu var, heyecanı var. Yeniden bir atılım içinde olmanın toplum üzerinde yarattığı etki var. Bu bakımdan da tabii özellikle 29. yıl mücadelesinde 15 Ağustos Atılımı gerçeğinden çıkartacağımız çok önemli dersler var. Her zamankinden daha çok bu 29. yılda 15 Ağustos Atılımı dersleri bizim için öğretici ve yol göstericidir.

Tekrar tekrar 15 Ağustos Atılımı neydi, nasıl gelişti, nasıl gerçekleşti, ne kadar başarı, ne kadar başaramadı, doğruları nelerdir, eksiklikleri nelerdir, böyle bir atılıma neden ihtiyaç oldu, bu atılım temelinde gerçekten neler değişti, ne tür gelişmeler oldu? Gerçekçi, doğru bir biçimde bu soruları daha fazla kendimize sormalı ve cevabını aramalıyız ki 29. yılda başarılı olalım. Görev ve sorumluluklarımızın gereğini başarıyla yerine getirebilelim. Oluşan devrim fırsatını, imkanını bütün Kürdistan'da daha doğru, daha yeterli değerlendirebilelim. Özellikle 29. yılın görev ve sorumluluklarının başarılması açısından 15 Ağustos Atılımı gerçeği çok çok öğreticidir. Çok zengin

derslerle dolu. O dersleri çıkartabilenler açısından 29. yılda başaramamak diye bir şey kesinlikle söz konusu olamaz. Başarının önünde herhangi bir engel, zorluk görülemez. Zayıflıklardan, zorluklardan, engellerden söz ediliyor. İçinde bulunduğumuz mücadele döneminden bu konularda gerçekten de insafı ve vicdanlı olmak lazım. Zorluk, engel, zayıflık vardıysa 29 yıl önceydi. Yirmi dokuz yıl öncenin koşullarını bilmeyenler, dahası bilmek, anlamak istemeyenler ancak şimdi zayıflıktan, yokluktan, yoksulluktan, engelden, yokluktan söz edebilirler. O bakımdan kesinlikle gerçekçi ve adaletli olma gereği var. Zorluk, engel varsa bile şunu söyleyebiliriz: 15 Ağustos ruhu, 15 Ağustos bilinci, 15 Ağustos iradesi her türlü zorluğu yenme, her türlü zayıflığı giderme, her türlü engeli aşma iradesidir, bilincidir, ruhudur. 15 Ağustos bilinci ve ruhuyla donanırsan karşılaşacağın her türlü zorluğu yenersin, engeli aşarsın, zayıflığı giderirsin, mucizeler yaratırsın. Öyle imkanla, şunla-bunla hareket eden değil, yokluk içerisinde ortalama insanın aklının almaya-acağı zaferleri ortaya çıkartabilirsin.

15 Ağustos gerçeği böyle büyük bir mücadele gerçeği oluyor. Önder Apo bilincin atılımı, inancın atılımı, inadın atılımı, büyük düşüncenin ve yüreğin atılımı, dedi. 15 Ağustos Atılımı gerçeği her türlü yokluğa, zorluğa, engele karşı var etme, yaratma, geliştirme atılımı oluyor. Gerçekten de bu zorluklar, engeller o zaman vardı. Değil böyle büyük bir mücadelenin yürütülebileceği, 28 yıl direnebileceğini, Kürdistan'ın böyle bir devrim ocağı haline gelebileceğini, aksine Kürdistan adına söz söylüyoruz diyenler halka direnişten vazgeçilmesini vaaz ediyorlardı. Sözde halkın öncüleri,

özgürlük militanları, siyasetçileri olarak kendilerini tanımlayanlar değil direnmeye cüret etmek, direnişten söz etmenin Kürt halkını katliama götürmek olacağını ifade ediyorlardı. Direnmeyi terörizm olarak tanımlıyorlardı. PKK'ye ilk önce ne Kürdistan üzerindeki egemenlik sistemi, ne de uluslararası kapitalist sistem terörist dedi. PKK'yi terörist ilan edenler ne garip ki yine kendisini Kürt öncüsü, Kürt siyasetçisi olarak tanımlayanlar oldular. Dünya bu kavramı onlardan aldı bunu hiç unutmayalım. Dolayısıyla hem şimdiki durumu hem de PKK'nin kendi duruşu, iç yapılanması ve Kürdistan'daki çeşitli kişiliklerin, hareketlerin gerçeklerini anlamak açısından 15 Ağustos öncesini, 15 Ağustos sürecini çok iyi bilmek, anlamak lazım. Yeminli APO ve PKK düşmanlığı yapan bazı kişilik ve gruplar direnişi, başarıya inancı, direnmekten söz etmeyi en büyük tehlike olarak görüyorlardı. Direnişi halkı katliama götürmek, direnişten söz etmeyi provokasyon olarak tanımlıyorlardı. Kemal Burkay diye numunelik bir fosil adam vardır. O da Dersimli geçiniyor, Kendisini Kürt lideri olarak tanımlıyor. Yaşam tarihi incelenebilir. Daha 1983'te ortalıkta direniş diye bir şey yokken, 15 Ağustos Atılımı diye bir şey yokken, PKK sadece direnişten söz ettiği için PKK'yi terör örgütü olarak ilk tanımlayan, dünyaya jurnalleyen o kişi oldu. Toplumun güya aydını, ileri düşüneninin yaşadığı durum buydu. Direnişten söz edenleri provokatör, ajan olarak tanımlıyordu. Bu tür yaklaşımları ve söylemleri belgelerde vardır. Devrimcilere, devrimin öncü kadrolarına MİT ajanı, İran ajanı, bu da olmuyorsa CIA ajanı diyordu. Kim ki biraz özgürlükten, özgürlük için direnmekten söz ediyorsa onu her türlü kavramla kötülüyordu. Yüreği ancak buna yetiyordu, aklı ancak bunu alıyordu.

12 Eylül faşizmiyle hesaplaşma önce zindanlarda yaşandı

15 Ağustos Atılımı'na böyle bir süreçte gidildi. İyi biliyoruz biz, atılımı en çok engelleyen, sözde özgürlük için, demokrasi için mücadele yürüttüğünü söyleyenler oldu. Kürdistan'da oldu, Türkiye'de oldu. Türkiye'de de bir tane Taner Akçam diye birisi vardı. Aslında Türkiye devrimini Kenan Evren ve arkadaşları değil, bu kişilik yenilgiye uğrattı, tasfiye etti. Eğer böyle bir tasfiyecilik, Türkiye devriminin önüne 12 Eylül darbesi ardından dayatılmasaydı kesinlikle 1990'ların başı sadece Kürdistan'da ulusal diriliş devriminin yaşandığı bir dönem değil, Türkiye demokratik devriminin zafer kazandığı bir dönem olacaktı. Dikkat edelim '90'ların başı önemli bir tarihtir. Türkiye'nin öyle bir devrim yaşaması, dünyadaki gelişmelerin seyrini değiştirecekti. 1990 başından bu yana yaşananlar özgürlükten yana, demokrasiden yana, devrimden yana işleyen bir yirmi yıllık süreç olarak geçecekti. Demek ki bunların tasfiyeci eğilimleri anlık bir etki yaratmadı, bütün tarihi sürece yayıldı. Demek ki o tasfiyeci etki, sadece Türkiye'yi olumsuz etkilemedi, bütün insanlığın duruşunu, özgürlük yürüyüşünü olumsuz etkiledi. Tarihsel gidişin seyrini olumsuz kıldı.

Aslında bunlar faşizmin saldırıları karşısında ezilmiş, iradesini kaybetmiş

bir ruh halinin sonucu olarak ortaya çıktılar. 68 kuşağı denemelerin 71 direnişçiliğini, Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin o kahramanca duruşlarını devam ettiremediler. Tabii onların yiğit bir çıkışları vardı. Çok kahramancaydı, biraz da gözü karacaydı. Onları daha doğru bir çizgiye çekmek, daha örgütlü kılarak sürdürmek yerine bu sefer tersinden oportünizme, tasfiyeciliğe kayma oldu. Bu süreçte bunu düzelten, doğruya çeken önemli bir hareket olarak PKK hareketi Kürdistan'da doğup gelişti. Önder Apo gerçeği bütün bu süreçleri, olup bitenleri eleştiri özeleştirisi temelinde doğru değerlendiren, doğru dersler çıkartmayı bilen, doğru çizgiye çeken bir duruşu ifade etti. Bunun sonucudur ki, PKK'nin doğuşu doğru devrimci bir temelde oldu. Kürt halkına özgürlük için direnme çağrısı yaptı. 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı PKK'nin duruşu son derece bilinçli, planlı, örgütlü, doğru taktikler izleyen bir duruş olarak gelişti.

12 Eylül faşizmiyle hesaplaşma önce zindanlarda yaşandı. Aslında 12 Eylül faşizmine, onunla birlikte Kürdistan'daki soykırım rejimine karşı ilk büyük direniş, isyan çağrısı 1982 büyük zindan direnişiyle yaşandı. Mazlum Doğan'ın, Ferhat Kurtay ve arkadaşlarının, Kemal Pir, Hayri Durmuş ve diğer arkadaşlarımızın 14 Temmuz büyük ölüm orucu direnişinin anlamı buydu, tanımı buydu. 12 Eylül faşizmine en küçük bir taviz vermeden, geri adım atmadan ideolojik olarak, düşünsel olarak en büyük hesaplaşmayı cepheden parti adına, halk adına bu büyük militanlar, devrimciler gerçekleştirdiler. Bu kesinlikle parti çizgimizle bağlı, Önderlik çizgimizle bağlı bir direnişti. Önder Apo zindan direnişini çizginin doğru ve yeterli uygulanması olarak ortaya koydu. 12 Eylül faşizminin, onun şahsında Kürdistan'a dayatılan sömürgeci soykırım rejiminin düşünsel yenilgisi, ideolojik yenilgisi, bu bakımdan Kürt insanının, Kürt toplumunun kendi çıkarlarını gözetken bağımsız ve özgür bir düşünce ve irade kazanması Diyarbakır zindan direnişiyle gerçekleşti. Zindandaki ideolojik hesaplaşmada zafer kazanan Apocu çizgi oldu, PKK çizgisi oldu. Yenilgiyi yaşayan 12 Eylül faşizmi oldu, sömürgecilik oldu, gericilik oldu, soykırım rejimi oldu. Öyle büyük bir direnişti ki bu, her büyük direnişin ortaya çıkardığı gibi düşmana bile büyüklüğünü itiraf ettiren bir düzey ve karakterde gerçekleşti. 12 Eylül cuntasının şefi Kenan Evren bizzat Amed meydanında bu gerçeği itiraf etmek zorunda kaldı. Zindanı göstererek, "burada öyleleri var ki, kafalarını koparsanız düşüncelerinden ve inançlarından vazgeçiremiyorsunuz," dedi. Zindan direnişçiliğinin büyüklüğü, gücü karşısında yaşadığı yenilgiyi, zayıflığı, çaresizliği bu biçimde ifade ve itiraf etmek zorunda kaldı

En ağır kölelik düşünce köleliğidir

Burada şu çıkıyor: Aslında düşmanın en güçlü olduğu, en örgütlü, en hakim olduğu bir ortamda zindandaki hesaplaşma daha sonraki süreci belirledi. Eğer zindanlarda PKK direnişçiliği benzer oranda her alanda sürdürülebilseydi 12 Eylül faşizmine karşı siyasi askeri mücadele de çok daha kapsamlı olarak Türkiye genelinde ortaya çıkıp gelişebilecekti. Zindandaki tutumlar hem geç gelişti hem de zayıf kaldı. Dışarıya da zayıf yansıdı. Dolayısıyla Diyarbakır zindan direnişini yürüten PKK, o direnişin devamı olarak 15 Ağustos 1984 büyük gerilla atılımını ortaya çıkardı. 15 Ağustos Atılımı doğrudan bu zindan direnişinin bir devamı oldu. Zor koşullarda mücadele etmenin ruhu ve tarzı olan 14 Temmuz'un

“Diyalektik gelişme olarak ne kadar ideolojik başarı o kadar siyasi ve askeri başarı gelmektedir. Ne kadar ideolojik mücadele o kadar çok siyasi ve askeri mücadele! Önce ideolojik mücadele, kişilikte devrim yapmak, bağımsız, özgür düşünce ve irade kazanmak, sonra o temelde büyük bir siyasi askeri başarıyı gerçekleştirmek mücadele diyalektiği olmaktadır”

dağa taşırılmasını, ideolojik mücadelenin gerillaya dönüştürülmesini, zindanda, dar bir ortamda yaşanan mücadelenin dağda, şehirde, ovada, Kürdistan'ın dört bir yanında gerçekleşmesini sağladı. Böylece zindanda ideolojik zafer kazanan özgürlük hareketi sömürgeciliğin bütün vahşet, katliam ve saldırısına rağmen gerilla direnişini yürütmekte, bu direnişin gerektirdiği bedeli ödemekte en küçük bir zayıflık ve tereddüt göstermedi. Böyle bir kahramanlık çizgisinin gelişmesinde, cesaret ve fedakarlığın oluşmasında zindan direnişinin düşüncede yarattığı zaferin kuşkusuz belirleyici etkisi vardır. Gerillada bu kadar ısrar, gerillanın bu kadar kahramanlık çizgisinde gelişmesi kesinlikle zindan direnişinin ideolojik zaferi ile bağlantılıdır. 14 Temmuz büyük ölüm orucunda somutlaşan zindan direnişi neyi ifade etti? Soykırım rejiminin Kürdün beynini, zihnini, düşüncesini köleleştirme, teslim alma, sömürgeleştirme durumunu kırdı. Kürt insanını kendisi için özgür, bağımsız düşünür, görür, duyar hale getirdi. Yani sömürgeciliği, soykırımı can evinden vurdu.

Şunu bilmek lazım: En ağır kölelik düşünce köleliğidir, beyinsel kölelik, zihinsel kölelik. En kötü durum insanın kendi gerçeğini görememesi, kendini bilememesi, kendini anlayamamasıdır. Kendisi olmaktan çıkartılmasıdır. İşte Kürdistan üzerindeki egemenliğin diğer egemenliklerden farkı budur. Dikkat edelim başka ülkelerdeki sömürgecilikler bu konuda çok farklıdır. Sömürgeci kendisini her zaman uzak tutan, farklı tutan, ayırım çizgisi koyan, onun gibi olmayı kendisi için bir küçülme sayar. Sömürgecilerin kendisi gibi olmalarını dayatmasını kendisine hakaret olarak görür. Ama Kürt toplumuna, Kürdistan'a dayatılan sömürgeci sistem, soykırım sistemi böyle değildir. Tersine Kürdü kendisi olmaktan çıkartarak her bakımdan asimile edip, yok etmeyi ifade ediyor. Bu asimilasyonu bazılarımızın sandığı gibi sadece Kürtçeyi konuşup, Türkçe konuşur hale gelmekle sınırlı değildir. Dil asimilasyonu tabii en önde gerçekleşen, gözle en rahat görülen bir boyuttur. Bundan daha derini beyinsel bir asimilasyondur, ruhsal asimilasyondur, kültürel asimilasyondur. Bireyin ve toplumun kendi ölçü ve özelliklerini, değer yargı-

larını kaybederek başka değer yargılarıyla, ölçülerıyla donanması, onu içselleştirip, kabul edip onu yaşar hale gelmesidir. Kürt toplumuna dayatılan asimilasyon Kürdistan üzerindeki soykırımcı egemenliğin Kürt insanına ve toplumuna dayattığı işte bu oluyor. Dil asimilasyonu bunun sadece kolaylıkla görülebilen bir uç noktasıdır. Kesinlikle hepsi değil, özü değil, esası değildir. Bunun için de Türkçe konuşmayı bırakıp Kürtçe konuşmaya başlamak asimilasyon ortadan kalkmış olmaz. Bazıları öyle sanıyorlar. Özellikle Kürt milliyetçiliği kendisini böyle ucuz bir başarıya, zafere kilitlemiş görüyor ve bunu her şeyin önüne koyuyor. Bu yaklaşım ne doğrudur ne de gerçeğe ilgilidir. En kötü kölelik, en ağır işbirlikçilik, en tehlikeli ajanlık Kürtçe konuşularak da yapılabilir. İşbirlikçiliği ve ihaneti en çok da Kürtçeyi en iyi konuştuğunu düşünen bazıları yapıyor. Bu bakımdan Kürt toplumuna dayatılan egemenlik sisteminin birey ve toplum üzerindeki yok edici etkisini, bunun boyutunu, çerçevesini iyi görmemiz lazım. Dolayısıyla da bu egemenlik sistemine karşı daha kapsamlı ve bilinçli mücadele etmek lazım. Bütün egemenlik sistemlerinin, köleleştirmelerinin merkezinde de düşünce köleliği geliyor, beyinsel asimilasyon geliyor. Kürt'e uygulanan sömürgeci soykırım sistemi Kürt aydınını, Kürt insanını kendisi için gören, düşünen, kendi geleceğini anlayan, planlayan bir güç olmaktan çıkartarak o beyni kendi çıkarları için çalışan bir beyin haline getirmeyi hedefleyen bir sistemdir. Kemal Burkay vb isimlerin düşünceleri ve duruşları irdelenirse sömürgeciliğin, soykırım rejiminin bu konuda ne kadar da başarılı olduğu rahatlıkla görülebilir.

Zindan direnişi bu beyinsel sömürgeciliğe büyük darbe vurdu. Bu sömürgeciliği kırdı. Zindan direnişinin, Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin öncülüğünde gelişen o büyük direnişin derin anlamını burada görmek lazım. O büyük direniş her türlü asimilasyonun, köleliğin merkezi olan düşünsel ve ideolojik sömürgeciliği ve soykırımı kırdı. Bu temelde katliamını ortadan kaldırdı; ideolojik zafer kazandı. Kürt insanı ve toplumu olarak özgür ve demokratik bir temelde var olma ve yaşamının bilincini, iradesini, düşüncesini, ruhunu, zihniyetini ve tu-

tumunu ortaya çıkardı. Büyük devrim burada yaşandı. Büyük özgürlük devrimi bu temelde bir aydınlanma, bilinçlenme, irade kazanma devrimi olarak gelişti. Sömürgecilik, soykırım, zindan direnişiyle, esas itibarıyla Kürt insanının beyninde, ruhunda kırıldı, yenilgiye uğratıldı.

15 Ağustos Atılımı bu temelde gelişti. 15 Ağustos'a ilk kurşunu köleliğe sıkma biçiminde bir tanım getirildi. Bilim insanları böyle tanımladılar. Fakat şunu iyi bilelim ki: 15 Ağustos'un Kürt insanının kendine dayatılan köleliğe, beyinsel köleleşmeye, kötürümleşmeye ilk kurşunu sıkmayı zindan direnişi geliştirdi. Hem de zindan direnişi bunu düşmanın yuvasında, onun her türlü çabasına, tedbirine rağmen zafer çizgisinde başarıya ulaştırdı. 15 Ağustos bunu gerillaya taşıma çizgisidir, başarıyla taşımıştır. Hem zindan direnişi hem de onun gerilladaki temsili olan 15 Ağustos Atılımı özgür bir toplum, demokratik bir toplum olarak var olmak isteniliyorsa önce ruhta, bilinçte, düşüncede soykırımın, sömürgeciliğin etkisini kırmak, yok etmek lazımdır. Bu da bir düşünce devrimidir, bilinç devrimidir, irade devrimidir. Bütün bunların toplamı kişilik devrimi oluyor. Dolayısıyla 28 yıllık Kürdistan özgürlük devrimi, siyasi askeri devrim olmaktan çok öteye bir demokratik devrim olma, toplumsal devrim olma özelliği taşıyor. Ondan da öteye bir kişilik devrimi olma, düşünce devrimi olma, duygu devrimi olma, zihniyet devrimi olma özelliği taşıyor. Bu büyük zihniyet devrimini zindan direnişi başlattı, başarıyla gerçekleştirdi. 15 Ağustos büyük atılımı bunu gerilla direnişi, örgütlülüğü haline getirdi. 1990'lardan itibaren ulusal dilirliş devrimi haline geldi. Kürt kadını, kitlesel halde böyle büyük bir dilirliş devrimine öncülük etti. Yirmi iki yıldır da özgür yaşamdan asla vazgeçmemek üzere bu devrimi bütün zorluklarına, ağır bedellerine rağmen kararlılıkla sürdürüyorlar. Özgür yaşam için her türlü bedeli ödüyor, direniyor.

İnsanın gücü her türlü tekniğin üzerindedir

Bu bakımdan 15 Ağustos devriminin, PKK'nin öncülük ettiği devriminin en büyük boyutu kişilik devrimi olmasıdır. Aslında sömürgeciliği, düşmanı dışta siyasi ve askeri olarak yenmekten önce

onun kişinin bilinci, ruhu, psikolojisi, düşünce ve davranışları üzerindeki varlığını, etkisini kırma, böylece özgür bireyi, özgür kişiliği kişilik devrimiyle ortaya çıkarması, gerçekleştirmesi oluyor. Şunu hep görüyoruz: Diyalektik gelişme olarak ne kadar ideolojik başarı o kadar siyasi ve askeri başarı gelmektedir. Ne kadar ideolojik mücadele o kadar çok siyasi ve askeri mücadele! Önce ideolojik mücadele, kişilikte devrim yapmak, bağımsız, özgür düşünce ve irade kazanmak, sonra o temelde büyük bir siyasi askeri başarıyı gerçekleştirmek mücadele diyalektiği olmaktadır. Şimdi gerillaya bakıyorlar, PKK'ye bakıyorlar, Kürtlerin bu direncine bakıyorlar; nasıl yaşıyor diye hayret ediyorlar. Kimisi çok büyük orduları olduğundan, büyük silahları olduğundan, kimisi paraların varlığından dolayı bu gücü gösteriyor diyorlar. Halbuki gerçek öyle değildir. Bazıları sanıyor gerilla askeri tekniğe ve taktiğe çok bağlı bu nedenle kimsenin başaramadığını başardığını sanıyorlar. Bu da doğru değildir. Bu direnişin gücü ne siyasi deha olmaktan geliyor, ne büyük askeri güçten, ne fazla silah ve cephane sahibi olmaktan geliyor. Tersine bu koşullarda en zayıf, en sınırlı bir durum yaşıyor. Direnişin gücü; düşüncesinden geliyor, ideolojisinden geliyor. Kişiyi düşünsel, manevi olarak yeniden yaratma, yeniden şekillendirmesinden geliyor. Özgürlük devrimini kişilik devrimi olarak gerçekleştiriyor. Özgürlük devrimini toplumsal devrim, demokratik devrim olarak gerçekleştiriyor. Yeni özgür insanı, özgür toplumu ortaya çıkardıkça o özgürlük bilinci, özgürlük ruhu her türlü baskıya, saldırıya karşı kahramanca direniyor. İdeolojik ve kişilik devrimi her türlü kaba, maddi, siyasi, askeri baskı karşısında en güçlü silah oluyor. En büyük direnme kaynağı oluyor. PKK tarihinde net şunu görüyoruz: İnsanın gücü her türlü tekniğin üzerindedir. İnsanda ortaya çıkan düşünce gücü her türlü siyasetin ve askerlik gücünün üzerindedir. Yenilmez olan, gerçek olan, başarı kazandıran kesinlikle doğru düşünce, doğru yaşam, doğru duruş, doğru tutumdur. Bireyin ve toplumun özgür düşünce ve duruşa sahip olmasıdır. Özgür düşünce temelinde bireyin ve toplumun kendini örgütlü kılmasıdır. Güç de buradadır, irade de buradadır. Yenilmezlik kesinlikle kendini burada ortaya koyuyor. Kürt insanı, Kürt toplumu, PKK gerçeği böyle bir gücü zindan direnişiyle kazandı, 15 Ağustos atılımı ile kazandı.

Dolayısıyla günümüzde de kahramanlık çizgisinde devam eden fedai duruşunu büyük zindan direnişi yarattı. 15 Ağustos kahramanlık atılımı Kemallerin, Hayrilerin, Mazlumların, Akiflerin, Ferhatların, Alilerin, Necmilerin, Mahmut, Eşreflerin, Cemallerin bu fedailik çizgisini devam ettirdi. Fedai çizgisinde direnen bir hareket, fedaileşen kadın, fedaileşen halk yarattı. Şimdi bu büyük fedailik ruhu ve bilinci esasında büyük yenilmez güç kaynağı oluyor. 15 Ağustos Atılımından, onun temel güç kaynağının nerede olduğu gerçeğinden böyle söz edebiliriz. Buradan baktığımızda 15 Ağustos Atılımı'nı zindan direnişiyle birlikte büyük bir düşünce atılımı, düşünce devrimi olarak tanımlamalıyız. Özgür ve bağımsız bir düşünce kazanma, kendisi için düşünen, kendi gerçeğini gören özgür insanı ve toplumu yaratma atılımı olarak görmeliyiz, değerlendirmeliyiz. Bu düşünce devriminin siyasi ve askeri mücadeleye taşınması adımı da 15 Ağustos büyük gerilla atılımıyla gerçekleştirilmiştir. Siyasi mücadeleyi büyük gerilla atılımıyla sürdürme gerçeği düşünce devrimi ile birlikte yürütüldükçe, bu temelde fedai çizgisinde mücadele edilir hale geldikçe büyük bir cesaret

ve fedakarlık kazanıldıkça, bunda ısrar edildikçe gerillanın başaramayacağı bir gücün, işin olmadığını, yenemeyeceği bir gericiliğin olmadığını bu 28 yıllık gerilla duruşu açığa çıkardı.

Şimdi diyorlar ki silahla bir şey olmaz. Aslında bugün bu tür sözleri sarf edenler 28 yıl önce de aynı şeyi söylüyorlardı. Biz bu sözleri de çok duyduk, kulaklarımız çok aşına. Bunu söyleyen kişileri de çok iyi biliyoruz. Aynı kişilerdir hepsi. Ölmediler, yaşıyorlar, tarih devam edip gidiyor. 28 yıl önce gerilla direnişine 'terörizm!' diyenler bugün kalkmışlar 'silahla bir şey çözülmez, silahın artık zamanı geçti,' diyorlar. Aslında onlara göre önceden de silahın zamanı değildi. Şimdi bundan sonra silahın etkisi kalmamıştır demeleri bundan önce silahın kullanışını doğru ve meşru olduğunu, geliştirici olduğunu kabul etmiş oluyorlar. O da kendilerinin 28 yıl, 29 yıl önce silahlı direnişe karşı çıkan, düşüncelerinin yanlışlığını itiraf etmek anlamına geliyor. Biraz utangaçça, gizliden gizliye itiraf ediyorlar, ama PKK direnişi karşısında kendi yanlış, yalan aldatıcı düşüncelerini itiraf eder noktaya gelmeleri de mücadelenin gücünü ortaya koyuyor. Hala bunu açıktan söyleyemiyorlar. Herhalde yüzleri tutmuyor. Öyle anlaşılıyor ki yaşadıkları müddetçe de yapamayacaklar. Doğru bir özeleştirme vererek özgürlükten yana, Kürt halkının, toplumunun özgürlükten yana saflarına geçemeyecekler. Onlara göre hiçbir zaman silahlı mücadele doğru olmadı ki! Kendi korkularını, yüreksizliklerini, basit yaşam alışkanlıklarını düşünce diye ortaya sürüyorlar, toplumun önüne koyuyorlar. Bütün bunların hepsi bir yalan oluyor, aldatma oluyor, demagoji oluyor.

15 Ağustos Atılımı 28 yılda Kürdistan tarihini tersine çevirdi

Silahlı direniş dün olduğu gibi bugün de geliştiricidir. İhtiyaç oldukça da başka çere kalmadıkça, dikkat edilirse büyük devrimsel hamleler yaratmak, özgürlük devrimini geliştirme gücüne sahiptir. Mevcut gelişmeler bu tür sözler söyleyenlerin hepsini yalanlıyor. 15 Ağustos gerçeğinin bu boyutunu da görelim. Şunu bilelim: Başka çare olmadığında, egemenlik sistemi, silahlı direniş yürütme dışındaki bütün kanalları kapattığında silahlı direniş, gerilla direnişi zorunludur, geliştiricidir. Direnişte ısrar edilir, onun istediği bedel ödenir, onun için cesaret ve fedakarlık gösterilirse gerilla direnişi de büyük sonuçlar ortaya çıkarır. Kürdistan gerçeği bunu kanıtıyor. Bazıları sanıyor Kürdistan gerilla için açık ve elverişliydi de PKK kolaylıkla gerillayı geliştirdi. Hayır! Kuşkusuz coğrafyası uygun, yani doğru bilinç verilirse Kürt insanı savaşkan, direngen, cesur ve fedakardır. Ozanın dediği gibi, teke tek dövüşte yenilmeyen bir karakterleri vardır. Ama sömürgeci soykırım rejimi altında öyle bir insan ve toplum ortaya çıkartılmış ki Önder Apo'nun deyimiyle kapısının önündeki tavuğa gösterdiği bir ilgi kadar bir ilgiyi siyasete, özgür yaşama, kimliğe, kültüre, dile gösterilemeyecek duruma getirilmiştir. Yürek diye, cesaret diye, örgütlülük diye bir şey bırakılmamıştır. Örgütlü yaşam ve direnişte zayıflık yaşayan toplumsal duruma bir de asimilasyon ve soykırım da bindirilince ramparça edilmiş, sadece toplumsal olarak değil, birey olarak, kişilik olarak da dağıtılmış, gerçeği göremeyen, çıkarını bilemeyen, kendini

“PKK çizgisinde bir direniş olmadıkça bu dünyada Kürt varlığının olması, Kürt özgürlüğünün gelişmesi, kendini sürdürmesi mümkün değildir. Gerçekler bunu kanıtıyor. Tarih bunu net bir biçimde gösteriyor. O nedenle PKK gündemden hiç düşmüyor. PKK üstünde pazarlıklar yapılıyor. PKK'ye karşı KDP'nin, Güney'in varlığı tanınıyor. Bütün bunların hepsi PKK'nin varlığı ve direnişi sayesinde oluyor”

örgütleyemeyen, kendine herhangi bir gelecek biçemeyen bir insan ve toplum gerçeği ortaya çıkmıştı. Özcesi sömürgeciliğin Kürt insanı ve toplumundaki açtığı yaralar derindir. Hala da izleri çok derin olarak yaşıyor. Öyle kolay silinecek, kolay giderilecek yaralar olarak görmemek lazım.

Kürtler üzerinde uygulanan sadece dıştan bir kaba baskı, egemenlik sistemi değil ki onu kaldırdık, baskı bitti, kurtulduk diyelim. Hayır, öyle değil. Toplumun derinliklerine kök salmış, bireyin ruhuna, vicdanına, yüreğine, bilincine işlemiş bir egemenlik sistemi söz konusudur. Dolayısıyla coğrafyanın elverişliliğine, insanların doğru bilinçlendirildiğinde mücadele etme cesaret ve fedakarlığına sahip olmalarına bakıp Kürt gerçeğini bir bütün olarak doğru değerlendiremeyiz. Kürdistan'da sömürgeciliğin yarattığı 1970'lerdeki toplum özgürlük bilincinden uzaklaşmış, ulusal kimlikten kopmuş, başkalaşmaya, kendini inkar etmeye koşan, zafer kazanmadan umudunu, iradesini, inancını kaybetmiş, bütün örgütlülüğü dağıtılmış bütün güç kaynaklarından kopartılmış bir toplum ve bireydi. Böyle bir toplumsal ortamda gerillayı geliştirmek, direnişi sürdürmek kolay değildir, çok zordur. Kimse kolay sanmasın. Başka yerlerde daha kolaydı. Başka nedenlerle PKK Kürdistan'da gerillayı kolay geliştirebildi, Kürdistan'da gerilla tuttu, ama Türkiye'de tutmazdı diyenler var. Hayır, Türkiye'de daha güzel, daha güçlü gelişirdi. Çünkü '71'deki silahlı çıkışın devam etmemesinin nedenleri var, eksikleri var, hataları vardı. Onları giderebilseydi, erkenden öncülük düzeyinde yenilgiler almasaydı, sonradan ortaya çıkan öncüllüklerdeki zayıflıklar olmasaydı Türkiye'de gerilla yetmişlerde gelişebilirdi. '80'lerde PKK ile birlikte Kürdistan'da gelişen gerillanın daha mükemmeli Türkiye'de yürütülebilirdi. Özcesi, silahlı direniş dışında bütün yolların kapandığı, silahlı direnişin gerekli ve meşru hale geldiği, zeminin oluştuğu her yerde eğer gerillada ısrar edilir, ihtiyaç duyduğu cesaret ve fedakarlık gösterilirse her yerde gerilla gelişebilir. PKK direnişi bunu kanıtıyor. Bu gerçeği de görelim, bu sonucu da çıkartalım.

15 Ağustos Atılımı bu 28 yılda Kürdistan tarihini tersine çevirdi. Bugün Kürdistan'da özgürlük adına, demokrasi adına ruhta, bilinçte, duyguda, düşüncede, davranışta, örgütlülükte, yaşamda ne varsa hepsi 15 Ağustos Atılımı temelinde gelişti. Biz böyle deyince bazıları diyor, PKK kendisini çok abartıyor, kendisini her şeyin merkezine koyuyor. PKK dışında direniş yok muydu? Evet, PKK dışında da özgürlükten ve demokrasiden söz edenler vardı. Kemal Burak'ın ki gibiydi. Nerededir, bu adamın tarihini inceleyelim. Onlardan da zindanlara düşenler oldu. 12 Eylül faşizmi karşısında kaç zindan direnişi geliştirdi? 12 Eylül'le

birlikte kendisi yurtdışına çıktı, otuz bir yıl ne yaptı? Kime, nerede çalıştı, Kürtler için ne yaptı, ne kadar Kürt'ü örgütledi, mücadeleye sevk etti? Mücadele eden Kürtlere karşı ne yaptı? Ajanlık mı yaptı, yurtseverlik mi yaptı? Bunları ölçelim. Güney Kürdistan'da şimdi bir devletçik geliyor. Peki, neden 1970'lerde olmadı? Güneyliler o zamanlar daha güçlüydü. Irak yönetimi bundan daha fazlasını vermeye hazırdı. 1971'de Bağdat yönetimi otonomi imzalarken Ankara yönetimi engel koyduğunda niye Bağdat yönetimi de Güney Kürdistan örgütleri de engel olamadılar, önleyemediler? 1975'te ne yaşandı? Güney Kürdistan'ın güçleri 1980'den itibaren neye dayanarak yeniden örgüt oldular, kongre yapabildiler, konferans yaptılar, direnme konumuna geçebildiler? Tabii her şey PKK ile olmadı. Böyle demek doğru olmaz. PKK'nin mücadelesi dışında konjonktürel gelişme de onların gelişmesine hizmet etti. Örneğin İran-Irak Savaşı'ndan yararlandılar. Fakat Doğu Kürdistan'daki örgütler yararlanamadı. O savaş Doğu Kürdistan'a tersinden yansıdı. Var olan gücün de kaybedilmesi oldu. Eğer Güney Kürdistan'da var olan gücün kaybedilmesi değil de kaybedilenin yeniden kazanılması ortaya çıkmışsa bunun Kuzey Kürdistan'daki gelişmelerle bağı kopmaz düzeydedir. Eğer bugün Güneyli siyasi güçlerin bir direnci varsa bunda PKK'nin varlığının etkisi çok önemlidir. Güney Kürdistan'daki bütün gelişmelerin, Kuzeyde PKK ile sağlanan gelişmelere dayandığını inkar etmek gerçeklerden hiçbir şey anlamamak olur.

Kürt özgürlüğünün ve bağımsızlığının çizgisini PKK temsil ediyor

Kuşkusuz herkes mücadele etti. Birçok kesimin bu gelişmelerde payı var. Ama süreci belirleyen, her şeyi ayakta tutan kim? Onu görmek gerekli. Bugün bile bazıları diyorlar, işte PKK Kürt sorununun çözümüne engel oluyor, PKK olmazsa Güney Kürdistan bağımsız olacak. Bunların hepsi safsata. Bu yönlü Türkiye'yle, Amerika'yla Güneyli Kürtler anlaşma yaparlar, Güney Kürdistanlı siyasi güçlerin varlığını sürdürmek için bazı anlaşmalar çıkar, denilmektedir. Bir zamanlar bizim de bu tür düşünceler ortaya koyduğumuz olurdu. Ancak şimdi söyleyebiliriz ki, bunların gerçeğe hiçbir payı yok. Yetersiz düşüncelerdir. Aslında Kürdistan üzerindeki egemenliği, dolayısıyla PKK direnişinin anlamını, derinliğini yeterince kavrayamayan, anlayamayan bir zihniyetin ürünü oluyor bu düşünceler. Şunu herkes iyi bilmeli: PKK çizgisinde bir direniş olmadıkça bu dünyada Kürt varlığının olması, Kürt özgürlüğünün gelişmesi, kendini sürdürmesi mümkün değildir. Gerçekler

bunu kanıtıyor. Tarih bunu net bir biçimde gösteriyor. O nedenle PKK gündemden hiç düşmüyor. PKK üstünde pazarlıklar yapılıyor. PKK'ye karşı KDP'nin, Güney'in varlığı tanınıyor. Bakanlar, başbakanlar Hewler'e gidiyorlar, Hewler yönetimi, Güney Kürdistan yönetimi devlet başkanı gibi başkentlere karşılanıyor, ağırlanıyorlar. Şunu herkes bilmeli ki: Bütün bunların hepsi PKK'nin varlığı ve direnişi sayesinde oluyor. PKK bugün yok olsa yarın yok olacak olan, ya da kendine dünyada sürgünde yer arayacak olan, karakol komutanlarıyla görüşebilmek için çaba harcayacak olan Güney Kürdistan siyasi güçleri olur. Dolayısıyla onların varlığını, bugünkü düzeyi yaşamaları da PKK'nin varlığıyla ve cepheden inkar ve imha sistemine, soykırım sistemine karşı savaş yürütmesiyle belirlediği tartışma götürmez bir gerçektir.

Bunu hem iyi anlayalım hem de iyi savunalım. Bu konuda utangaç olmaya, abartı olmasın diye gerçeği ifade etmeye uzak durmaya hiç gerek yok. Bugün PKK olur, yarın başka bir adla olur, hangi isimle olur hiç önemli değil. Önemli ve belirleyici olan çizgi duruşudur; ideolojik, siyasi, askeri mücadele çizgisidir. Bugün Kürt özgürlüğünün ve bağımsızlığının çizgisini PKK temsil ediyor. Yarın başka bir ad da bunu yapabilir. Ama bu çizgi esastır, önemlidir. Bu çizgi özgürlüktür, bu çizgi eşitlikçidir, bu çizgi insanlığın özgür, eşit, demokratik, sosyalist yürüyüşünün bir parçasıdır. Dünya gericiliğine, devletçi egemenliğe karşı bir çizgidir. O bakımdan en özgürlükçü, en eşitlikçi, en adil, en demokratik, en sosyalist çizgi gerçek Kürt bağımsızlığını ve özgürlüğünü öngören çizgidir. Bunu duyguda, düşüncede, ruhta yaratan, bunu yaşamda, siyasette, askerlikte örgütleyip temsil eden çizgi bu çizgidir. İşte 15 Ağustos Atılımı böyle bir çizgiyi yarattı, geliştirdi. Böyle bir çizgiyi belli düzeyde örgütlü hale getirdi. Bir direniş konumu yarattı. Kürtler özgürlük bilincini, duygusunu, düşüncesini, fedakarlığını, örgütlülüğünü, siyasetini, askerliğini, silahını, silahsızını her şeyini bu gerçeklikten aldılar. Özgürlük için direnen bir halk bu çizgi temelinde, bu direniş içinde yaratıldı. Özgür birey, özgür kişilik böyle gelişti. Kadın özgürlük devrimi, özgür kadın hareketi böyle ortaya çıktı. Kürt insanının, toplumunun özgür olarak kendini yeniden var etmesi, dolayısıyla Kürdistan'ı dünya gericiliğinin güç aldığı, egemenlik kurarak baskı oluşturduğu bir alan olmaktan çıkartılarak insanlık için, Ortadoğu halkları için özgürlük, eşitlik ve demokrasi kalesi haline getirilmesi, bugün bütün halkların umudu kılınması, heyecan duyduğu, güç aldığı alan haline gelmesi böyle sağlandı.

15 Ağustos Atılımı'nın ulusal olmanın, yerel olmaktan çok öteye bölgesel

olma, evrensel olma, küresel olma boyutları var. Kürdistan için ne kadar ulusal kimlik, bilinç, irade, özgürlük hareketiydiyse Türkiye için de o düzeyde bir özgürlük ve demokrasi hareketiydi. 15 Ağustos Atılımı kesinlikle 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı bir demokratik Türkiye atılımıydı, demokratik Türkiye direnişiydi. 28 yıllık direniş bu temelde gelişti. Türkiye'de demokrasi adına ne varsa her şey bir yönüyle temsilini burada buldu. Bu da bu demokratik duruşun hem düşünsel bağı, çizgisini yarattı, hem mücadele duruşunu ortaya çıkardı, hem de siyasi gücünü yarattı. Bugün herkes bunu görüyor. Şunu kimse inkar edemez: 12 Eylül faşist askeri rejiminin çözülme, darbe yeme, aşınmasına dair Türkiye'deki her türlü gelişme 15 Ağustos Atılımı temelinde Kürdistan'da yürütülen direniş sayesinde oluyor. O direnişin etkisiyle oluyor. Ya bu direniş kırıyor değiştiriyor, ya da bu direnişe karşı mücadele edebilmek için özel savaş kapsamında değişiklik yapmak zorunda kalıyorlar. Ya doğrudan direniş değiştiriyor ya da direnişin dolaylı etkisi olarak ortaya çıkıyor. Şimdi herkes bu gerçeği daha fazla görüyor.

Kürdün bu 15 Ağustos Atılımı ile ortaya çıkan özgürlük iradesi esas alınmadıkça Türkiye'nin sorunları çözülmez, Türkiye'de gerçek demokrasi gelişmez. Özgürlük olmaz, eşitlik olmaz, demokrasi olmaz. Ezilenler özgürlüğe kavuşamaz. Emekçiler, işçiler, memurlar emeklerini, haklarını aldığı, demokratik bir yaşama kavuşamazlar. Gençler ülkelerinin imkanlarını kendi geleceklerine bağlandığı, seferber edildiği bir özgür gelecek edinemezler. Kadınlar özgürlük bilincine kavuşarak özgürlük iradesi, duruşu ve direnişi gösteremezler. Bu gerçekliğin doğruluğu gittikçe daha iyi anlaşılıyor. Aslında bu konuda geç kalındı. Ezilenlerin bu gerçeği anlama ve buna sahip çıkmasından daha çok bazı egemen çevreler bu durumu gördüler; Kürdistan'daki direnişin Türkiye üzerindeki siyasi etkisini görerek bu etkiyi kendi iktidarları için kullandılar. Acı ama gerçek olan durum bu. Süleyman Demirel Kürt direnişi sayesinde yeniden Başbakan ve Cumhurbaşkanı oldu. Ecevit Kürt direnişi sayesinde yeniden güç buldu. Çillerler, Mesut Yılmazlar buna dayanarak Başbakan oldular. Mevcut durumda bizim mücadelemize dayanarak iktidar olan AKP gerçekten yürek acı mızdır. Otuz yıl öncesinin, 12 Eylül faşizminin kuyrukçusu olan, Türkiye'nin en zayıf, toplumdan en kopuk çevreleri bugün yüzde elli oy alan, on yıl iktidarda kalan, Türkiye'nin her şeyine el koyma tutumuna ulaşan bir güç haline geldiler. Gerçek de bu, acı olan da bu. Kürdistan'daki direnişin Türkiye siyaseti üzerindeki etkisine dayanarak yaptılar bunu. Bu etki mevcut egemen siyaseti, partileri kırdı fakat oluşan boşluk, demokratik sol çevreler tarafından doldurulamayınca işte boşluğu bu çıkarıcı, çok pragmatist olan AKP güruhu doldurdu. On yıldır da buna dayanarak iktidar oldular, iktidarlarını geliştirmeye çalışıyorlar. Şimdi Kürt direnişiyle karşı karşıya gelince, Kürt direnişinin çetinliğini görünce gerçeğe yüz yüze geliyorlar. Neye dayanarak iktidar olduklarını daha iyi anlıyorlar, görüyorlar.

15 Ağustos Atılımı'nın Türkiye demokratik devrim atılımı olduğu kadar Ortadoğu devrim atılımı olma karakteri de var. Devrimimizin etkisi bu son dönemde Arap alemine, Arap demokrasisine çok daha fazla yansıyor. Özellikle Suriye'deki durum Kürt-Arap ilişkilerini, ittifaklarını geliştirdiği gibi Kürdistan'daki özgürlük devrimi Arabistan ve Arap toplumunda etkisini daha fazla artırıyor, bu devrimi yayıyor. Bu etki gittikçe daha

“15 Ağustos Atılımı'nın ulusal olmaktan, yerel olmaktan çok öteye bölgesel olma, evrensel olma, küresel olma boyutları var. Kürdistan için ne kadar ulusal kimlik, bilinç, irade, özgürlük hareketiydiyse Türkiye için de o düzeyde bir özgürlük ve demokrasi hareketiydi. 15 Ağustos Atılımı kesinlikle 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı bir demokratik Türkiye atılımıydı, demokratik Türkiye direnişiydi. 28 yıllık direniş bu temelde gelişti”

çok da güçlenecek, genişliğine ve derinliğine daha fazla yayılacak. Arap baharı denen isyan hareketinin Kürdistan'da 28 yıldır süren özgürlük direnişiyle kopmaz bağı var. Belki bu sübjektif bir bağ değil, örgütsel bir bağ değil, ama objektif olarak bu bağ kesinlikle vardır. ABD'nin tavır alması, büyük Ortadoğu projesi temelinde Ortadoğu'da değişiklik yaratma isteğiyle bu gelişmeler olmuyor. Tam tersine Kürt halkının I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı Ortadoğu statükosunu reddetmesi, bu statükoyu yıkmak üzere 28 yıllık savaş yürütmesi sonucunda bu gelişmeler oluyor. Statükoyu yıkan, parçalayan Kürt devrimidir, Kürdistan devrimidir, Kürdistan özgürlük direnişidir. Farklı ele almamak lazım. Sezar'ın hakkını Sezar'a verelim.

15 Ağustos Atılımı büyük bir aydınlanma hareketi

ABD'nin bölgedeki statükoyu parçaladığını ve bunun mevcut gelişmelere yol açtığını söyleyenler var. Bu doğru değildir. Mevcut gerçeği farklı göstermenin söylemidir. ABD, Kürdistan özgürlük devriminin Ortadoğu'daki bu ulus devletçi statükoyu parçalayarak demokratik Ortadoğu devrimini gerçekleştirmesi karşısında bu gelişmeleri engellemek, Ortadoğu'da kapitalist hegemonyayı yeniden tesis etmek, sürdürülebilmek için saldırı yürütüyor. Olup bitenleri doğru ortaya koyalım, doğru tanımlayalım. Yanlış anlama kesinlikle olmamalı. Zaman zaman bize de yansıyor bu yanlışlıklar. Örneğin sanılıyor ki Suriye'deki değişimi en çok Türkiye istiyor, AKP hükümeti istiyor. Ama son gelişmeler ortaya çıkardı ki AKP hükümeti aslında Suriye'de değişiklik istemiyor. Suriye'de Kürdistan Devrimi'nin ve Arap isyanının dayattığı değişikliğin Suriye'deki sistemi değiştirmesini önlemek için alelacele Beşar Esad'ı düşürüp mevcut gerici despotik diktatörlüğü yaşatmak istiyor. Ne değişikliği, aksine değişimi önlemek istiyor. Türkiye statükoyu korumak istiyor. Suriye'deki sistemin değişmesi yönünde biraz adım atılınca hemen ortaya fırlıyorlar, 'biz değişim istemiyoruz, Suriye'nin birliğinden yanayız, merkezi sistemin egemenliğinden yanayız,' diyorlar. Nitekim herhangi bir demokratik gelişmeye karşı müdahale için bütün ordularını sınıra yığdılar. Nerede değişim? Gerçekçi olalım biraz. AKP'nin bu çizgisi ABD'nin çizgisinin ta kendisidir. Bundan dolayı zaten aralarında birlik var, ittifak var. Dolayısıyla ABD müdahalesini öyle Ortadoğu'da statüko değiştirme müdahalesi olarak tanımlamak gerçekten de Amerika'ya hiç de hak etmediği ve düşünmediği bir değeri bahsetmek olur.

Sovyetler çözülüşüyle birlikte Ortadoğu'nun farklı değişimler yaşama ihtimali karşısında Ortadoğu'yu denetlemek için ve Kürdistan'da gelişen özgürlük devriminin bütün Ortadoğu'daki değişime, yön verme ihtimalini engellemek üzere ABD müdahalesi gelişti. Körfez Savaşı, Çekiş Güç Operasyonu ve oluşan Güney Kürdistan oluşumuyla neyi öngördü? PKK'nin Güney Kürdistan'a girişini engelledi. Ardından PKK'yi Kuzey'de sınırlamaya çalıştı. Uluslararası komployla PKK'yi tasfiye etmek istedi. Aslında on dört yıldır uluslararası komploya karşı yürütülen savaş Kürdistan özgürlük mücadelesinin etkisiyle Ortadoğu'nun kendi dinamikleriyle demokratik değişim ve devrim yapmasını engellemeye yönelik ABD'nin bu politikasına karşı böyle bir demokratik devrim adımı geliştirmek mücadelesi oluyor. Kürdistan devriminin böyle bir karakteri olduğu tartışma götürmez bir gerçekliktir. Önümüzdeki süreçte bu daha çok görülecek. Güncel gelişmeler bu karakterini daha

iyi açığa çıkıyor. Suriye'de gelişmeler derinleştikçe PKK gerçeğinin, Kürdistan özgürlük devriminin bu karakteri daha iyi açığa çıkacak. Güney Kürdistan'da bu nedenle PKK'nin önü alındı. Yoksa şimdi Güney Kürdistan da Irak'ta çok kapsamlı demokratik ve özgürlükçü sisteme kavuşurdu. Sistem buradan PKK'nin hem Kürdistan özgürlük devrimini zafere götürme hem de bunu bir Ortadoğu devrimine dönüştürme yönelimini engellemeye, kuşatmaya çalıştı. Güney Kürdistan'daki barajlama bunu ifade ediyor.

15 Ağustos Atılımı işte bütün bunları ortaya çıkardı. 15 Ağustos Atılımı büyük bir aydınlanma hareketi oldu. Bu karakteri üzerinde de durmalıyız, bugünün anlaşılması açısından da çok çok önemli. Dikkat edelim, Kürdistan gerçeğini de, Ortadoğu gerçeğini de, kapitalist dünya hegemonya gerçeğini de daha iyi açığa çıkardı. Reel sosyalizm temelindeki bloklaşma aslında kapitalizmin o gerici, faşist emperyalist karakterini gizliyordu. İki blok arasındaki çatışmaya dönüşmüştü. Ben değilsem sen, bloklar çatışması yaratıyordu. Özellikle Ortadoğu gerçeği o bloklaşma içerisinde çok fazla gizlenen bir gerçeklik oldu. Filistin direnişi biraz bunu kırmak için çaba harcadı, belli etkileri oldu, ama derinlik kazanmadı, yeterli olmadı. Giderek bu blok hegemonyası tarafından içselleştirildi, teslim alındı. Kürdistan'daki direniş bütün bunları aşan, kıran gerçekliği kesinlikle içinde taşıyor. PKK devrimi, 15 Ağustos Atılımı bütün bunları aştı, kırdı. Blokları da aştı. Kürdistan gerçeğini, Kürdistan'a dayatılan sömürgeci soykırım gerçeğini aydınlatmıştı kadar Ortadoğu'daki sistemi de, statükoyu da aydınlatmıştı. Neydi, ne değildi, kimin çıkarına oldu, kim kurdu, neyi ifade ediyor, bu Ortadoğu kimin Ortadoğu'su, tarihiyle bağı ne, gelecek açısından ne tür tehlikeler taşıyor? Bu gerçekleri şimdi Kürdistan Devrimi'nin aydınlatıcılığında daha iyi görüyoruz. Dolayısıyla dünya gerçeğini aydınlatmış, aydınlatıcı oldu. Büyük bir dünya hareketi olduğunu kabul etmemiz lazım. Gücü de bu aydınlatıcılığından ileri geliyor. Gücü, ideolojik duruşu ve başarısının dandır. Bireyle, toplum değişimini, devrimini, toplumsal devrimi, demokratik devrimi, kültür devrimini esas alması ve öne çıkarmasındandır. Siyaseti ve askerliği bunlara bağlı geliştiriyor.

Kürdistan devrimi siyasi askeri çözüm yeterince sağlayamamış. Kürt varlığı hala tehdit altındadır. Bu bir eksiklik. Fakat bütün bunları ortadan kaldıracak ve telafi edecek derinlikte gelişmeleri de 15 Ağustos Atılımı ortaya çıkardı. Bu

gerçeği de görelim. Siyasi askeri bakımdan sonuçları yetersiz olabilir, ama ideolojik, kültürel, sosyal boyutlarda ortaya çıkardığı kazanımlar kesinlikle güçlüdür, derindir. Kürdistan açısından derindir, güçlüdür, Türkiye ve Ortadoğu açısından böyledir. İnsanlık açısından büyük önem taşıyor. İnsanlığın özgürlük yürüyüşünde ciddi bir etken oluyor. Bunu şimdi Türkiye devrimci demokratik hareketi, sol-sosyalist hareketi daha iyi görüyor, anlıyor. Arap isyanı kesinlikle Arap demokratik devriminde, Ortadoğu devriminde, Kürdistan özgürlük mücadelesinin rolünü daha iyi görüyor, görececek. Önümüzdeki süreçte bu rolün daha da iyisini heyecanlanarak görecektir. Özgür insanlık 15 Ağustos Atılımı'yla gelişen Kürdistan direnişin rolünü, etkisini, katkısını önümüzdeki süreçte daha çok katıyacak, daha çok görececek, daha çok onunla bütünleşecek, ona daha büyük bir anlam ve değer verecektir.

29. atılım yılı bütün bunları geliştirmeye, daha fazla yaşanılır kılmaya aday bir yıl. Bu yıla daha büyük bir iddiayla giriyoruz. 28. yılda da büyük kazanımlar sağladık. Her şeyden önce Kandil savaşında önemli sonuçlar aldık. Bir AKP-ABD komplosunu orada bozduk. Kendi çıkarları doğrultusunda İran'ı kullanarak çok yalancı, sahte bir biçimde o en çok 2500 yıllık devlet geleneğine sahip olan bir siyasi merkezi kullanarak özgürlük hareketimizi arkadan vurma komplosunu boşa çıkardık. Dikkat edin siyaseti en iyi biz biliyoruz diyenler bile AKP'nin ve ABD'nin oyununa nasıl geldiler. Kendi ayaklarına kurşun sıkar duruma düşmüşlerdir. Bu gerçekleri de onlara PKK gösterdi, Kürt direnişi gösterdi. Onları da kendi gerçeklerini göremez, Ortadoğu'daki durumlarını anlayamaz durumdan PKK çıkardı. Kandil savaşının hem direniş hem de politik çözüm arayışlarının böyle bir rolü vardır, etkisi vardır. Bu gerçeği iyi bilmek lazım. Çok tehlikeli bir komploydu. Direnerek ve uzlaşarak bulduğumuz çözüm bu komployu boşa çıkardı, kırdı. AKP hükümeti şimdi yana yana onun nasıl yeniden yaratılacağına arayışı içinde. İran ilişkisinin kendisine ne kadar hizmet ettiğini bu yaklaşımlarda daha iyi görüyoruz.

Batı Kürdistan'daki gelişmeler tüm parçaları etkileyecek

Diğer yandan Rojava'daki gelişmeler 28. 15 Ağustos Atılım yılının yarattığı en büyük gelişmelerdir. Gerçek bir halk devrimi yaşanıyor. Bugün dünyanın en özgür noktaları Batı Kürdistan'da oluş-

muş durumda. Afrin'de, Kobani'de, Derik'te, Qamişli'de, Amude'de bu durum yaşanıyor. Önderlik çizgisinde direniş sebatla sürdürülür. Doğru yürütülürse nasıl kalıcı sonuçlar alma gücüne sahip olduğunu, bu özellikleri içinde taşıdığını Rojava devrimi net gösteriyor. Yine Kürdistan Devrimi'nin parça parça gelişme karakterini ortaya koydu. Bu zaten tarihsel olarak da yaşadığımız bir gerçeklikti.

Şimdi ortaya çıkan sonuçlar bu 29. devrimci yıl mücadelesi üzerinde çok daha fazla etkide bulunacak. Batı Kürdistan'da gelişen özgürlük devrimi demokratik Suriye devriminin en temel gücü olarak rol oynayacak. Kürt-Arap demokratik ilişki ve ittifakını kurma temelinde, Kürdistan ve Arabistan demokratik devrimlerini birleştirecek ve derinleştirecek. Mevcut durumuyla Batı Kürdistan demokratik Suriye'nin, demokratik Arabistan'ın yaratılmasının en sağlam özgürlük mevzisi. Bu rolünü başarıyla oynayacak. Eğer çok kaba yaklaşılmaz, dar milliyetçiliğe düşülmez, dikkatsiz, tedbirsiz olunmazsa böyle bir rol oynayacağı tartışmasızdır. Rojava, Kürdistan'ın küçük bir parçasıdır, küçük bir Kürt toplumu yaşıyor. Fakat bölgede, demokratik devrim üzerinde bu küçük alanın bu düzeyde etkisinin olacağı tartışmasızdır. Bazı çevreler Kürtlerin Filistin'i olarak tanımlıyorlar, doğrudur, haklıdır. Nasıl ki Kuzey Kürdistan Arapların Mısırı'na benziyorsa, Kürdistan'daki gelişmelerin belirleyicisi konumundaysa Batı Kürdistan da Arapların Filistin'i'ne benzeyen, onun ötesinde bölgesel rol oynama karakterine sahip olan bir konumdadır. Eğer hakıyla bu devrimci gelişmeler iletiletilirse sonuçlar bu düzeyde olacak. Yine Kürdistan özgürlük devriminin bir öncü gücü, motor gücü, Kuzey'deki Devrimci Halk Savaşı'nı sürekli destekleyecek, besleyecek bir güç olarak rol oynayacak. Bu anlamda da Kürdistan özgürlük devriminin temel bir kalesidir. Güney'deki duruşu katbekat aşan etkileri şimdiden Kürdistan'ın bütün parçaları üzerinde oluyor, daha fazla da olacak. Bütün Kürt toplumu şimdi Batı Kürdistan'daki gelişmelerle ayakta, moral aldı, coşku kazandı. Önümüzdeki süreçte bu etki çok daha fazla olacaktır.

Yine 28. yılda Kuzey Kürdistan'da gelişen halk savaşı büyük boyutlar kazandı. Sonuçları şimdi 29. yıla girerken Şemdinli'den Çukurca'ya, Beytüşşebap'tan Cizre'ye kadar Zagros-Botan hattında gittikçe daha fazla somutluk kazanıyor. Amed'den Dersim'e, Ser-

hat'tan Amanos'a kadar bütün alanlar bu savaşın etkisini yaşıyor. Siyaset üzerinde son derece etkili oluyor. Geçen yıl gerçekleşen büyük bir savaştı, bir kere bunu bilmek lazım.

Bir kere değerlendirme yaparken vicdanlı olmak, bütünlüklü bakmak, doğru ele almak şart. Büyük bir savaşın yaşandığını, bir ölüm kalım savaşı olduğunu bilmek lazım. Bunu bilmeden tekil olaylara bakarak bu niye oldu, biçiminde değerlendirme yapmaya çalışmak kesinlikle dar ve tek yanlı bir bakış açısı olur. Hiçbir zaman bizleri doğru sonuca götürmez. Adaletsiz, haksız önyargılara götürür. O duruma asla düşmemek lazım. Bizim açımızdan bu durum biraz duygusallığı geliştiriyor, moral bozukluğu oluyor, görev ve sorumlulukları doğru anlamama ve ona tam sahip çıkamama gibi bir duruma götürüyor. Kesinlikle böyle bir yaklaşım içinde olunmamalıdır. Savaşın büyüklüğünü görelim. 15 Ağustos Atılımı'nın 28. yılı yeniden bir atılım yılıydı, Demokratik Özerklik atılımıydı, Devrimci Halk Savaşı atılımıydı. Tıpkı 15 Ağustos 1984'de başlatılan ikinci stratejik dönem hamlesi gibi 14 Temmuz 2011'de 15 Ağustos Atılımı'nın 28. yılında yaşanan da dördüncü stratejik dönemin hamle başlangıcıydı. Her ne kadar 1 Haziran 2010'da böyle bir süreci ilan etmiş olsak da kesintisiz bir biçimde derinlikli olarak 12 Haziran 2011 seçimleri ardından fiili olarak adım adım gelişti. 14 Temmuz Demokratik Özerklik ilanı ve Önder Apo'nun temmuz sonunda, artık demokratik siyasi mücadele yürütme koşulları kalmadı, diyerek geri çekilmesi ardından hareketimizin, gerillanın, halkın girdiği Devrimci Halk Savaşı hamlesi süreci olarak gelişti. Belki de 28 yıllık direniş tarihimizin en derin, en kapsamlı yıllarından birisini yaşadık.

Bu bir yıllık direniş içerisinde düşmana Devrimci Halk Savaşı çizgisinde darbeler de vurduk. AKP hükümeti defalarca temellerinden sarsıldı, gitti geldi. AKP'nin en çok yıprandığı, on yıllık iktidarından en fazla zayıf düştüğü, inanırlılığını kaybettiği dönem bu geçen bir yıllık dönem oldu. Tabii biz de bu büyük savaş içerisinde büyük kayıplar, şehitler verdik. Onları hep saygıyla anmalıyız, değerlendirmeliyiz. Bu bir yılın bakımlarını, hareketimizin yönetim bakımından uzun süre emek vermiş değerli yoldaşların da içinde olduğu şehitler kervanıydı. Bu direniş öyle kolay geçmedi, kolay yürümedi. Çok fazla basına yansıtılmadı, ama AKP'nin Mart 2012'ye kadar PKK'yi bitirme kararı vardı. Şimdi Ağustos 2012'deyiz. PKK ayakta, Ankara'da AKP'nin ne olup olmayacağı tartışılıyor. Buradan bakarak bile bir yıllık mücadelenin ne olduğunu, sonuçlarını, nasıl bir mücadelenin verildiğini insan görüp, anlayabilir. Tayyip Erdoğan'ın yazan çizen, kendini çok akıllı gören danışmanı marttan itibaren PKK diye bir şey kalmayacak, diyor ve herkese güvence veriyordu. Nerede o hesaplar, planlar? Dikkat edilirse hepsi tuz buz oldu, yerle bir oldu.

Dolayısıyla yaşadığımız zorluklar, acılar, döküğümüz kan, verdiğimiz şehitler boşa gitmedi. Kandil direnişinde Simko arkadaş öncülüğünde bir grup arkadaş şehit verdik. Kuzey'deki direnişte şehitler verdik. İşte Xakurke'de Rüstem arkadaş, Çiçek arkadaş, Alişer, Rozerin arkadaşların içinde olduğu bir grubu şehit verdik. Geliyetiye'de şehitler verdik, çok daha acı oldu bizim için. Çok büyük ve başarılı hareketlerden sonra küçük hatalar sonucunda o duruma düşmek daha çok düşündürücü, sorgulatici, üzücüydü. Botan'da şehitler verdik kış boyu. Rubar arkadaş, Sadık

arkadaş, Serbest arkadaş, Binevş arkadaş, Hamza arkadaş Botan şehitleri olarak direnişi daha da anlamlandırdılar. Arjin arkadaşın içinde olduğu on beş değerli arkadaşımız Garzan'da şehit düştüler. Erzurum'da Celal arkadaşları, Mahir arkadaşları şehit verdik. Bu şehitler büyük savaş içinde gerçekleşti. Rojava'da da Xebat arkadaş gibi büyük bir komutanı şehit verdik. Rojava devrimi de öyle ucuz, kolay, fırsatlardan yararlanarak gerçekleşmiyor. Mevcut gelişmeler AKP'nin PKK'yi tasfiye etme planının boşa çıkartılmasıyla, Demokratik Özerklik devriminin gerçekleştirilmesiyle böyle büyük bir mücadele, büyük direnmeler ve çok değerli yoldaşların şehit düşmesiyle gerçekleşiyor. Öyle basit, kolay, ucuz bir biçimde olmuyor. Bu bakımdan bu gerçekleri iyi görmek, teslim etmek lazım.

Fakat bu durum şahadetler ne kadar yerli yerinde oldu, ne kadar savaş gereği idi, ne kadar bizim hata ve eksiklerimizden kaynaklanarak gerçekleşti sorularını sormamızı, bu temelde sorgulama yaparak kendimizi gözden geçirmemizi de engellememeli. Sonuçlar yersiz şahadetleri gündemimizden çıkarmamalı. Zaten acı veren, bizi üzen esas nokta burası. Yoksa mücadelenin, savaşın gereği olarak ortaya çıkan şahadetler gelişmenin sahibidirler. Onların üzüntü değil, moral ve coşku verme özelliği olabilir. Ama yersizse, hata ve eksiklikten kaynaklanmışsa üzüntü veren o, üzücü olan o. Şahadetlerin büyük bir kısmı basit hata ve eksikliklerden kaynaklandı. Esas üzüntü veren o oldu, acı veren o oldu. Halbuki büyük çoğunluğu önlenilebilir. Savaşa yetersiz yaklaşım, süreci doğru anlamama veya kabul etmeme, geçmiş anlayış ve alışkanlıklarda kalma, tutuculuk, dengencilik, statükoculuk, darlık, uzlaşmacılık, idarecilik, keyfiyet, bireycilik bunları yarattı. Bunların hepsi dönemin hastalıkları, bize zarar veren yanlış anlayışlar. Artık farkına varıp düzeltmemiz gerekiyor. 29. 15 Ağustos yılının büyük zafer yılı haline gelmesi kesinlikle bizim bu 28. yılda yaşadığımız bu hata ve eksiklikleri doğru görüp aşmamıza, bilince çıkarmamıza, gidermemize ve doğru mücadeleye yürütür hale gelmemize bağlıdır. Özellikle de gerillanın bu konumu kazanmasına bağlıdır.

En büyük başarı savaşmadan büyük sonuçlar elde etmektir

Önderlik direnişi mükemmel biçimde sonuçlar yaratmaktadır. Önderlik, dışarıdakinden kat kat fazla aydınlattı süreci. Bir de direnişe öncülük ediyor. Halk direnişi mükemmel; çocuklar, kadınlar, gençler gerçekten de faşist polis terörü karşısında kahramanlık çizgisindedirler. Zaman zaman hatalar yapıyor olsalar bile, demokratik siyasetin genel duruşu da direnişçidir. On bin tutuklusu var, hala ayakta direniyor, savaş halinde. Daha bundan fazla ne olabilir, ortada örgüt kalmadı, ama halk sahip çıkıyor ve sürdürüyor direnişi.

Bütün bu direnişlerin anlam bulabilmesi gerillanın doğru direniş yürütmesine bağlıdır. Gerilla direnmiyor tabii. Yüzlerce kahraman şahadet var. Gerillanın duruşu da bütün bunlara denktir, Agitçedir. Agit ve Zilan çizgisinde yürümekte en küçük bir zayıflığı yoktur. Fakat gerilla açısından sadece direniyor olmak yetmiyor. Önderlik bakımından, demokratik siyaset ve halk bakımından direnmek yüce bir tutumdur, kendi başına yeterlidir. Ama gerilla açısından içinde bulunduğumuz süreçte stratejimiz Devrimci Halk Savaşı'ysa sadece direnmek yeterli görülemez. Direnmek için bir boyutu ve gereklidir. Fakat Dev-

“AKP'nin bu politikalarını boşa çıkartmak zor değil. Politikaları boşa çıkartabilmenin tek ölçütü aslında gerilla örgütlülüğünün yeterli olmasıdır. Gerilla öncülüğü yeterli olursa bu politikaların hepsi rahatlıkla boşa çıkartılabilir. Ulusal demokratik birliği, Türkiye'deki demokrasi güçlerinin birliğini, demokratik Ortadoğu birliğini giderek geliştirmek, AKP'nin iç ve dış siyasetini parçalamak zor değildir”

rimci Halk Savaşı'nın öncüsü gerilladır. Stratejik başarıya gerilla öncülük yapacaktır. O halde sadece direnerek bu başarıyı yaratamaz. Direnmek kadar zafer kazanmak zorunluluğu vardır. Devleti işlemez kılarak Demokratik Özerkliğin önünü açacak, zeminini yaratacak, halkı örgütlenmeye teşvik edecek, demokratik halk örgütlülüğünü dağıda, ovada, köyde, kasabada, şehirde, mahallede koruyacak, savunacak bir öncülüğü, savunma gücü olma gerçeğini yerine getirme sorumluluğu vardır. Zaferden kastımız budur. Gerilla bunu yapamazsa Demokratik Özerklik inşa olmaz. Bazı arkadaşlar dönüp bakıyor, hani Demokratik Özerklik inşa olmadı, diyorlar. Bunu toplumun çeşitli kesimleri söyleyebilir. Söylemeleri haklı da olur. Ancak gerilla böyle söyleyemez. Hani deyip başkasına bakacağı yerde kendisine bakmalı. Biz nerede halkın Demokratik Özerklik örgütlenmesinin önünü açtık da Demokratik Konfederalizmi ve kendi demokratik özyönetimini kurmasının zeminini yarattık da bu gerçekleştirilmedi diyerek kendimizi sorgulamamız lazım. Gerillanın ortamı geliştirdiği kadar halk bu işleri yapabilir. Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirebilir. Demokratik toplumu örgütleyip, demokratik ulusu inşa edebilir. Yoksa yapamaz. O bakımdan niye yapılmıyor demek yerine kendimize bakmamız lazım.

Demek ki, dönemin çizgisi, devrimci halk savaşı temelindeki gerillanın stratejik ve taktik duruşu değişmiştir. Demokratik siyasi mücadele stratejisi izlerken gerillanın duruşu şuydu: Direnmek, sömürgeciliğin saldırılarını kırmak, boşa çıkarmak, demokratik siyasetin önünü açmak. Gerisi demokratik siyasete kalıyordu. Şimdi Devrimci Halk Savaşı stratejisinde bu durum değişmiştir. Evet, direnmek sömürgeciliğin saldırılarını kırıp boşa çıkartmak, demokratik siyasetin önünü açmak, Önder Apo'nun siyaset yapma koşullarını yaratmak bir amaçtır. Fakat bu işin bir boyutu, hepsi değil. Bunun yanında, bununla birlikte ikinci ve esas görevi parça parça bu faşist gerici devlet sistemini parçalayarak, kırdı ordu etkinliğini zayıflatıp gerilla denetimini geliştirip şehirde, mahallede, sokakta, kasabalarda devlet yönetimini işlemez kılmaktır. Bu temelde demokratik halk güçlerinin, halkın demokratik öz yönetimini kurmasını, inşa etmesinin önünü açmak, zeminini geliştirmek, bu yönetimi savunmak, korumak gibi bir görevi var, sorumluluğu var. Hedef bu! Şimdi bunun için savaşıyoruz. Öyle savaş olsun diye savaşıyoruz. Çok insan öldürelim, orduyu perişan edelim, devleti yıkalım diye de savaşıyoruz. Kesinlikle doğru anlamak lazım, siyasi çözüm yaratmak için savaşıyoruz. Siyasi çözümü kendi silahlı gücümüzle sağlamak için savaşıyoruz. Demek ki savaşımızın çok belirgin görevleri, hedefleri var. O hedefleri gerçekleştirmek için savaşıyoruz.

En büyük başarı hiç savaşmadan bu sonuçları elde etmektir. Hazırlık yaparak, alanı tutarak, düşmanı kaçırarak bu hedeflere ulaşıyorsak askerlikte birinciyiz demektir. Az savaşarak bu sonuçlara ulaşıyorsak yine iyi savaşçı sayılabiliriz. Ama çok savaşıp, çok kan döküp de bu hedefleri gerçekleştiremiyorsak ya da az gerçekleştiremiyorsak iyi

asker olmadığımız çıkar ortaya. Üçüncü durumu doğru sananlar var. Halbuki askeri sanata göre, savaş teorisine göre o yanlıştır. Başta yanlışı doğru gibi ele alıp savaş anlayışını öyle oluşturduğumuz için pratikte doğru ve yeterli savaşıyoruz. Bu doğru değildir. Yani kendi elimizle kaybediyoruz. Doğru bir savaş stratejisi ve taktiği öğrensek, özümsesek, savaş sanatında yetkin olsak bu durum ortadan kalkacaktır. Gerillanın öncülükteki zayıflığı, yetersizliği giderilecektir. Belki de bazı yerlerde hiç savaşmadan da sonuç alabiliriz. Rojava'daki gibi az çatışmayla da sonuçlar alınabilir. Doğrusu bu. Bunun için hazırlık yapma, bunun için örgütlenme, fırsatları değerlendirme, boşlukları doldurma, arazide ve şehirde adım adım denetim sağlayacak bir savaş tarzını, çalışma tarzını esas alma ve yürütme çok önemli. Planlamayı ve çalışmayı buna göre örgütlemek çok çok önemlidir.

Gelmiş geçmiş en Amerikancı Cumhuriyet hükümeti AKP'dir

29. yılda bunları tartışıp böyle bir düzeltme yaparak zaferi kazanmak istiyoruz. AKP de bizi engellemek için çaba harcıyor. Her türlü komplolara, provokasyonlara başvuruyorlar. AKP siyasetinin ana unsurları bellidir. Bizim güç kaynaklarımız neresiye orayı kurutmaya çalışıyorlar. Birincisi; Kürt birliğini bölüp parçalamaya, Kürtleri parçalarda, genel Kürdistan'da parçalayıp birbirleriyle çatıştırmaya çalışıyorlar. İşte Ahmet Davutoğlu'nun hemen Hewler'e koşması, Batı Kürdistan'daki birliği parçalamaya kalkması, KDP'yi PKK'ye karşı saldırtmak için daha fazla taviz verilmesi çalışması bunun içindi. Bunu görüp anlamak zor değil, toplumun hepsi artık bu yaşananları anlıyor. İkincisi; Türkiye demokrasi hareketinin gelişimini, birliğini ve Kürdistan özgürlük hareketi ile ittifakını bölüp parçalamaya çalışıyorlar. Demokratik örgütlülüğü kırmaya, faşist baskıyla, terörle engellemeye, milliyetçiliği, şovenizmi, psikolojik savaş geliştirmek toplumu ters yönden motive etmeye çalışıyorlar. Halkların Demokratik Kongresi temelinde gelişen birliği parçalamak için her türlü açık, gizli yöntemle başvuruyorlar. Demokrasi hareket parçalanırsa, demokratik güçler örgütlenemez, gelişemezlerse hem psikolojik savaş ile Türkiye toplumunu aldatmanın koşulları daha çok açılmış oluyor hem de kendilerine karşı bir alternatif oluşmuyor. AKP şunu çok iyi biliyor: Alternatifi sol demokratik harekettir. Artık MHP gelemmez, AKP'den farklı ne uygulayacak ki MHP. Bir CHP iktidarı olamaz, AKP'den öteye CHP ne uygulayacak ki! Zaten hepsinin adına AKP iktidarı yeteri kadar yapıyor. Bir alternatif olacaksa sol demokratik hareket olacak. Bu nedenle alternatifini yok etmeye çalışıyor.

Diğer yandan bölgede sıfır sorunlu diplomasiyle yola çıkıldı, herkesle savaşır hale geldiler. Bunu tersine çevirmeye çalışıyorlar. İran'la, Irak'la, Suriye'yle savaş konumundalar. Zaten Yunanistan'la, Ermenistan'la, Rusya'yla ilişkiler hiçbir zaman düzelemiyor. Bu durumda gördüler ki böyle kabadayı politikasıyla olmuyor. Şimdi Irak yönetimini, İran yönetimini en azından PKK'ye karşı yeni-

den ilişkiye, ittifaka zorlamak istiyorlar. Davutoğlu'nun Kerkük ziyareti de onun içindi. Irak'la bir kontak kurma, diyalogun önünü açmaydı. Muhtemelen görüşmeye başladılar, görüşmenin amacı PKK'ye karşıydı. İşte Suriye'de bir sürü İranlıyı tutuklattılar, Türkiye tutuklattı. Hemen İran dışişleri bakanını getirdiler, görüşüyorlar. Görüşmenin hedefi PKK'ye karşı nasıl ittifak yapılacağıdır. Bütün politikalarını bunun üzerine koymuşlar. Yeniden İran'ı, Irak'ı PKK'ye karşı kendileriyle birlikte savaşır hale getirmek istiyorlar. Ona dayanarak Güney Kürdistan yönetimini daha fazla bu savaş içine çekmek istiyorlar.

Dışta da, PKK'ye nefes alacak bir nokta bırakmamak istiyorlar. Diplomasi bunun için, fır dönüyorlar. PKK'ye terör örgütü dedirtebilmek için herkese taviz veriyorlar. Rusya'yla, Çin'le, Avrupa Birliği'yle, Amerika'yla, NATO'yla ilişki ve ittifakları bu temeldedir. ABD'den alabilecekleri desteği alıyorlar. Her zaman söyledik. Gelmiş geçmiş en Amerikancı Cumhuriyet hükümeti AKP'dir. En işbirlikçi, en satılmış uşak AKP hükümetidir. Taşeron diyor PKK'ye, Tayyip Erdoğan aynada kendisine bakıyor, kendinde gördüğünü karşıtlarına söylüyor. Çok kurnaz, demagog bir adam. İyi öğrenmiş bunları. Medyayı da ele geçirdi, nasıl olsa benim söylediklerim duyuluyor diye bol bol konuşuyor. Kimse anlamaz sanıyor. Bütün kanalları kendisi için kapatmış, kendi yalanlarını doğrultmuş gibi topluma yayıyor. Aslında Ortadoğu'da ABD ve NATO taşeronu AKP hükümetidir. Taşerondan da öteye uşaktır. Bu kavramlara en iyi AKP hükümeti yaklaşıyor. Kavramlar AKP hükümetinin politikalarıyla uyuyor. Amerika destek veriyor bu anlamda. ABD dışişleri bakanı Türkiye'ye geldiğinde tek açıklaması, PKK'ye karşı ittifak halindeyiz, oldu. Sanki Ankara'yla Washington'un tek sorunu PKK'ymiş gibi. Bunlar biraz da uyutma hareketleri. PKK'ye karşı olduklarını her gün söylemelerine gerek yok ki. Türkiye toplumunu aldatmak için söylüyorlar. Amerika'nın PKK'ye nasıl destek verdiğini söyleyerek Suriye'ye ve Araplara karşı Türkiye'yi kullanıyorlar. PKK'ye karşı destek veriyoruz diyerek AKP'nin işbirlikçi karakterini gözden uzak tutmaya çalışıyorlar. AKP, PKK'ye karşı ABD'ye desteğini alıyor imajı vererek AKP'ye kredi kazandırmak istiyorlar. AKP hükümeti Türkiye'yi gerçekten de Amerika'nın bir jandarması, karakolu haline getirdi. ABD'nin Irak'a müdahalesi sonrasında içine düştüğü durumdan çok korktuğu anlaşıyor.

Bu politikaları boşa çıkartmak bizim için zor da değil; anlıyoruz, biliyoruz. O halde Kürt birliğini, ulusal birliği yaratmak için daha duyarlı, dikkatli hareket edebiliriz, ediyoruz da zaten. Bu konuda toplumda da bir duyarlılık yarattık. AKP oyunlarının kolay bozamayacağı bir ortam var. Aynı duyarlılık Türkiye demokrasi hareketinde de var. Son dönemlerdeki en önemli bir gelişme budur. Hem bilinç düzeyinde hem örgütlülük düzeyinde böyle bir duyarlılık geliyor. Geçmişin kuşkulu, dar, kendi başına olan yaklaşımları aşıyor. Daha çok umut, daha çok heyecan, daha esnek, perspektifli olma, geniş öngörülü hareket etme Türkiye demokrasi hareketinde geliyor, güç kazanıyor. Gerçekten de

şu an AKP'ye muhalefet eden tek güç Kürdistan özgürlük hareketiyle ittifak yapmış olan Türkiye demokrasi güçleridir. Türkiye'deki mücadele bu iki güç arasında oluyor. AKP politikaları, oyunları iyi görülüyor. Bu konuda ne kadar alttan bozmaya çalışsa da AKP'nin işi zordur; çünkü maskesi düşmüştür. Artık oyunlar fazla etkili olmaz. Önemli olan zayıf ve yetersiz kalmamaktır. Demokrasi güçleri zayıflıklarını ve yetersizliklerini aşip daha örgütlü hale gelirlerse AKP daha fazla zorlanacaktır. Demokrasi güçlerinin gelişimi hızlanacaktır.

Bölge devletleri açısından da artık eski ilişkileri sağlaması zordur. Bağdat yönetimiyle de, Tahran yönetimiyle de ilişkileri bize bağlı gelişmediğinden bizim üzerimizden düzeltmeleri de mümkün görünmüyor. Bölge üzerindeki mücadele, AKP'nin ABD ile ittifakına bağlıdır. Gitti Libya'yı vurdu, şimdi Şam'ı vuruyor. Peki Bağdat'la Tahran bu AKP'ye nasıl güvenecek? Yarın onları vurmayacağı üzere de ittifak yapmadığının garantisini nerede? Bir de her an politikasını değiştirebiliyor. Nerden çıkarı olursa böyle rahatlıkla yüz seksen derece dönüş yapabiliyorlar. Bu konuda politika çok kıvraklar, çok pragmatistler. AKP müslüman mıdır, islami siyaset mi yürütüyor, liberal midir, faşist midir, milliyetçi midir, ne olduğu belli değil. Hem hepsi hem hiç biri. Her an her bunlardan birine ait duruş gösterebiliyor. O kullanma kendine avantaj sağlıyor ama tabii ki birçok çevreyi de kendisine karşı duyarlı kılıyor.

Kısaca AKP'nin bu politikalarını boşa çıkartmak zor değil. Politikaları boşa çıkartabilmenin tek ölçütü aslında gerilla örgütlülüğünün yeterli olmasıdır. Gerilla öncülüğü yeterli olursa bu politikaların hepsi rahatlıkla boşa çıkartılabilir. Ulusal demokratik birliği, Türkiye'deki demokrasi güçlerinin birliğini, demokratik Ortadoğu birliğini giderek geliştirmek, AKP'nin iç ve dış siyasetini parçalamak zor değildir. Bütün bunların hepsi devrimci halk savaşı stratejisinde, gerilla öncülüğünün doğru ve başarılı savaşmasına bağlıdır. O nedenle önümüzdeki aylar ve yıllarda savaşların en büyüğü yaşanacaktır. Aslında gerillanın yürüteceği Devrimci Halk Savaşı sadece Kürdistan'da değil, Türkiye ve Ortadoğu'daki gelişmelerin kaderini belirleyecektir. Özellikle de 2012'nin güz döneminde yaşanacak mücadele, savaş çok yeni gelişmeler yaratmaya adaydır, açıktır. Suriye'deki durumun ne olacağı da çok belli değil. Annan Planı bozuldu, Kofi Annan geri çekildi. Eylül başından itibaren giderek Suriye'de de farklı durumlar gündeme gelebilir. Bunun da Kürdistan üzerinde etkisi olacak.

Biz de Devrimci Halk Savaşı'nı da daha iyi öğrendik. Amacını, yani Demokratik Özerklik çözümünü de iyi öğrendik. Savaşta eksikliklerimizi görerek doğru tarz ve taktik geliştirmeyi de öğrendik. Zagros'taki çabalar taktik ve tarzda doğruya ulaşmayı, hem doğru hem yeterli hale gelmenin arayışını ifade ediyor. Bunu Botan'a, diğer alanlara da rahatlıkla yayabiliriz. O yönlü çabalarımız da sürüyor. Yaptığımız hazırlıklar hala daha fazla pratiğe dönüşmedi. Önümüzdeki süreçte pratik daha fazla gelişecek. Bütün bu tartışma, düzeltme hareketinin gerillada değişim ve yeniden yapılanma projesinin pratik etkileri önümüzdeki haftalarda, aylarda daha fazla ortaya çıkabilir. Bu gerçekleşirse gerilla rolünü zafer çizgisinde daha fazla oynayacaktır. Gerilla savaşının rol oynaması da özgürlük devrimimizi Kuzey Kürdistan'da başta Botan ve Zagros olmak üzere Amed'ten Dersim'e kadar ulaşan alanlarda adım adım zafere götürecektir, başarıya ulaştıracaktır.

CANIM KARDEŞİM, ARKADAŞİM, YOLDAŞİM!

Adı, soyadı: **Hasan Çalgan**
Kod adı: **Zerdeşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman, 1971**
Şehadet tarihi ve yeri: **Mayıs 1993**

Adı, soyadı: **Perihan Parlak**
Kod adı: **Bêrivan Semsûr**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman/Adana, 1979**
Şehadet tarihi ve yeri: **24/04/2012, Bitlis**

Haziran ayı, yaz başlangıcıydı. Bugüne kadar birçok kez devrime ve sosyalizme dair sohbetlerimiz olmuştu seninle. Ama ilk kez yakınımız olan birilerinin Kürdistan'ın erişilmez zirvelerinde tutuşturulan ve halkımızın çok değerli evlatlarının halaya durduğu özgürlük ateşiyle bütünleşmesi, bizi derinden etkilemişti. Susmuş, ortak akrabalarımızın, arkadaşlarımızın anılarına dalmıştık. Hatırlıyorsun, değil mi?

Sen; "biz niye daha önce halkımızın çığılığına kulaklarımızı kapatmış kör-sağlırları oynuyoruz" diye sorunca, "biz evrensel düşünüyoruz, küçük sorunlar orada çözülecektir" diye bir şey söylemiştim. Aslında ben de inanmamıştım söylediklerime, ama sana vereceğim başka bir yanıt bulamamıştım o zamanlar.

Sen; "bir gün küçük dediğin soruna yönelir, halkımızın özgürlük mücadelesine katılırsam, yaklaşımın ne olur?" diye sorduğunda gözlerine bakmış, zaten kararını verdiğini anlamıştım. Sana o zaman "kararlılığına bakarım" diye, yuvarlak bir cevap vermiştim. Fakat yıllar sonra sana itiraf edeyim sevgili kardeşim, içime bir ateş düşmüştü ve seninle bu sohbeti yaptığımız bütün tarlasındaki söğüt ağacına bağlamak istemiştim seni. Ama seni çok iyi tanıyordum. Düşünmeden söylenmiş bir söz değildi seninki. Özgürlük tutkusu içine bir ateş gibi düşmüştü. Bunu ben bile engelleyemezdim. Her ne kadar ilk kez yakınlarımızın katılımıyla mücadeleye karşı daha güçlü bağlarımız oluşmuş ise de, aslında bundan bir buçuk yıl öncesinde, Adana'da benim de çalışmalarında olduğumu biliyordun ve okulların açılmasıyla gittiğin Adıyaman'da çalışmalara tüm gücünle sen de yüklenmiştin.

Hatırlıyor musun canım kardeşim, yoldaşım; '92 sonbaharında seni ziyarete gelmiş, arkadaşlarıyla tanışmış, ilişkilerinize hayran kalmıştım. Orada bazı arkadaşlarıyla beni tanıştırtırken, "Abimdir, aynı zamanda da en iyi arkadaşımıdır" demiştin. Çok etkilenecektim yaklaşımından. Hem seninle artık aynı dava arkadaşydık. Hem de mücadele safalarında olması gereken yoldaşlık ilişkilerini çevrende yaratmıştın. İşin

içindeydin, kalbinin, yüreğinin, ruhunun yanında bedenini de katmıştın artık. Özgürlük davasında geri dönülmez bir yoldaydın. Köprüleri yıkmış, arkana bakmadan, sağa sola sapmadan, hedefine doğru, kararlı ve emin adımlarla ilerliyordun artık, yarının özgürlük dolu günlerine doğru.

1993 Ocak ayı başında, Adıyaman'da düşmanın yapmış olduğu büyük bir operasyonda, gazetelerin senin de yakalandığını yazmıştı. Seni sormak için aradığım bir yerde telefona çıkmıştın tesadüfen ve "ben iyiyim" demiştin.

Gönlünü, kalbini, ruhunu ve düşüncelerini tamamen özgürlüğe vermiş bir militan adayı olarak yönünü, yüzyılların boyunduruğunu kırmanın meskeni olan dağlara çevirmiştin. Birkaç gün sonra yanıma bir grup arkadaşınla gelip, "biz mücadeleye resmen katıldık, seninle vedalaşmaya geldim" demiştin. Karmaşık duygular içinde ne diyeceğimi bilememiştim ilkin. O gece sabaha kadar sohbet etmiştik. Her sözün, davranışın, mimiklerin farklı bir derinlik ve anlamdaydı. Her zaman hayranlıkla izlediğim o harika tebessümün... Bir yandan içinde bulunduğumuz anı bir daha bitmemecesine yaşarken, hatıralara da gömülüp kalmıştık. Ortak paylaşmışlığın, gelecekte nasıl ortak bir bağa dönüşeceğinin umut ve hüznü içindeydik gece boyunca. Ara sıra göz göze geldiğimizde başını biraz öne eğerek duyulanıyor, ama konuşma zorluğu çekmiyordun. Sadece özgürlüğe ve geleceğin tilsimini avuçlarında yaratan kişilikli nesillerin gerekliliğine inanıyordun çürümüşlüğüne karşı. O zamanlar 6-7 aylık olan, ama şimdi on sekiz yaşına girmiş kızımın nasıl yetiştirilmesi gerektiğine ilişkin nasihatlerini hatırlıyorum da, ne kadar da sorumlu ve inançlıydın insana dair tespitlerinde. Bir kardeş ve arkadaş olarak sana dair yaşamının her karesi ütopyanın bir parçasıdır beynimde, yüreğimde şimdi. İnanıyorum ki sevgili kardeşim; sen de paylaştıklarımızdan tek bir söz bile unutmadım hiçbir zaman.

Canım kardeşim, arkadaşım, yoldaşım! Özgürlük isteminden kaynaklı

aklının ve duygularının çektiği yere gittikten sonra, hep düşündüm seni. Yoldaşlar topluluğu içindeydin, ruhunu ve yüreğini ülkene, halkına ve ulusunun özgürlüğüne adamıştın. Bunu çok iyi bilmeme rağmen yine de seni düşünmeden, hatırlamadan edemiyordum. Özgürlük mekanlarında karşılaşacağın coğrafik ve fiziki zorluklar, beynimi yiyip kemiriyordu.

Her anını düşünüyör, gözlerimin önüne getiriyorum. Karda, yağmurda, sıcak ve soğukta dolaşırken, toza toprağa batardık. Sen ise ayakları yere basmamış gibi tertemiz kalırdın her zaman. "Şimdi o koşullarda nasıl temiz kalıyor, her yemeği yiyemezken ne yiyor, ne içiyor" diye düşünmekten kendimi alıkoymıyordum. Küçük bir esintinin yol açtığı kulak ağrılarını bile düşündükçe, yüreğimin sızlandığını derin bir biçimde hissediyor, nasıl dayandığını düşünerek geçiriyordum zamanı.

Canım kardeşim, dağlara vurup patikalarından özgürlüğe doğru kulaç attığın zaman, 23 yaşına daha yeni girmiştim. Sen ise 21 yaşındaydın. Yani seninle 21 yılı birlikte yaşamıştık ve seninle tek kavgamı dahi hatırlamıyordum. Hatırlamak istemediğimden değil, sahiden de kavga etmemiştik. Yanılıyorsam beni düzelt kardeşim. Ailenin en küçüğüydün. Hepimiz üzerine titirdik. Bazen 'r' harfini iyi kullanmadığın için herkesin gülmesi karşısında hemen refleks gösterir, bozulur, çok kızardın. Ben de onların seni kızdırmalarına kızdım. Bazen tartışmalarımız kızışır, birbirimizi kırmaya kadar vardırırdık işi. Küçümserdin davranışlarımızı, kırgınlıklarımızı giderir, arayı bulurdun hemencecik. En küçüğümüz olma karşın, en makul olanımızdın. Farkındaydık senin makul, olgun duruş ve kişiliğinin. Zorlandığımızda, en büyüğümüzden en küçüğümüze kadar sana danışır, öyle çıkardık sorunların içinden.

Sevgili yoldaşım, sen gittikten sonra kutsal mücadelemizin içinden geçtiği her yeni dönemci birçok arkadaşla tartışsam da, senin düşüncelerini öğrenememenin eksikliğini hep yaşadım. '93 ateşkesi süreçlerinde, "keşke bağlantı kurabilsem ve bu konuyu tartışabilsem" diyordum. Kafam karmakarışık, anlamak istiyordum süreci, binbir soru beynimin derinliklerini kemiriyordu. Hareketimiz yeni bir süreç geliştiriyordu. Savaş ile barış iç içe örülüyor, halkımızın kazanımları sökülmemecesine yeni mevizlere dönüşüyordu. Biliyorsun, her şey iç içe gelişti mücadelemizde zaten. Kahramanlık ve ihanet girdabı gibi... Güneşi avuçlarında taşıyanların, insanlığın özgürlüğüne döşenmiş yolda umut kıvılcımını çakmalarını engellemek için içte ve dışta ne tertipler düzenlendi? Zekiler, Can Yüceler, Çürükkayalar, Osman ve Botanlar ve daha niceleri inkarın tutsaklığında kendilerini yetirerek kölelik prangasını ayaklarına çivilerken; hücrelerine kadar kendini parçalayarak kurtuluşumuzun mayasına dönüşen özgürlük manifestomuz Zilan, zindanın zifiri karanlığında bedenini meşale haline getirerek, dağların doruklarında sarsılmaz iradelerde miğferleşen Sema, karanlık mahzenlerden güneşe yol açan Serxwebûn, yeni zafer hamlesinin büyük komutanı Adil arkadaş ve daha niceleri... Keşke görebilseydin ihanetin tuzağında kendine mesken arayanların kavgası ile yıldızların birbirine saçılmış yalınlarından geleceğimizi ören büyük şahadetleri!..

Bir de sevgili kardeşim, bazı şeyler vardır, salt kendisiyle izah edilemez. Biliyorsun, insanı harekete geçiren ruhu/maneviyatı olmasa, insan bedeni çürümüş bir ağaç kovuğundan farksızdır. Beyin bilinçle örülmezse, kafa boş bir kavanozdan daha değersizdir. İnsan, bedenindeki damarlar, kendisine hayat veren kızıl kan dolmazsa, ne işe yarar? Yani önemli olan insanın göz çukurları değil, bireyde görme yetisini oluşturan gözbebekleridir. İnsan bedeninin anlamlaşması budur güzel kardeşim. Rêber Apo'nun özgürlüğümüzün üzerine üşüşen leş kargalarına esir düşmesi... Ama hemen öyle telaşlanma! O zamansız ve mekansız gelişmede sınırsızlığın timsalidir. İçecekleri kan, yiyecekleri insan eti olan, zaman ve mekan katliamcılarının her türden silahlar kuşanarak, ufuk çizgisinin ötesine kadar art arda sıralanmaları, yürek ve beyinlerden fışkıran özgürlük tohumlarının bitirici zulmetlerde boy vermesine engel olmadı. Çiğ gibi büyümekteyiz.

Dediğim gibi, sevgili kardeşim, hiç telaşlanma! İnsanlık adına daha güzel, daha onurlu, daha özgür ve daha iyi yaşanılır bir dünya mücadelesi verenlerle, bu erdemlerin sadece kendine ait olduğunu düşünen, kendilerini tanı olarak görenler arasında tarih birçok örnek yaşamıştır. Tıpkı karanlığın kendi kaderi olduğunu düşünen insanlığa, tanrıların sadece kendilerine ait olduğunu düşündüğü ateşin çalınarak insanlığa armağan edilmesi gibi... Nasıl ki insanlık, karanlığın kader olmadığını kavrayıp o günün tanrılarına karşı bir isyan geleneği başlattıysa, bunun karşılığında insanlığa, direnişi, aydınlığı, özgürlüğü müjdeleyen Prometheus'a karşı tanrıların öfkesiyle bir kayallığa çivilenmesi, her gün kendi ciğerini otaarak yeniden yaratmışsa, Rêber Apo da İmralı'da tanrılar tarafından nefessiz bırakılmak istenmiş, ancak ayağa kaldırdığı milyonların çığılığı, nefesi olmuş, lanetli tanrılar karşısında insanlığın ve doğanın kurtarıcısı olmuştur.

Canım arkadaşım, şu an neredesin, bir ağacın altında mı, bir kayanın dibinde mi, bir derenin kenarında mı? Kürdistan'ın hangi bölgesindesin? En son neye gülmüştün? Son söylediğin söz neydi, en son ne yemiş, ne içmiştin? En son neye bakmıştı güzel gözlerin?

Sevgili kardeşim! Yeğenimiz Perihan'ı hatırlıyor musun? Ablamızın kızı olan hani. Sen gittiğinde sanırım ilkokula gidiyordu. Senden sonra en çok sorgulayanımızdı, sana en layık olanımızdı. Bugünün tanrılarının Rêber Apo'ya yaptığını kabullenmeyip, yönünü özgürlüğe dönerek, özgürlük mekanı dağlara gitti. En çok isyan edenimiz olan yeğenimiz Perihan, gemileri yakıp dağ patikalarında özgürlüğe doğru yol alırken şahadetini bilmiyordu. Gidişine bir sebep uluslararası komploya bir tepki iken, diğer sebebi de sana ulaşmaktı. "Dayı bak, seni yalnız bırakmadım, ben de ardından geldim" diyebilmenin gururunu yaşamak içindi. Senin Bêrivan ismini çok sevdiğini bildiğinden olacak ki adını Bêrivan Semsûr koymuş.

Canım kardeşim! Ben sana onu anlatmaya kalkışırken, sen onunla çoktan karşılaşmışsındır bile. Biliyorsun, o kendini anlatmayı sevmeyen, mütevazıdır, gururludur. O özeldir, komutandır. İstersen bir arkadaşının dilinden ben anlatabayım onu.

"Kod adı Bêrivan Semsur, gerçek adı Perihan Parlak. Adıyamanlı bir Kürt kıızı! Adıyaman'ın kapitalist modernite

kültürüyle az tanışmış, asla onurundan, kişiliğinden, kimlik ve ruhundan taviz vermemiş olan bir genç kıızı! Kürt halkının ezilmişliğine, horlanmışlığına, kültürel soykırımla bitirmek istenmesine büyük öfke duyan bir yürek! Bir yönüyle ülkesinin sömürgeleştirilmesine yeterince isyan edemeyen Adıyaman'ın Kürt erkeğine de öfke duyan bir yürek! Bir yürek bu kadar mı temiz olur, bu kadar mı saf olur, bu kadar mı güzel olur dericecek kadar güzel yürekli! Halkına, ülkesine, örgütüne, Önderine bağlılığın zirvesini yaşayan bir fedai! İçindeki güzelliği tüm gülüşünde etrafa saçan bir dağ güzeli, bir yoldaş güzeli! Kadın-erkek herkesin sevgilisi! Şahadetiyle tüm yoldaşlarının yüreğinde büyük bir boşluk bırakan, yokluğuna tahammül edilemeyecek bir ölümsüz! "Önce halkım, önce ülkem, önce yoldaşım" diyen toplum-sallık sembolü bir tanrıça! Bin yıllarca Kürt halkının varlığını koruyan Kürdistan dağlarına, yanık aşkına ulaşmak isteyen Maşûk, yani Memê Alan'ına ulaşmak isteyen Zî! Tüm yüce duyguların doruklarında yaşayan, yenilmez, zaptedilmez duyguların doruklarında güzel insanlara duygu kaynağı olacak, kötülükleri duygularıyla yok edecek yenilmez bir duygu kalesi! Nasıl anlatsam Bêrivan'ı ve Bêrivan'ları?"

Semsûrlu Bêrivan nasıl ki Cizre'de can veren Bêrivan'ın ölmediğini yaşamıyla ortaya koyduysa, Kürt kadınları ve erkekleri bu güzel yoldaş Bêrivan'ın ölmediğini mutlaka kanıtlayacaklar, Kürt özgürlük hareketi'nin yenilmezliğini "halkımıza düşmanlık eden bugünün tanrılarına" göstereceklerdir.

Bu duygu komutanlarının gücü o kadar büyük ki, gözleri kör Türk devletine de Kürt halkının özgürlük ve demokratik yaşam gerçeğini kabul ettirecektir. Onların yaşamlarıyla ortaya koydukları ant, tüm Kürt gençlerinin andı olarak özgür ve demokratik Kürdistan biçiminde gerçekleşecektir.

Evet sevgili kardeşim! Son yıllarına tanıklık etmiş bir yoldaşın dilinden anlattım o tanrıçayı. Devam edeyim: "Ülkemizin güzel şehri Van'ın Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde okuyordu. Çok başarılı bir öğrenciyken, genel olarak halkımıza, özel olarak da kadına dayatılan binlerce yıllık köleliğe baş kaldırarak isyan etti. İsyanın ve özgürlüğün adresi gerillaya katılırken, ya kadının ve halkının özgürlüğünü gerçekleştirecekti, ya da bu uğurda -kendinden önceki sizler gibi- yıldızlaşacaktı."

13 yıl boyunca sevdasının peşinden koştu. Saygıyı en çok hak eden birçok arkadaşla birlikte köhnemişliğe ve zulme karşı mücadele etti. Bunlardan biri de çok sevdiğim arkadaşım, yoldaşım Arjin Garzan'dı. Bêrivan ve Arjin hevalı, 13 yoldaşla birlikte ölümsüzleşerek yanınıza geldiler. Onlar dökülen kanlarıyla ülkemizin güzel, bir o kadar da hüznünlü dağlarında en güzel çiçeğin yeşermesini sağladılar. Onlar yarattıklarıyla, 'nasıl yaşanılır' insanlığa öğrettiler. O kısacık ömürlerinin her anına bir güzellik katarak yaşadılar ve ölümsüzleştiler.

Size söz veriyorum canım kardeşim, sevgili yeğenim, sevgili yoldaşlarım! Hayallerinizi gerçekleştireceğime, bu uğurda sonuna kadar çalışacağıma yemin ediyorum. Bir dahaki mektuba kadar güzel bakan gözlerinizden, mangal yüreğinizden öpüyorum. Sizi çok ama çok özleyen kardeşiniz, dayınız, yoldaşınız...

Kamber Çalgan

'SENİ BEN KORUYACAĞIM'

Son anda Cûdî'yi gördüm. Bir kayaya yaslanmış, göğsünü germiş, bütün sakinliği ile duruyordu. Artık ateş etmiyordu. Mermiler tek tek gelip kanlar içindeki göğsüne yerleşiyordu. Güzel yüzünde acıya ait tek bir ifade yoktu.

Adı, soyadı: **Mehmet KURTEKİN**
Kod adı: **Cesur GAP**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1983**
Katılım tarihi: **2000, Kelareş**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Ağustos 2007, Garisa/Botan**

'Seni ben koruyacağım' diyordu Dersim yollarına koyulduğumuz o sıcak yaz gecelerinde. İkimiz de onun neşeli dudaklarından dökülen bu sözlerin sadece bir şakadan ibaret olduğunu düşünüyorduk. Hakkari yaylalarının bitmek tükenmek bilmeyen o yemyeşil düzlüklerinde yürüdüğümüz gecelerde, Cûdî Cesur isimli bu genç gerillanın sık sık tekrarladığı bu sözlerin ne kadar büyük bir gerçeği anlattığından da habersizdik.

Her gün batımında yola çıkmak için hazırlanırken, Cûdî parıldayan gözleri ile yanıma gelir, 'arkamda yürüyecek-

sin, pusuya düşerse ben vuracağım, sen çıkacaksın' derdi. Ben de bu sözleri bir türlü kendime yediremez, benden on yaş genç olan bu gerillaya 'abin kendini korumasını bilir, sen kendini koru yeter' derdim. Benim bu sözlerime gülerdi, gülerdik.

Cûdî'nin bu sözlerinin şaka değil de, nasıl büyük bir gerçek olduğunu, 29 Ağustos günü bombasının pimini çekip, etrafımızı sarmış ve 'teslim ol!' çağırısı yapan yüzlerce askere saldırdığı zaman anlayacaktım. Cûdî o gün bu sözleri hiç söylemedi. Her zaman yaptığı o şakayı hiç yapmadı. O gün sözlerini sadece uyguladı.

28 Ağustos gecesi yine neşe içinde yola çıkarken, ihanetin kör hançerinin sinsice sırtımıza yaklaştığından habersizdik. Garisa ormanlarına girdiğimiz o gece yarısı bir hainin bizi ihbar ettiğini ve Türk ordusunun yüzlerce askeri ile yolumuzu gözlediğini hiç birimiz bilmiyorduk. Ulaşmamız gereken noktaya hızla yaklaştığımız o sırada, Garisa korucuları su başlarına pususu atmış, özel harekate bağlı birlikler çoktan yerlerini almışlardı. Yoldaşlarımız bize haber ulaştırmak için çabalamışlar ama bir türlü yetişememişlerdi. İhanet birkez daha Kürt çocuklarını acımasızca bekliyordu.

Kuryelerimizin daha önceden kararlaştırdığı yere ulaştığımızda saat gece yarısını çoktan geçmişti. Karanlığın içinde hep beraber oturup kilometrelerce öteden sırtımızda taşıyıp getirdiğimiz ekmeğimizi ve suyumuzu paylaşırken, yıllar önce Hozan Serhat ile birlikte oturup yemek yediğimiz o son Botan gecesini hatırladım. Serhat'ın şehit düştüğü çatışma öncesi hissettiğim o his birkez daha gelip içime oturdu. Yemeklerini yemekte olan arkadaşlarımızın karanlık içindeki

silüetlerine şöyle bir göz gezdirdim ve 'sanırım yarın operasyona takılacağız arkadaşlar' dedim. Yıllar önce Hozan Serhat'a söylediğim gibi dökülmüştü bu sözler dudaklarımızın ucundan ve sözlerimi tamamlar tamamlamaz söylediklerimizden pişmanlık duyup sustum. Sanki ben söylediğim için oluyormuş gibi bir hisse kapıldım.

Sabaha az bir vakit kala bütün herkes uyuduğunda, ben ve Cûdî ayaktaydık. O nöbetçi idi. Ben ise uyuyamıyordum. Cûdî'nin genç ve meraklı bakışları altında ormanı dinlemeye koyuldum. Bir ses, bir işaret bekliyordum ama hiç bir şey duymadım. Cırcır böceklerinin o eşsiz cızırtısı bile duyulmuyordu. Bir orman böylesine sessiz ıssız olamazdı!

Cûdî omzuma dokunup 'vur' diye fısıldadığında, silahımı doğrultup her taraftan üzerimize yağmur gibi mermi yağdıran askerlerden ilkinde nişan aldığım o kısa anda içimdeki o hissi son kez duyumsayacaktım. Ve yıllardır kalıcı kılmak, yaşatmak için bakan gözlerim, kameranın, fotoğraf makinesinin objektifinden bakan gözlerim, bu defa öldürmek için bakacaktı. Cûdî'nin 'Biji Serok Apo' diye haykıran sesini duyduğumda tetiğe basmış ve ilk askerin yere yıkılışını görmüştüm bile...

Bu yolculuğa Kürdistan'ın güzellikleri için koyulmuştum. Kameramla onun uçsuz bucaksız coğrafyasındaki güzellikleri toplayacaktım. En içten seslerin, en güzel gülüşlerin var olduğu bu ülkeyi taşıracaktım bütün herkese. Gerillanın yaşadığı bütün dağlara çıkacak, kokladığı bütün çiçekleri soluyacak ve uyduğu bütün kayalıklara sarılacaktım. Silahım en son kullanacağım eşyam olacaktı. Demek ki bıçak kemiğe dayanmıştı.

Cûdî ilk mevziyi gösterip 'saldıra-

lım' diye haykırdığında bir an bile tereddüt etmedim. Otomatik silahlarıyla aralıksız bir şekilde üzerimize mermi yağdıran ilk mevziye yöneldiğimizde, çektiğim filmler geldi aklıma. 'Tîrêj' ile başlayan ve 'Bêrîtan'a uzanan sinema günlerim bir çırpıda geçiverdi gözlerimin önünden. Şimdiye kadar çekimini yaptığım hiç bir sahneye benzemiyordu mevzilerin üzerine ölümüne koştuğumuz bu an...

Cûdî, ilk mevziye bombayı vurmuştu bile. Artık her şey bir film şeridi gibi akıyordu. Çemberi yarmak üzereydik ve bütün mevzilerden mermi yağıyordu üzerimize. Bir an için sağ kolumda bir boşalma hissettim. Önden mi, arkadan mı vurulduğumu bilemiyordum. Sıcak bir sıvının kolumdan aşağıya doğru aktığını fark ettiğimde Cûdî'nin, sırt çantamı çıkarmam için bağırdığını duydum. Kameramı taşıdığım ve gözüm gibi koruduğum çantamı acı içinde ve hızla omuzlarımdan çıkardım. Aynı mermi hem kolumu hem de çantamı delip geçmişti.

Ancak göz atabildim çantama ve can dostum kamerama. Ona bir vefa borcum vardı. Onun sayesinde Kürt özgürlük hareketiyle tanışmış, Avrupa'dan Ortadoğu'ya olan yolculuğum onunla başlamıştı. Dağlara birlikte adım atmış ve gerilla ile birlikte tanışmıştık. Onunla giriştiğim her çalışmayı başarmış ve elime aldığım hiç bir çalışmam yarım kalmamıştı. O, beni ben yapan yegane arkadaşım. Demek ayrılma vakti gelmişti.

El bombası yanıma düştüğünde sadece doldurduğum kasetleri boynuma sarmış ve ancak kendimi yan tarafa atabilmişim. Patlama ve mermi vızıltıları arasında bir kez daha kameramın bulunduğu tarafa bakmadım.

Cûdî'nin hemen karşımdaki mevziyi gösterdiği ve 'saldıralım!' diye haykırdığı sırada kolumda ve boynumda asılı duran hatıralar geçiverdi aklımdan. Yoldaşlar uğur getirsin diye takmışlardı yola çıkarken. Ancak kız çocuklarının kullandığı kolumdaki saat, ne olduğunu şu an bile tam olarak bilemediğim deri kayış, Bêrîtan'ın mezarından aldığım şütit parçası, beş yüzyıl taşımak için söz verdiğim boynumdaki muska ve bütün bunları bana veren arkadaşlarımızın yüzleri belirdi gözlerimin önünde.

Bütün bu hatıralar gerçekten beni koruyacak mıydı, yoksa bir hikaye olup geçecek miydi?

Boynumdaki muskayı dişlerimin arasına sıkıştırıp, Cûdî ile birlikte hemen önümüzdeki mevziye yöneldiğimiz o esnada bunları düşünüyordum. Üzerimize sıkılan yüzlerce mermiden birisinin ona doğru koşan bedenimi asker cenazelerinin üzerinden geçtiğini farkettim. Göz açıp kapayınca kadar olmuştu her şey ve önümüzdeki mevzi de düşmüştü.

Gözlerim hızla Cûdî'yi aradı. Silah sesleri içinde var gücümle haykırdım: - Cûdî!!!..!

Cevap gelmedi. Yan mevziden üzerine açılan ateşe şarjör değiştirip hızla cevap verdiğim sırada hala haykırıyordum. Ama bir türlü Cûdî'nin sesini duyamıyordum.

Son anda Cûdî'yi gördüm. Bir kayaya yaslanmış, göğsünü germiş, bütün sakinliği ile duruyordu. Artık ateş etmiyordu. Mermiler tek tek gelip kanlar içindeki göğsüne yerleşiyordu. Güzel

yüzünde acıya ait tek bir ifade yoktu.

Ona defalarca seslendim:

- Kalk Cûdî! Kalk, çıkalım buradan! Bak, bu son mevzi! Bak, bu son çember! Arkadaşlar hemen şuradalar. Kalk be kalk! Yalvarıyorum kalk! Beni yalnız bırakma bu çemberlerin içinde! Kalk be Cûdî, kalk!

İsmi ne kadar haykırdım, bilemiyorum. O ateş altında ne kadar bekledim, onu da bilemiyorum ama, zaman bir ömür gibi geçti ve Cûdî oradan kalkmadı, kalkmadı. O eşsiz ıslak gözleri ile bana son defa baktı ve o bombardıman içinde sadece benim duyduğum şu sözleri söyledi:

- 'Ben sana dememiş miydim, ben vuracağım sen çıkacaksın diye?..'

O gece çatışmadan kurtulanları aramak için Pervari dağlarına indirme yapan helikopterlerin altında tek başıma yürürken, esen soğuk rüzgarların çarptığı yaralı sağ kolum ve yaralı kalbim sızlıyordu. Karanlık içinde titreyen dudaklarımdan Cûdî'nin sözleri ve kimse görmediği gözlerimden ise yaşlar dökülüyordu.

O genç gerilla sözünü tutmuştu. Ya ben?..

Şehit Halil Uysal

yıldız ışıltısı

*yitik ülkenin özlem dolu
bakışlarını
taşıyan çocuk
o küçük yüreğinde
ne de büyük sevdalar
taşırsın
doruğunda dağların
ne anlamlıydı
o göz kırpsın tarihi
o yığit duruşun
peki neydi çocuk
neydi seni acımasızca
zulmün bağına iten
hani bir sevdan vardı
maviden yana
hani bir tutkun vardı
güneşten yana*

*yarım mı kaldı küçük
o küçük yüreğin
büyümedi mi daha
hadî söyle
kardelen bakışlarına ne
oldu
aç gözlerini
bak anan kan ağlıyor
şehittir diyemedi
varamadı dili
bak güneşin çocuğu
dinle ateş yürekli yığit
seninle beraber
şaha kalkıyor bu dağlar
seninle gülüyor
aç gözlerini*

hatırla onu

*pususuna düşmüşsen yalnızlığın
güneşin ısıttığı
yüreğinin fıldızlendiği
sevgileri hatırla
çocuksu bir gülümsemeyle
baktığın her yüzde
yoldaşça ifadeler bulacaksın
olur da eğer kaybedersen
yüreğinin ısınısını
sakın ha...
paniğe kapılma
mutlak saklıdır
yüreğinin bir köşesinde
sevgilerden kalan
küçük bir kor parçası
hatırla onu*

15 Ağustos ruhu 28. yılında büyüyerek sürüyor

15 Ağustos Atılımı'nın 29. yılını yaşıyoruz. 29. yılda şehitleri mize verdiğimiz sözü yerine getiriyor olmamız bizi elbette biraz mutlu ediyor. Yeni bir atılım içinde olunması 15 Ağustos bayrağının yüksekte tutulduğunu, 15 Ağustos çizgisinde yüründüğünü, özgürlük ve demokrasi için direniş mücadelesinden vazgeçilmediğini gösteriyor. 15 Ağustos'un yaşadığını, gelişerek sürdüğünü ifade ediyor. Bu da kuşkusuz önemli, cesaret verici, memnun edici bir durum.

29. yıla hareket ve halk olarak daha coşkulu, daha örgütlü ve mücadeleci olarak giriyoruz. Bu zaten günlük olarak halkın yürüyüşünde, kutlamalarında, coşkusunda, sevincinde kendisini gösteriyor. Bu gerçek günlük olarak gerillanın geliştirdiği direnişlerde temsilini buluyor. 28. atılım yıl dönümünde sadece Türkiye siyasetinin değil, neredeyse bölge siyasetinin en çok tartışılan konularından biri, belki de başta geleni bu atılımın açığa çıkardığı ve çözümünün dayattığı Kürt sorunu oluyor. Bu da 28 yılda ortaya çıkartılan gelişmelerin gücünü kanıtlıyor. 15 Ağustos Atılımı'nın sadece ulusal düzeyde değil, bölgesel ve uluslararası düzeyde de ne kadar etkili olduğunu, siyasi süreci ne denli etkileyen önemli gelişmeler ortaya çıkardığını gösteriyor. Demek ki 28 yıl boyunca verilen mücadele boşa gitmemiştir. Harcanan emek, akıtılan kan, tüketilen zaman anlam bulmuş, değer bulmuştur. Büyük bir gerçeklik, gelişme bunlar temelinde ortaya çıkmıştır. İşte 15 Ağustos Atılımı bu oluyor. 15 Ağustos Atılımı karşımıza dünya siyasetini etkileyen bir halk direnişini, gerilla savaşını, özgürlük mücadelesini yaratmış, var etmiş bulunuyor. 29. yıla bütün bunların çok daha canlı bir biçimde yaşadığı bir ortamda girmek elbetteki hem büyük bir şans, hem de her birimize tarihi büyük görevler yüklüyor.

28 yıldır süren gerilla direnişi

Böyle bir hamleyle kalkarken, onun öncesinde PKK'nin doğuş, gelişim süreçleri yaşanırken dünya halkları gerçekten de ciddi bir özgürlük mücadelesi veriyorlardı. Ulusal kurtuluş hareketleri, 20. yüzyılın en önemli devrimsel hareketlerinden biriydi. Özellikle de ikinci dünya savaşı ardından, yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğinde ezilenlere, emekçilere, ilham kaynağı olan, cesaret, moral veren hareketler ulusal kurtuluş devrimleriydi. On yıl savaşıyorlardı, on beş yıl savaşıyorlardı Asya'da, Afrika'da, Amerika'da zafer kazanıyorlardı. O zaman büyük bir hayranlıkla bu hareketleri izliyorduk. Beş yıl savaşmak, on yıl savaşmak, hatta on beş yıl kesintisiz savaşmak ne kadar büyük bir iş, ne kadar kararlı, yüce bir tutum, diyorduk. Acaba Kürtler de böyle bir mücadeleye girerlerse kaç yıl direnme gösterebilirler, direniş içerisinde kaç yıl dayanabilirler diye düşünüyorduk, tartışıyorduk.

Şimdi 28 yıldır süren bir gerilla direnişi var. Bu kadar uzun süre mücadele eden, direniş gösteren halk sayısı parmakla sayılacak kadar azdır. Demek ki

"28 yıl boyunca özgürlük için direnmek, özgür yaşam tutkusundan, amacından vazgeçmemek, böyle bir yaşamı elde edebilmek için ödenmesi gereken bedelin hepsini ödemek, gücünü göstermek çok önemli, ciddi bir tutumdur. Bu, Kürt halkının özgür yaşam ilkesini gösteriyor. Özgür yaşam ruhunun, bilincinin, iradesinin ne kadar güçlü bir biçimde oluştuğunu ifade ediyor. Direnme kararlılığını gösteriyor"

28 yıl boyunca özgürlük için direnmek, özgür yaşam tutkusundan, amacından vazgeçmemek, böyle bir yaşamı elde edebilmek için ödenmesi gereken bedelin hepsini ödemek, gücünü göstermek çok önemli, ciddi bir tutumdur. Bu, Kürt halkının özgür yaşam ilkesini gösteriyor. Özgür yaşam ruhunun, bilincinin, iradesinin ne kadar güçlü bir biçimde oluştuğunu ifade ediyor. Direnme kararlılığını gösteriyor. Daha önce hayranlık gösterdiğimiz mücadelelerden katbekat fazlasını Kürt halkı gerçekleştirmiştir. Şimdi benzer bir heyecanı, hayranlığı, coşkuyu emekçilerin, kadınların, ezilen tüm halk toplulukların, etnik grupların Kürt halk direnişinden duymaları tabii mutluluk vericidir. 28 yılda Kürt halkının nereden nereye geldiğini, nasıl büyük gelişmeler ortaya çıkardığını herkes net bir biçimde görmektedir.

28 yıl direnme gücü gösterebilmenin, özgürlükte ısrar etmenin yüceliğiyle birlikte mücadelenin bu biçimde uzun sürüp gitmesi, 29. yıla girerken Kürtlerin önünde hala varlık ve özgürlük sorununun çok ciddi bir sorun olarak durması ise maddalyonun diğer yüzü oluyor. Bunu da önemle değerlendirmemiz gereklidir. Elbette bu 28 yıllık mücadele içerisinde büyük gelişmeler yaratıldı. Fakat bu kadar uzun süren bir mücadeleden sonra bile varlık sorununun ciddi bir sorun olarak önümüzde duruyor olması da üzerinde dikkatle durmamızı ve değerlendirmemizi gerektiren bir konu oluyor. 'Neden tam çözüm sağlanamadı, buna yol açan nedenler, özellikle de bizden

kaynaklanan yanları nelerdir?' sorularına da doğru cevap vermemiz gerekir. Bir yandan mücadelenin yaratıcı gücü, geliştirici gücü coşku, heyecan verirken, bizi güçlendirirken, diğer yandan bu boyutu da düşündürüyor, tartışıyor. Kendi gerçeğimize daha ciddi daha çok eleştirel, özeleştirel yaklaşmamız gerektiğini gösteriyor. Hala istenen sonuca tam ulaşamaması konusu sadece bizden kaynaklanmıyor. Bunun Kürdistan üzerindeki egemenlik sisteminden kaynaklanan boyutları var. Bütünlüklü bakmak, olaylara tek yanlı bakmamak önemlidir.

Kürdistan'daki sömürgeci rejimin dünyanın diğer alanlarındaki sömürgecilikten çok farklı olduğunu, bir soykırım sistemi olduğunu biliyoruz. Kürtleri kültürel soykırımla Türkleştirip Kürdistan'ı Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getirmek istiyor. Fiziki katliamdan asimilasyona kadar her yöntemle bu soykırımı tamamlamak istiyor. Soykırım ile ekonomik siyasi sömürgecilik arasında farklar var. Soykırım yürüten bir gücün ekonomik, sosyal, kültürel, askeri yaklaşımları çok daha farklıdır. Bu bakımdan Kürdistan üzerindeki egemenlik çok daha bütünlüklü, çok daha zalim, çok faşist, çok daha saldırgan ve yok edicidir. Kürt soykırımı üzerinde kendi varlığını tesis eden faşist devlet sistemiyle karşı karşıyayız. Bu devlet sadece siyasi bir erk olarak kendini ortaya koymuyor; kendini bir ulus olarak tanımlıyor; devlet ulusu, devlet toplumu yaratıyor. Dolayısıyla Kürdün varlığını kendi varlığı için tehlike görüyor. Kendi varlığının yok edilmesi

olarak algılıyor ve kendini var etme hedefiyle bir saldırı savaşı yürütüyor. Bu ciddi bir durumdur. Böyle bir yaklaşım içinde olmalarının doğru ve yanlışlığı ayrı bir konudur. Fakat Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kürdistan'a, Kürt topluma böyle yaklaştığı, kendisini de bu biçimde tanımladığı açıktır. Bu bakımdan Kürdistan üzerindeki egemenlik sistemi diğer halklar üzerindeki ulusal baskı sistemlerinden, sömürgeci sistemlerden çok farklı yürütülüyor.

Kürdistan uluslararası sömürge

Diğer yandan Kürdistan'da küçük bir gelişme oldu mu Ankara yönetiminden, Tahran yönetiminden, Bağdat yönetiminden, Şam yönetiminden önce Washington yönetimi konuşuyor. 'Çok uzakta olan Washington yönetiminin bu işle ilgisi nedir!' diye düşünülebilir, hayret edilebilir ama gerçek budur. Neyi ifade ediyor bu durum? Demek ki Kürdistan üzerindeki egemenliği Ankara'dan, Tahran'dan önce Washington yürütüyor. Öyle bir veya birkaç devletin gerçekleştirdiği ve sürdürdüğü bir egemenlik sistemi olmaktan çok öteye bir küresel sistemle karşı karşıyayız. Kürdistan üzerindeki egemenliğin I. Dünya Savaşı içinde şekillenen kapitalist dünya hegemonyasının doğrudan bir parçası olduğu, hatta Ortadoğu savaşı üzerinde oluşan bu hegemonik sistemin Kürdistan'ı bölüp parçalama, Kürtleri yok edip yok sayma ve yok etme üzerine şekillendiği, şimdi çok

daha net açığa çıkıyor. Demek ki Kürt sorunu bir ya da birkaç devletin sorunu değildir. Demek ki Kürdistan üzerindeki egemenlik bir veya birkaç devletin egemenliği ile sınırlı değildir. Küresel kapitalist egemenliğin tümü işin içindedir. Herkes Kürt sorunu ile ilgili, herkes Kürdistan üzerindeki baskı sisteminin bir parçası durumundadır. Bu da Kürdistan üzerindeki baskı, egemenlik sistemini çok daha büyütüyor, ağırlaştırıyor. Herkesi ikna edecek bir çözüm yaratmak kolay değil. Ya da bütün gericiyi yenilgiye uğratabilecek bir çözüm yaratmak elbette öyle sıradan bir mücadeleyle ve kısa sürede gerçekleşecek bir durum değil. Bu bakımdan hem Kürdistan üzerindeki egemenliğin soykırımcı karakteri hem de bunun bir küresel gerici sistemin içinde yer alıyor ve onun merkezini oluşturuyor olması; bu kadar mücadele edilmiş olmasına rağmen, Kürt sorununun hala Kürt halkının varlığını garanti altına alacak düzeyde çözülmemişinin temel nedenlerinden biri oluyor. Hatta birinci nedeni oluyor diyebiliriz.

Buradan baktığımızda 28 yıllık mücadele içerisinde hala varlık sorunu çözülmemişse, bu kesinlikle 28 yılda yürütülen mücadelenin azlığı, zayıflığı, etkisizliği anlamına gelmiyor. Öyle değerlendirmek, öyle yaklaşmak haksızlık olur, yanlış olur. Bu 28 yılda tarihin en büyük mücadelelerinden birisi verildi. Belki silahlı savaş anlamında dünyanın birçok yerinde yaşananlardan şiddeti daha az olabilir, vahşet düzeyinde bir savaş yaşanmamış olabilir. Bu konuda oldukça dikkatli, ilkel, siyasi amaca bağlı bir silahlı direnişin yürütüldüğü kesindir. Silahlı mücadele çok ölçülü, dikkatli yürütülmüş diye bu mücadele zayıf görülmez, küçük görülmez. Zaten özgürlük mücadelemiz sadece bir silahlı direniş olarak ele alınamaz. Dahası bütünlüklü kapsamlı bir ideolojik felsefi ve siyasi mücadele olmasıdır. Aslında silahlı yöntem bu mücadelenin ancak yüzde yirmisini-yirmi beşini oluşturuyor. Mücadelenin daha kapsamlısı daha amansız, daha büyüğü ideolojik, siyasi, felsefi, örgütsel boyutta yürütülmüştür. Bütün bunlar birlikte ele alındığından eğer varlık sorunu tümüyle çözülmemişse bunu 28 yıllık mücadelenin zayıflığına bağlamak yanlış. Egemenlik sisteminin karakteriyle büyük bağı var. Kuşkusuz bu mücadele içerisinde hem ideolojik siyasi boyutunda hem pratik askeri boyutunda yaşanmış olan hatalar, eksiklikler de mücadelenin bu kadar uzamasında, bu kadar uzun bir mücadele verilmesine rağmen hala varlık sorununun çözülmemiş olmasından önemli bir etkidir. Bu da bizi, kendi durumumuzu, mücadele anlayışımızı, katılımımızı, tarzımızı, taktik yaratıcılığımızı, örgütsel duruşumuzu tekrar tekrar gözden geçirmeye, eleştirel, özeleştirel sorgulama ile değerlendirip yeterli hale getirmeye götürüyor. Buna mecbur bırakıyor. Zaten bu 28 yıllık mücadele içinde en çok ortaya çıkan, bu temelde bir iç mücadelenin yürütülmesidir. İç sorgulamanın geliştirilmesidir.

Devamı 21'de